

SCOLAR KRITIK

Karin FOSSUM

Sejér felügyelő
történetei

Ne nézz vissza

Karin Fossum: Ne nézz vissza

Karin Fossum
Ne nézz vissza
(Részlet)

Scolar krimik
(Részlet)

Scolar

A mű eredeti címe: Se deg ikke tilbake!

Copyright © J.W. Cappelen Forlag a/s, 1996

Fordította: Szöllősi Adrienne
Szerkesztette: Illés Andrea

Hungarian translation © Szöllősi Adrienne, 2009
Hungarian edition © Scholar Kiadó, 2009

Minden jog fenntartva. A mű egyetlen részlete sem használható fel és nem sokszorosítható a kiadó előzetes írásbeli engedélye nélkül.

A földrajzi és személyneveket a norvég kiejtést figyelembe véve láttuk el toldalékokkal. A kötetben a *vei, gate* végű helyszínek a magyar *utca* szónak felelnek meg.

Scholar Kiadó, 2009
1016 Budapest, Naphegy tér 8.
Telefon/fax: (+36 1) 466-7648
scolar@scolar.hu
www.scolar.hu

Felelős kiadó: Érsek Nándor
Felelős szerkesztő: Illés Andrea
Borító, könyvterv: Máthé Hanga
Tördelés: Bárány Gizella

ISBN 978-963-244-238-9

A könyv fordítását a *NORLA* támogatta.

Bente Konstance-nak

Bár megváltoztattam bizonyos földrajzi neveket, a táj, amelyben a történet játszódik, mégis ismerősnek tűnhet a helybeliek számára. Éppen ezért szeretném hangsúlyozni, hogy szereplőim kitalált karakterek, nem azonosak valóságos személyekkel.

Karin Fossum
Valstad, 1996. február

Ragnhild óvatosan kinyitotta az ajtót, és körbepillantott. Az éjszakai vihar elvonult, a szél lecsendesedett. Seholy semmi rezdülés. A kislány indulni készült. Megragadta a babakocsi fogantyúját, és átbukdácsolt vele a küszöbön.

- Nem is reggeliztünk - nyafogott Marthe, miközben segített egyensúlyban tartani a kocsit.

- Sietnem kell haza - mormogta Ragnhild. - Vásárolni megyünk.

- Átmenjek hozzád később?

- Persze. Szólok, ha visszaértünk.

Ragnhild elindult felfelé a kertkapuhoz vezető kaptatón. Először megpróbálta maga előtt tolni a babakocsit, de az nehéz volt, úgy határozott hát, inkább húzza. Megfordult. Láttá, hogy Marthe még az ajtóban áll, és integet felé.

- Szia - kiabált a barátnője -, szia, Ragnhild!

Utána már csak a súlyos vasalt faajtó becsapódása visszhangzott.

A kapu nehezen nyílt, ráadásul Marthe kutyája ilyenkor többnyire szökni próbált, de most szerencsére nyugton heverészett a kerti asztal alatt, és őt figyelte. Amikor a kislány meggyőződött róla, hogy jól bereteszte maga mögött a kertkaput, nekivágott az emelkedőnek a garázsok irányába. Mehetett volna a házak között vezető rövidebb úton is, de a hepehupás ösvényen a babakocsival nehezebben tudott volna közlekedni. Az egyik szomszéd épp akkor állt ki a garázsából. A férfi bal kezével fázósan összehúzta magán a kabátját, amikor kiszállt az autójából, hogy a garázsajtót bezárja, majd rámosolygott Ragnhildra. A nagy, fekete Volvo motorja halkán, egyenletesen duruzsolt.

- Nocsak, Ragnhild! Hát te ilyen korán felkeltél? És Marthe? Még alszik?

- Hát... már nem - válaszolta a kislány. - Nála aludtam. Egy matracon.

- Már értem - mondta a férfi, majd az órájára nézett. Nyolc óra hat perc. Villámgyorsan beszállt az autójába, és már ott sem volt.

Ragnhild két kézzel húzta felfelé a babakocsit az emelkedőn. Végre elérte a lejtős részt. Lefelé sem lesz egyszerűbb; erősen kell tartania a kocsit, nehogy kicsússzon a kezéből. A babája, Elise, akit saját magáról nevezett el, hiszen a második keresztnéve Elise volt, egészen a koci elejébe csúszott. Rémesen festett. Ragnhild gyorsan visszahúzta, és megigazgatta a takaróját. A kislány gumicsizmát viselt; az egyik piros volt zöld csíkkal a szegélyén, a másik zöld, piros csíkkal. Imádta ezt a színösszeállítást. Így aztán piros tréningruhát hordott, a mellrészén Szimbával, az oroszlánal díszítve, és egy zöld esőkabátot. Haja rendkívül vékony szálú és egészen világoszőke volt. Bár hosszúsága nem indokolta, szemmel láthatóan fáradtságos munkával mégis sikerült összefognia a feje búbján egy műanyag gyümölcsökkel díszített hajgumival. A gyümölcsök hosszabb zsinóron lógtak, így a kislány minden egyes lépésére ideoda himbálóztak, fölöttük a csenevész pálmára emlékeztető copf lengedezett. Ragnhild vékonyka volt, senki nem gondolta volna, hogy már hat és fél éves. Akkor vált hihetővé, amikor megszólalt.

Útközben senkivel sem találkozott, csak amikor a kereszteződéshez ért, hallotta meg egy közeledő autó hangját. Megállt, kihúzódott az út szélére, és várta, hogy a sáros furgon elhajtson. A sofőr lelassított, amikor felbukkant előtte a zöld esőkabátos kislány. Ragnhild át akart kelni a túloldalra, ahol volt járdá. Anyukája mindig mondta neki, hogy a járdán közlekedjen. Azt hitte, hogy az autó elmegy mellette. De nem ez történt. A furgon fékezett, és megállt. A sofőr letekerte az ablakot.

- Menj csak át nyugodtan, megvárom - szólta ki a férfi.

A kislány gondolkodott egy kicsit, majd gyorsan átkelt az úton, fellépett a járdára, aztán gyorsan megfordult, hogy a babakocsit is maga után húzza. A furgon elindult, de hirtelen újra megállt. A férfi most a másik ablakot engedte le.

Milyen fura a szeme, gondolta Ragnhild, kerek, mint egy bagolyé, és olyan fátyolos a tekintete. A távolülő vizenyős szemek őt fürkészték. A kislány a férfi szájával sem volt elégedett, mert az meg túlságosan lefityvedt.

- Fel akarod tolni a babakocsidat az emelkedőn? - kérdezte.

- Igen - bólogatott Ragnhild. - A Granittveion lakom.

- Húha, az nem lesz könnyű - állapította meg a férfi. - És mi van a kocsiban?

- Elise - válaszolta a kislány halkán, és kiemelte a kocsiból a babát.

- Szép kis baba - mosolygott a férfi, és most mintha a szája is szebb lett volna.

Megvakarta a fejét, mintha tűnődne valamin. Haja bozontos volt, Ragnhildot az ananász leveleire emlékeztette. Ám így sem tetszett neki igazán.

- Ha gondolod, felvihetlek az emelkedőn - javasolta a férfi. - A babakocsidnak is van hátul elég hely.

A kislány hirtelenjében nem tudta, mit feleljen. Az emelkedő hosszú volt, és nagyon meredek. A férfi keze a behúzott kéziféken pihent, miközben a furgon hátulja felé pillantott.

- Anyu vár rám - szólalt meg Ragnhild.

Valami azt súgta neki, hogy ne szálljon be...

- Gyorsabban hazaérsz, ha felviszlek.

Ez igaz, gondolta a kislány. Ragnhild gyakorlatias gyerek volt. A furgon mögé gurította a babakocsit. A férfi kiszállt, kinyitotta a hátsó ajtót, és egy kézzel berakta a raktérbe a kocsit, majd felemelte Ragnhildot is.

- Jobb, ha itt ülsz hátul, és fogod a kocsit. Így legalább nem gurul majd ide-oda.

Amikor már mindketten bent ültek, a férfi megigazította a tükröt, és kiengedte a kéziféket.

- Mindennap megmászod ezt a dombot? - kérdezte, és a visszapillantó tükörből nézte a kislányt.

- Á, nem. Csak akkor, ha Marthénál alszom. És most elaludtunk - mondta, miközben a babakocsiban kotorászott; meg akarta nézni, nem hagyott-e a barátnőjénél valamit. De megvolt mindene: a fogkefeje, a fésűje, a pizsamája. A furgon zörögve áthuppant egy fekvőrendőron. A férfi nem tudta levenni tekintetét a tükörről.

- Láttál már ilyen fogkefét? - kérdezte Ragnhild, és megmutatta neki a fogkefáját, ami apró lábacskákon tudott állni.

- Hú, ez aztán a fogkefe! Hol szerezted? - kérdezte mosolyogva.

- Aputól kaptam. Neked nincs ilyen?

- Sajnos nincs, de kérek majd karácsonyra.

Végre felérték a dombtetőre, a férfi sebességet váltott. Nem sikerült valami jól, a sebváltó veszettül recsegett. Ragnhild kétségbeesetten kapaszkodott a babakocsiba. Milyen édes ez a gyerek ebben a piros pulóverben, gondolta a férfi, olyan akár egy érett, illatos eper. Hirtelen jó kedve kerekedett, füttyörészni kezdett, magabiztosan, talán nagyon is magabiztosan. A kormánynál trónolt, és egy kislányt vitt az autójában. Nyeregben érezte magát.

A falu egy völgyben feküdt, a fjord végén. A túlságosan is nyugodt öbölbe soha nem ért el a friss tengeri áramlat. Mintha megállt volna itt az idő. Az utak rosszak voltak, és csak olykor-olykor bukkant fel egy busz, hogy bevigye az embereket a városba; a régi tejüzem lepusztult épületénél várakozott egy darabig, majd ment tovább.

A falu fölé magasodó szürke hegy számos botanikai és geológiai érdekességet rejtett, különleges növényzete és ásványritkaságai sok kirándulót vonzottak, de a helybeliek nem voltak elragadtatva tőle. Néha csilingelő hangokat hozott az erdő felől a szél, mintha kísértetek járnának odafent, pedig csak a legelésző birkák kolompja hallatszott. A hegyi legelők fölött puha, kékes ködfoszlányok lebegtek. Konrad Sejer a térképét vizslat-

ta, mutatójja végigszaladt az országút kanyargó csíkján. Nemsokára a körforgalomnál lesznek. Karlsen nyomozó ült a kormánynál, tekintetét le sem vette az útról, engedelmesen követte főnöke útmutatásait.

- Itt most fordulj jobbra, azután fel a Skiferbakkenen, utána következik a Feltpatvei, azután hajts megint jobbra, és ott lesz a Granittvei. Szerencsére zsákutca - fűzte hozzá.
- Az ötös számú ház, a harmadik lesz az utcában.

Sejer hangja egyre feszültebbé vált.

Karlsen ügyesen végigmanőverezte az autót a keskeny utcán, majd leparkolt. A két nyomozó alig váltott egymással néhány szót, eltekintve néhány szükséges utasítástól. Próbálták összeszedni a gondolataikat. Remélték, hogy az eltűnt kislány azóta hazaérkezett. Talán ott ül az anya ölében, kicsit riadtan a történetek miatt. Egy óra volt, a gyerekről öt órája nem lehet semmit sem tudni. Ha csak két órája tűnt volna el, akkor még lenne miben reménykedni, az öt óra már eléggé sok. A két rendőrt is hatalmába kerítette a szorongás, érezték, hogy úrrá lesz rajtuk az aggodalom. Mindkettőjüknek volt gyereke. Karlsen kislánya nyolc-, Sejer lányának a kislány négyéves volt. Fejükben egyik kép váltotta a másikat, kitörölhetetlenül. Sejer koncentrálni próbált, de gondolatai szétestek. Megálltak az ötös szám előtt. Alacsony, fehérre festett ház volt, sötétkék ablakeretekkel. Jellegtelen faépület, amelyet ezrével szerelnek össze Norvégiában, lakói mégis megpróbálták egyedivé varázsolni bádogból készült csipkézett ereszcsonnával, ablakba helyezett díszekkel. A kertet is szépen rendben tartották. A verandát faragott kerítés vette körbe. Mivel majdnem a domb tetején állt, gyönyörű kilátás nyílt innen a falura, mely bár kicsi volt, rendezett házaival, kertjeivel kellemes látványt nyújtott. A kertkapu mellett lévő postaládánál már ott állt egy járőr kocsi.

Sejer ment elől. Mielőtt belépett volna, alaposan letörölte a cipőjét a küszöb elé helyezett lábtörőn. Gyorsan felmérték a helyzetet: a kislány még mindig nem került elő. Az anyja, egy meglehetősen erős testalkatú asszony,

gyűrött, csikos ruhában ült a szófán, mellette egy rendőrő, aki vigasztalni próbálta. A kétségbeesés szinte tapintható volt a szobában. Az anya arcizmai megfeszültek; uralkodott magán, nehogy elbőgje magát, vagy tébolyultan kiabáljon a rettegéstől. Arra viszont már nem telt az erejéből, hogy a levegőt is nyugodtan szedje. Zihálva állt fel, hogy kezet nyújtson Sejernek.

- Asszonyom - kezdte nehézkesen. - Ha jól tudom, néhányan már keresik a kislányt itt a környéken.

- Igen. Pár szomszéd. Egy kutyával - mondta halkán, és visszaült a szófára.

Sejer letelepedett vele szemben egy fotelba, és a nő szemébe nézett.

- Egy egész csapatnyi rendőr-kutyát fogunk bevetni. Most viszont meséljen nekem egy kicsit Ragnhildról. Mondja el, kérem, mit viselt a kislánya az eltűnése idején, beszéljen a szokásairól...

Az asszony képtelen volt válaszolni. Még a tekintete sem rezdült, csak hevesen bólogatott. A szája körül megfeszültek az izmok.

- Felhívtam mindenkit, akinél Ragnhild esetleg megfordulhatott?

- Mindenkit felhívtam, akiről azt gondoltam, hogy ott lehet. Nincsenek túl sokan - motyogta az asszony.

- Vannak rokonaik a faluban?

- Nincsenek. Nemrég költöztünk ide.

- Jár Ragnhild óvodába vagy iskola-előkészítőbe?

- Nem kaptunk férőhelyet.

- Van neki testvére?

- Ő az egyetlen gyermekünk.

Sejer még levegőt is alig mert venni.

- Kérem, írja le, miben volt Ragnhild. A lehető legpontosabban.

- Piros tréningruha. A felsőrészén oroszlanos díszítés. És egy zöld kapucnis esőkabát meg gumicsizma. Az egyik piros, a másik zöld.

Az asszony lassan, töredezőve ejtette ki a szavakat.

- Adna, kérem, személyleírást a kislányáról?

- Száztíz centiméter, tizennyolc kiló. Világosszőke haj. Néhány napja voltunk a szokásos orvosi ellenőrzésen - fűzte hozzá mintegy magyarázatképpen.

Aztán felállt, és levett a falról néhány fényképet, amelyek a televízió fölött lógtak. Mindegyiken a kislány volt látható, kivéve kettőt. Az egyik az asszonyt ábrázolta, népviseletben, a másik meg egy férfit a hadsereg terepszínű egyenruhájában. Sejer úgy vélte, az csak a férje lehet. Végül azt a fotót adta a felügyelő kezébe, amelyen a kislány nevelt. A haja a leírtaknak megfelelően egészen világosszőke, míg az anyjáié éjfékete. Az apja ilyen szőke, állapította meg Sejer a katonáról készült kép alapján, ahol a katonasapka alól előbukkant néhány egészen világos tincs.

- Hogyan jellemezné a lányát?

- Barátságos - szívgotta az asszony. - Mindenkiel szóba elegyedik.

Beleremegett, amikor felfogta, mit is mondott ki valójában.

- Az ilyen gyerekek boldogulnak legjobban az életben - hadarta a felügyelő. - Megengedi, hogy magammal vigyem a fényképeket?

- Persze.

- Mondja csak! - ült vissza a fotelba Sejer. - Hol szoktak errefelé a gyerekek játszani?

- Lemennek a fjordhoz, a partra, vagy kicsit messzebb, Horgen felé. Vagy fel a hegyre, az erdőbe.

A felügyelő kinézett az ablakon, és pillantása a fekete fenyőkre esett.

- Ki látta utoljára a kislányt?

- Marthéék szomszédja találkozott vele, amikor kiállt a kocsijával a garázból. Beszéltem a feleségével. Tőle tudom.

- Hol lakik Marthe?

- A Krystallen utcában. Innen néhány percre.

- Ha jól tudom, Ragnhilddal volt a babakocsija.

- Igen. Rózsaszín. Brio márkájú.

- Tudja, hogy hívják Marthéék szomszédját? Aki látta a kislányát, amikor kiállt a garázsból.

- Walther - mondta tünődve az asszony. - Walther Isaksen.

- Hol tudnék beszélni vele?

- A Dyno Industriesnél dolgozik. A személyzeti osztályon.

Sejer nem habozott. Felhívta a tudakozót, és miután megtudta a számot, kérte, hogy kapcsolják. - Az egyik alkalmazottukkal szeretnék beszélni. Walther Isaksennel.

Ragnhild anyja aggodalommal az arcán követte az eseményeket. Karlsen az elébe táruló látványt csodálta, a szántókat, a mezőt, a házakat és valamivel távolabb a fehérlő templomtornyot.

- Konrad Sejer rendőrfelügyelő - mutatkozott be a telefonban Sejer. - A Granittvei ötből telefonálok. Azt hiszem, sejti, miért hívom.

- Ezek szerint Ragnhild még mindig nem került elő.

- Sajnos, így van. Úgy tudom, ön látta utoljára az eltűnése előtt.

- Igen. Éppen zártam a garázsajtót, amikor összefutottunk.

- Mindez hány órákor történt?

- Pontosan nyolc óra hat perc volt. Késésben voltam.

- Biztos, hogy pontosan ennyi volt az idő?

- Digitális órám van. Nem tévedek.

Sejer bólintott. Megpróbálta felidézni, hogyan jöttek el idáig.

- Ezek szerint ön a kislánnyal nyolc óra hat perckor találkozott, majd elindult a munkahelyére.

- Igen.

- Lefelé a meredek Gneisveion, és onnan ki az országútra?

- Pontosan.

- Ha jól sejtem, ilyenkor indulnak dolgozni a városba. Szóval el tudom képzelni, hogy elég nagy a forgalom az országúton a faluból kifelé.

- Igaza van. Reggelente inkább a faluból mennek a város irányába. Nincs komoly szembejövő forgalom. Szinte semmi.

- Nem emlékszik olyan autóra, amelyik mégis a falu felé tartott?

A vonal túlsó végén a férfi hallgatott. Sejer várt. A szobában síri csend.

- Most hogy mondja, tényleg jött arra egy furgon, épp akkor ereszkedett lefelé a lejtőn. Még a körforgalom előtt. Igen, egy furgon volt. Ütött-kopott és sáros.

- Nem figyelte meg véletlenül, ki ült benne?

- Egy férfi - felelte tűnődve Walther Isaksen. - Egyes egyedül.

- Raymondnak hívnak - mondta a férfi, és a tükörben a kislányra mosolygott.

Ragnhild felnézett. Láta a férfi mosolygós arcát és a napfényben fürdő hegycsúcsot.

- Mit szólnál egy kis kocsikázáshoz? - kérdezte a férfi.

- Anyu vár rám, vásárolni megyünk - válaszolta a kislány tántoríthatatlanul.

- Jártál már fent a csúcson?

- Egyszer apuval. Vittünk magunkkal ennivalót is.

- Kocsival könnyen följutunk. Na, van kedved?

- Anyu vár rám - ismételte a kislány most már kicsit bizonytalanabban.

A férfi megállította a kocsit.

- Még kirándulni sincs kedved?

Furcsa volt a hangja. Szomorú, vékony. És Ragnhild nem szokott felnőttekkel ellenkezni. Átmászott az első ülésre, és a férfi felé fordulva helyezkedett el.

- Jó, de csak egy kicsit. Felmegyünk, és már jövünk is vissza - mondta.

A férfi betolatott a Feltpatveira, aztán elindult lefelé.

- Hogy hívnak? - kérdezte.

- Ragnhild Elise.

- Ragnhild Elise - ízlelgette a nevet. - Ilyen korán még nem lehet vásárolni. Még csak negyed kilenc van. Zárva vannak a boltok.

A kislány nem felelt, csak kivette a babáját a kocsiból, és megigazgatta a ruháját. Aztán kihúzta a szájából a cumit, mire a baba nyafogós hangot hallatott.

- Hát ez meg mi a fene? - kérdezte döbbenet a férfi, és hirtelen lassított.

- Ez csak Elise. Sír, ha kiveszem a cumiját.

- Nem szeretem ezt hallgatni! Azonnal tedd vissza!

A férfi egyre nyugtalanabb lett, és összevissza rángatta a kormányt.

- Apukám jobban vezet, mint te - mondta a kislány.

- Én magamtól tanultam meg - vágta rá idegesen a férfi.

- Engem senki nem akart megtanítani.

- Miért nem?

A férfi nem felelt, csak a fejét ingatta. A kocsi közben kiért az országútra. A körforgalom felé tartottak, lefelé, második sebességben. Amikor elhagyták a körforgalmat, a kocsi zörögve haladt tovább.

- Mindjárt Horgenbe érünk - állapította meg örömmel a kislány.

A férfi hallgatott. Úgy tíz perc múlva balra fordult, és elindult felfelé, a hegy irányába. Tanyak, istállóépületek mellett haladtak el, sőt még egy útszélre leparkolt traktort is elhagytak. Senkivel sem találkoztak. Az út egyre keskenyebb és hepehupásabb lett. Ragnhildnak megfájdult a karja, amellyel az ide-oda guruló babakocsit próbálta tartani, így inkább a két lábával fékezte a kocsi kerekét.

- Itt lakom - mondta a férfi, és váratlanul megállt.

- A feleségeddel? - kérdezte a kislány.

- Nem, az apámmal. De ő nagyon beteg. Egész nap fekszik.

- Soha nem kel fel?

- Soha.

Ragnhild kikukucskált az ablakon. Tekintete egy aprócska házon pihent meg, ami valaha nem lehetett nagyobb, mint egy kunyhó, amihez idővel mindig hozzáépítettek egy kicsit. Ráadásul a toldásokat különböző színnel festették le. Mellette egy hevenyészett garázs állt, a pajtát már benőtte a fű, a csalánbokrok alján pedig boronára hasonlító rozsdás szerszám lapult. Ragnhildot azonban valami egészen más érdekelte.

- Nyuszik - állapította meg halkan.

- Azok bizony. Na, megnézzük őket? - kérdezte a férfi, és már nyitotta is a furgon ajtaját, hogy kiszállhasson a kislány.

Ragnhildnak feltűnt, milyen furcsán jár a férfi. Lába rövid volt, és görbe, lábfeje kicsi. Orra széles és lapos, ajka lefittyedt. A kislány rájött, hogy nem lehet olyan öreg, mint amilyennek kinéz, bár úgy dülöngélt egyik lábáról a másikra, akár egy vénember. Volt benne valami aranyos. Valami kisfiús. A férfi odament a nyúlketrecekhez, és kinyitotta az egyik ajtaját. Ragnhild a lélegzetét is visszafojtva figyelte.

- Megfoghatom az egyiket?

- Persze. Válassz!

- Azt a kis barnát - mondta elragadtatva a kislány.

- Ó, azt Fülesnek hívják. Ő a legaranyosabb.

A férfi kivette a kisnyulat. Szuszogó, bundás kis állat volt, lelógó fülekkel. A színe olyan, mint a tejeskávée, jó sok tejszínnel. Hátsó lábával idegesen rugdosott, de megnyugodott, amint a kislány hozzáért. Ragnhild néhány másodpercig szóhoz sem jutott a megilletődöttségtől. Tenyerén érezte az állatka szívverését. Óvatosan simogatni kezdte. Szőre bársonyos volt, orra fekete és nedves. Raymond meg csak állt a kislány mellett, és másra sem tudott gondolni, csak arra, hogy Ragnhild az övé, egyes egyedül az övé. Senki sem látta, hogy beszállt a kocsijába.

- A fotókat elküldjük az újságoknak - mondta Sejer az asszonynak. - Ha addig nem kerül elő a kislány, akkor holnap megjelenik a fényképe a reggeli lapokban.

Irene, Ragnhild édesanyja az asztalra borult. Zokogás rázta a testét. Karlsen fészkelődni kezdett a széken, és lopva az órájára pillantott.

- Ragnhild fél a kutyáktól? - tette fel a kérdést Sejer.

- Miért? - kérdezett vissza az asszony meglepetten.

- Hát, előfordult már, hogy kutyákkal indultunk eltűnt gyerekek keresésére. És vannak olyan gyerekek, akik annyira félnek a kutyáktól, hogy inkább elbújnak előlük, mintsem előjönnének.

- Ragnhild nem fél a kutyáktól - mondta Irene, és utána még sokáig visszhangzott a fejében: *nem fél a kutyáktól*.

- Sikerült elérnie a férjét?

- Nem. Narvikban van. Gyakorlaton. Valahol fent északon.

- Próbálta mobiltelefonon?

- Arrafelé nincs térerő.

- Kik keresik most a kislányt?

- Néhány fiú a szomszédból. Akik itthon vannak napközben. Egyiküknél van mobiltelefon.

- Mikor indultak el?

Irene a faliórára nézett.

- Több mint két órája.

Már nem remegett a hangja. Inkább olyan volt, mintha benyugtatózta volna magát, mintha félálomban lenne. A felügyelő megint előrehajolt, és lassan, nyugtatóan beszélni kezdett hozzá.

- Amitől valószínűleg a leginkább tart, az minden bizonnyal nem történt meg. Érti? A gyerekek többnyire érthetetlen okokból kóborolnak el. Teljesen más az időérzésük, mint a felnőtteknek. Nincs igazán felelősségérzetük, és persze rendkívül kíváncsiak. És hogy kíváncsiságukat kielégítsék, a legképtelenebb helyzetekbe képesek belesodródni.

Azután felbukkannak megint, éppen olyan hirtelen, ahogy eltűntek. Néha meg sem tudják magyarázni, mi történt velük, miért tűntek el, merre jártak. De általában – és a felügyelő itt nagy levegőt vett – épségben térnek haza.

- Bárcsak igaza lenne! De Ragnhild azelőtt soha nem kószált el.

- A gyerekek nőnek, asszonyom. És egyre többet engednek meg maguknak.

Istenem, gondolta a felügyelő, iszonyú, hogy mindenre talállok magyarázatot. Nekilátott telefonálni. Nehezen állta meg, hogy ne nézzen az órára. Tudta, hogy nem szabad, mert ezzel csak azt jelezné, mennyire telik az idő. Felhívta a rendőrségi ügyeletet, röviden beszámolt az eseményekről, és kérte, hogy értesítsék a gyermekvédelmet. Megadta az Album család címét és a kislány személyleírását. Piros tréningruha, világosszőke haj, rózsaszín babakocsi. Kérdezte, hogy az ügyeletre befutott-e valami használható információ. Sajnos nem. Sejer visszaült a fotelba.

- Beszélt esetleg Ragnhild valakiről, aki gyanúsnak tűnt önnek? Valakiről, aki eddig nem fordult elő a lánya környezetében?

- Nem.

- Volt a kislánynál pénz? Elképzelhető, hogy elindult venni magának valamit?

- Nem volt nála pénz.

- Előfordult már, hogy valamelyik szomszéd hozta-vitte őt kocsival?

- Persze. Úgy hús ház lehet errefelé, és mindenki ismer mindenkit. Tudjuk, melyik autó kié. A barátnőjével, Mart Héval gyakran mentek le egyedül a templomhoz, tologatták a babakocsijukat, igen, előfordult, hogy beszálltak valamelyik szomszéd autójába. Főleg hazafelé.

- Volt a lányoknak valami különös okuk arra, hogy templomba jártak?

- Igen. Meghalt az egyik kis barátjuk. A templomkertben temették el. A lányok virágot szedtek a mezőn, és elvitték a sírjára. Fontos volt nekik.

- A templom környékén is keresték?

- Tíz óraker telefonáltam Marthénak. Amikor megtudtam, hogy Ragnhild már rég elindult hazafelé, beültem az autóba. A ház ajtaját nyitva hagytam, ha esetleg közben megérkezne, be tudjon jönni. Először a templomhoz mentem, utána kerestem a régi tejüzemnél, a benzinkútnál meg a szerelőműhelynél, elmentem a bölcsődéhez, körbenéztem az iskola környékén, mert arrafelé vannak a mászóak, aztán elmentem az óvodához, mert tudtam, mennyire szeretne oda járni...

Irene nem bírta befejezni a mondatot, zokogni kezdett. Sejer és kollégái türelmesen várták, hogy megnyugodjon. Szegény asszony szeme teljesen bedagadt, ruháját kétségbeesetten morzsolta az ujjai között. Amikor abbahagyta a sírást, ismét mély letargiába süllyedt. Mintha így védekezett volna a ránehezülő valósággal szemben.

Telefoncsörgés hasított a szoba csendjébe. Felállt, hogy felvegye a kagylót, de Sejer megállította. Ő vette fel.

- Irene? Te vagy az?

Egy fiú volt a vonal túlsó végén.

- Kivel beszélek? - kérdezte Sejer.

- Thorbjørn Haugen vagyok. Mi keressük Ragnhildot.

- Sejer felügyelő vagyok a rendőrségtől. Jutottatok valamire?

- Végigjártuk idefent az összes házat. Egyiket a másik után. Persze általában senki nem volt otthon. De találkoztunk egy idős nénivel, aki a Feltpatvei egyben lakik. Ő mesélte, hogy egy nagyobb kocsi megfordult a háza előtt. Olyan szállítóautó-féle, így mondta. A kocsiban látott egy kislányt. Azt állította, zöld dzsekit viselt, és feltűnően világoszőke haja volt. Igen. És copfot hordott. Ragnhild sokszor fogja copfba a haját.

- Folytasd!

- Miután a kocsi megfordult, elindult lefelé a lejtőn, majd eltűnt a kanyarban.

- Mondta a hölgy, hogy hány óraker történhetett mindez?

- Negyed kilenckor.

- Visszajönnétek Ragnhildék házához?
- Mindjárt odaérünk. Már itt vagyunk a sarkon.
Sejer letette a telefont. Irene bénultan figyelte.
- Mi történt? - kérdezte alig hallható, rekedtes hangon.
- Mit mondtak?
 - Látták a kislányát. Egy autóban.

A sikoly valósággal áthasította a sűrű erdőt, és finoman rezonált Ragnhild fejében.

- Éhes vagyok. Mennem kell - közölte váratlanul a kislány.

Raymond Ragnhildra pillantott. Füles a konyhaasztalon ugrált, és a lóherét szagolgatta, ami szanaszéjjel hevert körülötte. Mindaddig megfeledkeztek térről és időről. Megetették az összes nyulat, és Raymond megmutatta a kislánynak a képgyűjteményét is. Újságokból kivágott fotók, melyeket gondosan beragasztgatott egy albumba. Ragnhild hirtelen ráeszmélt, hogy elszaladt az idő.

- Ehetnél itt is.
- Mennem kell. Vásárolni megyünk.
- Rendben. Felmegyünk aへgyre, és utána rögtön hazaviszlek.
- Nem! - jelentette ki határozottan a kislány. - Haza akarok menni. Most.

Raymond kétségbeesetten keresett új kifogást.

- Jól van, jól van. Csak lemegyek előbb Horgenék boltjába, hogy tejet hozzak apának. Addig várj meg itt. Nem tart sokáig.

Raymond felállt, de még egy darabig elnézegette a kislány fehér bőrét, piros, szív alakú száját, tisztán csillogó kék szemét, fekete szemöldökét, ami meglepetésként hatott fehéres, szőke hajához képest. Felsőhajtott, majd kinyitotta az ajtót. Ragnhild akár ki is sétálhatott volna, de nem ismerte a járást, így kénytelen volt várni. Egy ideig fel-alá járkált a szobában, simogatta a nyulat, aztán, amikor elfáradt, le-

kuporodott a fotelba. Nem aludtak valami sokat Marthéval az éjjel. Szemhéja egyre jobban elnehezedett. A puha kishatalat ölelve elszundított.

Beletelt egy kis időbe, mire Raymond visszaért. Sokáig ült a kislánnyal szemben, és nézte, milyen nyugodtan alszik. Még csak nem is mozdult. Alig lehetett hallani a szuszogását. Ahogy az alvó gyereket figyelte, az az érzése támadt, hogy egyre nagyobb lesz, mint a fehér lisztből készült cipó, megkel. Nyugalanság fogta el. Nem tudta hová tenni a kezét. Végül mégiscsak bedugta a zsebébe, és zavartan hintázni kezdett a széken. Keze ütemesen mozgott a zsebében, az egyenletes ritmust egész teste felvette, olykor idegesen mégis apja szobája felé pillantott. De a keze csak járt tovább, egyre gyorsabban, lendületesebben. Milyen gyönyörű a kislány haja, selymes, szinte fehér, majdnem olyan, mint a nyuszik bundája. Torkából elégedett sóhaj tört föl, keze nem mozdult, teste lenyugodott. Fölállt, és megbökte a kislányt.

- Mehetünk. Visszaviszem Fülest.

Ragnhild kábultan nézett körül, majd felállt, és kérdően Raymondra pillantott. A férfi elindult a konyha felé, a kislány követte. Összeszedte a holmiját, aztán kísértáltak a házból, és a férfi visszarakta a kis barna szőrcsomót a kerekbe. Az autóban ott volt hátul a babakocsi. Raymond elégedetlennek tűnt, amikor visszasegítette a kislányt a furgonba. Ő is beszállt, és elfordította a kulcsot. Semmi nem történt.

- Hát ez nem indul - jelentette ki kissé idegesen. - Értelmetlen. Az előbb még ment. Francos dög!

- Haza akarok menni! - mondta sírós hangon Ragnhild, mintha ez bármin is segíthetett volna. A férfi újra és újra elfordította a kulcsot, gázt adott, a motor némi szánalmas hörgésen kívül semmire nem volt képes.

- Gyalog megyünk.

- Olyan messzire? - kérdezte elképedve a kislány.

- Innen nincs olyan messze. A hegy másik oldalán vagyunk, majdnem fent a csúcson. Ha onnan lenézel, talán még a házatokat is láthatod. Majd én tolom a babakocsit.

Raymond felvette a kabátját, és kiségitette a kislányt a furgonból. Ragnhild cipelte a babát, a férfi pedig húzta maga mögött a babakocsit, ami nagyokat döccenve haladt a göröngyös úton. Nem sokkal előttük, a fekete fenyők gyűrűjében magasodott a hegy. Vastag porfelhőt hagyva maga után váratlanul elhajtott mellettük egy autó. Mindketten szomorúan felsóhajtottak. Raymond jól ismerte az utat, de nem haladt túl gyorsan, úgyhogy a kislány gond nélkül tudta követni. Később egyre meredekebbé vált az út, amely egy kisebb parkolónál véget is ért. Innen keskeny ösvény vezetett feljebb a hegyoldalra. Szemmel láthatóan birkák taposták ki, amiről az ösvényt vastagon borító megszáradt ürülékük is tanúskodott. Ahogy feljebb értek, megcsillant valami a fák között.

- A Kígyó-tó - mondta Raymond.

A kislány megállt a férfi mellett, és belefeledkezett a tó és a vízililiomok látványába. A part közelében egy ladik ringatózott.

- Vigyázz - ragadta meg a gyerek kezét Raymond. - Ne menj lejjebb. Még beleragadnál az iszapba. Olyan, akár a mocsár. Sokan odavesztek már így - tette hozzá jelentőség-teljes ábrázattal. Ragnhild még a gondolattól is megborzongott. A tavat széles sávban nádas ölelte körül, csak egyetlen helyen, egy egészen rövid partszakaszon lehetett megközelíteni a vizet. Tekintetüket erre a rövid sávra szegezték. Raymond kezéből kicsúszott a babakocsi, Ragnhildnak tántva maradt a szája a csodálkozástól.

Thorbjørn tizenhat év körüli, nyurga kamasz volt. Ritkás, félhosszú haját gondosan összehajtogatott mintás kendővel szorította a fejéhez. Úgy festett, akár egy sápadt indián. Zavartan babrált a mobiltelefonjával, kerülte Irene tekintetét. Viszont érdeklődve fordult a felügyelő felé.

- Remélem, tisztában vagy azzal, milyen fontos nyomra bukkantál - mondta Sejer. - Kérlek, írd fel az asszony nevét és címét erre a papírra. Gondolom, emlékszel rá.

- Helga Moen, és az egyben lakik. Szürke ház, előtte elég nagy udvar.

A fiú nagy, szálas betűivel felírta a kért adatokat, és visszaadta Sejernek a papírlapot.

- Mindent átfésültetek odafönt? - folytatta a kérdezősködést a felügyelő.

- Először a hegyet, majd lementünk egészen a Kígyó-tóig, aztán végigjártuk az ösvényeket. Voltunk a hegy másik oldalán is, a völgyben, és elmentünk Horgenék vegyeskereskedéséig, aztán még a partra is. És néhány tanyára is benéztünk, mert Ragnhild odavolt az állatokért, vagyis *van*, szóval nagyon - magyarázta Thorbjørn, és belepirult, hogy így elszólta magát.

- Ülj csak le, fiam! - mondta Sejer, és fejével a szófa felé biccentett. Irene mellett volt még egy hely. Az asszony egyre kevésbé tudta palástolni kétségbeesését. Lehet, hogy Ragnhild soha többé nem kerül haza, és neki az élete hátralevő részét ezzel az elviselhetetlen érzéssel kell leélnie. A felismerés lassan hatolt el a tudatáig, először csak kisebb fájdalmat okozva, apró tűszúrásokként. Teste aztán megmerevedett, mintha kővé dermedt volna.

- Mit szólna egy kávéhoz, Irene? - próbálta oldani a feszültséget a rendőrnő.

Irene alig észrevehetően bólintott, majd felállt, és követte a rendőrnőt a konyhába. Hamarosan víz zubogása és csészék csörömpölése hallatszott. Sejer intett Karlsennek, jelezve, hogy menjenek ki az előszobába. Thorbjørn a szobából leste őket, de az ajtórezen át csak Sejer fejét és Karlsen fekete cipójének csillogó orrát látta. A nyomozók csendben váltottak pár szót, közben jó néhányszor az órájukra pillantottak, amit a nappaliban nem szívesen tettek volna. Thorbjørn megpróbált hallgatózni, de néhány szófoszlányon kívül nem kapott el semmit. Sejer annyit

mondott, hogy nagyobb körben kell elindítani a keresést. Ragnhild túlságosan régóta van távol. Sejer idegességében megvakarta a könyökét.

- Nem szeretném valami szakadék mélyén megtalálni.

Kinyitotta az ablakot, hogy friss levegőhöz jusson. Akkor látta meg a kislányt. Ott állt a lépcső legalsó fokán piros tréningruhájában, és kicsi fehér kezével a korlátba kapaszkodott.

- Ragnhild!? - kiáltott fel Sejer döbbenten.

Jó félórával később a két nyomozó már az autóban ült, és csorogtak szépen lefelé a domboldalban, amit a helyiek Skiferbakkennek neveztek. Karlsen elégedetten simított végig a haján. Mégiscsak jó, hogy levágatta. Ez a kefefrizura kicsit megváltoztatta a vonásait. Nem tűnik olyan komolynak. Ekkor haladtak el Helga Moen háza mellett. Igen, mintha egy arc tűnt volna fel az ablakban. Ha abban reménykedik, hogy a rendőrség még ma felkeresi, hát csalódni fog. Ragnhild szerencsére már az anyukája ölében ül, egy nagy szelet vajjas kenyérrel a kezében.

A két nyomozónak örökre bevésődött az a pillanat az emlékezetébe, amikor Irene ráészmélta, hogy előkerült a kislánya. Amint az anya meghallotta a vékonyka gyerekhangot, valósággal kirozott a konyhából. Egész testével rávetette magát a gyerekre, villámgyorsan, ahogy a vadállatok kapják el a zsákmányukat. Az asszony erős karjával úgy fonta körbe a kislány testét, mintha soha többé nem akarná elengedni. Így álltak még sokáig, ajkukat nem hagyta el szó vagy sóhaj. A többiek csendben vártak, Thorbjørn a telefonjával babrált, a rendőrnő tovább matatott a konyhában, Karlsen a bajuszát simogatta, és egyre elégedettebb mosoly ömlött szét az arcán. Egyszer csak minden felragyogott, mintha a napsugarak fénnel árasztották volna el a szobát. És akkor végül zokogó nevetés szakadt fel Irenéből:

- TE BÜDÖS KÖLYÖK!

- Azon tűnődöm - szólalt meg torkát köszörülve a felügyelő -, milyen lenne egy kis időre szabadságra menni! Nem sokra, mondjuk egy hétre. Le kellene vezetni a feszültséget.

Karlsen áthajtott egy fekvőrendőron.

- És hová mennél? - kérdezte a főnökét. - Floridába? Ejtőernyőzni?

- Nem, elmennék a nyaralómba.

- Brevik közelében van, ugye?

- Nem, Sandøyán.

Rákanyarodtak az országútra, és felgyorsítottak.

- Én a nyáron Legolandbe megyek - mormogta Karlsen. - Nem halogathatom tovább. A gyerek állandóan ezzel nyaggat.

- Úgy beszélsz, mintha ez büntetés lenne. Legoland remek hely. Majd vesztek egy csomó legót, és degeszre tömtek a hasatokat. Szerintem nagyon jó móka lesz. Hidd el, nem fogod megbánni.

- Te voltál már ott?

- Aha, egyszer Matteusszal. Tudtad, hogy Ülő Bika szobrát is kirakták legóból? Egymillió négyszázezer kockából áll, és a speciális festés miatt tényleg szoborhatását kelti. Elképesztő!

Elhallgatott. Észrevette a templomot, amely az úttól nem messze, balra állt a zöld és sárga színű szántók között, terebélyes fák gyűrűjében. Kicsi, kedves templom. Ilyen helyre kellett volna temetni a feleségét. Még akkor is, ha messzebb esik a lakásától. Most már persze késő. Nyolc évvel ezelőtt halt meg, és a városi temetőben nyugszik, közvetlenül a zajos, füstös főút mellett.

- Szerinted minden rendben volt a kislánnyal?

- Hát, úgy tűnt. Kértem az anyját, hogy hívjon fel, ha kicsit lenyugodtak a kedélyek. Biztos elmeséli majd, merre járt. Hat órán át volt távol otthonról. Elég hosszú idő - fűzte hozzá Sejer elgondolkodva. - Sármos lehetett a fickó, ha ilyen sokáig képes volt magánál tartani.

- Azt mindenesetre tudjuk, hogy van jogosítványa. Legalább van egy biztos pontunk.

- Miért vagy olyan biztos abban, hogy van jogosítványa? Lehet, hogy nincs.

- Igazad van - jegyezte meg Karlsen, és lekanyarodott az úgynevezett városközpont felé, hogy tankoljon. Nem volt túl sok látnivaló a bankon, a postán és egy bolton kívül. Igen, és volt még egy fodrászszalon is, amiben megújult a szolárium, legalábbis a reklámtábla szerint. Az élelmiszerboltban éppen leárazás volt, olcsóbban lehetett gyógykozmetikumokat vásárolni.

- Vennék valami csokit - mondta Sejer, mire Karlsen leállította az autót a bolt előtt. - Bejössz te is? - kérdezte a kollégáját.

A felügyelő vásárolt egy tábla csokoládét és egy újságot. A bolt ablakából egész szép kilátás nyílt a fjordra.

A boltos kisasszony kíváncsian fordult a rendőrök felé.

- Csak nem történt valami Ragnhilddal? - kérdezte, és aggodalmaskodó pillantást vetett Sejerre.

- Ismeri? - kérdezte Sejer, és letette a pénzt a pultra.

- Nem ismerem olyan jól, de tudom, kiről van szó. És reggel járt itt az édesanyja. A lányát kereste.

- Minden rendben van Ragnhilddal. Előkerült.

A boltos kisasszony megkönnyebbülten felsóhajtott, majd Sejer kezébe adta a visszajárót.

- Idevalósi? Ismer errefelé mindenkit?

- Persze. Nem vagyunk olyan sokan - fűzte hozzá nevetve.

- Ha megkérdezném, hogy ismer-e egy olyan férfit, akinek fekete, rozoga, sáros furgonja van, eszébe jutna egy név?

- Persze. Ez csak Raymond lehet. Raymond Låke.

- Mondana róla valamit?

- Helybéli, itt dolgozik a faluban. Egy kis faházban lakik az apjával, a hegy túloldalán. Down-kóros. Harmincéves lehet. Kedves ember. Azelőtt az apja vezette a benzinkutat. Most már nyugdíjas.

- Raymondnak van jogosítványa?

- Nincs, de vezet. A kocsi az apjáé. Az öreg már régóta beteg. Nem tudja ellenőrizni, mit csinál Raymond. A helyi rendőr néha figyelmezteti, de nem megy vele valami sokra. Furcsa fickó ez a Raymond. Mindig úgy vezet, hogy nem kapcsol magasabb fokozatba a kettesnél. Csak nem ő vitte magával Ragnhildot?

- Gyanítom, hogy igen.

- Nem lehetett volna nagyobb biztonságban a kislány - nevetett a boltos kisasszony. - A légynek sem tudna ártani.

A rendőrök megköszönték a hasznos információkat, és beszálltak az autójukba. Karlsen elgondolkodva harapott a csokoládéjába.

- Kellems hely - állapította meg.

Sejer, aki végül egy marcipánkenyér mellett döntött, követte a kollégája pillantását.

- A fjord úgy háromszáz méter mély. Soha nem melegszik fel tizenhét fok fölé.

- Ismerős vagy errefelé?

- Nem, de a lánynomnak van itt egy barátnője. Elment valamikor egy helyiek által szervezett túrára. Tudod, olyan „ismerd meg hazádat” jellegű dolog volt.

Sejer összehajtogatta a csokipapírt, és a zsebébe tette. - Szerinted a Down-kórosok hogy vezetnek? - kérdezte aztán.

- Fogalmam sincs - mondta Karlsen. - Végül is mindenük megvan hozzá. Csupán egy kromoszómatöbbletük van. Ha jól tudom, egyszerűen több időre van szükségük a tanuláshoz, mint másoknak. Igen, és rossz a szívük. Nem élnek valami sokáig. És azt hiszem, a kezükkel sincs valami rendben...

- Mégis mi? - kíváncsiskodott tovább Sejer.

- Nincsenek vonalak a tenyerükön, vagy ilyesmi.

- Mindenesetre Ragnhildnak bejött valami miatt... - jegyzte meg elmerengve Sejer.

- Szerintem Ragnhildnak a nyulak jöttek be - mondta Karlsen mosolyogva, majd folytatta: - Volt egy gyerekkori barátom, Gunnar gúnárnak csúfoltuk. Akkoriban nem na-

gyon fogtuk fel, mi baja lehet, leginkább arra tippeltünk, hogy földönkívüli. Már nem él. Harmincöt éves korában halt meg.

Elindultak visszafelé. Sejer megpróbálta összeszedni a gondolatait, mert amint visszaérnek, jelentést kell írnia a főnökének. És aztán tényleg kivehetne néhány nap szabadságot. Ráférne. Szerencsére a kislány előkerült, megengedhet magának egy kis pihenést. Nézte az út két oldalán elterülő szántóföldeket; jó időbe telt, mire észre vette, hogy nagyon lassan haladnak. Egy traktor ment előttük. Egy zöld John Deere. Úgy vánszorgott, mint a csiga. Képtelenség volt megelőzni. A traktoros büszkén feszített a kertész nadrágjában, fején fülvédő, úgyhogy nem sokat érzékelt a külvilágból. Olyan volt, mint egy szobor, amit beültettek a traktorba. Karlsen lemondóan vett még visszább a sebességből.

- Karfiolt szállít. Mi lenne, ha levennél egy ládával? Megfőzhetnénk a konyhán.

- Most körülbelül olyan sebességgel száguldozunk, mint Raymond. Csak mi ketten. Egy életen át. Borzalmas – sóhajtott Sejer, majd hátradőlt, és lehunyta a szemét.

*

A vidéki nyugalom után fárasztónak tűnt a városi nyüzsgés. A forgalom java még mindig a városközponton vezetett keresztül, pedig már évek óta készen állt az elkerülő alagút építési terve. Sajnos, mindig akadt valaki, aki kivetnivalót talált benne. Volt, aki úgy érezte, nem simul bele kellőképpen a tájba, a környezetvédők a munkálatok okozta zaj és por miatt tiltakoztak, mások a tervezett költségek miatt.

Sejer a főnöke irodájából nézte az utcai jövés-menést. Elmondta, amit akart, már csak a válaszra várt. Az úgy el volt rendezve. Miért ne engedné el Holthemann? Bár nála soha nem lehetett tudni.

- Ellenőrizted az ügyeleti listákat? Beszélte a csoport összes tagjával?

Sejer bólintott. - Soot kétszer lesz ügyeletben Sivennel, remélem, jól kijönnek.

- Akkor, úgy gondolom, semmi akadálya...

Holthemann válaszáat a telefon csörgése szakította félbe. Vagy inkább csipogás, akár egy éhes kismadáré. Sejer, bár nem volt vallásos, most mégis kérte a Jóistent, hogy ne húzza keresztül a számításait. Szabadságra szeretett volna menni.

- Konradot keresi? - kérdezte valakitől Holthemann. - Igen, itt van az irodámban. Kérem, kapcsolja a hölgyet.

Holthemann Sejer kezébe nyomta a kagylót, aki nagyon remélte, hogy a lánya, Ingrid lesz az. Irene Album volt a vonal másik végén.

- Minden rendben, asszonyom?

- Tulajdonképpen igen. De Ragnhild, amikor egyedül maradtunk, mesélt nekem valami nagyon különöset. Meg kell osztanom önnel, olyan furcsa. Tudja, Ragnhild nem szokott csak úgy kitalálni történeteket. Legalábbis ilyeneket nem. Ezért gondoltam, hogy felhívom.

- Miről van szó?

- Ez a férfi, tudja, akivel együtt volt, hazáig kísérte. Később a neve is eszébe jutott, Raymondnak hívják. Felmentek együtt a hegyre, és megálltak a Kígyó-tónál, és ahogy ott nézték a vizet, Ragnhild észrevette, hogy egy nő fekszik a parton.

- Igen? - kérdezte Sejer döbbenten.

- Egy ruhátlan nő fekszik a Kígyó-tó partján, és nem mozdul.

Sejert nyugtalanság fogta el.

- Szavahihetőnek tartja a lányát?

- Igen. Teljesen. Miért találna ki csak úgy ilyesmit? Eszembe jutott, hogy felmenjek és ellenőrizzem, de egyedül nem mertem. Vele pedig végképp nem.

- Kérem, ne beszéljen erről senkinek. Felküldök valakit. Még jelentkezem.

Ezzel befellegzett a szabadságának. Már a tengeri levegő illatát sem érezte. És a frissen fogott halakét sem.

- Akadt egy kis elintéznivalóm - mondta a főnökének némi keserű mosoly kíséretében.

Karlsen a belvárosban járórözött, így Sejer a rendes társa helyett Skarrét vitte magával. A fiatal, jóképű, göndör hajú nyomozó fele annyi idős lehetett, mint Sejer, vidám, kiegyensúlyozott, pozitív gondolkodású fickó. És nem szégyellte dél-norvégiai dialektusát. Amikor megérkeztek Ragnhildékhoz, ő is a postaláda mellé parkolt le, mint korábban Karlsen, majd bementek a házba, hogy váltsanak néhány szót Irenével. Ragnhild, mint egy kis koala kapaszkodott az anyjába. Úgy tűnt, Irene megszította a kislányt a váratlan kirándulás miatt. Az asszony megpróbálta elmagyarázni az utat a nyomozóknak; haladjanak a kijelölt ösvényen, ami a kis tisztásról indul, utána kanyarodjanak balra, és menjenek körbe a hegy lábánál.

- Az ilyen erős férfiaknak, mint maguk, ez nem tart tovább húsz percnél.

Gyorsan megtalálták a kijelölt ösvényt. Nem kerülte el a figyelmüket az egyik fenyő törzsére festett kék nyíl. A birkaürülékkel borított út nem tűnt túl bizalomgerjesztőnek, de nem volt mit tenni. Sietősen lépkedtek felfelé. Az ösvény egyre meredekebb lett. Skarre bírta rosszabbul, Sejer egész könnyedén haladt. Egy pillanatra megfordult, tekintetét végigjáratta az alattuk elterülő településen, a sötét rózsaszín háztetőkön, majd tovább kaptatott. Nem nagyon beszélgettek egymással, minden energiájuk arra ment el, hogy felkapaszkodjanak a hegyoldalra. Arról pedig végképp nem volt kedvük beszélni, mit is találhatnak odafent. Ahogy egyre följebb értek, úgy lett a körjük boruló erdő egyre sűrűbb és minden sötétebb, pedig világos nappal volt. Sejer tekintete reflexszerűen az ösvényre tapadt. Nem mintha attól félne, hogy megbotlik valamiben. Avatott szeme nyomokat keresett. Ha tényleg történt valami, nem

árt előrelátónak lenni. Tizenhét perce gyalogoltak, amikor a fény végre megint áthatolt a ritkásabb faágak között, és egyszer csak megpillantották a sima, nyugodt víztüköröt. A tó mérete alig volt nagyobb egy bányatóénál. Úgy lapult a fenyők árnyékában, mint valami titkos szoba. Tekintetük körbejárt, először a tavat szegélyező nádason, majd megpihent a partként leginkább felfogható keskeny szakaszon. Elindultak annak az irányába, tisztes távolságot tartva a nádistól. Amikor közelebb értek, kénytelenek voltak megállapítani, hogy a megközelíthető partszakasz mindössze három-négy nagyobb követ jelent, amelyek elegendők voltak ahhoz, hogy legalább azt a kicsi részt ne nője be a növényzet. Feltehetőleg ez az egyetlen olyan szakasza a tónak, ahol le lehet menni a nyílt vízig. Az iszapos vízben egy nő holtteste feküdt, oldalára fordulva, háttal feléjük; testét csupán egy sötét esőkabát takarta. Amúgy teljesen meztelen volt. Ruhái mellette heverték egy kupacban. Sejer automatikusan a mobiltelefonja után nyúlt, aztán hirtelen meggondolta magát. Közelebb lépett a holttesthez, cipője átnedvesedett.

- Ne mozdulj - figyelmeztette Skarrét, aki engedelmesen meg is állt. Sejer közben leért a vízhez, óvatosan átlépett az egyik kőre, hogy előlről is lássa a nő arcát. Nem akarta megfordítani, még nem. A nő szeme félig nyitva, tekintete a tó egy bizonyos pontjára szegeződött. Szemhéja fénytelen és ráncos. Pupillái tágak, de már elvesztették kerekességüket. Szája nyitva, és közvetlenül az orra alatt sárgás, habszerű anyag, mintha felöklendezett volna valamit. Sejer közel hajolt az arcához, majd ráfújt a furcsa állagú anyagra, de az láthatólag már rászáradt a bőrére. Feje alig néhány centire volt a víz színétől. Sejer a nő nyaki ütőerére helyezte az ujját. A bőr már elvesztette rugalmasságát, de korántsem volt olyan hideg, mint amilyenre számított.

- Meghalt - mondta Skarre felé fordulva.

A fülcimpákon és a fül környékének nyaki részén lilás zúzódásokat fedezett fel. Lábán a bőr már kissé feldagadt, de sérülés nyoma nem látszott rajta. Egyelőre elég is volt ennyi. Skarre zavartan ácsorgott a parton. Nem szeretett volna semmit elrontani.

- A kabát alatt teljesen meztelen. Semmi külsérelmi nyom. Tizenkilenc-húsz éves lehet.

Sejer egymás után hívta fel az illetékes szerveket: a mentőket, a halottkémet és a helyszínelőket. Elmagyarázta nekik, hogyan jutnak el a tóhoz, és meddig járható autóval az út. Mindenesetre megkérte a kollégáit, hogy az ösvénytől kicsit távolabb parkoljanak, nehogy tönkretegyék az esetleges autónyomokat. Amikor mindent elintézett, leült a leglaposabbnak tűnő kőre. Skarre is mellételepedett. Előttük hevert a vízben a lány teste; karcsú lába volt, szőke haja. Karja mellkasa előtt keresztezve, lába kicsit felhúzva, már-már magzatpózban. Testét a csípőjéig takarta el az esőkabát, amely teljesen száraznak látszott. A többi ruhája kis halomban feküdt mellette. Piszkosak voltak, és nedvesek. Farmernadrág, öv, fehér-kék csíkos blúz, melltartó, kék kapucnis pulóver.

- Mi az a valami ott a szája körül? - kérdezte Skarre.

- Hab.

- Persze, de miféle hab?

- Hamarosan megtudjuk. - Sejer a fejét ingatta. - Olyan, mintha csak lefeküdt volna aludni. Hátat fordítva a világnak.

- Öngyilkos lett volna? De akkor miért vetkőzött le?

Sejer nem válaszolt. A lányt nézte, a fehér testet az éjfélete vízben. Különös. Nincs semmi erőszakos ebben a képen. Inkább megnyugtató. Nincs mit tenni, várniuk kell.

Hat férfi jött ki sietve az erdőből. Abbahagyták a beszélgetést, amint észrevették a kollégákat. Azután fölfedezték a halott lányt is.

- Maradjatok a szélén - figyelmeztette Sejer a kollégáit, akik engedelmeskedtek, megbíztak benne.

Egyikük gyakorlott szemmel mérte fel a terepet, és a bozót szélén haladt tovább, ahol teljesen száraz volt a talaj. Mormogott is valamit arról, hogy milyen kevés eső esett mostanában. Először a fotós látott munkához. Eleinte nem nagyon foglalkozott a holttesttel, inkább az eget kémlelte, mintha a fényviszonyokról akarna meggyőződni.

- Mindkét oldalról fotózd le, és ügyelj arra, hogy a növényzet is benne legyen - adta ki az utasítást Sejer. - Tartok tőle, hogy be kell majd gázolnod a vízbe. Szeretnék róla néhány fotót előlről, anélkül, hogy megmozdítanánk. Ha ezek megvannak, levesszük a kabátját.

- Az ilyen hegyi tavak hirtelen mélyülnek - fűzte még hozzá némi szkepticizmussal a hangjában. - Remélem, tudsz úszni.

A fotós döbbenten nézett a felügyelőre.

- Van ott valami ladik - kiáltott fel az egyik kolléga segítőkészen.

- Csak nem arra a félig szétrohadt lélekvesztőre gondolsz?

- Hamarosan kiderül, mennyire biztonságos - vetette oda Sejer ironikusan.

Amíg a fotós dolgozott, a többiek állingóztak, bár az egyikük felment egy kis tisztásra, hogy körülnézzon, de nem talált semmi érdekeset. Más helyeken az emberek mindent széjjeldobálnak, söröskupakot, használt óvszert, csokoládépapírt. Itt egy darabka szemét, annyi sem volt.

- Elképesztő - jegyezte meg. - Még egy eldobott gyufaszálat sem találtam.

- Alapos volt a gyilkos - mondta Sejer.

- Nem olyan, mintha öngyilkosságot követett volna el?

- De hát anyaszült meztelen.

- Igen, de akár egyedül is levetkőzhetett. Nem úgy néz ki, mintha erőszakkal fosztották volna meg a ruhadarabjaitól.

- Nézd meg, milyen mocskos a ruhája.

- Attól is lehet, hogy ledobta a sárba. Ráadásul hányt. Ehetett valamit, amit nem tudott megemészteni a szervezete.

Sejnernek sem volt hirtelen jobb ötlete. Tényleg úgy festett, mintha a lány maga dobta volna el az életét; a ruhái sem heverték szanaszét, hanem egy kupacban feküdtek mellette. Minden holmija sáros volt, de nem látszott rajtuk sérülés. Csak az esőkabát volt teljesen száraz és tiszta. Megvizsgálta a lány körül az iszapot, és akkor mintha egy cipőtalp nyomára bukkant volna.

- Nézd csak - mutatta a nyomot az egyik helyszínelőnek.

A férfi is lehajolt, hogy közelebbről megvizsgálja.

- Reménytelen - jegyezte meg. - Tele van vízzel.

- Semmire nem tudjuk használni?

- Nem nagyon.

- Azért csak fényképezték le. Kicsinek tűnik ez a lábnyom.

- Hát nem egy óriásé. Huszonhét centi. Még az is lehet, hogy a lányé.

A fotós elkattintott néhány képet, aztán elindult, hogy becserkéssze a ladikot. Sajnos evezőt sehol nem talált, így kénytelen volt a kezével irányítani a lélekvesztőt. A ladik minden mozdulatra félelmetesen nyikorgott.

- Te jó ég, ez ereszt - állapította meg nem túl vidáman.

- Nyugi, mindenki arra vár, hogy kimenthessen - mosolyodott el Sejer.

Végül sikerült ötven fotót készítenie a víz felől is.

Aztán Sejer levetette a cipőjét és a zokniját, feltúrta a nadrágszárát, és belegázolt a vízbe. Egy méterre lehetett a lány fejtől, amikor észrevette a nyakán a láncot. Egy golyóstoll segítségével felemelte. - Van rajta egy medál. Feltételezem, hogy ezüst. Ha jól látom, egy H és egy M betűt véstek bele. Adjatok egy zacskót.

Lehajolt, óvatosan kioldotta a láncot, és belecsúsztotta a zacskóba. - Véraláfutásos a nyaka. Mintha ujjnyomok lennének rajta. Elégé feltűnő a fehér bőrön.

Snorrasonon, a halottkémen szerencsére gumicsizma volt, így gond nélkül begyalogolt a vízbe. Igyekezett minél alaposabban szemügyre venni a holttestet: a szemét, a fogát, a körmét. Feltűnőek voltak a testen fellelhető vörös foltok. És nem is kevés, különösen a mellén és a nyakán. A lábán és a hátán semmi folt, még egy szeplő sem. Furcsa. Egy spatulával megpiszkálta a lány szája körüli váladékot, de az megkeményedett, elmozdíthatatlanul tapadt a bőrre.

- Mit gondolsz, mi lehet? - kérdezte Sejer.

- Váladék, ami a tüdőből jött fel, fehérjét is tartalmaz.

- És ez mit jelent?

- Minden bizonnyal megfulladt. De utalhat másra is. Majd kiderül.

A halottkém megkapargatta az odaszáradt váladékot, mögüle friss, habszerű anyag préselődött elő.

- A tüdeje most omlik össze.

Sejer érdeklődve figyelt. A fotós nekilátott egy újabb képsorozat készítésének a lányról, immár esőkabát nélkül.

- Itt az ideje, hogy mást is lássunk - mondta jelentőség-teljes hangsúllyal a halottkém, és megfordította a testet. - Kezdődő merevség, különösen a nyak tájékán. Jó felépítésű, egészséges fiatal nő. Széles vállak, fejlett izomzat a felkaron, a csípőn és a lábon. Bizonyára sokat sportolt.

- Látható bárhol a testen erőszak nyoma? - kérdezte Sejer.

Snorrason nem válaszolt azonnal. - Eltekintve a nyakán található véraláfutástól, semmi. Valaki erőteljesen megragadta, és letaszította a földre. Akkor minden bizonnyal még ruha is volt rajta. Utána vetkőztették le, és takarták be az esőkabáttal.

- Utal valami nemi erőszakra? - érdeklődött tovább Sejer.

- Még nem tudom.

Snorrason nekilátott, hogy megmérje a halott testhőmérsékletét. Nem nagyon zavartatta magát, pontosan úgy járt el, ahogy más holttestek esetében is szokott.

- Nézzük csak, harminc fok. Itt-ott néhány hullafolt, kezdődő merevség, úgy gondolom, tíz-tizenkét órája lehet halott.

- Kizárt - vágott közbe Sejer. - Már amennyiben itt ölték meg.

- Úgy tudom, egyelőre én vagyok a halottkém.

Sejer megveregette kollégája vállát.

- Csak azért mondom, mert egész délelőtt egy kisebb csapat járta az erdőt egy kislány után kutatva. Idefent is jártak, körülbelül dél és két óra között. Akkor még nem volt itt a holttest. Nem kerülte volna el a figyelmüket. Szerencsére a kislány épségben hazajutott - tette még hozzá megkönnyebbülten. Tekintetét az iszapos vízre szegezte. Szeme összeszűkült, mintha megvillant volna benne valami. Lehajolt, és óvatosan felemelte.

- Hát ez meg mi?

Snorrason az apró tárgyra nézett. - Valami gyógyszer. Leginkább egy kapszulára hasonlít.

- Elképzelhető, hogy találsz még valami hasonlót a gyomrában?

- Az bizony könnyen elképzelhető. De nem látok sehol gyógyszeres üveget.

- Gyanítom, hogy a zsebéből kerülhetett oda.

- Amennyiben igaz, amit mondasz, a maradékot tényleg megtaláljuk a zsebében. Ezt a kapszulát meg tegyük el.

- Szerinted milyen gyógyszer lehet?

- Ránézésre nehéz megmondani, de a labor majd kideríti.

Sejer intett két kollégának, hogy elvihetik a holttestet. Felnézett az égre. Milyen meglepően fehér. Végére kell járnia ennek az ügynek, tett szinte fogadalmat magában. Ki fog derülni, mi történt. Semmi kétség.

Jacob Skarre Søgneben született és nőtt föl, Norvégia déli részén. Alig múlt huszonöt éves. Életében nem ez volt az első nő, akit ruhátlanul látott, de valahogy egyik sem tett rá ilyen mély benyomást. És hullákat is látott már, de ez az

eset különösen megrázta. Ezen tűnődött a fiatal rendőr, miközben beült főnöke mellé az autóba. Talán azért érez így, mert a lány még holtában is takargatta meztelenségét, arca az iszapba fordulva, a lába felhúzva, és az az esőkabát, amit ráterítették... Mégis felfedték ruhátlanságát, amikor megtalálták, és ide-oda hengergették, benéztek a nyelve alá, megvizsgálták a fogait, felhúzták a szemhéját. Hasára fordították, és megmérték a hőmérsékletét. Az egészben volt valami természetellenes, mintha nem is emberi lényel lett volna dolguk.

- Szép lehetett - jegyezte meg Skarre zavartan.

Sejer nem felelt. De örült kollégája megjegyzésének. Sajnos, mások nem ilyen finoman fejezik ki magukat hasonló helyzetekben. Egy darabig csendben ültek egymás mellett, és az utat bámulták, de valójában nem tudtak szabadulni a látványtól. A gerinc egyenes vonala, a talp, amin rózsaszínes volt a bőr, a pihés lábak. A lány teste délibábként lebegett az aszfalt fölött.

- Ügyeletes vagy ma éjjel?

Skarre a torkát köszörülte.

- Csak éjfélig. Átvettem Ringstadtól néhány órát. Hallom, szabadságra készülsz. Bár ahogy elnézem a dolgokat, nem biztos, hogy el tudsz menni.

- Jól sejtet - felelte Sejer, aki valójában már le is tett az utazásról.

A nyomozó az irodájában ült. Előtte az eltűnt személyek listája. Négy név szerepelt rajta, ebből kettő férfi. A nők 1960 előtt születtek, tehát szóba sem jöhettek a kérdéses ügyben. Egyikük a Központi Kórház pszichiátriai osztályáról tűnt el, a másik egy öregek otthonából, a szomszéd járásból. És a személyleírás sem stimmel: 155 cm magas, 45 kiló, hófehér haj.

Este hat volt, és minden bizonnyal beletelik még néhány órába, mire valaki összeszedi a bátorságát, és bejelenti. Ráadásul a fotókra és a boncolási eredményre is várni kell,

szóval nem nagyon volt mit tenni. Legalábbis addig, amíg ki nem derítik a lány személyazonosságát. Levette a kabátját a szék karfájáról, és lement a lifttel a földszintre. Udvariasan biccentett a recepciósként dolgozó Brenningen asszony felé, amikor eszébe jutott, hogy ő is özvegy, és minden bizonnyal az övéhez hasonló életet él. Szép, kicsit telt nő volt, haja épp olyan világosszőke, mint Eliséé. Miközben az autóját kereste a parkolóban, felvillant előtte a halott lány holtában is egészséges, festetlen, gömbölyded arca. Az öltözeke igényesen egyszerű. Haja ápolt, edzőcipője drága. A karján márkás Seiko sportkarórát viselt. Jól szituált, rendezett családból származhatott. Sejer jó megfigyelőképessége igazi szakmai ártalom volt. Bárkiről megmondta, milyen a családi háttere. Persze az még kiderülhet, hogy ivott vagy esetleg narkózott, bár Sejert nagyon meglepte volna. De kit tudja? Lassan hajtott keresztül a városon. Skarre megígérte, azonnal értesíti, amint kiderül valami érdekes. És mit jelenthet a medálón a két betű? Heléne, esetleg Hilde. Érezte, hogy rövidesen csörögni fog a telefonja. Olyan lánynak tűnt, akinek rendezett az élete. Nemsokára hiányozni fog valakinek.

Elfordította a kulcsot a lakásajtó zárjában, odabentről huppanás hallatszott, minden bizonnyal a kutya ugrott le a karosszékről, mert jól tudta, hogy oda nem mehet fel. Sejer egy tizenhárom emeletes panelházban lakott, ami magányos toronyként emelkedett a város összes többi háza fölé. Olyan volt, akár egy óriási rúnakő, amely a többi épülethez képest szinte az égig ér. Húsz éve költözött be ide a feleségével, Elisével; nem tudtak ellenállni a gyönyörű kilátásnak. Az egész város és környéke a lábuk előtt hevert. A lakást a szüleitől örökölt régi, világos színű, bükkfa bútorkkal rendezte be. A falakat körös-körül könyvektől roskadozó polcok borították, és ahol még maradt egy kis hely, oda válogatott képek kerültek: Eliséről, a lányukról, Ingridről, és jó néhány fotó az unokájáról. És egy Käthe Kollwitz szénrajz reprodukciója, a „Halál és a lányka”. Majd egy újabb fénykép, róla, szabadesésben, a repülőtér fölött. És volt a

szüleiről is, akik ünneplőruhában feszítettek. Valahányszor az apjára nézett, az jutott eszébe, hogy ő is pillanatokon belül megöregszik. Az ő arca is beesik majd, a füle meg a szemöldöke meg csak nő, amitől épp olyan bozontos lesz a külseje, mint az apjájé.

Egy ilyen ház életét, ahol az emberek akarva, akaratlanul szinte egymás szájában laktak, meglehetősen szigorú szabályok irányították. Tilos volt például kirázni a szőnyeget az erkélyen. Ezért tisztította ki minden tavasszal, mert Kollberg, így hívták a kutyáját, jelentős mennyiségű szőrt hullajtott el. Lakótársai kedvelték, biztonságban érezték magukat a rendőrfelügyelő jelenlétében. Sejer a legfelső emeleten lakott. Lakása tiszta volt, rendezett, épp olyan jól szervezett és harmonikus, mint a belső világa. A kutyának volt viszont egy külön zuga a konyhában, ahová magával cipelt mindig valamit, törülközőt, konyharuhát vagy egyéb szerzeményeit; ez volt a lakás és Sejer egyetlen gyenge pontja. Kutyájához fűződő viszonyát inkább az érzelmek, mintsem a tekintély határozta meg. Csak a fürdőszoba állapotával volt elégedetlen, de sorra kerül majd az is. Jobbnak gondolta azonban, ha most az ügyre koncentrálna, mert úgy tűnik, egy veszélyes férfi kószál a környéken. Nem szerette a megoldatlan eseteket. Olyan érzés volt ez számára, mint amikor az ember nem lát át a koszos ablaküvegen.

Letérdelt, a kutya odarohant hozzá, örömeiben majdnem feldöntötte. Hogy megörvendeztesse az állatot, jártak egyet gyorsan a ház körül, majd friss vizet öntött a tálkája. Az újság felénél tartott, amikor megcsörrent a telefon. Lehalkította a zenét, kicsit izgatott volt, amikor felemelte a kagylót. Talán jelentkezett végre valaki. Talán érdemben is elkezdhetik a nyomozást.

- Szia, nagypapa! - hallatszott a telefonban.

- Matteus?

- Megyek aludni, már késő van.

- Alaposan megmostad a fogad? - kérdezte, és leült a telefonasztal melletti fotelba. Maga előtt látta unokája maszatos arcát és csibészes mosolyát.

- Anya már megmosta.
- És a fluortablettát bevetted?
- Ühüm.
- És imádkoztál?
- Anya azt mondta, hogy nem muszáj.

Még sokáig csevegett a kisfiúval, egészen közel tartva füléhez a kagylót, nehogy a fiúcska akár egy aprócska szusszanását is elszalassza. Jót tett neki a csilingelő, szelíd gyerekhang. Utána váltott még néhány szót a lányával. Mesélt neki a Kígyó-tónál talált holttestről, majd hallotta, hogyan sóhajt fel Ingrid, mint aki nem örül különösebben annak, mivel foglalkozik az apja. A sóhaj Eliséére emlékeztette. Pedig a lánya élete sem volt épp nyugodtnak mondható, éveket töltött ugyanis a polgárháborús Szomáliában. Sejer az órájára pillantott. Sejtette, hogy valahol ugyanígy ül most valaki, vár, hiába, pillantása hol az ajtóra, hol a telefonra esik.

A kapitányságon éjjel-nappal folyt a munka. Öt járás, azaz összességében százötvenezer ember ügyeit intézték. Akadt közöttük törvénytisztelő és törvénszegő polgár is bőven. A törvénszék épületében mintegy kétszáz ember dolgozott, ebből százötvenkettő a rendőrségen. A harminckét nyomozóból általában húsz volt bevethető, a maradék többnyire az igazságügyi minisztérium által szervezett továbbképzéseken, tanfolyamokon időzött. Sajnos ez a maradék húsz gyakran kevésnek bizonyult. Holthemann parancsnok panaszkodott is emiatt eleget.

A kisebb ügyek kiderítésére ugyan elegendő volt egy nyomozó is, viszont a bonyolultabb ügyeken egy egész csapat dolgozott. Évente tizennégy-tizenötezer bűnügyük volt. Persze ebbe beletartoztak az olyan csip-csup dolgok is, mint büntetést kiszabni a piacon engedély nélkül árusítókra, vagy felülvizsgálni, hogy kinek mikor adhatnak engedélyt valamilyen tüntetésre. Az új alagút építési terve miatt akadt ilyenből is épp elég. Meg aztán volt a rengeteg gyorshajtási ügy. Az autóvezetők hitetlenkedő arccal szemlélték a leleplező fotókat, amelyek nyilvánvalóan

bizonyították, hogy túl gyorsan mentek, vagy áthajtottak a piroson. Az ilyenek általában fölháborodott képpel, türelmetlenül ültek az előtérben, kezükben idegesen gyömöszölve a jegyzettömbjüket. Tehát gyakran előfordult, hogy nem tudtak elegendő embert egy ügyre ráállítani, mert mindenkít lekötött az adminisztráció, meg az előzetesben lévők kihallgatásainak az intézése. És akkor még nem is beszélünk a rendőrségi dolgozók ügyes-bajos dolgainak az intézéséről, a szabadságotlasi kérelmekről, betegpapírokról.

A negyedik emeleten működött az ügyészség, öt jogász dolgozott ezen az osztályon kiváló együttműködésben a rendőrséggel. Az ötödik és a hatodik emeleten volt a megyei börtön. A rabok számára a tetőn alakították ki a „börtönudvart”.

Az ügyeletes rendőrön sok múltott, nem volt mindegy, hogyan viselkedik az ügyfelekkel, hiszen gyakran ez alapján ítélték meg az egész rendőrséget. Már csak azért sem volt egyszerű dolga, mert ő állta a rendőrséghez forduló polgárok telefonos rohamát, neki jelentették be a bicikli eltűnéseket, a betöréseket, az eltűnt kutyákat és a zaklatásokat. A villanegyedből felháborodott családapák randalírozó fiatalokat panaszoltak be. Olykor el-elcsukló hangon szólalt meg valaki, aztán letette, és nem maradt utána más, csak a telefon folyamatosan zúgó hangja. Ki tudja, miért hívta a rendőrséget. Talán megerőszkolták, zaklatták, kirabolták, de soha nem mondta el. Eltűnést vagy gyilkosságot viszonylag ritkán jelentettek be. Skarre abban reménykedett, hogy a rengeteg telefonáló közt akad talán olyan is, aki a Kígyó-tónál meggyilkolt lányt keresi. Hallotta az óramutató apró kattánásait; a délután estébe, az este éjszakába hajlott. Érezte, hogy nem kell már sokáig várnia.

Éjfél felé járt az idő, amikor megint megszólalt Sejer telefonja. A felügyelő a foteljában szundikált, ölében az újság. A vér lassan csörgedezett ereiben, némi whiskyvel hígítva. Hívott egy autót, és húsz perc múlva már az irodájában is volt. – Egy régi Toyotával jöttek – fogott bele a történetbe az izgott Skarre. – Odakint vártam rájuk. A szülei voltak.

- Mit mondtál nekik a telefonban?
- Hát, remélem, azt, amit kellett. Állati ideges voltam. Miután letettem a telefont, egy fél óra múlva már itt is voltak az őrsön. Továbbküldtem őket.
- A halottkémhez?
- Igen.
- Biztos, hogy az ő lányukról van szó?
- Hoztak magukkal egy fényképet. Az anya a lehető legnagyobb pontossággal írta le, miben ment el aznap reggel a lánya. Minden stimmelt. Az övtől az alsóneműig. A melltartójáról kiderült, hogy speciális sportmelltartó. A lány sokat sportolt. De az esőkabát nem az övé.
- Különös.
- Szerintem is.
- Skarrét láthatóan megviselték az események. Hangja meg-megremegegett beszéd közben.
- Szerencsére az esőkabát gazdája hagyott maga után nyomot. Találtunk a zsebében egy doboz mentolos cukorkát és egy bagoly formájú fényvisszaverőt. Mást nem.
- Miért jutna eszébe a gyilkosnak, hogy a saját esőkabátjával takarja be az áldozatát? És hogy hívják a lányt?
- Annie Sofie Holland.
- Annie Holland... Innen eredhet a medálon a „H”.
- Az inkább a fiúja nevéből van. Halvor Muntzknak hívják.
- Hová valósi a lány?
- Lundebybe. Krystallen hús. Tudod, az az utca, ahol Ragnhild is aludt az elkószálása előtti éjjel. Csak egy kicsit arrébb. Meglepő egybeesés.
- És a szülei? Hogy reagáltak?
- Összeomlottak. Kedves, rendes emberek. Az anya egyfolytában beszélt, az apa meg sem szólalt. Mi lenne, ha leülnénk? Nekem még mindig remeg a lábam.
- Sejer leült, majd bekapott egy Fisherman's Friend cukorkát.
- Annie Sofie tizenöt éves volt - folytatta Skarre. - Iskolás.

- Ez hihetetlen! Tizenöt éves? - képedt el Sejer. - Azt hittem, idősebb. Elkészültek a képek? - kérdezte gyorsan, és beletúrt rövid hajába.

Skarre a kezébe nyomott egy mappát, ami tele volt hússzor huszonötös méretű képekkel. Egy kivételével, ami még ennél is nagyobb volt.

- Volt már dolgod szexuális indíttatásból elkövetett gyilkossággal?

Skarre nemet intett.

- Nem baj. Ez nem is az. Itt valami másról van szó - mondta Sejer, és újból átfutotta a mappát. - Túl szép maradt az áldozat. Sehol egy karmolás, nincs nyoma az ellenállásnak sem. Minden olyan rendezett. Túlságosan is. Olyan, mint-ha a haját is megfésülték volna. Akik szexuális indíttatásból gyilkolnak, a hatalmukat akarják demonstrálni.

- De az áldozat meztelen.

- Igen.

- És a képek mit bizonyítanak?

- Nem tudom. Valamit jelent az az esőkabát.

- Gondoskodás?

- Igen. Nézd csak meg...

- Egyetértek. Akkor ez egy könyörületességből elkövetett gyilkosság?

- Azt hiszem, nagy szerepe lesz majd az érzelmeknek ebben a történetben. A gyilkos szerette a lányt. És bizonyára jól ismerte. Ahogy ez ilyenkor már lenni szokott.

- Mikor érkezik már meg a halottkém jelentése?

- Kicsit megsürgetem Snorrasont. Nem túl sok, amiből kiindulhatunk. Eltekintve a használhatatlan lábnyomtól és a kapszulától. Ezenkívül semmi. Az égadta világon semmi. Még egy cigarettacsikk vagy egy nyalóka eldobott pálcikája sincs.

Sejer összeroppantotta fogával a mentolos cukorka maradékát, majd odament a mosdóhoz, és töltött magának egy pohár vizet.

- Holnap elmegyünk a Granittveira. Beszelnünk kell azokkal, akik Ragnhildot keresték. Például azzal a Thorbjørnnel. Meg kell tudnunk, mikor mentek el a Kígyó-tó mellett.

- És mi lesz Raymonddal?

- Vele is beszélünk. És Ragnhilddal is. A gyerekek néha egészen különös dolgokat képesek megjegyezni. Tapasztalatból tudom. Mi a helyzet a szülőkkel? Van még gyerekük?

- Igen. Egy lányuk. Idősebb Annie Sofie-nál.

- Szerencsére.

- Ez vigasztaló? - csodálkozott Skarre.

- Nekünk mindenesetre az - mondta Sejer keserűen.

A fiatal nyomozó rácsapott a zsebére.

- Nem gond, ha rágyújtok?

- Nyugodtan.

- Azt mondtad - vágott bele mondanójába Skarre, és közben nagyot slukkolt a cigarettába -, két úton lehet megközelíteni a tavat. Az egyik az ösvény, amin mi is mentünk, a másik az autóút, ahol Raymond és Ragnhild járt. Nem ártana megkeresni azokat, akik az autóút mellett laknak. Egyébként, mi annak az útnak a neve?

- Kollevei. Nincs arra túl sok ház. Csak elszórtan néhány tanya. De igazad van, ha autóval vitték odáig a holttestet, csak arra mehettek.

- Sajnálom a fiúját. Nem lesz neki túl kellemes veled diskurálnia.

- Muszáj beszélnem vele. Tudnom kell kiféle-miféle.

- Tételezzük fel, hogy egy fickó meg akar gyilkolni egy nőt - gondolkodott hangosan Skarre -, mondjuk, a víz alá nyomja a fejét, azután kihúzza, és hirtelen elkezd gondoskodni róla, akkor ez olyan, mintha rátörne a lelkiismeret-furdalás. Mintha igazából nem is akart volna végezni vele, de meg kellett tennie. Az egész olyan, mintha bocsánatot kérne tőle.

Sejer ivott egy kortyot.

- Beszélek holnap Holthemann-nal. Szeretném, ha te dolgozhatnál velem ezen az ügyön.

Skarre meglepetten nézett a felügyelőre. – Ráállított a bankos ügyre. Gørannal együtt.

– És, neked lenne kedved hozzá?

– Mármint hogy ezen a gyilkossági ügyön dolgozzak? Ó, ez valóságos karácsonyi ajándék lenne számomra. Igazi kihívás. Még szép, hogy lenne kedvem.

Skarre zavarában elpirult, majd valósággal felkapta a telefont, ami hirtelen csörögni kezdett. Sejer csak annyit látott, hogy feszülten figyel és bólogat.

– Siven volt az. A szülők azonosították a lányukat. Annie Sofie Holland, 1980. március 3-án született. Siven szerint jobb lenne őket holnap kihallgatni.

– Ringstad a helyén van?

– Az imént ért be.

– Rendben. Te menj nyugodtan haza. Holnap nehéz nap vár ránk. A képeket magammal viszem.

– Nézegetnivaló elalvás előtt?

– Gondolkodom róluk – felelte szomorkás mosollyal. – Jobb szeretem csak később fiókba dugni őket.

Ahogy a Granittvei, a Krystallen is zsákutca volt, mely egy bozótosban végződött. Az utcában található huszonegy ház szorosan egymás mellé épült. Távolról sorháznak tűntek, de közeledve kiderült, hogy mindegyik a saját kis telkén áll. Egymástól éppen annyira voltak távol, hogy egy ember kényelmesen elfért közöttük. A magasra nyúló épületek alapzata vastagabb fából készült, és Sejert leginkább Bergen kikötőnegyedére emlékeztette. A házak mindegyike színes volt; mélyvörös, méregzöld, barna, kék, és akadt egyetlen narancssárga is.

A rendőrautó megérkezése nem került el a lakók figyelmét. Ráadásul Skarre egyenruhát viselt. Szinte tapintható volt a levegőben vibráló feszültség.

Ada és Eddy Holland a húszas számú házban lakott. Sejer a hátában érezte a szomszédok kíváncsi tekintetét, amikor megállt a kapu előtt. Valami történhetett Hollandék

házában, gondolhatták; valami nincs rendben azzal a két lánnyal. Sejer szíve a torkában dobogott. Érezte, nem lesz felszabadító érzés átlépnie a ház küszöbét. Pedig hosszú szolgálati évei alatt összeeskábált már néhány elfogadható mondatot, amit ilyen esetekben szokott mondani.

Annie Sofie szülei egész éjjel nem aludtak. Képtelenek voltak megemészteni a boncteremben látottakat; a kép azóta is ott táncolt a szemük előtt, kitörölhetetlenül. A halott lány édesanyja egy karosszékben ült, férje a szék karfáján. A férfi teljesen elhagyta magát. Az asszony, úgy tűnt, még mindig nem fogta fel, mi is történt valójában. Meglepte a rendőrök érkezése, mintha fogalma sem lenne arról, mit akarnak tőle. Egy rémálom kellős közepén érezte magát, és csak arra várt, hogy véget érjen.

- Sajnos nem támaszthatom fel a lányukat - kezdte Sejer lassan -, de ki fogom deríteni, mi történt vele.

- Minket nem érdekel, hogy mi történt vele. Minket az érdekel, ki tette. És az, hogy találják meg, csukják börtönbe. Az az ember beteg - mondta az asszony.

Férje gépies mozdulattal intette csendre.

- Egyelőre keveset tudunk. Így azt sem, hogy beteg-e az elkövető. Az a helyzet, hogy nem mindegyik gyilkos elmebeteg.

- Normális emberek nem ölnek meg fiatal lányokat. Nem állíthatja az ellenkezőjét - mondta felháborodottan az asszony, levegő után kapkodva.

- Mindettől függetlenül - próbálta folytatni Sejer -, mindig van valami oka egy gyilkosságnak. Természetesen ezt az okot nem kell megértenünk, vagy elfogadnunk. Először még azt is ki kell derítenünk, hogy valóban gyilkosság történt-e.

- Csak nem képzeli, hogy öngyilkos lett? Az én Annie-m? Lehetetlen.

Mindnyájan ezt mondják, gondolta Sejer.

- Fel kell tennem önöknek néhány kérdést. Amennyiben később ki szeretnének egészíteni a mondandójukat, mert utólag eszükbe jut valami, hívjanak fel nyugodtan az irodámban. Éjjel-nappal, bármikor.

Ada Holland fátyolos tekintettel nézett körül a szobában. Pillantása elsiklott Skarre és Sejer mellett, mintha egy különös, mások számára nem hallható hang irányát keresné.

- Kérem, meséljenek a lányukról! Tudnom kell, milyen volt, mik voltak a szokásai.

Hogy lehet egy ilyen kérdésre válaszolni, tűnődött el Sejer. Nem vagyok magamnál. Persze, hogy azt fogják mondani, hogy a lányuknál nem volt kedvesebb, aranyosabb, szorgalmasabb teremtés. Különleges gyerek volt. Számukra a legdrágább. A mindenük. Szóval... *Annie senkihez sem hasonlítható.*

A szülők sírva fakadtak. Ada Holland mélyről feltörő, fájdalmas zokogásban tört ki, férje hangtalanul sírt. Sejernek most tűnt föl, mennyire hasonlít a halott lány az apjára. Széles arccsont, magas homlok. A férfi nem volt túl magas, de erőteljes és izmos. Skarre kezében ott lapult a toll, tekintetét mereven jegyzetömbjére szegezte.

- Elnézésüket kérem, de kezdjük előlről. Tudom, milyen szörnyű, amin most keresztülmennem, de sürget az idő bennünket. Fontos volna, hogy segítsenek. Meg tudnák mondani, mikor ment el itthonról Annie?

- Fél egykor - felelt az édesanyja, tekintetét a padlóra szegezve.

- Mondta, hová készül?

- Anettéhez indult. Egy osztálytársához. Kaptak egy feladatot az iskolában, amit közösen kellett megoldaniuk. Hármuknak. Aznap be sem kellett menniük az iskolába.

- Meg is érkezett Anettéhez?

- Tegnap este tizenegykor felhívtuk, mert nem értetük, miért nem jött már haza. Anette akkor már aludt. Annyit azonban megtudtunk, hogy Annie nem érkezett meg hozzájuk a megbeszélte időpontban. Először nem akartuk elhinni, amit hallottunk...

Ada Holland a tenyerébe temette arcát. Úgy telt el az egész nap, hogy mit sem tudtak a gyerek eltűnéséről.

- A lányok miért nem hívták fel Annie-t itthon?

- Azt gondolták, hogy nem akar menni. Hogy meggondolta magát. Vagy más dolga akadt. Nem ismerték igazán a lányomat, soha nem mulasztotta volna el megcsinálni, amit rábíztak. Mindig megírta a házi feladatait.

- Gyalog vágott neki az útnak?

- Igen. Csak négy kilométerre laknak innen. A biciklije tönkrement. Amúgy sokat biciklizett. Busszal odáig nem lehet elmenni.

- Hol lakik a barátnője?

- Horgen közelében. Nagy gazdasága és egy vegyeskereskedése is van a családnak. Őket magukat is Horgennek hívják.

Sejer bólintott. Hallotta, ahogy Skarre tolla a papírlapokat karcolta.

- Volt a lányuknak udvarlója?

- Halvor Muntz.

- Régóta jártak már együtt?

- Két éve, körülbelül. Idősebb nála. Volt idő, amikor sokat veszekedtek, de úgy tudom, rendeződtek a problémáik.

Ada Holland idegesen babrált a kezével, hol ökölbe szorította, hol összefonta az ujjait, nem volt egy nyugodt pillanata sem. Hasonló termetű volt, mint a férje, erőteljes testalkatú, kicsit szögletes mozgású. Orcája pirosposzsgás.

- Volt a lányuknak szexuális kapcsolata ezzel a fiúval? - kérdezte Sejer mintegy mellékesen.

- De hát tizenöt éves volt - nézett rá elképedve az anya.

- Mint említettem, nem ismertem a lányukat, így nem tudhatom.

- Semmi ilyesmi nem volt közöttük - jelentette ki határozottan.

- Mi ezt nem tudhatjuk - szólalt meg váratlanul az apa. - Halvor már tizennyolc éves, tulajdonképpen kész férfi.

- Én viszont tudom, hogy nem volt - szögezte le határozottan Ada.

- Csak nem gondolod, hogy mindent elmesélt neked?
- Tudtam volna róla, ha megtörténik.
A levegőben egyre nőtt a feszültség.
- Hiszen te nem is tudtál volna vele ilyesmiről beszélni - jegyezte meg az apa.

Sejer kettejük vitájából levonta a maga számára szükséges következtetést, és ahogy elnézte, Skarre is hasonlóképpen tett.

- Azt mondják, azért ment a barátnőjéhez, hogy tanuljanak. Akkor minden bizonnyal vitt magával valami táskát.

- Igen, a barna bőr hátizsákját vitte magával. Megtalálták?

- Sajnos nem.

Ezek szerint ki kell küldenem a bűvárokat, gondolta Sejer.

- Szedett Annie valamilyen gyógyszert?

- Nem. Soha nem volt beteg.

- Milyennek látták a lányukat? Csendes, visszahúzódó, vagy inkább közvetlen, beszédes?

- Azelőtt... - kezdte az apa szomorúan, de nem folytatta.

- Mire gondol? - kérdezte Sejer.

- Az egésznek a kamaszkor az oka - mondta Ada. - Nem volt számára egyszerű.

- Úgy értik, hogy megváltozott? - szegezte Sejer az apának a kérdést. Adát szerette volna kicsit kikapcsolni a beszélgetésből. Stratégiája nem vált be.

- A lányok ilyenkor nagyon megváltoznak. Kezdek felnőttnek érezni magukat. Sølviel is ez történt. Annie nővéréről beszélek. Vele sem volt másképp.

Az apa némán meredt maga elé.

- Ezek szerint nem volt nyitott, közvetlen személyiség?

- Csendes, visszafogott lány volt - mondta büszkén az anya. - Pontos és összeszedett. És céltudatos.

- Régebben elevenebb volt?

- Igen, de kiskorában mindenki másképp viselkedik.

- Meg tudnák mondani, körülbelül mikor változott meg a lányuk?

- Tizennégy éves kora körül. Amikor kamaszodni kezdett. Ahogy mások is.

Sejer bólintott. Szerette volna, ha az apa is reagál a kérdéseire.

- Volt esetleg más oka is annak, hogy megváltozott a viselkedése?

- Mégis mire gondol? - kérdezte a lány anyja gyanakvóan.

- Azt önnek kell tudnia.

Sejer hiába próbálta felvenni a kapcsolatot az apával, az csak sóhajtozott, és továbbra sem szólt egy szót sem.

- Csak úgy tudunk segíteni, ha rájövünk, mi vezetett a lányuk halálához - fűzte még hozzá a nyomozó.

- Hogy mi vezetett a halálához? De hát... - sápadt el az anya.

- Még nem tudunk semmit, asszonyom. Egyelőre. Az ilyesmi időbe telik. De higgye el, a kollégáim értik a dolgot.

Sejer körbenézett a szobában. Rend és tisztaság mindenütt. A kék árnyalatai és a fehér szín dominált a berendezésben is. Akár Annie ruházatán. Szárazvirág-koszorú az ajtó fölött, mézeskalács szívecskék a falon, és fényképek; az ablakon függöny, minden olyan letisztult, olyan rendezett. Érdeklődését egy fénykép keltette fel.

- Egy téli kép - jegyezte meg Ada.

Sejer óvatosan leemelte a falról. Mindig különös élmény volt számára felismerni egy arcot, amelyet addig csak élettelenül látott. Ugyanaz a személy és mégsem. Annie-nak széles arca volt, vastag szája, nagy szeme, és dús, sötét szemöldöke. Visszafogottan mosolygott. A kép alsó részén látszódott ruhájának gallérja, és a medál, melyet a kedvesétől kapott. Milyen szép - ez jutott elsősre Sejer eszébe.

- Sportolt valamit a lányuk?

- Régebben igen - szólalt meg az apa halkán.

- Kézilabdázott, de abbahagyta - mondta szomorúan az anya. - Mostanában inkább csak futott. Hetente többször.

- Értem. Miért hagyta abba a kézilabdázást?

- Megszaporodtak az iskolai feladatai. A gyerekek már csak ilyenek. Belefognak valamibe, azután abbahagyják. Zenét is tanult, de azt is abbahagyta. Játszott az iskolai zenekarban. Kürtös volt.

- Jól kézilabdázott? - kérdezte Sejer, miközben visszatette a képet a helyére.

- Nagyon jól. Nem lett volna szabad abbahagynia. Kapus volt.

- Szerintem unalmasnak találta. Azért nem folytatta - fűzte hozzá az anya.

- Nem hiszem - így a férfi. - Más oka volt, de azt már soha nem fogjuk megtudni.

Sejer visszaült a helyére.

- Ezek szerint nem értettek egyet azzal, hogy abbahagyta a sportot. Egy hirtelen jött, megmagyarázhatatlan döntés volt?

- Igen, az.

- Jól tanult?

- Sokkal jobban, mint a többiek. És nem szülői elfogultságból mondom.

- Mi volt a témája ennek a házi dolgozatnak, amin a többiekkel dolgozott?

- Sigrid Undset. Szent Iván napjáig, azaz június 24-ig kellett elkészülniük vele.

- Megengedik, hogy megnézzem a szobáját? - kérdezte a felügyelő.

Ada Holland felállt a fotelból, és imbolyogva elindult Annie szobája felé. Az apa nem mozdult.

A lány szobája nagyon kicsi volt, igazi rejtkehely, éppen hogy elfért benne az ágya, az íróasztala és egy szék. Az ablakból a szomszéd ház verandájára lehetett látni. A narancsszínű ház verandájára. Sejer a szemközti ház eresze alatt észrevette egy rég elhagyott madárfészek maradványát. A szoba falán sehol egy kép énekesekről, együttesekről, viszont a polc tele volt érmekkel, serlegekkel, oklevelekkel. Volt rajta még néhány fénykép; valamennyi Annie-t ábrázolta. Az egyik közös fénykép volt a kézilabdacsapat-

tal, a másikon egy szörfdeszkán állt. Az ágya fölött lógott néhány kisgyerekről készült fotó, és egy kép, amelyen babakocsit tologatott. Aztán Sejer egy fiatalember fényképére bökött.

- A barátja?

Ada bólintott.

- Szerette a gyerekeket? - hangzott az újabb kérdés, és a felügyelő leemelt egy képet, amelyen Annie egy pár hónapos csecsemőt tartott az ölében. Akár egy trófeát, úgy fordította a babát a kamera felé.

- Igen. Előfordult, hogy vigyázott az utcában a kisgyerekekre.

- Esetleg írt a lánya naplót?

- Nem hiszem. Nem találtam semmi ilyesmit a fiókjában - vallotta be Ada Holland. - Pedig egész éjjel kerestem.

- Szóval nem talált semmit.

Az asszony bólintott. A nappali felől halk beszélgetés foszlányai szűrődtek be.

- Szükségünk lenne néhány névre, asszonyom. Olyanokéra, akik ismerték a lányát, akikkel beszélhetnénk - kérte Sejer, miközben szeme még egyszer végigfutott a fotokon. Pillantása megakadt azon a képen, amelyen Annie kapusként volt látható. A felügyelő figyelmét a lány mezének emblémája kötötte le.

- Ez kígyót ábrázol? Esetleg sárkányt?

- Tengeri kígyó. A helyiek úgy tartják, hogy a fjord mélyén lakik. Azt mondják, ha valaki kint jár a vízen, és a hajója mögött bugyborékolás hallatszik, számíthat arra, hogy a tengeri kígyó kidugja a fejét. Ilyenkor a legjobb úgy tenni, mintha mi sem történt volna. Nem szabad megfordulni, a szemébe nézni pedig végképp nem. Ha nem háborgatják, akkor békében visszahúzódik a sötét mélységbe. A legenda szerint vörös a szeme.

- Köszönöm. Talán jobb, ha most visszamegyünk.

Skarre továbbra is szorgalmasan jegyzetelt, Annie apja pedig azóta sem mozdult el a karosszék karfájáról.

- Beszélhetnénk Annie nővérével?

- Holnap repül haza Trondheimből. A testvéremet látogatta meg.

Ada Holland visszahanyatlott a karosszékbe, és fejét férje vállára hajtotta. Sejer kinézett az ablakon. A szomszédos konyhaablakból valaki figyelte a Hollandék nappalijában zajló eseményeket. Mivel a házak közel álltak egymáshoz, olyan volt, mintha közvetlenül az ablakukon bámult volna be.

- Meglehetősen közel épültek egymáshoz ezek a házak - állapította meg Sejer. - Jól ismerik egymást errefelé az emberek?

- Igen. Mindenki szóba elegyedik egymással.

- És mindenki ismerte Annie-t?

Az anya szomorúan bólintott.

- Kénytelenek leszünk végigjárni a szomszédokat.

- Csak nyugodtan. Nincs takargatnivalónk.

- Kaphatnánk néhány fotót is?

Eddie Holland felállt, és odalépett a televízió alatti polchoz.

- Itt van ez a videó is. A nyaralónkban vettük fel tavaly nyáron, Kragerøn.

- Nem hiszem, hogy most a videóra lenne szüksége az uraknak - mondta az asszony hűvösen. - Adj nekik inkább néhány fotót.

- Szívesen megnézem a videót is - válaszolta Sejer, majd másra terelte a szót. - Mit is mondtak, mennyit futott a lányuk hetente, több kilométert? És általában egyedül?

- Senki nem volt képes tartani azt a tempót - jelentette ki Eddie.

- Ha ilyen sok időt szánt a futásra, akkor talán mégsem a tanulás miatt hagyta abba a sportolást.

- Akkor ment futni, amikor kedve támadt. Olykor még reggeli előtt. Amikor versenyzett, persze más volt a helyzet. Azt hiszem, nehezen viselte a kötöttségeket, melyekkel a versenysport együtt járt. Nem szerette, ha nem ő dönthetett az idejéről. Nagyon önálló volt.

- Merrefelé futott?

- Mindenfelé. Futott az országúton, a mezőn. És az időjárás sem izgatta.

- A tó körül is szokott futni?

- Igen.

- Nyugtalan volt valami miatt?

- Csendes, nyugodt gyerek volt - ismételte meg Ada egy korábbi kijelentését.

Sejer kinézett az ablakon. Az úton egy nő sietett tova, karjában csecsemővel.

- A futáson kívül mit csinált még a szabadidejében?

- Szeretett filmet nézni, olvasni, zenét hallgatni. És nagyon szerette a kisgyerekeket - mondta az apa. - Különösen fiatalabb korában.

Sejer megkérte a szülőket, hogy állítsanak össze egy listát, amelyen lehetőleg Annie összes ismerőse szerepel. És a szerelmeiről is, már amennyiben több volt. Szomszédok, barátok, tanárok. Egyéb ismerősök. Végül negyvenkét nevet szedtek össze, volt, akinek tudták a címét, volt, akinek nem.

- Tényleg mindenkivel szeretnének beszélni? - kérdezte Ada csodálkozva.

- Igen. És ez még csak a kezdet. Jelentkezni fogunk - zárta le Sejer a beszélgetést.

- Akkor most látogassuk meg ezt a Thorbjørn Haugent. Ő az a fiú, aki tegnap a keresőakciót vezette. Nagyon jó az időérzéke.

Skarre átnézte a jegyzeteit, amíg átgurultak Haugenék háza elé.

- Kérdezgettem egy kicsit az apát a kézilabdázásról, amíg odaát voltatok a lány szobájában.

- És?

- Azt mondta, hogy Annie ígéretes tehetség volt. A csapat is sikeres. Nyáron végig nyerték a meccseket itthon és Finnországban. Számára érthetetlen volt a lánya döntése. Arra gyanakszik, hogy valami történhetett.

- Megkeressük az edzőjét.

- Nos, az apjától tudom, hogy az edző még heteken át telefonálgatott, hogy rávegye a visszatérésre Annie-t. A csapat nagyon rosszul járt a távozásával. Annie pótolhatatlannak bizonyult.

- Tudod a nevét?

- Knut Jensvoll. A Gneisvei nyolcban lakik. Le a dombon és jobbra.

- Köszönöm - mondta elismerően Sejer. - Azon tűnődöm - folytatta -, hogy Annie-t azalatt kapta el a tettes, amíg mi Ragnhildék házában üldögéltünk, és a kislányért aggódtunk. Telefonálj be az oslói központba, és kérd Snorrasont. Sürgesd meg azzal, hogy nagy szükségünk lenne már a jelentésére. Nyomd be a négyes gombot, és kiadja a számát.

Skarre felhívta az oslói központot, és Snorrasont kereste. Miután kapcsolták, a halottkém sokáig beszélt a vonal másik végén, Sejer kíváncsian várta a fejleményeket.

- Mit mondott?

- Azt mondta, hogy a hűtőkamra tele hullákkal, és sokan vannak, akik szeretnék már eltemetni a szeretteiket, de megérti az ügy fontosságát, ezért három nap múlva keresd fel, és szóban elmondja, amit tud. Az írásbeli jelentésre még várnod kell.

- Egész túrhető válasz. Különösen Snorrasontól.

*

Raymond kétszersülteket kent meg vajjal. A megvajazott kétszersülteket nagy óvatosan egymásra tette, közéjük cukrot szórt. Igazi csemege. Eddigi rekordja a hat szeletből álló kétszersülttorta volt. Nagyon kellett figyelnie, mert a kétszersült törekeny építőelemnek bizonyult.

A kicsi konyhát igazán kellemesen rendezték be, bár az adott pillanatban óriási volt benne a rendetlenség, mindez a kétszersültek miatt. Apjának is készített egy kis harapnivalót. Egy szelet fehér kenyeret kent meg pecsenyészír-

ral. Evés után majd rendet rak, és még fel is söpör. Apját nagyjából már ellátta, kivette alóla a kacsát, és töltött neki friss vizet. Odakint pocsék idő volt, a nap elő sem bújt a vastag felhőtakaró mögül, minden szürkeségbe borult. Megfőzte a kávé, majd az ötödik szelet kétszersült is a többi tetejére került. Éppen kávé töltött az apja csészéjébe a szobában, amikor egy autó kanyarodott a házuk elé. Elkese-
redve látta, hogy rendőrautó. Dermedten állt az ablaknál, a függöny takarásában, majd riadtan húzódott vissza egy sarokba. Mi lesz, ha börtönbe kerül? Ki fog törődni az apjával?

A kocsi ajtajának csapódása és halk beszélgetés hangja szűrődött be a házba. Csak nem követett el valamit? Az ember soha nem lehet elég biztos. Kopogjatok csak, én nem nyitom ki. De a kopogás nem szűnt, már a nevet is kiáltozták. Csak az apja meg ne hallja! Köhögni kezdett, meglehetősen intenzitással, hogy elnyomja a dörömbölés zaját. És csodák csodája, a dörömbölés megszűnt. Nem bújt elő menedékéből, ott kuksolt a sarokban, a kályha mellett. Az ablakban egy ősz hajú, magas férfi bukkant fel. Kedvesen integetett Raymondnak. Be akarják csapni, gondolta. Nem bújt elő, sőt egyre beljebb nyomult a sarokba. Lehet, hogy kedvesnek néz ki az a férfi, de honnan tudhatja ő, hogy milyen szándék vezeti. Azért nem hülye, nem hagyja magát átvágni. Nem bírta sokáig. Kirohant a konyhába. Remélte, hogy ott nem figyel senki. Nem így történt. Egy göndör hajú, egyenruhás fiatalember nézett be a konyhaablakon. Raymond úgy érezte magát, mint akit csapdába csaltak. Hiszen ma nem is járt odakint az autóval. Nem akar elindulni az a dög. Akkor miért keresik? Biztos a tó miatt. Ami ott történt. Remegni kezdett. Odament az ajtóhoz, és egy darabig mereven bámulta a zárban a kulcsot.

- Raymond - hallotta az egyik férfi hangját. - Csak beszélgetni szeretnék veled. Nem akarunk bántani.

- Nem bántottam Ragnhildot! - kiáltott fel ijedten.

- Tudjuk. Nem is azért jöttünk. A segítségére van szükségünk.

Raymond tépelődött még egy kicsit, majd résnyire nyitotta az ajtót.

- Megengeded, hogy bemenjünk? - kérdezte a magasab-
bik. - Csak kérdezni szeretnénk valamit.

- Jó, csak nem tudtam, miért jöttetek. Nem nyitom ám ki
bárkinek az ajtót.

- Ne is - mondta Sejer. Végre megnézte magának Ray-
mondot. - A rendőrségnek bármikor ajtót nyithatsz.

- Menjünk be a szobába - javasolta Raymond.

Előrement, hogy mutassa az utat, majd a szófára muta-
tott, ami finoman szólva is házilag barkácsoltnak tűnt. A
két rendőr leült az ülőalkalmatosságra terített plédre. Kö-
rülnéztek. A szoba nem volt különösebben nagy. A szófán
kívül volt még ott egy asztal és két szék. A falon állatokról
készült fotók, és mellettük egy, amelyen idősebb asszony
látszott, a karjában kisgyerekekkel. Minden biztonnyal az any-
ja. A kisgyerekek pedig, a vonásai alapján, Raymond. Talán
azzal magyarázható fogyatékosága, hogy az anyja már
nem volt túl fiatal, amikor szülte őt. Sem tévé, sem telefon
nem volt a helyiségben. Legalábbis onnan, ahol ültek, nem
látták. Sejer próbálta felidézni, mikor járt utoljára olyan
lakásban, ahol nem volt tévé.

- Édesapád itthon van? - kérdezte Sejer. És közben nem
tudta levenni a tekintetét Raymond pólójáról, amelyen a kö-
vetkező felirat díszelgett: ÉN VAGYOK A FŐNÖK!

- Odabent fekszik. Nem tud járni. Nagyon beteg.

- Te látod el?

- Igen. Főzök neki meg... igen, ellátom.

- Szerencsés ember az édesapád. - Raymond a Down-kó-
rosokra jellemző bájos ártatlansággal mosolyodott el. Gyer-
meki ártatlansága fura ellentétben állt szögletes testével.
Viszonylag széles kézfejéhez feltűnően rövid ujjak kapcso-
lódtak, és a válla is meglepően széles volt alacsony terme-
téhez képest.

- Szeretném megköszönni, hogy olyan kedves voltál tegnap Ragnhilddal, és egészen hazáig kísérted - mondta Sejer. - És jól tetted, hogy nem mentél vele teljesen a házig, hanem hagytad egyedül bemenni.

- El kellett kísérnem. Még olyan kicsi - jelentette ki Raymond, akár egy igazi, normális felnőtt.

- Igazad van. Ezért jó, hogy nem hagytad magára. És még a babakocsit is toltad helyette - folytatta Sejer, majd óvatosan próbált áttérni a lényegre. - Amikor Ragnhild hazaért, furcsa dolgot mesélt az anyjának. Talán te tudnál nekünk segíteni, Raymond. Amikor tegnap odafent jártatok a tónál, nem láttatok valami szokatlant a parton?

Raymond zavartan sütötte le a szemét.

- Láttatok egy lányt, igaz?

- Nem én tettem! - kiáltott fel hirtelen Raymond.

- Tudom, hogy nem te voltál. Nem is ezért jöttünk. Engedd meg, hogy feltegyek neked néhány kérdést. Látom, van órád.

- Van - mutatta fel Raymond a karóráját. - Apa régi órája.

- Megnézed néha, hány óra van?

- Ááá, szinte soha.

- Miért?

- Amikor dolgozom, a főnök úgyis nézi az órát. Itthon meg apa mindig figyel, hogy hány óra van.

- Ma miért nem mentél dolgozni?

- Egy hétig dolgozom, a másik hét szabad.

- Értem. Meg tudod nekem mondani, hogy most mennyi az idő?

Raymond az órára pillantott.

- Kicsivel több, mint tíz perc múlva tizenegy.

- Tényleg ennyi az idő. De nem nézed meg gyakran.

- Csak, ha muszáj.

Sejer bólintott, majd Skarréra pillantott, aki most is szorgalmasan jegyzetelt.

- Akkor megnézted, mennyit mutat az órád, amikor Ragnhildot hazakísérted? Vagy akkor, amikor Ragnhilddal a tónál voltatok?

- Nem.
- Nem tudod mégis, hány óra lehetett?
- Nagyon nehezet kérdeztél - felelte Raymond. Fáradtnak látszott.
- Igazad van. Az ember nem tarthat mindent a fejében. Már csak egy valamit akarok megkérdezni. Láttál még valami különöset a tónál a lányon kívül? Mondjuk embereket, akiket nem szoktál?
- Nem. Az a lány... csak nem beteg?
- Nem, Raymond. Az a lány meghalt.
- Még fiatal volt.
- Mi is így gondoljuk. Nem láttál aznap arrafelé egy autót? Vagy nem ment el a házatok előtt valamelyik irányba, a hegynek fel vagy lefelé? Esetleg valakit gyalogosan? Például azalatt, amíg Ragnhild itt volt.
- Sokan járnak arra. Kirándulók. Tegnap nem voltak, csak olyanok, akik ott laknak. Az út véget ér a hegy lábánál.
- Biztos, hogy nem láttál senkit?
- Ezúttal Raymond sokáig gondolkodott.
- De. Elszáguldott mellettünk egy kocsi. Mint egy versenyautó.
- Felfelé vagy lefelé ment?
- Lefelé.
- Elszáguldott mellettük - mit jelenthet ez annak, aki maximum második sebességben képes vezetni, tűnődött magában Sejer.
- Felismerted a kocsit? Olyané, aki fent lakik a hegyen?
- Azok nem mennek ilyen gyorsan.
- Sejer gyors számításokat végzett a fejében.
- Ragnhild két óra előtt ért haza. Akkor lehet, hogy féltető körül láttátok az autót. Innen meg nincs is olyan messze a hegy, ugye?
- Nincs.
- Azt mondd, hogy gyorsan ment az a kocsi?
- Porfelhőt húzott maga után. Nagyon száraz odakint minden.
- Le tudnád írni nekem, milyen volt a kocsi?

Sejer rádöbbsent valamire. Keréknyomokat kellett volna keresniük odafönt. A tetthely közelében. De még nem késő!

- Rendes kocsit volt - mondta elégedetten Raymond.

- Rendes? - kérdezte türelmesen Sejer.

- Igen. Nem furgon vagy teherautó. Olyan normális.

- Értem. Személyautó. A márkáját felismerted?

- Nem nagyon.

- Apádnak milyen autója van?

- Hiace - mondta Raymond büszkén.

- Látod a rendőrautót a ház előtt? - kérdezte Sejer. - Meg tudod mondani, mi a márkája?

- Most mondtad. Rendőrautó.

Raymond ide-oda mocorgott a széken. Egyre kimerültebbnek látszott.

- És a színére, a színére emlékszel?

Raymond minden kétséget kizáróan keményen törte a fejét. Végül nemet intett.

- Olyan sok port vert fel, hogy nem láttam.

- Az talán eszedbe jut, hogy sötét vagy világos volt-e a színe - folytatta Sejer. Nem adta fel egyikönnyen.

- Hát... talán ilyen is, olyan is. Talán barna vagy szürke. De lehet zöld is. Valami sötét szín lehetett. De az a sok por...! Kérdezzétek meg Ragnhildot is.

- Már megtettük. Szerinte szürke, esetleg zöld. Azt azonban nem tudta megmondani, hogy új autó volt-e, vagy valami régi darab.

- Nem régi volt, az biztos - vágta rá hirtelen Raymond.

- Inkább a kettő között.

- Értem.

- Volt valami a tetején - mondta váratlanul.

- Igen? Mi volt az?

- Valami hosszú doboz. Fekete.

- Talán egy csomagtaroló tetődoboz? - vetette föl Skarre. Raymond tűnődött egy darabig.

- Az bizony lehet.

Skarre mosolyogva jegyezte fel a noteszébe. Tetszett neki Raymond.

- Jó megfigyelő vagy - dicsérte meg Sejer. - Skarre, sikerült leírnod mindent? És mondd csak, Raymond, apád egész nap fekszik?

- Igen. Megmutatom nektek. Gyertek.

Keresztülmentek a nappalin, kiérték a folyosóra, majd megálltak a végén. Raymond a legnagyobb körültekintéssel nyitotta ki az ajtót, mintha templomba lépne. Az ágyban egy öregember feküdt és aludt. Protézise az éjjeliszekrényen volt egy pohárban.

- Vigyázzunk, nehogy felébresszük - mondta megrendülten Sejer. Kimentek a szobából. A ház udvarán aztán megköszönték Raymondnak a segítséget, aki kidöcögött velük az autóig.

- Lehet, hogy visszajövünk még - jegyezte meg Skarre.

- Nagyon szépek a nyulaid.

- Ragnhildnak is nagyon tetszettek. Elvihetsz egyet, ha szeretnéd.

- Köszönöm, de inkább legközelebb.

Integettek Raymondnak, majd beszálltak, és elindultak lefelé a hepehupás úton.

- Az a kocsi még fontos lesz nekünk, lehet, hogy a színe csak „úgy a kettő között” van, de a tetődoboz ott van a tetején.

- Ami valljuk be, van néhány autó tetején - jegyezte meg Skarre.

- Az enyémen nincs. Állj meg ott a kerítés mellett.

Skarre kötelességtudón behajtott a ház elé, és megállt egy piros Mazda mellett. Gumicsizmás, overallos nő sietett eléjük, kíváncsi tekintettel.

- Rendőrség - mondta Sejer udvariasan. - Van ezen kívül más kocsijuk is?

- Igen. Még kettő - felelte csodálkozva a nő. - A férjemnek egy terepjárója, a fiamnak egy Golfja. Miért kérdezi?

- Megmondaná, milyen színe van az autóknak?

- A terepjáró fehér, a Golf piros.

- Ott lejjebb, azon a tanyán, milyen márkájú kocsik vannak?

- Egy Blazer - mondta az asszony döbbsen. - Egy sötétkék Blazer. Történt valami?

- Igen. Tegnap itthon volt úgy egy és kettő között?

- Kint voltam a földeken.

- Nem figyelt fel véletlenül egy autóra, ami nagy sebességgel jött le a hegyről? Szürke vagy zöld színű autó, tetődobozzal a tetején.

- Nem emlékszem - rántotta meg a nő a vállát. - Tudja, ha a traktoron ülök, nem hallok semmit.

- Jártak errefelé emberek az idő tájt?

- Túrázók. Meg egy csapat fiú egy kutyával. Másra nem emlékszem - felelte.

Thorbjørn lehetett meg a csapata, gondolta Sejer.

- Köszönjük a segítséget. Van otthon valaki a szomszédban? - kérdezte a nyomozó, és a közel eső tanya felé mutatott. Csak akkor figyelt fel arra, hogy az asszonynak milyen üde és szép a bőre. Biztos a sok kinti munkától.

- A tulajdonos elutazott, csak a bérlő van ott, de az meg elment valahová még reggel. Nem láttam, hogy visszajött volna - mondta az asszony, majd beárnyékolta kezével a szemét, hogy jobban lásjon, és a szomszéd udvarát fürkészte.

- Nem látom az autóját.

- Ismeri azt az embert?

- Nem nagyon. Elég szűkszavú.

Sejer megköszönte a nő kedvességét, és visszazállt az autóra.

- A gyilkos minden bizonnyal megpróbált feltűnés nélkül távozni. De hogy jutott fel?

Az országúttól balra észrevettek egy boltot. Megálltak és bementek. Amikor kinyitották az ajtót, megszólalt egy csengő. A raktár felől egy férfi tűnt fel, zöld, műszálas köpenyben. Egy darabig csak zavartan nézte a látogatóit.

- Annie miatt jöttek? - kérdezte végül.

Sejer bólintott.

- Tudja, Anette nagyon sajnálja, ma reggel telefonált Hollandéknak, de csak sírtak.

Az ajtóban egy kamaszlány alakja tűnt fel, megállt az apja mellett. A férfi átölelte.

- Megengedtem neki, hogy ma itthon maradjon.

- Itt laknak a szomszédban? - kérdezte Sejer, majd közelebb lépett, és kezét nyújtott a férfinak.

- Úgy ötszáz méterrel lejjebb, a parton. Még mindig alig tudom elhinni.

- Történt tegnap valami, ami felkeltette a figyelmét?

- Egy csapat fiú jött be a boltba, kólát vettek maguknak. És persze Raymond. Úgy dél körül. Tejet vett, és kétszeresültet. Raymond Låke. Tudja, odafent lakik az apjával a hegyen. Amúgy nem megy valami jól az üzlet. Kénytelenek leszünk feladni.

- Mennyi időt töltött Raymond a boltban?

- Nem emlékszem. Körülbelül tíz percet. Azután megállt egy motor is. Fél egy és egy között lehetett. Álldogált egy darabig, azután továbbhajtott. Nagy motor volt, jókora motoros táskákkal. Valószínűleg turista. Azt hiszem.

- Egy motor? Le tudná írni, milyen volt?

- Fekete volt, szépen polírozott. Jól mutatott. A vezetője sisakot viselt. Nagyon nézegetett valamit. Valamit ott elől a motoron.

- Emlékszik, milyen rendszáma volt?

- Sajnos nem.

- Látott tegnap egy sötét vagy zöld színű autót, aminek tetődoboz volt a tetején?

- Nem.

- És te, Anette? - kérdezte Sejer a lánytól. - Esetleg eszedbe jut valami, amiről úgy gondolsz, hogy meg kell osztanod velünk?

- Telefonálnom kellett volna - mondta szinte suttogva a lány.

- Feleslegesen hibáztatod magad. Nem tudtál volna rajta segíteni. Valaki minden bizonnyal felszedte útközben.

- Azért nem telefonáltam, mert nem szerettem az ilyesmit. Úgy érezte volna, hogy beleavatkozom az életébe.

- Jól ismerted?

- Eléggé.

- Tényleg nem jut eszedbe semmi, amiről úgy gondolod, hogy segítségünkre lehetne a nyomozásban? Voltak fiúi?

- Nem. Csak Halvor.

- Értem. Kérlek, hívd fel, ha eszedbe jut valami. Még találkozunk - köszönt el Sejer. Kezet nyújtott a férfinak, aztán Skarréval kiment a boltból. Visszafordulva megpillantotta, hogy a boltos megáll a bejárati ajtó melletti ablaknál, és néz utánuk.

- Szerintem elég jól látja az utat odabentről.

Mindegy. Most már legalább van egy motorosunk is, gondolta, aki fél egy és egy körül járt a környéken.

Sejer beült a társa mellé, majd jól becsapta a kocsiját. - Thorbjørn azt mondja, háromnegyed egy tájt járhattak a tónál, és Annie holtteste akkor még nem volt ott. Ragnhild és Raymond fél kettő körül értek a tóhoz, és akkor már ott volt. Ebben a háromnegyed órában történt a gyilkosság. Különös. És ott van az az autó a köztes színnel, egy normális autó, inkább sötét, mint világos, de se nem új, se nem régi. A fenébe - csapott a műszerfalra a felügyelő.

- Nem mindenki ért az autókhoz - vigasztalta nevetve Skarre.

- Megkérjük a kocsijelző tulajdonosát, hogy jelentkezzen. Bárki legyen is az, aki nagy sebességgel húzott el Raymond és Ragnhild mellett, és akinek tetődobozja is van az autóján. Körözést adunk ki a motorosra. Ha senki nem jelentkezik, ráállítom a gyerekeket a témára.

- Mégis hogy gondolod?

- Nem tudom még pontosan, de a gyerekek tényleg olyan sok mindenre figyelnek.

Raymond bevitte apjának az ebédet. Hiába lopakodott, a régi deszkák megreccsantak a lába alatt, a tálca pedig nagyot koppant az éjjeliszekrény márványlapján. Apja kinyitotta a szemét.

- Mit akartak? - kérdezte.

A két rendőr a városházán ebédelt.

- Elég száraz ez az omlett - fanyalgott Skarre elégedetlenül. - Sokáig süttötték.

- Tényleg?

- A lényeg az, hogy akkor vedd ki a tojást a serpenyőből, amikor még nem sült át teljesen. Közben úgylis veszít a nedvességéből.

Sejer nem felelt semmit. Nem tudott főzni.

- Rádásul tejet is tettek bele. Attól meg kifakul.

- Szakácsnak tanultál?

- Elvégeztem egy főzőtanfolyamot.

- Elképesztő, mik derülnek ki rólad - jegyezte meg Sejer, és egy darab kenyérrel kihalásztta a tányér aljáról a maradék tojást. - A Krystallennél kezdjük - mondta, miközben alaposan megtörölte a száját. - Tíz ház mindkét oldalon. De csak öt óra után indulunk, amikor már mindenki hazaért a munkából.

- Nekem mi lesz a dolgom? - kérdezte Skarre, és lopva az órájára pillantott. Kettő után már lehetett dohányozni az ebédlőben.

- Kérdezősködj. Például, hogy észrevették-e, hogy Annie megváltozott az utóbbi időben. Vesd be minden vonzeródet, legyenek irántad bizalommal, és szedjél ki belőlük mindent.

- Szerintem Eddie Hollanddal sem ártana beszélni, úgy, hogy nincs ott a felesége.

- Nekem is eszembe jutott. Várok vele, amíg kicsit lenyugszanak a kedélyek. És persze ne feledkezzünk meg arról, hogy az asszony sokkos állapotban van. Majd változnak az ő reakciói is.

- Meglehetősen különböző a véleményük a lányukról. Azért ez különös.

- Megesik az ilyen. Nincs gyereked, Skarre?

- Nincs - mondta a nyomozó, és rágyújtott egy cigarettára. A füstöt elfújta a főnöke mellett.

- És ott van még a lány nővére. Vele is beszélnünk kell, ha visszaérkezik Trondheimből.

Az ebéd és a megbeszélés után benéztek a helyszínelőkhöz, de nem szolgáltak semmi újdonsággal az esőkabátot illetően.

- Import áru Kínából. Úgy kétezer darabot hoztak be. Ugyan találtunk az egyik zsebében egy zacskó vajkaramellát meg azt a fényvisszaverőt, a másikban némi kutyaszórt, de légy szíves, ne kérdezd meg, milyen fajta. Más érdekesség nincs.

- Méret?

- XL. De hosszú volt az ujja a tulajdonosának. Ugyanis feltúrta.

- A régi szép időkben az emberek még kis kártyákat hordtak a kabátjukban a nevükkel és a címükkel - nevetett Skarre.

- Úgy látszik, visszakerültünk a középkorba.

- Mi a helyzet a gyógyszerrel? - kérdezte Sejer.

- Nem fognak felzaklatni a hírek. Egyszerű mentolos cukorkáról van szó, ami mostanában meglehetősen közkedvelt a fiatalok között. És állati erős.

Sejer láthatóan csalódott volt. Ilyen bárkinél lehet. Ő maga is tart a zsebében mentolos cukorkát.

Nem maradt más hátra, mint visszamenni a Krystallenbe. Az utcában a délelőttihez képest megnőtt a forgalom. Tele volt mindenféle három- és kétkerekű járgányokkal, biciklikkel, kistraktorokkal, babakocsikkal. A rendőrautó megjelenésére, akár egy varázsütésre, megszűnt a nyüzsgés. Skarre nem bírta, hogy ne szórakozzon egy kicsit. Igazoltatta az autósok némelyikét, hogy működik-e rendesen a fék meg a világítás. Persze volt, akinél hibát talált.

A szomszédok időközben felfogták, hogy történt valami Hollandéknál, de erről senki nem merte őket megkérdezni. Végezték a dolgukat, éltek megszokott életüket, ki-ki a saját házában.

Ugyanakkor szinte minden nap látták a Holland családot, látták a szülők merev, élettelen tekintetét. Ilyenkor a nők elsírták magukat, a férfiak meg elsápadtak, és némán jártak-keltek az otthonukban. Még nem merték feltenni a kérdéseiket. Várták a megfelelő időpontot. Mindenki ismer- te Annie-t. Amikor reggel elment, sokan találkoztak is vele. Éveken át vigyázott a gyerekeikre, kivéve ezt az utolsó évet, amikor elkezdett kamaszodni. Mindenki sajnálta, amikor abbahagyta a kézilabdázást, mert Annie olyan jó kapus volt, hogy a helyi lapok rendszeresen kiemelték tudósításaikban. Többen észlelték a változást, amikor a nyílt, vidám gyerek- ből zárkózott kamasz lett, amikor a sovány kislány nővé ser- dült.

Skarre nem a házszámok szerint haladt. Először a sárga színűbe ment be, ahol egy jó negyvenes agglegény lakott. A nappaliba lépve a földbe gyökerezett a lába, mert a szoba összes berendezése egy csónak volt. Az alján kényelmes matrac, párnák, az orrában asztalhoz hasonló alkalmatosság. Mindehhez harsány piros volt a színe, és volt vitorlája is, ami hófehéren virított. Skarrét megdöbben- tette ez a konvencionálisnak egyáltalán nem mondható lak- berendezési ötlet.

Fritzner keveset tudott Annie-ról, mivel neki nem volt gyereke, akire a lány vigyázhatott volna. Néha bevitte a kocsijával a központba, ha esett az eső, de jó időben soha nem szállt be. Kedvelte Annie-t, baromi jó kapus volt, mon- ta róla.

Sejer a hatos számban kezdte, ahol egy török család la- kott. Irmakék éppen vacsorázni készültek, amikor betop- pant. Az asztal közepén jókora fazék gőzölgött. A családfő, egy magas férfi, kezét fogott vele. Sejer elmesélte nekik, hogy Annie Holland meghalt, hogy minden bizonnyal meggyilkolták.

- Ez lehetetlen! - mondták rémülten. - Az a szép lány a húsból, Eddie lánya...!

Hollandék voltak azok, akik kedvesen fogadták őket; laktak ők már sok helyen, de sehol nem viselkedtek velük olyan kedvesen, mint ők. A férfi megragadta a nyomozó karját, és leültette a szófára.

Sejer helyet foglalt. Irmak nem úgy viselkedett, mint a legtöbb bevándorló. Nyoma sem volt viselkedésében az alázatosságnak. Ebben a férfiban volt méltóság és önbizalom.

A felesége látta Annie-t, amikor elment a házuk előtt; fél egy lehetett, igen. Nem látszott rajta semmi rendkívüli. Igen, volt rajta hátizsák. Csak négy hónapja költöztek ide, úgyhogy nem tudja, milyen volt Annie azelőtt.

- Fiús lány - mondta, és megigazította a fejkendőjét. - Sok izom, és milyen magas!

Az asszony, amikor nem beszélt, földre szegezte a tekintetét.

- Vigyázott valamikor a gyerekükre? - kérdezte Sejer, és az asztalnál türelmesen várakozó kislányra mutatott. A kislány gyönyörű volt, sűrű szempillái alól éjfekete szempár villant.

- Gondoltunk rá. De a szomszédok azt mondták, hogy kinőtt már abból a korból Annie. A feleségem amúgy is itt-hon van egész nap, úgyhogy megoldottuk mindig valahogy. Csak én járok el itthonról reggelenként. Van egy Ladánk. A szomszéd azt mondja, nem rendes autó, de nekem jó. Ezzel járok minden nap dolgozni. Van a Poppelsgatén egy kis fűszerboltom. Például a kiütés eltűnik a homlokáról az én gyógynövényeimtől. Nem a nagy boltban kell ilyesmit venni, hanem Irmaknál.

- Igen? Ez biztos?

- Igen. Az én növényeim tisztítják a szervezetet. Izzasztanak.

Sejer bólintott, majd tovább kérdezősködött.

- Ezek szerint nem volt közvetlen kapcsolatuk Annie-val.

- Nem nagyon. Néha, amikor elfutott a ház előtt, megállítottam, és megkérdeztem, hogy a sorsa elöl szalad-e. Ő meg nevetett. Mondtam neki, megtanítom

meditálni, ne szaladgáljon már bolond módjára az utcákon. Így nem leli meg a békéjét. De csak nevetett, és már ott sem volt.

- Járt a házukban?

- Amikor beköltöztünk, Eddie küldött velem nekünk egy cserép virágot. Nihmet még sírt is - mondta Irmak, és a feleségére nézett. Ahogy most is. Az asszony a szemébe húzta kendőjét, hogy eltakarja könnyeit, és hátat fordított nekik.

Sejer szedelődzködni kezdett. A házaspár megköszönte, hogy benézett hozzájuk, és kérték, hogy látogassa meg őket máskor is. Kikísérték a ház elé. A kislány anyja ruhájába csimpaszkodott. Sötét fürtjei az unokájára, Matteusra emlékeztették. Az utcán megtorpant egy pillanatra. Láttá, hogy Skarre akkor jön ki a kilences számú házból. Röviden intettek egymásnak, majd ki-ki eltűnt egy újabb ajtó mögött.

- Sokan nem voltak otthon? - kérdezte később Skarre.

- Csak két család. Johnasék a négyben és Rudék a nyolcban.

- Jegyzeteltem mindenütt.

- Valami érdekes?

- Semmi. Mindenkit ismert. Éveken át bejáratos volt a házakba. És kedvelték. Nagyon.

Becsöngettek Hollandékhoz. Egy lány nyitotta ki az ajtót. Annie nővére lehet, gondolta Sejer. Hasonlítottak egymásra, meg nem is. Az ő haja is világos volt, de a választéknál sötétebb. Annie nővére erőteljesen sminkelte magát. Szeme a festett szempillák gyűrűjében homályosan fénylett. Nem volt olyan magas és izmos, mint Annie. Szűk, lila színű farmer volt rajta, és mélyen dekoltált fehér blúz.

- Sølvi? - szólította meg Sejer.

A lány bólintott, és puhán feléje nyújtotta a kezét. A házban anyja mellett keresett menedéket. Ada arc-kifejezése megváltozott. Már nem a kétségbeesés uralta, inkább valami mély szomorúság tükröződött rajta.

Fáradtnak látszott, és meggyötörtnek, mintha éveket öregedett volna. Eddie nem volt sehol. Sejer minden feltűnés nélkül próbálta felmérni Sølvit. Más volt, mint a húga, akinek erőteljesek voltak az arccsontjai és határozott az álla. Gyengébbnek látszott, vonásai lágynak tűntek. Egy félórás beszélgetés elég volt ahhoz, hogy kiderüljön, a két testvért nem fűzte egymáshoz igazán szoros kapcsolat. Sølvi egy fodrászszalonban takarított, soha nem érdekelte a sport, és a kisgyerekek sem. Különösen más emberek gyerekei. Sejernek az volt az érzése, hogy magán kívül nem érdekli semmi. Mintha most is csak azzal lenne elfoglalva, hogy testének milyen pozíció volna a legelőnyösebb. Egyik térdét kicsit felhúzta, és átkulcsolta a kezével; háta egyenes volt, fejét kissé oldalra billentette. Ujjain gyűrűk csillogtak, hosszú körmeit vörösre festette. Teste mégis mintha szétfolyt volna, nem volt rajta olyasmi, ami jellegzetessé tenné, csupán hús és bőr, amit nem tart meg semmi. Sølvi sokkal idősebb volt, mint Annie, arcán mégis ott volt valami baba-szerű naivitás. Anyja átkarolta, és szorosan magához vonta, simogatta a karját, mintha egyfolytában vigasztalásra vagy védelemre szorulna; hogy melyikre, Sejer nem tudta eldönteni. Elképesztő volt a két testvér közötti különbség. A nyomozó pillantása a falon függő képre esett. Annie arca érettebbnek tűnt. Látszott, hogy a fotózást olyan dolognak tartja, amelyen szükségszerűen túl kell esnie. Sølvi egyfolytában pózolt. Az anyjára hasonlított, míg Annie az apjára.

- Tudnak esetleg arról, hogy Annie új ismeretségekre tett volna szert az utóbbi időben? Nem beszélt soha ilyesmiről?

- Annie nem ismerkedett emberekkel. Nem érdekelte.

Sølvi a blúzáat bámulta.

- Írt a húgod naplót?

- Dehogyan. Más volt, mint a többi lány, inkább fiús természetű volt. Nem sminkelte magát, nem hordott ékszereket. Halvor láncát is csak azért hordta, mert a fiú ragaszkodott

hozzá. De zavarta a futásnál – mondta kényesen csilingelő hangon, mint egy kislány. Pedig hat évvel volt idősebb halott húgánál.

– Ismerted a barátait?

– Nem jártunk össze. Fiatalabbak, mint én, de tudom, kikről van szó.

Sølvi beszélgetés közben a gyűrűit babrálta. Talán zavarba hozta az új helyzet.

– Ki volt a legjobb barátja?

– Hát, Anettével sok időt töltött együtt, de csak akkor, ha valami közös feladatuk volt. Csak úgy, beszélgetni, nem jöttek össze.

– Hm. Gondolom, mivel itt laktok kint a falu szélén, előfordulhatott, hogy Annie olykor lestoppolt egy kocsit.

– Nem hiszem. Én sem szoktam – fűzte hozzá gyorsan.

– Persze az előfordul, hogy valaki levisz. De itt majdnem mindenkit ismerünk.

Majdnem mindenkit, gondolta Sejer.

– Szerinted a húgod... boldog volt?

– Az biztos, hogy nem volt boldogtalan, de nem is volt valami lelkes. Nem nagyon érdekelte semmi, szóval olyan csajos dolgok. Csak a sulis meg a futás.

– És Halvor?

– Nem tudom. Vele is olyan közömbös volt valahogy. Mint ha nem tudná eldönteni, hogy kell-e neki vagy sem.

Sejerben kezdett kialakulni a kép egy lányról, aki kicsit magába forduló, szkeptikus, aki azt csinálja, amit akar, aki a saját útját járja, és távolságot tart mindenkitől. Vajon miért?

– Édesanyád azt mondta, hogy a húgod közvetlenebb volt régebben. Te mit gondolsz erről?

– Ó, igen. Többet lehetett vele beszélgetni.

– És... – Sejer a torkát köszörülte – a húgod hirtelen változott meg, vagy ez egy folyamat eredménye volt?

– Nem is tudom – nézett az anyjára Sølvi. – Egyszer csak megváltozott.

– Meg tudnád mondani, mégis mikor?

Sølvi megvonta a vállát.

- Tavaly valamikor. Szakított Halvorról, és abba hagyta a kézilabdázást. És akkor volt az, hogy olyan hirtelen elkezdett nőni. Egyszer csak kinőtte a ruháit. Akkor lett olyan hallgatag.

- Dacos lett, vagy félénk?

- Nem, csak olyan csendes. Igen, és csalódottnak látszott.

Csalódottnak.

Sejer bólintott. Még egyszer megnézte magának a lányt. A nadrágjának elképesztő volt a színe. Akár az orgonabokroké a nagymamája kertjében.

- Annie-nak és Halvornak volt szexuális kapcsolata?

Sølvi elpirult.

- Erről inkább Halvort kellene megkérdezni.

- Rendben.

- Ez a lány, Annie nővére - mondta Sejer, amikor már bent ültek az autóban -, kimondottan áldozattípus. Róla inkább gondolnám, hogy úgy végzi, ahogy a húga. Annyira el van foglalva magával, hogy észre sem venné a veszélyre utaló jeleket. Annie-t nem érdekelte, milyen hatást gyakorol az emberekre. Nem ült be idegen emberek autójába, nem járt ismerkedni. Csak olyan ember autójába ült be, akit ismert.

- Legalábbis ezt gondoljuk róla - tette hozzá Skarre, majd megkérdezte Sejertől: - És a te lányod? Ő milyen volt kamaszkorában?

- Ajaj - mormogta a szélvédőn kibámuló felügyelő. - Tudod, inkább Elisére, a feleségemre hárult a gyereknevelés. De azért arra emlékszem, hogy a kamaszkor néha egyenlő a rémálommal. A lányom tizenhárom évesen még olyan édes volt. Amikor betöltötte a tizennégyet, egyik pillanatról a másikra undok kamaszá változott. Utána meg egyre csak rosszabb. Aztán váratlanul véget ért a rémálom.

Sejer fejében képek cikáztak. Eszébe jutott, milyen bizonytalan volt, amikor a lánya elkezdett nőiesedni. Azt sem tudta, hogy szóljon hozzá. Eddie Holland is hasonlóképpen érezhette magát. Ilyenkor meg kell találni azt az új hangot, amin megint beszélgetni tudnak egymással. Nem könnyű.

- Mennyi időbe telt, mire túllettetek rajta? Egy év, két év?

- Valahogy úgy - mondta Sejer elgondolkodva.

- Látom, nagyon foglalkoztat a változás, amin Annie keresztülment.

- Igen. Biztos vagyok benne, hogy történt velem valami. Rá kell jönnöm, ki ölte meg, és miért. Ideje meglátogatnunk Halvor Muntzot. Már vár ránk. Vajon hogy érzi magát?

- Sejtelmem sincs. Megengeded, hogy elszívjak egy cigit a kocsiban?

- Nem. És egy kicsit túl hosszú már a hajad. Nem gondolod?

- Most, hogy mondod. A nyakamba nőtt, tényleg.

Szóltanul folytatták az utat, bámultak ki az ablakon. Skarre megfogta egyik göndör hajtincset, és kihúzta, hogy lássa, milyen hosszú is valójában. Amikor befejezte a műveletet, elengedte a tincset, ami úgy ugrott vissza eredeti formájába, mint valami rugó.

*

Az öregasszonynak ismerősnek tűnt a férfi a képernyőn. Közelebb húzta a székét a tévékészülékhez, melynek fénye megvilágította barázdált arcát, láttatva az állából kinövő erőteljes szőrszálakat. Hogy mondjam meg neki, hogy ideje lenne megborotválni az állát, tűnődött az unokája.

- Hiszen ez Johann Olav! - kiáltott fel az öregasszony. - Tejet iszik.

- Ühm.

- Micsoda jóvágású férfi! Kíváncsi lennék, tudja-e magáról. Mint egy görög szobor.

Johann Olav Koss letörölte a tejet a szája széléről, és elővillantotta fehér fogsorát.

- Ilyen gyöngyfogakat ritkán lát az ember. Nem csoda! Aki ennyi tejet iszik! Neked is ezt kellene tenned. Több tejet inni. Persze nektek már iskolai fogorvosotok is van. Az én időmben ilyen még nem volt - mondta az öregasszony, és szorosabbra húzta derekán a plédet. - Nem nagyon volt pénzünk arra, hogy megcsináltassam a fogaimat. Amikor elromlott, kihúzták egyiket a másik után. Nektek aztán minden van. Fogorvos az iskolában, vitaminok, tej. És a sok jó étel meg a fluoros fogkrémek - folytatta az öregasszony. - Hányszor nem tudtam odafigyelni az iskolában. Na, nem azért, mert nem érdekelt, amit hallottam, hanem mert éhes voltam. Jó dolgok van manapság. Szépek vagytok, és fiatalok. Irigyellek benneteket. Hallod, Halvor? Irigyellek benneteket.

- Hallom, nagyfi.

A fiú a kezében egy sárga borítékot tartott, amelyből remegő ujjakkal fényképeket húzott elő. Vékony volt, a válla keskeny, nem nagyon hasonlított a síbajnokra, aki tejet reklámozott a televízióban. Szája kicsi, akár egy lányé, az egyik szélénél merev. Ha nagy ritkán mosolyra húzta, a szájjizmai nehezen engedelmeskedtek. Jobb arcán, a szája sarkától a halántékáig egy vágás halvány csíkja húzódott. Barna haja rövid volt, és vékony szálú, arcszőrzete gyér. Messziről nem látszott többnek tizenöttnél. A moziban előfordult, hogy elkérték tőle a személyigazolványát. Soha nem csinált ebből problémát. Csendes fiú volt.

Hányszor átnézte már a fényképeket. De most minden más megvilágításba került. Azt hitte, feltűnik majd neki valami. Valami, ami utalhat mindarra, ami bekövetkezett. Valami, amit már akkor lehetett volna látni, amikor a fényképeket készítette. Annie, kezében fakalapács, ahogy lendületesen veri a földbe a sátorcöveket. A másikon az ugrótorony legszélén áll, sudáran, fekete úszódresszében. Annie a zöld hálósákjában, Annie a biciklijén, szemébe lógó szőke hajával. Ő is rajta volt az egyikken, ahogy a gázfűző fölé

hajol. Sőt az egyikén mindketten látszottak. Mennyi ideig kellett könyörögnie, mire rávette Annie-t, hogy hajlandó legyen a kamera elé állni.

- Halvor! - kiabálta az öregasszony az ablaknál állva. - Egy rendőrautó állt meg a ház előtt.

- Igen - mondta halkán. - Vártam őket.

- Mi történt, Halvor? Miért jönnek ide? - kérdezte aggódva.

- Annie miatt, nagymama.

- Mi történt Annie-val?

- Meghalt.

- Mit mondasz? - kérdezte döbbenet. Lába megbicsaklott, ahogy visszafordult; kénytelen volt megtámaszkodni egy székre.

- Annie meghalt. A rendőrök azért jönnek, hogy kihallgassanak. Számítottam rá, hogy megkeresnek.

- Hogy mondhatasz ilyet, hogy Annie meghalt?

- Értsd meg, Annie halott! - kiabálta Halvor. - Az apja felhívott tegnap, ő mondta.

- Igen? És hogyan halt meg?

- Nem tudom! Nem tudom! Bárcsak tudnám! - kiabált tovább Halvor, aztán elsírta magát. Az öregasszony lerokadt a székre. Sápadtabb volt, mint bármikor. Pedig milyen békés életük volt! Ez nem lehet igaz! Nem lehet igaz!

Valaki erőteljesen kopogott az ajtón. Halvor összerendez, bedugta a képeket a terítő alá, és már ment is, hogy kinyissa az ajtót. Ketten voltak.

- Halvor Muntz?

- Igen.

- Azért jöttünk, hogy feltegyünk néhány kérdést. Talán tudod, miért.

- Annie apja felhívott tegnap.

Sejer észrevette a karosszékre üldögélő öregasszonyt.

- A rokonod?

- Igen.

- Tudunk valahol zavartalanul beszélgetni? - kérdezte a nyomozó.

- A szobámban.
- Rendben, akkor menjünk oda.

Halvor intett nekik, hogy kövessék. Bement a meglehetősen szűk konyhába. Onnan nyílt a szobája. Régi lehet a ház, állapította meg Sejer. Manapság nem így építik a házakat. A rendőrök helyet foglaltak egy rozoga szófán, Halvor leült az ágyára. A szoba berendezése, zöldre festett falambériája, széles ablakpárkánya is arról tanúskodott, hogy valóban régen építették a házat.

- A nappaliban az idős hölgy, a nagymamád?
- Igen. Az apai nagyanyám.
- A szüleid?
- Elváltak.
- Ezért laksz itt?
- Választhattam, hová költözöm.

A feszült csendben csak úgy kopogtak a szavak.

Sejer körülnézett. Annie képét kereste a szobában. Némi kutatás után talált is egy aprócska bekeretezett képet az éjjeliszekrényen. Mellette egy ébresztőóra és egy Szűzanya-szobor a kiseddel. Talán ajándék valamelyik déli országból. A falon egy jókora Meat Loaf-plakát. Egy hi-fi-készülék és CD-k a földön. A falnál ruhásszekrény, előtte edzőcipő. Az ágyát nem vetette be. Az ablakkal szembeni keskeny íróasztalon kisebb számítógép volt, kis méretű képernyővel, mellette egy dobozban lemezek. A legfelsőn a következő felirat állt: „Sakk kezdőknek”. Sejer kinézett az ablakon. A kerítés mellett ott állt a rendőrségi Volvo, beljebb az udvaron egy ócska kutyaház, mellette egy motor, fóliával letakarva.

- Motorozol? - kérdezett rá a nyomozó.
 - Ha elindul - válaszolta a fiú. - Meg kellene javíttatnom.
- De nincs rá pénzem.
- Dolgozol?
 - A fagyaltgyárban. Már két éve.

Már két éve dolgozik, konstataálta Sejer. Ezek szerint az általános után rögtön munkába állt. Lehet, hogy nem is olyan rossz ötlet. Legalább lesz némi munkatapasztal-

lata. Nem valami sportos ez a fiú, mérte végig Halvort. Túlságosan vékony és sápadt. Annie tökéletes ellentéte. Annie termete atlétikus volt; sokat edzett, és keményen tanult. Ez a fiú meg jégkrémeket dobozol, és a nagynyjával lakik. Sejer fejében sehogyan sem állt össze a kép. Valami nem stimmelt. Ráadásul a fiúban volt valami arrogáns.

- Remélem, nincs ellenedre, ha felteszünk néhány kérdést.

- Nem, semmi.

- Akkor vágjunk bele: mikor láttad utoljára Annie-t?

- Pénteken. Moziban voltunk. Hétkor.

- Mi volt a film címe?

- Philadelphia. Annie sírt utána - tette hozzá.

- Miért?

- Mert szomorú volt a film.

- Értem. Aztán mit csináltatok?

- Beültünk a mozi büféjébe, és utána busszal hazamentünk. Annie szobájában egy kicsit még beszélgettünk, zenét hallgattunk. A tizenegy órás busszal indultam el. Elkísért a megállóig, ami a régi tejüzemnél van.

- És akkor láttad utoljára?

A fiú bólintott. Keskeny szája miatt úgy nézett ki, mint ha mindig dühös lenne, vagy elégedetlen. Szegény, gondolta Sejer, amúgy helyes az arca. Finomak a vonásai, szép zöld szeme van. De miért szorítja ennyire össze a száját? Csúnyák a fogai? Vagy valami más takargatnivalója van? Később Sejer számára is kiderült, hogy a fiúnak több mint tökéletes a fogazata. Fent négy, alul két foga porcelánból volt.

- Telefonon sem beszéltek?

- De - mondta a fiú. - Annie felhívott másnap este.

- Miért?

- Semmi különösről nem beszéltek.

- Annie csendes lány volt, ugye?

- Igen, de szeretett telefonálni.

- Értem. Nem akart semmi különösebbet, de azért beszélgettek egy darabig. Mégis miről?

- Nem tudnám pontosan megmondani. Mindenféléről beszéltünk.

Sejer elmosolyodott. Halvor egész idő alatt kifelé bámult az ablakon, mintha kerülni akarná a rendőr tekintetét. Lelkiismeret-furdalása volt, vagy egyszerűen csak szégyellte magát? Valahogy sajnálta a fiút. Meghalt a barátnője, és a nagyanyján kívül talán senkije nincsen, akivel beszélgetni tudna. Bár még az is előfordulhat, gondolta Sejer, hogy ő a gyilkos.

- Tegnap dolgoztál?

A fiú egy ideig nem felelt.

- Itthon voltam - mondta végül.

- Itthon voltál? Hogyhogy?

- Nem voltam valami jó formában.

- Gyakran előfordul, hogy nem mégy be dolgozni?

- Nem, egyáltalán nem - mondta hevesen a fiú.

Végre kiderült, hogy az enerváltságon túl más érzelmek is rejtőznek benne.

- A nagymamád megerősítheti az állításaidat?

- Igen.

- Egész nap ki sem mozdultál a házból?

- Csak egy rövid időre mentem ki.

- Annak ellenére, hogy beteg voltál?

- Ennivalóra volt szükségünk! A nagymamámnak nem olyan egyszerű elmenni a boltba. Ritkán olyan jó az állapota, hogy rendesen tudjon mozogni. Köszvénye van.

- Értem. Elárulnád nekünk, hogy miért maradtál itthon?

- Ha nagyon muszáj.

- Semmit sem muszáj, de jobb lenne, ha elmondanád. Előbb vagy utóbb úgyis kénytelen leszel.

- Néha éjszakákon át nem tudok aludni.

- Igen? És ilyenkor nem mész be?

- Nem kezelhetem felelősséggel a gépeket, ha fáradt vagyok.

- Értem. És miért van alvászavarod?

- Hát, talán valami gyermekkori rossz élmény miatt. Ugye, így szokták mondani – mosolyodott el keserűen. Mosolya egyszer csak felnőttes külsőt kölcsönzött az arcának.

- Meg tudod mondani, körülbelül mikor mentél el itthonról?

- Tizenegy körül.

- Gyalog?

- Motorral.

- Melyik üzletbe?

- A központba mentem, az élelmiszerboltba.

- Ezek szerint elindult.

- Elindul az, csak kicsit szeretni kell.

- Mennyi ideig voltál távol?

- Nem tudom. Nem is sejtettem, hogy bárki megkérdezheti tőlem.

Sejrer bólintott. Skarre szorgalmasan jegyzetelt, a tolla siklott a papíron.

- Körülbelül?

- Egy órán át.

- A nagymamád ezt meg tudja erősíteni?

- Nem hiszem. Nem igazán képes követni, mi történik a valóságban.

- Van jogosítványod autóra?

- Nincs.

- Mennyi ideje voltatok együtt? Te meg Annie?

- Régóta. Pár éve.

Halvor megtörölte az orrát. Még mindig az udvart bámulta.

- Jó volt a viszonyotok?

- Szakítottunk néhányszor.

- Ő kezdeményezte a szakítást?

- Igen.

- Megmondta, miért akar szakítani?

- Tulajdonképpen nem. De azt hiszem, ő soha nem akarta olyan nagyon ezt a kapcsolatot. Valahogy inkább baráti alapon szeretne volna működtetni.

- És te?

Halvor elpirult, de még mindig nem vette le a tekintetét az udvarról.

- Lefeküdtetek egymással?

- Tulajdonképpen nem.

- Ezt hogy értsem?

- Ahogy mondtam. Annie inkább barátkozni szeretett volna.

- De azért megpróbáltátok.

- Igen. Néhányszor.

- Nem sikerült valami jól?

Sejer hangja hirtelen inkább atyáskodóan érdeklődőnek tűnt.

- Nem tudom, mi számít „jól sikerültnek” - válaszolta a fiú, és minden arcizma megfeszült.

- Van esetleg tudomásod arról, hogy Annie más férfikkal lefeküdt volna?

- Fogalmam sincs, de nehezen tudnám elképzelni róla.

- Ha mondjuk te és Annie két éve jártatok, akkor ő tizenhárom éves volt, amikor összejöttetek. És közben szakítottatok is néhányszor. Annie-t ezek szerint nem érdekelt valami nagyon a szex, de te mégis folytattad vele a kapcsolatot. Miért voltál ilyen türelmes, Halvor? Hiszen te már túl vagy a kamaszkoron.

- Ez igaz.

A fiú hangja kimért volt és tárgyilagos, mintha egész végig ügyelt volna arra, hogy ne mutasson különösebb érzelmeket.

- Jól ismerted te Annie-t?

- Jobban, mint mások.

- Szerinted boldogtalannak tűnt az utóbbi időben?

- Azt nem mondanám, hogy boldogtalan volt, de... nem is tudom, hogy fogalmazzam meg. Azt hiszem, inkább depressziós volt.

- Van a boldogtalanság és a depresszió között valami különbség?

- Igen - mondta Halvor, és Sejerre nézett. - Amikor az ember boldogtalan, még van arra remény, hogy változzon az állapota. Amikor már föladott mindent, következik a depresszió.

Sejert meglepte Halvor magyarázata.

- Amikor úgy két évvel ezelőtt találkoztunk, Annie egészen másképp viselkedett. Viccelődött, jól érezte magát mindenkivel. Az én tökéletes ellentétem volt.

- És utána megváltozott?

- Váratlanul megnőtt, és nagyon csendes lett. Már nem volt olyan játékos, mint azelőtt. Azt gondoltam, majd elmúlik ez az állapot, de nem így történt. És nem is lesz már másképp.

Halvor leszegte a fejét, egy darabig a kezét tördelte, majd összeszedte magát, és Sejer szemébe nézett. Eleredtek a könnyei.

- Nem tudom, mit gondolnak rólam, de nem bántottam Annie-t.

- Egyelőre nem gondolunk semmit - mondta Sejer. - Hallgatunk mindenkit.

- Értem.

- Élt Annie tudatmódosítókkal? Ivott alkoholt, vagy drogozott?

Skarrénak kezdett kifogyni a tolla, kicsit járatta a papíron, hogy tudja folytatni az írást.

- Hogy kérdezhet ilyet?

- Nem ismertem Annie-t, tehát meg kell kérdeznem.

- Bocsásson meg, de vele kapcsolatban olyan nevetségesen hangzik ez a kérdés.

- És te?

- Eszembe nem jutna.

Te jó ég, gondolta Sejer. Egy józan életű, fiatal férfi, akinek munkája is van. Nagyon ígéretes.

- Ismered Annie barátait? Anette Horgent például?

- Egy kicsit. Általában kettesben találkoztunk. Annie nem nagyon akarta keverni a dolgokat.

- Miért?

- Nem tudom. Ő ezt egyszerűen eldöntötte.
- És te engedelmeskedtél?
- Nem esett nehezemre alkalmazkodni. Nem kedvelem a nagy társaságot.
- Sejer elégedetten bólintott. Talán mégis illettek egymáshoz.
- Írt Annie naplót?
- Halvor eltűnődött a kérdésen, végül, nem éppen határozottan, megrázta a fejét.
- Olyan rózsaszín, szív alakú, lakattal zárható füzetre gondol? - kérdezett vissza.
- Nem feltétlenül. Nem gond, ha más típusú füzetbe írt.
- Nem. Nem hiszem, hogy írt volna naplót.
- Úgy érzem, nem vagy biztos benne.
- Nem vagyok egészen biztos. De soha nem említette - mondta elcsukló hangon a fiú.
- Van kivel beszélgetned?
- Igen. Nagymama.
- Kötődsz hozzá?
- Minden rendben van vele. Őbenne béke van, és nyugalom.
- Van egy kék esőkabátod, Halvor?
- Nincs.
- Mit szoktál felvenni, ha kirándulni mész?
- Farmert. Sínadrágot, ha hideg van kint.
- Hívj, ha nyomná valami a lelked.
- Nem értem - mondta csodálkozva Halvor.
- Akkor megpróbálom érthetőbben elmondani. Hívj, ha eszedbe jut valami olyasmi, ami előbbre vihetné a nyomozást.
- Értem.
- Sejer még egyszer körülnézett a szobában, hogy az emlékezetébe vésse. Pillantása megállt a Szűzanya-szobornál. Így másodjára sokkal szebbnek tűnt.
- Szép ez a szobor. Valahol délen vetted?
- Kaptam. Martin atyától. Katolikus vagyok.

A fiú kijelentése meglepte Sejert. Most már alaposabban megnézi magának, gondolta. Olyan merev, zárkózott az egész lénye, mintha valamit rejtegetni akarna a külvilág elől. Fel kellene törni ezt a kemény héjat. Vagy akár a kagylót, kicsit főzni, hogy megnyíljon végre. A felügyelőt lenyűgözte költői kreativitása.

- Szóval katolikus vagy? - kérdezte Halvort.

- Az.

- Bocsásd meg, ha tapintatlan lennék, de mi az, ami a leginkább vonz ebben a vallásban?

- Egyértelmű. A teljes bűnbocsánat. A megbocsátás.

- Olyan fiatal vagy még. Mennyit lehet ennyi idő alatt vétkezni?

A kérdés egy darabig megválaszolatlanul lebegett a levegőben.

- Higgye el, voltak már piszkos gondolataim - felelte a fiú.

Sejer hirtelen témát váltott.

- Természetesen leellenőrizzük, amit mondtál. Mindenkinél megteesszük. Még jelentkezünk.

Búcsúzóul kezét fogtak. Sejer erőteljesen megrázta a fiú kezét. Igyekezett biztatni. Visszafelé megtették ugyanazt az utat a konyhán át, ahol főtt zöldség illata érződött. Az öregasszony a nappaliban ült egy karosszékből, gondosan bebugyolálva a plédjébe. Riadtan követte tekintetével a távozó rendőröket. Az udvaron fóliával letakarva állt a motor. Egy nagy Suzuki.

- Ugyanarra gondolunk? - kérdezte Skarre, amikor elindultak lefelé.

- Valószínűleg. Egyetlen egy kérdést sem tett fel. Valaki meggyilkolta a kedvesét, és ő egyáltalán nem tűnt kíváncsinak. Bár ez még nem jelent semmit.

- Akkor is furcsa.

- Még az is lehet, hogy csak most, mikor elmentünk, fogta föl igazán, mi is történt.

- De az is lehet, hogy tudja, mi történt. Azért nem kérdezett semmit.

- Az az esőköpeny, amit találtunk, mintha nagy lenne Halvorra.

- Ne feledd, hogy feltúrték az ujját.

Késő délután volt. Rájuk fért egy kis lazítás. Elindultak a város felé, maguk mögött hagyva a kis falut, döbönt, gondolataikba merült lakóival. A Krystallenben nyugtalanul jöttek-mentek az emberek, a szomszédok meglátogatták egymást, jóval többször, mint korábban, és a telefonvonalak is foglaltak voltak. Otthon régi fényképeket kotortak elő a fiókok aljáról. Mindenki csak Annie-ről beszélt. Miközben a szomszédok meglátogatták egymást, és beszélgettek, lelecsúszott egy-egy feles. Rendkívüli állapot volt a rövid kis utcában.

Csak Raymond volt mással elfoglalva. Képeket ragasztgatott az albumába Tomról és Jerryről, Garfieldről és Johnról. Dél volt, de lámpát kellett gyújtania. Apja aludt, a rádió kívánságműsort sugárzott. Éppen Glenn Kårenak gratulált a nagymamája születésnapja alkalmából. Raymond hallgatta a zenét, néha megszagolta a ragasztót, élvezte a keserűmandula édes illatát. Észre sem vette, hogy már jó ideje figyelni egy férfit az ablakon keresztül.

Halvor becsukta a konyhaajtót, és leült a számítógéphez. Kinyitotta a dokumentumait. Nekilátott keresgélni az adóbevallások, költségvetések, letöltött zenék között. Csupa szokványos dolog. Volt azonban a dokumentumok között egy fájl, ami ki tudja, milyen titkokat rejtett. „Annie” volt a címe. Normál esetben két kattintásra megjelent a dokumentum tartalma a képernyőn. Most nem ez történt. Akárcsak saját „Privát” fájlja, Annie anyaga is csak a szükséges jelszó begépelésekor nyílik meg. Még ő tanította meg rá, hogyan titkosíthat a legegyszerűbben információkat. Sejtelve sem volt azonban arról, mi lehet Annie jelszava, és azt sem tudta, mit rejt a mappa. Eszébe jutott, milyen jót nevetett azon a lány, hogy még ő, Halvor sem olvashatja el, mi van benne. Még arra is emlékezett, hogy

miután elmagyarázta Annie-nak, hogyan kódolja le a tartalmat, a lány kiküldte, és neki a szomszéd szobában kellett várakoznia addig, amíg be nem fejezte a műveletet. Próba-képpen rákattintott a mappára, de csak a következő felirat bukkant fel: „Access denied. Password required”, azaz: a „Belépés megtagadva. Érvénytelen jelszó.”

Nagyon szerette volna megnyitni. Csak ennyi maradt a lány után. Esetleg olyasmi is van benne, ami rá nézve terhelő lehet. Lehet, hogy ez Annie naplója. Elgondolkodva nézte a billentyűzetet. Huszonkilenc betű, jó néhány egyéb jel és ki tudja hány kombinációs lehetőség. Egy darabig még üldögélt, aztán eszébe jutott, hogy ő maga egy nevet választott jelszónak. Egy olyan katolikus szentét, akit máglyára vetettek. Tökéletes jelszónak bizonyult, még Annie sem tudott volna rájönni. Mi van, ha egy születési dátumot választott? Mondjuk valakiét, aki közel állt hozzá. Nem lenne szokatlan. Halvor a képernyőre meredt. Nem tudja kinyitni a fájlt. Mindegy. Annie amúgy is titokban akarta tartani. Bár, a halálával változtak a játékszabályok. Végre megtudhatná, mi a fenétől lett hirtelen olyan zárkózott.

Halvor egyedül maradt a végtelen idővel, amelyet nem tudott mivel kitölteni. Ahogy ott ült a sötét szobában, és a fénylő képernyőt bámulta, közel érezte magához Annie-t. Nekilátott a jelszó megfejtésének. Számokkal kezdte. Születésnapokkal és lehetséges személyi számokkal. Némelyikre kívülről emlékezett. Annie-é, a nagynyjáié, a sajátja. A többiekét is meg tudja szerezni, ha kell. Egy nyom, amin elindulhat. Könnyen előfordulhat, hogy a jelszó szöveges. Mondjuk egy idézet, közmondás, esetleg név. Lesz min törnie a fejét. A siker egyáltalán nem biztos. Nem baj. Ideje van, és kitartó lesz.

Annie születési dátumával kezdte. Nem mintha azt gondolta volna, hogy ez a szám lesz a megfelelő. 1980. március 3. Egy, kilenc, nyolc, nulla, nulla, három, nulla, három. Majd még egyszer ugyanezek a számok, csak fordított sorrendben.

Amikor a képernyőn elkezdett villogni az „Access denied. Password required” felirat, észrevette, hogy az ajtóban ott áll a nagyanyja.

- Mit akartak tőled? - kérdezte.

Halvor összerezzent.

- Semmi különöset. Feltettek néhány kérdést.

- Halvor, ez borzalmas. Ez borzalmas. Hogy történhetett?

- Eddie azt mondta, hogy fent, a hegyen találtak rá. A Kígyó-tónál.

- De miért halt meg?

- Nem mondták. Én meg nem kérdeztem.

Sejer és Skarre bevették magukat a kapitányság médiaszobájába. Behúzták a függönyöket, és lekapcsolták a lámpák jelentős részét. A videót visszatekerték, Skarre a távirányítóval a kezében készenlétbe helyezkedett.

A szoba hangszigetelésétől nem vártak sokat. Gyakorlatilag minden behallatszott. Telefoncsörgés, ajtócsapkodás, léptek a folyosón, kiabálás, nevetés, sőt az utcáról az autók zaja. A sokféle hang, nappal lévén, mégis tompábban szűrődött be a helyiségbe.

- Hát ez meg micsoda?

Skarre hátra dőlt.

- Egy futóverseny. Az ott mintha Grete Waitz lenne. Talán a New York Marathon.

- Rossz kazettát adott volna oda Eddie?

- Nem hinném. Álljunk csak meg... mintha láttam volna valamit.

A kamera ugrált egy darabig, majd bizonytalankodva két bikinis nő alakjára fókuszált, akik a fövényen heverésztek.

- Sølvi és az anyja.

Sølvi a hátán feküdt, egyik lábát felhúzta, szemüvegét a fejére tolta, talán azért, hogy egyenletesen barnuljon le az arca. Az anya alakját félig eltakarta egy újság, méretéből ítélve az Aftenposten. Mellettük naptejes flakonok, termosz, néhány nagyobb fürdőlepedő és egy táskarádió.

A kamera hosszan időzött a két napimádó nő alakján. Majd hirtelen váltás: a kamera a partra fókuszál, ahol egy magas, szőke hajú lány indul neki a víznek, fején szőrfdeszkat cipelve. Járásában nem volt semmi kihívó. Lendületesen haladt a víz felé, sebességét még akkor is tartotta, amikor már térdig gázolt a hullámokban. A dörrenésekből ítélve, erőteljesen csapódtak a partnak. Mosolyogj, Annie! – hallatszott az apa hangja.

És Annie ment, rendületlenül, nem törődött apja kérésével. Végül mégis megfordult, kicsit nehézkesen a deszka súlya alatt. Néhány pillanatra farkasszemet nézett a két nyomozóval. Szőke haja lobogott a szélben. Száját röpké mosolyra húzta. Skarre belenézett a lány szürke szemébe, és érezte, hogy a háta beleborzong, ahogy végigköveti a hosszú lábú lány útját a vízben. Fekete fürdődressz volt rajta, mint az úszókon, hátul keresztpántos, és kék színű mentőmellény.

– Azt a szőrfőt nem kezdőknek tervezték.

Sejer nem szólt egy szót sem. Annie rendületlenül gyalogolt a mélyebb vizek felé. Kicsit később az látszott a felvételen, ahogy felpattan a deszkára, erős mozdulattal megragadja a vitorlát, és egyensúlyba hozza. A szőrf egyszer csak százkilencven fokot fordult, és a nyílt víz irányába indult. A két férfi némán követte a lány útját, aki úgy haladt, mint egy vitorlás. Apja követte a kamerával a mozgását. A felvételnek köszönhetően ők is az apa szemével látták minden mozdulatát, érezték azt a büszkeséget, ami Eddie-t is eltöltötte. A víz nyilvánvalóan a lány eleme volt, érződött minden mozdulatán, milyen biztonsággal mozog benne.

Újabb snitt. Terített asztal, virágmintás terítő, tányérok, poharak, kifényezett evőeszközök, vázában virág. Grillezett hús, kolbászkák, sült szalonna egy halomban. A grillen még parázslott a faszén. A napfény megcsillan a kólás és ásványvizes palackokon. A filmen fölbukkant megint Sølvi, miniszoknyában, bikinifelsőben, frissen sminkelve, a háttérben anyjuk alakja is felvillant, könnyű nyári ruhában. És akkor megjelent Annie, kék rövidnadrágban,

háttal a kamerának. Hirtelen megfordult, megint csak apja unszolására. Most szélesebben elmosolyodott, nyakán finoman megfeszültek az erek. Sølvi és az anyja a háttérben tevékenykedtek, jégkocka csörgése hallatszott, Annie kólát töltött, majd ismét a kamera felé fordulva megkérdezte az apját: – Kérsz egy pohárral, papa?

Hangja meglepően mély volt. A következő kép már a nyaraló belsejében készült. Eddie felesége a konyhapultnál állt, és süteményt szeletelt.

Kérsz egy pohárral, papa? Érdes, mégis kedves hang. Kedves és tiszteletteljes. Annie nagyon szerethette az apját. A hangsúlyán érződött. Kétségtelenül ő lehetett az apja kedvence.

A film további néhány kockája nem volt túl érdekes. Annie és édesanyja tollasozni próbálnak a szélben, ami kiváló volt szörfözésre, ám könnyörtelenül elsodorta a könnyű labdákat. Újabb kép a házból, a család az asztal körül ül és monopolizik. A képen jól látható, ki vezetett. Nem Annie nyert. Sølvi és az anyja szünet nélkül csacsogtak, Annie csak ritkán mondott valamit. Sølvi hangja vékony és kedveskedő volt, anyjáé mélyebb, rekedtesebb. Skarre hátra dőlt a székén, és oldalra fújta a füstöt. Újabb snitt, és a következő képen egy nagy, rózsaszínű torok. Az erőteljes tenor hang betöltötte a szobát.

– No man shall sleep – mondta Sejer, és felállt.

– Mi van? – kérdezte elképedve Skarre.

– Luciano Pavarotti. Puccinit énekel. Tegyük be a kazettát az archívumba.

– Profi volt a csaj – mondta áhítattal Skarre.

Sejernernek már nem jutott ideje a válaszra, mert megcsörrent a telefon. Skarre felvette, és abban a pillanatban jegyzetelni kezdett. Három dolog igen fontos volt számára a munkájában: a pontosság, a szorgalom és a jókedv. Sejer megnézte, mit írt a kollégája a papírra: Henning Johnas, Krystallen négy. Tizenkettő negyvenöt. Horgenék vegyeskereskedése. Motor.

- Be tudna jönni a kapitányságra? - kérdezte Skarre idegesen. - Nem? Akkor mi látogatjuk meg. Nagyon fontos információk. Köszönjük - mondta, majd letette.

- Az egyik szomszéd. Henning Johnas. A négyből. Most tudta meg, hogy mi történt Annie-val. Tegnap felvette a körforgalomnál, és Horgenék boltjánál tette le. Azt mondja, hogy egy motor várta a lányt.

- A motor, amit a bolt tulajdonosa is látott. Érdekes, érdekes. És Halvornak véletlenül van egy motorja - jegyezte meg elgondolkodva. - De miért nem tud ide jönni?

- Mert a kutyája elleni kezdett. Nem hagyhatja magára - mondta Skarre, és zsebre vágta a jegyzetömbjét. - Nem tudom, Halvor hogyan fogja igazolni, mennyi időt töltött távol a motorral. Remélem nem ő tette. Megkedveltem.

- Ha ő az, nincs mit tennünk. Még a gyilkosok is lehetnek szimpatikusak.

- Azért könnyebb olyat bekasznizni, akinek nem csípjük a képét.

Johnas óvatosan megtapogatta a kutya hasát. Az állat gyorsan lélegzett, rózsaszín, nedves nyelve kilógott a pofájából. Jólesően túrte gazdája simogatását. Már nem volt sok hátra. Johnas kibámult az ablakon, és remélte, hogy hamarosan túllesznek az egészen.

- Ügyes lány vagy, Héra - mondta kedvesen, és megsimogatta a kutya bundáját.

A kutya feléje fordította a fejét, de mintha meg sem hallotta volna a dicséretet, egy kicsivel arrébb lehanyatlott a földre. Szerette Hérát. Kedves, csendes kutya volt. Nem voltak rossz szokásai, mindig azt ette, amit kapott, amikor sétálni mentek, nem mozdult el mellőle. Éjszaka meghúzódott a konyhában, egy sarokban, amíg ő felment az emeletre aludni. Úgy érezte, nem hagyhatja magára ezekben a nehéz órákban. Bár előfordulhat, hogy hajnal előtt nem törté-

nik semmi. Nem gond, egyáltalán nem fáradt. Csöngettek az ajtón. Élesen hasított a csendbe. Johnas felállt, hogy beengedje a látogatókat.

Sejer határozottan, gyorsan kezét fogott vele. A férfi tekintélyt sugárzott, ahogy végigmérte a két nyomozót. Az idősebb kemény fickó, a fiatalabb nyílt tekintetű, inkább kölykös.

- Hogy van a kutya? - kérdezte Sejer, amikor megpillantotta a szép termetű dobermant. A kutya egy rózsaszín-fekeete mintás perzsaszőnyegen feküdt. Nem hinném, hogy eredeti. Csak nem hagyja, hogy a kutyája egy perzsaszőnyegre kölykezzen? A kutya szapora légzésétől eltekintve nyugodt volt, mit sem törődött a konyhába belépő két idegennel.

- Ez az első ellése. Három kiskutyája lesz. Már amennyire sikerült kitapintanom. Remélem, minden rendben megy majd. Eddig soha nem volt gond Hérával - mondta a férfi. - Nagyon megrázott, ami történt. Azóta is csak ez jár a fejemben.

Johnas pillantása ismét a kutyára esett, majd hatalmas kezével megtörölte teljesen kopasz feje búbját. A fejét körben barna, hullámos haj koszorúzta. Szeme feltűnően fekete, magassága átlagos volt. Felsőteste erőteljes, és talán volt rajta néhány kiló felesleg a derekán. Harmincas éveie vége felé járhatott. Fiatal korában olyasmi kinézetű lehetett, mint Skarre, csak sötétebb tónusokkal. Arcszíne alapján akár egy déli országban is születhetett.

- Nem akarnak egy kölyköt? - kérdezte őket őszintén.

- Van már kutyám. Egy leonbergi. Nem bocsátana meg nekem, ha beállítanék egy kutyakölyökkel. Eléggé elkényeztettem.

Johnas leültette a két nyomozót a szófára, kicsit arrébb is húzta a dohányzóasztalt, hogy kényelmesen elférjenek.

- Találkoztam tegnap este Fritznerrel a garázsoknál. Vásárban voltam Oslóban. Tőle értesültem arról, hogy mi történt. Beletelt egy kis időbe, mire felfogtam. Nem lett volna szabad megengednem neki, hogy kiszálljon - megdörzsölte a szemét, és megint a kutyára nézett.

- Annie régebben sokat járt hozzánk. Vigyázott a gyerekekre. Sølvit is ismerem. Ha mindez vele történik, valahogy megmagyarázhatóbb lenne. Ő inkább az a típus, aki belemegy ismeretlen helyzetekbe. Csak a férfiakon jár az esze. De Annie... - mondta eltűnődve. - Tudják, Annie-t mintha hidegen hagyta volna a dolog. És mindig olyan megfontolt volt. Ha jól tudom, volt egy fiúja.

- Igen. Ismeri?

- Nem, dehogy. Viszont láttam őket egyszer az utcán, messziről. Kéz a kézben sétáltak, de látszott rajtuk, hogy zavarban vannak.

Johnas elmosolyodott.

- Ön hová indult az autóval, amikor felvette Annie-t?

- Munkába. Reggel még azt hittem, hogy Héra kölykezni fog, de végül nem így történt.

- Mikor kezd dolgozni?

- Tizenegykor.

Sejer döbbsen nézett a férfira.

- Tudja, tejet, kenyeret már korán vesznek az emberek, de perzsaszőnyeget? Legelőször az alapvető szükségleteiket elégítik ki - Johnas jót nevetett saját magyarázatán. - Tudja, van egy szőnyegkereskedésem Oslóban - fűzte hozzá nevetve. - A központban. A Cappelensgatén.

Sejer bólintott.

- Annie a barátnőjéhez ment, Anettéhez. Valami közös házi dolgozatra készültek. Beszélt magának erről?

- Házi dolgozatra készültek? Nem, szóba se hozta.

- De volt nála egy hátizsák.

- Igen. De nekem csak annyit mondott, hogy vigyem el az üzletig.

- Kérem, mondja el, mit látott.

A férfi bólintott.

- Láttam, ahogy Annie szalad lefelé a körforgalomhoz vezető meredek úton. Megálltam a buszmegállónál, és bevártam. Kérdeztem, hogy elvigyem-e valameddig. Azt mondta, Horgenbe megy, ami onnan még elég messzire esik. Nem mintha Annie kényes lett volna. Rengeteget fu-

tott. Elképesztő kondíciója lehetett. Most mégis beült, és arra kért, vigyem el az üzletig. Azt hittem, vásárolni akar, esetleg találkozni valakivel. Akkor vettem észre a motort. Az üzlet mellett állt, és azután már csak annyit láttam, hogy Annie elindul abba az irányba. Nem tudom, hogy a motoros Annie-ra várt-e, vagy sem. És azt sem láttam, hogy ki volt. Csak annyit láttam, hogy határozott léptekkel indult a motor irányába.

- Milyen motor volt?

- Sajnálom, de nem tudom megmondani. Más az érdeklődési köröm. Számomra egy motor csak króm és acél egyvelege.

- Emlékszik a színére?

- Nem minden motor fekete? - kérdezte a férfi.

- Nem - felelte Sejer kurtán.

- Egy dologban vagyok csak biztos, hogy nem tűzpiros volt. Arra ugyanis emlékeznék.

- Kicsi vagy nagy motor volt?

- Inkább nagy.

- És a vezetője?

- Keveset láttam belőle. Sisak volt rajta. Talán még annyi, hogy volt valami piros színű rajta. De nem úgy nézett ki, mint egy felnőtt férfi. Inkább olyan kölykös volt.

Sejer bólintott.

- Azt mondta, látta egyszer Annie fiúját. Nos, neki is van egy motorja. Elképzelhető, hogy ő volt az, aki várt rá?

Johnas a homlokát ráncolta, mint aki erőteljesen összpontosít valamire.

- Csak annyi történt, hogy egyszer elsétáltak együtt a ház előtt. Csak messziről láttam őket. És most sem voltak túl közel. Ráadásul a férfi sisakot viselt. Nem tudom, hogy ő volt-e. Még csak utalni sem mernék ilyesmire.

- Szóval nem tudja biztonsággal állítani, hogy őt látta - kérdezte Sejer. - Csak annyit mond, hogy ő is lehetett volna. Mondja csak, a motoros vékony fiatalember volt?

- Most megint olyat kérdez, amire nehezen tudok válaszolni, hiszen tetőtől talpig bőrszerelés volt rajta.

- Ezzel szemben azt állítja, hogy fiatal volt.

- Nem - mondta a férfi zavartan. - Tudja, most, hogy súlya van a vallomásomnak, nem merek csak úgy bármit kijelenteni - mondta a férfi, felállt, odament a kutyához, és leterdelt mellé. - Maguk nem tudják, milyen egy ilyen kis közösségben élni - folytatta. - A hírek gyorsan szárnyra kapnak. Egyébként sem tudnám elképzelni, hogy a fiúja tette volna. Hiszen még gyerekek. Egyébként is régóta együtt voltak már.

- Higgye el, mi sem szeretnénk elhinni az ellenkezőjét. A motort azonban egy másik szemtanú is látta. Nyugodjon meg, ki fog derülni, ha Halvor ártatlan.

- Értem, de tudják, ha most azt állítanám, hogy őt láttam, akkor maguk pokollá tennék az életét. És az az igazság, hogy fogalmam sincs, ki lehetett a motoros - magyarázta zavartan. - Csak egy férfit láttam, akin bőrszerelés és sisak volt. Bárki lehetett. Van errefelé pár tizenhét év körüli fiú. Bárki lehetett. Érti?

- Értem - felelte Sejer. - Ne aggódjon. Csak válaszolt a kérdéseimre. Lehetett akár ő is. Ami pedig a poklot illeti... már benne él.

Johnas nagyot sóhajtott.

- Miről beszélgetett Annie-val a kocsiban?

- Nem volt valami beszédes. Inkább én próbáltam meg elütni az időt azzal, hogy Héráról meg a születendő kutyákról meséltem.

- Nem tűnt feszültnek, idegesnek?

- Nem. Olyan volt, mint mindig.

Sejer körülnézett a szobában. Csak most tűnt fel neki, milyen szerény a berendezés. Mintha még csak félig költözött volna be. Szőnyegből azonban nem volt hiány. A falon, a földön, mindenütt drága keleti szőnyegek. A falon két fénykép lógott. Az egyik egy két év körüli szőke fiú, a másikon egy tíz év körüli.

- A fiai?

Sejeren érződött, hogy más irányba próbálja terelni a beszélgetést.

- Igen - felelte Johnas. - De a képek már régiek - mondta, majd megsimogatta a kutya fülét és nedves orrát.

- Egyedül lakom. Végre találtam magamnak lakást az Oscarsgatén. Ez a ház túl nagy nekem. Az elmúlt néhány évben nem nagyon láttam Annie-t. Amióta az asszony elköltözött, nem nagyon járt hozzánk.

- Keleti szőnyegekkel kereskedik?

- Igen. Főleg török és pakisztáni szőnyegek. Néha még Iránból is importálok, csak tudja, az irániak nagyon megemelték az árakat. Évente egyszer-kétszer odautazom, és maradok néhány hétig. Egyre több az ismerősöm arrafelé. Tudja, ott sokat számítanak a jó kapcsolatok és a bizalom. Velünk, nyugat-európaiakkal pedig elég vegyesek a tapasztalataik.

Skarre óvatosan araszolva az asztal mellett, elindult a szoba másik végébe, ahol szinte a teljes falat egy hatalmas szőnyeg fedte be.

- Az egy török szmirna. A legszebb, ami a birtokomban van. Két és fél millió csomó. Elképesztő, nem? Nagy szerencsém van, hogy hozzájutottam.

- Igaz, hogy gyerekmunkásokkal készítetik a szőnyeget? - kérdezte Skarre.

- Tudok róla, hogy előfordul az ilyesmi. De nem az én szőnyegeimmel. Az ember nem ronthatja el a jó hírét. Az viszont igaz, hogy a gyerekek szövik a legszebb szőnyeget. A felnőtteknek túl vastag az ujjá.

Egy darabig még bámulták a gyönyörű szőnyeget, lenyűgöző színekombinációit és formavilágát, majd Sejer Johnashoz fordult.

- Igaz, hogy odaszíjazzák a gyerekeket a szövőgéphez?

- Az a helyzet, hogy aki szövőmunkásként dolgozik, igen szerencsésnek mondhatja magát. Van ruhája, van mit ennie, és van mivel fűtenie. Egyszóval, van esélye az életre. Csak a szülők kérésére kötik a gyerekeket a szövőszékhez. Egy gyerekmunkás egy egész családot lát el, és megmenti az anyját meg a nővéreit a prostitúciótól, apját és fiútestvéreit pedig a koldulástól.

- Azt is hallottam - folytatta az érdeklődést Sejer -, hogy ezek a gyerekmunkások felnőttkorukra gyakran megvakulnak, vagy idegösszeomlást kapnak a túlságosan korai megterheléstől, és végül az utcán végzik koldusként.

- Azt hiszem, túl gyakran nézi a tévét. Jobban tenné, ha mindenről a saját szemével győződne meg. Utazzon el délre, és majd meglátja, hogy a szőnyegszövők nagy tiszteletnek örvendenek. Ha bármikor eszébe jutna, hogy szőnyeget vegyen, jöjjön el az üzletembe - mondta lelkesen. - Gondoskodom róla, hogy jól járjon!

- Attól tartok, drága mulatság lenne.

- Honnan nyerik ezt a rengeteg színt? - kérdezte Skarre. Johnast szórakoztatta a nyomozó tájékozatlansága, és nagy lendülettel kezdett a magyarázatba.

- Ez egy nomád szőnyeg - magyarázta, ami Skarrénak bizonyára nem túl sokat jelentett. - A nomádok, mint tudjuk, egész éven át vándorolnak. A szőnyegekhez a festéket különböző növényekből nyerik, amelyek különböző vidékeken, más és más évszakban nőnek. Azt a kék színt például az indigó növényből nyerik, a pirosat a Rubia tinctorumból. A hatszög belsejében lévő pirosat viszont összetört bogarak testnedvéből. A narancssárgát hennából, a sárgát pedig sáfrányból - mondta, és szeretetteljes áhítattal simított végig a szőnyegen. - Ez egy török szőnyeg - folytatta -, melyet úgynevezett gordiuszi csomókkal szőttek. Minden négyzetcentiméterre száz csomó jut.

- És a mintákat? A mintákat ki találja ki?

- A szövők több száz éves mintákkal dolgoznak. Sokról még csak ábra sem készült. A mesterek körbejárnak a műhelyben, és előénekelik a munkásoknak a mintákat. Európában a vadász- és kerti jeleneteket ábrázoló szőnyegeknek volt nagy sikere, hiszen azokon volt növény- és állatmotívum. Én inkább ezt a típust szeretem - mutatott egy szőnyegre -, a szélén a vastag sávval, ami keretet ad a mintának, majd a közepe felé haladva egyszer csak felfedi

a lényegét. Akárcsak itt – mutatott a szőnyeg közepén lévő medálszerű mintára. – De bocsássanak meg, hiszen lehet, hogy untatom önöket.

– Mondja csak – terelte másra a szót Sejer. – Az a sisak olyan volt, ami csak a fejet védi, vagy olyan, ami az állat is takarja?

– Nem is tudtam, hogy ekkora különbségek vannak sisak és sisak között – mondta csodálkozva Johnas. – De bevallom, nem nagyon emlékszem.

– És a motoros ruhája? Az fekete volt?

– Inkább azt mondanám, hogy sötét. Nem nagyon figyeltem meg. Tudják, könnyebben megjegyzem egy lány kinézetét, aki mondjuk, előttem megy át az úton, mint egy motoros fiút. De talán ez a természetes.

A két nyomozó köszönetet mondott Johnasnak.

– Ha nincs kifogása ellene, még felkeressük – búcsúzott Sejer.

– A kiskutyák miatt valószínűleg itthon töltök majd néhány napot.

– Nem okoz gondot, hogy be kell zárnia a boltját?

– A vevőim felhívnak, ha valamire szükségük van – mondta a férfi.

Héra fájdalmasan felnyögött az eredeti perzsaszőnyegen.

Skarre kíváncsian nézett a kutyára.

– Remélem, ha legközelebb jövünk, már meglesznek a kölykök.

– Szinte biztos – felelte Johnas.

– Emlékszel Halvor sisakjára? Ott volt a szobájában a polcon – kérdezte Skarre, amikor beültek az autóba.

– Fekete sisak, piros csíkkal a közepén – mondta Sejer. – Vissza kell mennünk hozzá. Csak előbb megsétáltatom a kutyámat.

- Mondd csak - folytatta a kérdezősködést Skarre. - Te is ilyen szenvedélyesen viszonyulsz a munkádhoz, mint Johnas?

- Persze - felelte csodálkozva Sejer. - Miért, nem úgy tűnik? - kérdezte, és becsatolta a biztonsági övét. - Amúgy rettenetesen idegesít, amikor emberek valamiféle álegyütérből, amit egy olyan ember iránt táplálnak, akit nem is ismernek igazán, nem hajlandók őszintén beszélni. Pusztán azért, mert olyan szimpatikusnak találják.

Elhallgatott. Halvor járt a fejében.

- Tudod - folytatta -, az emberek nem a gyilkosság pillanatában válnak gyilkossá, hanem akkor, amikor a szomszédai rájönnek, hogy gyilkosságot követett el. Attól kezdve le nem mossa magáról a bélyeget. Befészeli magát a fejébe a rettegés. Féltetni fogják tőle a gyerekeiket, és semmit nem éreznek többé biztonságban.

Skarre próbálta követni a gondolatmenetét.

- Ezek szerint Halvor gyanúsítottá lépett elő?

- Igen. Hiszen ő volt a lány kedvese. De engem még ennél is jobban érdekel, miért véd Johnas ilyen átéléssel egy olyan fiatalembert, akit életében eddig csak egyszer látott, és akkor is messziről.

*

Ragnhild Album egy papírlap fölé hajolt. A rajztömb teljesen új volt, és a kislány szent áhítattal tépte le az első lapot. Úgy gondolta, hogy egy porfelhőbe burkolózó autó képével csak beszennyezné ezt a fehérséget. Sejer járt náluk aznap délelőtt, ő hozta a rajzlapokat és a hat színes ceruzából álló készletet. De nemcsak őt látta el munkával, hanem Raymوندot is.

- Remek ma a frizurád - dicsérte meg Sejer Ragnhild copfjait, melyek úgy meredeztek az ég felé, mint két antenna.

- Az egyikkel a narviki jegesmácsi rádiót fogja, a másikkal meg a svalbardi hókutató állomást - jegyezte meg tréfásan az édesanyja. - Egyébként beszélgettem vele kicsit arról, hogy mit látott, de a porfelhőn kívül másra nem nagyon emlékszik - nézett komolyan a nyomozóra az asszony.

- Nem baj. Egyszer már azt is mondta, hogy autót látott. Mindenesetre megér egy próbát - mondta Sejer, és a kislány vállára tette a kezét. - Hunyd be a szemed, és próbáld meg elképzelni, mit láttál. Ne egy autót rajzolj le a lapra, hanem azt az autót, amit Raymonddal együtt láttatok.

- Jó, jó - sóhajtott a kislány.

Sejer odasúgta az asszonynak, hogy menjenek át a szobába.

- Hagyjuk csak dolgozni Ragnhildot.

- Annie sokszor vigyázott a lányomra - mondta csendesen az asszony, és kinézett az ablakon a ködös, csendes tájra, mely a romantikus történelmi festmények hangulatát idézte. - Tudja, olyan ügyesen bánt a gyerekekkel. De már pár év eltelt azóta. Bementek a városba, és az egész napot ott töltötték. Metróztak, mozgólépcsőztek, az áruházakban lifteztek egyik emeletről a másikra. Csupa olyan dolgot csináltak, amit Ragnhild nagyon élvezett. Az ösztöneiben volt a gondoskodás.

Ragnhild a ceruzás dobozában kotorászott. Elég hangozan, mert Sejer a nappaliban is jól hallotta.

- A nővérét, Sølvi is jól ismeri?

- Tudom, kiről van szó, de nem beszéltem még vele. Egyébként csak féltestvére volt Annie-nak.

- Igen? - kérdezte meglepetten Sejer.

- Nem tudta?

- Nem - mondta elgondolkodva a nyomozó.

- Pedig mindenki tudja. Végül is nem titok. És a két lány nagyon különbözik egymástól. Sølvi apja elvesztette a közös neveléshez való jogot. És azt hiszem, nem kaphatja már vissza. Zűrös ügy volt.

- Részletesebben?

- Tulajdonképpen a szokásos történet. A férfi ivott és erőszakoskodott. Persze ez Ada verziója. Ada Holland viszont nagyon szigorú, úgyhogy nem tudom, mi lehet az igazság.

- De Sølvi most már nagykorú, úgyhogy azt tesz, amit akar.

- Azt hiszem, már késő. Az a lány tönkrement a válásban. Gyakran eszembe jut Ada. Ő nem kapta vissza a lányait ép-ségben. Nekem szerencsém volt.

- Kész! - kiabált a kislány a konyhából.

Kimentek hozzá. Ragnhild a kép felett könyökölt. Nem tűnt túlzottan elégedettnek. Szinte az egész lapot besatírozta feketével, amiből itt-ott előbukkantak egy autó darabjai. Viszont jól látszottak a fényszórók és a lökhárító. Az autó hosszú volt, nehéz, akár egy amerikai terepjáró, a lökhárítója fekete. Akár egy fog nélküli száj, gondolta Sejer. A reflektorokból ferdén szűrődött ki a fény, mintha két mandulavágású szem pislogott volna bele a sötétbe.

- Mondd csak, Ragnhild, nagyon gyorsan ment az autó? - kérdezte Sejer. Ahogy az asztal fölé hajolt, megcsapta a kislány rágógumijának édeskés illata.

- Igen. Nagyon.

Sejer nem tudta levenni tekintetét a képről.

- Rajzolnál nekem még egy képet? Egy olyat, amin csak az autó fényszórói látszódnak?

- De hát itt rajta van - mondta a kislány a kész rajzra mutatva. - Pont ilyen ferdék voltak.

Sejer bólintott.

- És a színe?

- Hát... nem szürke volt, de nem nagyon tudtam más színt választani - mondta kicsit koravén hangsúllyal, és a dobozra bökött. - Olyan színe volt, ami nincs a dobozban.

- Akkor mondd meg, milyen színű volt.

- Nem tudom megmondani. Annak a színnek nincs neve.

Sejernekn egyszerre vagy négy különlegesebb szín is eszébe jutott: bézs, olajzöld, párizsi kék, antracit. Végül más irányba terelte a beszélgetést.

- Ragnhild, azt esetleg meg tudod mondani, hogy az autónak volt-e valami a tetején?

- Antenna?

- Nem. Annál valamivel nagyobb. Raymond szerint volt egy nagyobb valami az autó tetején.

A kislányon látszott, hogy komolyan veszi a feladatot.

- Egy kis csónak! - kiáltott fel végül örömmel.

- Egy csónak?

- Igen. Egy nagyon kicsi.

- Nem tudom, mi lenne velem nélküled - mondta Sejer, és meghúzogatta a kislány copfjait. - És milyen szép a második neved!

- De senki nem hív Elisének. Mindenki csak Ragnhildnak hív.

- Ha akarod, én hívhatlak Elisének.

A kislány elpirult. Becsukta a ceruzás dobozt, a rajztömböt pedig Sejer kezébe nyomta.

- Nem kell visszaadnod. Most már azt rajzolsz bele, amit akarsz.

A kislánynak nem kellett kétszer mondani. Visszaült a konyhaasztalhoz, és folytatta a rajzolást.

- Az egyik nyúlnak valami baja van.

Raymond az apja hálószobájának az ablakánál állt, és a nyúlketrecet figyelte.

- Melyiknek?

- Cézárnak. A Belga Harcosnak.

- Legjobb, ha végzel vele.

Raymond még a gondolatra is összerezzenet.

- Még lélegzik.

- Nem etetünk haldoklókat, Raymond. A balta a garázsajtó mögött van. Tedd rá a tönkre, és végezz vele. A kezedre vigyázz, fiam.

Raymond rosszkedvűen eldülöngélt a nyúlketrecig. Nem mozdult, csak nézte a nyulat a rács mögött. Pont olyan, mint egy kisnyúl, gondolta. Olyan szépen összegömbölyö-

dött. Szeme csukva. Amikor benyúlt, és óvatosan megfogta, még csak nem is mozdult. Raymond gyengéden megsimogatta a kis állat hátát. Épp olyan volt a hőmérséklete, mint máskor. Raymond erőteljesen megragadta a bundáját a nyakán. A nyúl megremegett, és erőtlenül rugdalni kezdett.

Amikor Sejer fölbukkant, már a konyhaasztalnál ült, és az albumát nézegette. Még nem sikerült magához térnie. Melegítőnadrág volt rajta, haja rendezetlen, szájával idétlenül csücsörített, mintha egy nagyobb szemű cukrot szogogatna.

- Jó napot! - mondta a nyomozó, és viccesen meghajolt Raymond előtt, hogy enyhítsen kicsit a fiú látható feszültségén.

- Zavarlak?

- A képeimet rendezgetem, úgyhogy zavarsz.

- Nagyon sajnálom, és nem tenném, ha nem lenne meg rá az okom. Talán megérted.

- Értem, értem.

Sejer bement a konyhába, és lerakta az asztalra a rajzfelszerelést.

- Örülnék, ha a segítségemre lennél. Megkérhetnék arra, hogy lerajzolj nekem valamit?

- Nem, nem! Soha!

Raymond olyan kétségbeesetten tiltakozott, hogy Sejer megsajnálta.

- Mindenki tud rajzolni, Raymond - mondta, és a fiú vállára tette a kezét.

- Embereket nem mindenki tud rajzolni.

- Szó sincs arról, hogy embert kellene rajzolnod. Csak egy autót.

- Autót?

Raymond döbbenten nézett a felügyelőre.

- Azt az autót kellene lerajzolnod, amit Ragnihilddal együtt láttatok, és olyan gyorsan ment.

- Nagyon ragaszkodtok ahhoz az autóhoz.

- Ez így van. Már kiadtuk a körözést, de eddig senki nem jelentkezett. Sokat tudnál segíteni, Raymond. Lehet, hogy az, aki a kocsit vezette, egy bűnöző.

- Mondtam már, hogy nagyon gyorsan ment.

- Valamit csak láttál - váltott Sejer kicsit hivatalosabb hangra. - Láttad, hogy egy autó volt, nem hajó vagy tevekaraván. Autó, aminek tetődoboz volt a tetején.

- Tevék?

- Vices lett volna, de rajzold le inkább, amit láttál.

Raymond megadta magát. Nekilátott a rajzolásnak. Olyan erősen koncentrált, hogy még a nyelvét is kidugta. Beletelt néhány percbe, mire Sejer számára is kiderült, hogy a fiú nem véletlenül kételkedett saját rajzképességeiben. A végeredmény leginkább egy jól megkelt kenyérhez hasonlított.

- Ki tudnád színeezni?

Raymond kinyitotta a ceruzás dobozt. Némi gondolkodás után kiválasztotta a pirosat, majd színeezni kezdett.

- Piros?

- Igen - felelte Raymond, és egyre jobban elmerült a munkában.

- Ezek szerint piros volt az autó? Biztos? Azt hittem, hogy szürke.

- Mondtam, hogy piros.

Sejer nem értette.

- Azt mondtad, hogy nem emlékszel a színre. És egyetértettél azzal is, amit Ragnhild is mondott, hogy az autó szürke volt.

Raymond zavartan megvakarta a hasát.

- Tudod, most már jobban emlékszem. Láttam tegnap. Mert itt volt. Az az autó piros.

- Ki volt itt?

- Csak egy férfi. Errefelé járt. Aztán bejött. Meg akarta nézni a nyulakat. Beszéltem vele.

Sejert kiverte a víz az izgalomtól.

- Ismered a férfit?

- Nem.

- Le tudnád írni a külsejét?
Raymond letette kezéből a ceruzát, szeme megint kike-
rekedett.

- Nem.

- Miért nem?

- Csak egy férfi volt. És elégedetlen lenne velem.

- Segítetek. Rendben? Vékony volt, vagy kövér?

- Hát a kettő között.

- Sötét vagy világos színű volt a haja?

- Nem tudom. Sapka volt rajta.

- Igen? Fiatal volt?

- Nem tudom.

- Idősebb, mint én?

Raymond a felügyelőre pillantott.

- Nem volt olyan öreg, mint te. Nem volt ilyen ősz a haja.

Köszönöm, gondolta Sejer.

- Nem fogom lerajzolni.

- Ne aggódj. Autóval jött?

- Nem, gyalogosan.

- Amikor elment, a hegy felé indult, vagy lefelé a völgy-
be?

- Nem tudom. Bementem az apámhoz. Nagyon kedves
ember volt.

- Elhiszem. És mit mondott még neked?

- Hát, hogy szépek a nyulaim, meg hogy szóljak neki, ha
fiálnak.

- Folytasd!

- Az időről beszéltünk. Hogy milyen száraz minden. Kér-
dezte, hogy hallottam-e a lányról, akit a tónál találtak.

- És mit mondtál?

- Hogy én találtam meg. Azt mondta, nagyon sajnálja,
hogy a lány meghalt. Mondtam, hogy rendőrség is itt járt,
és kérdezett az autóról. Azt kérdezte, hogy az a zajos autó,
ami itt szokott száguldozni? Én meg mondtam, hogy az. Ő
tudta, hogy milyen az az autó. Egy piros Mercedes. Én em-
lékeztem rosszul.

- Megfenyegetett?

- Nem. Egy felnőtt férfi nem hagyja magát csak úgy megfenyegetni. Megmondtam neki.

- Milyen volt a ruhája?

- Olyan szokásos.

- Barna, kék? Emlékszel?

Raymond teljesen összezavarodott. Fejét a tenyerébe rejtve mondta a felügyelőnek:

- Ne zavarj már! Ne zavarj!

Sejer tartott egy kis szünetet, hagyta, hogy Raymond összeszedje magát, majd folytatta.

- Az autó, Raymond, az autó szürke volt, vagy zöld?

- Piros volt. Mondtam, hogy emlékszem, hogy piros volt.

Nem kell engem fenyegetni.

Raymond a papírlap fölé hajolt, és firkálni kezdte. Száját csökönnyösen összehúzta.

- Ne tedd tönkre - mondta Sejer. - Szeretném megtartani.

Felemelte a rajzot, és folytatta a beszélgetést.

- Hogy van az apád?

- Nem tud járni.

- Tudom. Menjünk be hozzá egy kicsit.

Sejer felállt, és követte Raymondot a szűk folyosón keresztül az apja szobájába. Kopogás nélkül nyitottak be. A félhomályban Sejer annyit látott, hogy az öregember bő, agyonhasznált pizsamában áll imbolygó lábakon az éjjeli-szekrény mellett. Raymond aggódva rohant oda hozzá, féltő volt, hogy a reszketeg öreg bármelyik pillanatban elesik.

- Mit csinálsz, apa? Mit csinálsz?

- Ne aggódj - motyogta alig hallhatóan fogatlan szájával.

- Ülj már le! Még eltöröd a lábad!

Raymond segített neki visszaülni az ágyra, és odaadta neki, amit keresett, a műfogsorát. Raymond apja kerülte a felügyelő tekintetét. Az övé tompa volt, összeszűkülő pupillái valósággal eltűntek bozontos szemöldöke alatt. Miután az öregember betette szájába a protézisét, Sejer

odament hozzá, és leült vele szemben. Az ablakon, mely az udvarra nyílt, behúzták a függönyt, így alig szűrődött be valami fény.

- Ki szokott nézni olykor az ablakon? - kérdezte az öreg-től.

- Maga a rendőrségtől van?

- Igen. Egész jó ebből az ablakból a kilátás, már ha nincs behúzva a függöny.

- Csak olyankor húzom félre, ha borús az idő.

- Látott erre felé mostanában idegen autót vagy motort?

- Hát, rendőrautókat meg a maga kocsiját.

- Gyalogosokat?

- Turistákat. Ásványokat szedegetnek odafenn a hegyen, vagy azt a rohadt tavat nézegetik, ami tele van döglött birkával. Ki-ki ízlése szerint.

- Ismerte Annie Hollandot?

- Az apját. Még a benzinkutas éveimből. A műhelybe hozta a kocsiját, ha valami gondja volt.

- Maga javította?

Az öreg magára húzta dunnáját, és bólintott.

- Két lánya van. Szép lányok. Szőkék.

- Annie Holland meghalt.

- Tudom. Én is olvasok újságot - mondta, és lefelé bökött, ahol az éjjeliszekrény alá begyömöszölve ott feküdt egy csomó újság, és még valami meghatározhatatlan dolog alufóliába csomagolva.

- Tegnap járt maguknál egy idegen férfi, és beszélt Raymond-dal. Látta esetleg?

- Hallottam, hogy sugdosnak valamit odakint a kertben. Raymond sajnos nem mindig van résen. Őszinte és hiszékeny. Nem tudja, hogy létezik a gonosz. Tudja? Az orránál fogva lehet vezetni. Azt teszi, amit mondanak neki.

Raymond lelkesen bólogatott, és közben a hasát simogatta.

Sejer tekintete találkozott az öregével.

- Tudom, miről beszél. Szóval hallotta, hogy sugdolóznak odakint. Nem esett kísértésbe, hogy félrehúzza kicsit a függönyt?

- Nem.

- Maga aztán nem kíváncsi természetű.

- Így van. Nem vagyok kíváncsi. Az ember törődjön a maga dolgával.

- És ha azt mondom, hogy annak a férfinak, aki tegnap itt járt, köze van a gyilkossághoz?

- Akkor végképp. Semmit nem láttam. Az újságomat olvastam.

Sejer körbenézett a kicsi szobában, és megborzongott. Iszonyatos szag töltötte be a teret. Az öregnek rossz lehet a vesefunkciója. A szobát régen ki kellett volna takarítani, jól kiszellőztetni, az öreget pedig alaposan megmosdatni. Sejer bólintott, érti, amit az öreg mond, majd kiment a szabadba, és nagyot szippantott a friss levegőből. Raymond utána dőcögött, és mellén keresztbefont karral megállt Sejer autója mellett. A felügyelő már a kormány mögött ült.

- Megjavítottad a kocsidat? - kérdezte a fiút.

- Apa azt mondja, új akkumulátort kell vennem. De az négy száz koronába kerül. Nincs rá pénzem. Nem szoktam a főúton menni - fűzte hozzá gyorsan. - Szinte soha.

- Ülj be a kocsiba, még megfagysz odakint.

- Igen - mondta reszketve Raymond. - És az esőkabátomat is elajándékoztam.

- Nem valami okos dolog - jegyezte meg Sejer.

- Muszáj volt. Szegénykén nem volt ruha.

- Miket beszélsz?

Sejer elképedve nézett Raymondra. Ezek szerint az esőkabát, amivel a holttestet betakarták, az övé.

- Te takartad be?

- Muszáj volt. Nem volt rajta ruha - ismételte meg Raymond, és papucsával rugdosni kezdte a földet.

Raymond ösztönösen betakarta a halott lányt, mert azt hitte, hogy fázik. Szőke, selymes haja talán a nyulak szőrére emlékeztette. Sejer belenézett Raymond tisztá tekintetébe. Akár egy gyermeké, gondolta. De a karizmai, azok aztán férfiasak. Akaratlanul is megrázta a fejét.

- Kedves volt tőled, Raymond - jegyezte meg Sejer. - Beszélte a lánnyal? - kérdezte váratlanul.

Raymond értetlenül nézett a felügyelőre.

- De hát maga azt mondta, hogy halott volt.

Amikor Sejer elindult, Raymond beóvakodott a garázsba. Cézár ott feküdt a sarokban. Még lélegzett.

Skarre a jelentését írta az irodában. Egy gyilkossági ügy sokkal izgalmasabb, mint egy fegyveres rablás. Jó kedve volt, a „Jesus on the line”-ból dúdolta az egyik strófát, amikor főnöke beállított, és egy jégkrémet dobott az asztalára.

- Az esőkabát - mondta Sejer -, az esőkabát, amit a lányon találtunk, Raymondé.

Skarre szája tátva maradt az ámulattól.

- Azt mondja, visszament a tóhoz, miután Ragnhildot hazakísérte. Azért takarta be, mert teljesen csupasz volt. Felhívtam Ragnhild anyját, és a kislány állítja, hogy a kabát nem volt ott, amikor ők a tónál jártak. Szóval Raymond kabátjáról van szó. Jó lesz, ha szemmel tartjuk mostantól. Mondtam neki, hogy nem kaphatja vissza csak úgy. Ettől igencsak elszontyolodott, úgyhogy megígértem neki, hogy megkapja az esőkabátomat, amit amúgy sem hordok. Na és te? Találtál valami izgalmasat?

Skarre leszedte a jégkrémről a papírt.

- Végigjártam Annie szomszédait. Rendes népek. Csak sok a szabálytalanul parkoló autó - fűzte hozzá tréfásan. Sejer lenyalta a szája köré tapadt fagyfaltot. - Huszonegy kocsiból úgy nyolcnak van egy vagy több büntetése tilosban parkolás miatt.

- Elég messzire járnak dolgozni - magyarázta Sejer. - Vagy a városban dolgoznak, vagy a fornebui reptéren. Lundebyben nem nagyon van munka.

- Oké. De akkor is - jegyezte meg Skarre. - Viszont találtam valami érdekeset. Nézd csak - mondta, és a jegyzeteire mutatott. - Knut Jensvoll, Gneisvei nyolc. Annie kézilabda edzője. Űlt már nemi erőszakért, tizennyolc hónapot Ullersmóban.

- Akkor tartsd a szád, amíg kihallgatjuk. Ügyesen eltitkolta - mondta Sejer.

Skarre bólintott.

- Azt hiszem, ideje, hogy összehívjuk a kézilabdacsapatot. Lehet, hogy próbálkozott már valamelyik lánynál. És te? Sikerült a rajzakció?

Sejer dörmögött valamit, majd előhúzta belső zsebéből a rajzokat.

- Ragnhild szerint a tetődoboz inkább csónak. Raymond rajza pedig egyszerűen lenyűgöző - tette hozzá mosolyogva. - Van azonban valami, ami érdekesebb bárminél. Raymondéknak tegnap este látogatójuk volt. Egy titokzatos ismeretlen, aki meggyőzte Raymontot, hogy a keresett autó nem szürke volt, hanem piros - mondta, és kollégája elé tette a rajzokat.

Skarre nem hitt a fülének.

- Mi az, hogy elhitette vele? És le tudta írni a külsejét?

- Tudod, ilyen is volt, meg olyan is. De sapka volt rajta. Nem akartam sokat faggatózni. Raymond egészen magánkívül volt.

- Mit mondjak, meglepő hír.

- Gyorsan lépett. Mindenesetre tudjuk, hogy olyasvalakiról van szó, aki ismeri Raymontot. Tudja, hogy látták, és el akarja terelni magáról a gyanút. Jó lesz, ha az autóra koncentrálunk. Valahol itt kell lennie a közelben.

- Több mint merész, hogy elment Raymondhoz. Láthatta még esetleg valaki?

- Megkérdeztem a szomszédokat, de senki nem látott semmit. Megjegyzem, ha a hegycsúcs felől érkezett, akkor az ő házuk esik útba először, az udvarukba pedig nehéz belátni az alsó szomszédtól.

- És az öreg?

- Csak azt hallotta, hogy sugdolóznak odakint, és nem nézett ki az ablakon, hogy megtudja, mi történik.

- Mi legyen Halvorral és a motorjával?

- Semmi különös.

- Mikor menjünk érte?

- Ma este.

- Miért várunk estig?

- Csendesebb olyankor arrafelé. Beszélgettem kicsit Ragnhild anyjával, amíg a kislány rajzolt. Elmesélte, hogy Sølvi nem Holland lánya. A vér szerinti apjától pedig megvonták a közös nevelés jogát. Alkoholizmus és családon belüli erőszak miatt.

- Ha jól emlékszem, Sølvi huszonegy éves.

- Igen. De úgy sejtem, nem lehetett egyszerű a gyerek-kora.

- Hová akarsz kilyukadni?

- Az a férfi gyakorlatilag elvesztette a gyerekét. És most az elvált felesége is átéli ugyanazt. Bosszú. De csak hangosan gondolkodom.

- És ki ez a férfi? - kérdezte csendesen Skarre.

- Kiderítheted, ha megetted a jégkrémet. Azután gyere be az irodámba. Ha tudod, ki a fickó, már indulhatunk is.

Skarre már ott sem volt. Felhívta Hollandékat, és amíg Ada Holland a telefonhoz ment, megette a jégkrémet.

- Nem szívesen beszélek Axelről - mondta az asszony. - Éveken át keserítette a mindennapjainkat, és évekre telt, mire sikerült megszabadulnunk tőle. És ha a törvény nem áll mellénk, az az ember már rég tönkretette volna Sølvi életét.

- Szükségünk lenne a volt férje nevére és címére. Csupán néhány rutinkérdést szeretnénk neki feltenni. Tudja asszonyom, ilyenkor mindenkit megkeresünk, még akkor is, ha távoli kapcsolatban állt az áldozattal.

- Neki aztán semmi köze nem volt Annie-hoz. Hál' Istennek.

- A nevét, asszonyom.

- Axel Bjørk.

- Tud róla még valamit mondani?

- Igen. Tudom a személyi számát és a címét is. Alig egy órára lakik innen. Már ha nem költözött el azóta. Bárcsak elköltözött volna. Még így is közel lakik.

Az asszonyt érezhetően felzaklatta a beszélgetés.

Skarre felírta a szükséges információkat, megköszönte a segítséget, és letette a kagylót. Elégedetten kapcsolta be a számítógépét. Mindig megdöbbenette, milyen egyszerű hozzájutni az állampolgárok adataihoz. Így volt ez most is. Gyorsan nekilátott, hogy végigolvassa, amit Axel Bjørkről tudni érdemes.

- Az úristenit! - kiáltott fel döbbenten, majd bocsánatkérően az ég felé emelte tekintetét.

Amikor kinyomtatta a kívánt oldalakat, nekilátott, hogy ismét végigolvassa, majd felmarkolta a papírokat, és elindult Sejer irodája felé.

- Itt van, amit kértél - mondta a felügyelőnek, és letette az Axel Bjørk-paksamétát.

- Nézzük csak - kezdte Sejer. - Negyvennyolcban született...

- ...rendőr - folytatta Skarre halkán.

Sejer nem reagált. Végigolvasta az anyagot.

- Vagyis csak volt rendőr. Még eldöntheted, hogy kiszállsz-e az ügyből.

- Hogy gondolod?! De, szerinted nem különös?

- Talán várjuk ki, mi az ő verziója. Ne ítéljük elhamarkodottan. Biztos vagyok benne, hogy mást hallunk majd tőle, mint Ada Hollandtól. Indulás Oslóba. Ha váltott műszakban dolgozik, minden esélyünk megvan arra, hogy otthon találjuk.

- Sognvei négy. Az Adamstuen felé esik. Szerintem az a nagy vörös téglás emeletes ház a villamosmegállónál.

- Ilyen jól ismered a környéket? - kérdezte meglepetten Sejer.

- Két évig taxiztam Oslóban.

- Van valami, amit nem csináltál?

- Még soha nem ugrottam le ejtőernyővel - sóhajtott fel Skarre.

*

Skarre ismét megcsillogtathatta tájékozottságát, amikor elnavigálta Sejert Skøyentől lefelé haladva, balra a Halvdan Svartesgatén, el a Vigelandslegg mellett, majd fel a Kirkeveion és le az Ullevållsveion. Végül egy fodrászat előtt sikerült csak leparkolniuk, ahol amúgy tilos volt megállni. Megtalálták a Bjørk feliratú csengőt, felcsengettek a harmadikra, és várták, hogy beengedjék őket. De senki nem reagált. A kapuban egy asszony tűnt fel, aki felvilágosította a két rendőrt, hogy látta elmenni Bjørköt, és úgy tűnt, hogy a sarki bolt felé tart. Legalábbis erre utaltak az üres üvegek a bevásárlószatyrában. Megköszönték az asszonynak a segítséget, és elindultak a bolt felé. Az ablakokba ragasztott plakátok miatt nem nagyon lehetett belátni az üzletbe. Egy darabig álldogáltak odakint, a vevők jöttek-mentek, főleg nők. Skarre még egy cigarettát is elszívott az autóban, természetesen nyitott ablaknál, mire feltűnt egy magányos férfi viseltes nadrágban, lábán edzőcipővel. A kocsiban is hallották, ahogy a bevásárlószatyorban egymásnak ütőd-

nek az üvegek. Magas, erős férfi volt, akinek nem vált előnyére, hogy fejét lehajtva, komor ábrázattal közlekedett. Nem vette észre az autót.

- Könnyen előfordulhat, hogy őt keressük. Várd meg, amíg befordul a sarkon, azután szállj ki, és nézd meg, hogy bemegy-e a háztömbbe - utasította Sejer Skarrét.

Skarre követte főnöke parancsát. Aztán néhány perc múlva ott álltak a férfi ajtaja előtt. A csemetésre meglepett arc bukkant fel az ajtónyílásban. Skarre uniformisának látványára tekintete elkomorult. Egy emlékezettöredék felvillanása elegendő volt ahhoz, hogy rájőjjön, miért állnak a rendőrök az ajtaja előtt. Természetesen olvasott a gyilkosságról az újságban, és nem volt nehéz levonnia annak vele kapcsolatos következményeit.

- Jó napot - mondta, és elvigyorodott. - Jelenlétük azt bizonyítja, hogy nem kellett csalódnom a modern nyomozási technikákban. Fáradjanak be. Ha jól látom, a mestert és tanítványát van szerencsém üdvözölni.

Nem foglalkoztak a férfi csípős megjegyzéseivel, inkább elindultak utána. A lakást alkoholszag lengte be.

Bjørk lakása meglehetősen kicsi volt. A viszonylag tágas nappaliból nyílt egy aprócska hálószoba és egy teakonyha, melynek ablaka az utcára nézett. A bútorokat mintha különböző lakásokból leselejtezett darabokból válogatta volna össze. Az íróasztal fölött egy kép lógott a falon. Egy kislányt ábrázolt. Nyolcéves lehetett. A haja sötétebb volt, de vonásai kétségtelenül Sølvit idézték.

A sarokban egy farkaskutya hevert, és minden mozdulatukat figyelemmel követte. Ő maga nem mozdult, még csak nem is vakkantott.

- Hogyan sikerült így megnevelnie a kutyáját? Az enyém képtelen lenne visszafogni magát. Bárkit lerohan, aki csak beteszi hozzám a lábát. Az ugatását pedig még az utcán is hallani lehet.

- Azt hiszem, túlságosan közel engedte magához. Nem szabad úgy viselkedni velük, mintha az egyetlen barátunk lenne. Talán erről lehet szó.

Bjørk ironikusan elmosolyodott, végigmérte Sejert, és pontosan tudta, hogy a beszélgetés hátralévő része már nem ilyen barátságos hangulatban fog eltelni. A férfi haja rövid volt, de gondozatlan, és látszott rajta, hogy már napok óta nem borotválkozott. Szeme karikás.

- Gondolom, azért jött, hogy Annie-ről beszélgessen velem - jegyezte meg gúnyosan. - Gyakran jártak nálam Sølvi-vel, egészen addig, amíg Ada rá nem jött. Attól kezdve nem jöhettek. A lányom szeretett hozzám járni. Nem tudom, Ada mit művelt vele, de alapos agymosást végzett. Alig van vele valami kapcsolat. Az a Holland teljesen átvette az irányítást.

Bjørk itt tartott egy kis szünetet, de mivel a két rendőr nem szólalt meg, folytatta: - Gondolom, fölmerült magukban, hogy én gyilkoltam meg Annie-t, azért, hogy bosszút álljak. Az égedta világon semmi bajom nincs Eddie Hollanddal, és soha nem kívántam, hogy elveszítse a gyermekét. Még akkor sem, ha velem ez megtörtént. Nincs többé gyermekem, és nincs kedvem küzdeni érte. Viszont nem tagadom, megfordult a fejemben, hogy most legalább már ő is tudja, milyen gyerek nélkül élni. És Ada is tudja legalább, hogy én mit érezhetek. Csak egy baj van, hogy ezentúl még jobban rátelepszik Sølvi-re.

Sejer figyelmesen hallgatott. Bjørk szomorúnak és megkeseredettnek tűnt.

- Hol is voltam a gyilkosság idején? Hétfőn találták meg, ugye. Valamikor dél körül, legalábbis ezt olvastam az újságban. Nos, itthon voltam. Nincs alibim. Gondolom, részeg voltam, ami elég gyakran előfordul velem, ha nem megyek dolgozni. Hogy agresszív lennék? Nem. Egyáltalán nem. Igaz, megütöttem Adát, de egyszerűen kiprovokálta. Ugyanis ezt szeretne volna elérni. Tisztában volt azzal, hogy ha átlépek a határt, a törvény melléje áll. Egyszer ütöttem meg, az öklömmel. Iszonyúan kihozott a sodromból. Életemben egyszer ütöttem meg valakit. Az is Ada volt. Szerencsétlenül alakult az egész. Annyira fölhúzott, hogy nem bírtam túrtörtetni magamat. Adának eltörött az állkapcsa,

és kiesett néhány foga. A lányunk pedig szemtanúja volt az egésznek. A földön ült és játszott. Ada rendezte így. Szét-szórta a gyerek játékeit a nappaliban, hogy mindenképp ott legyen, a hűtőszekrényt pedig telepakolta sörrel. És elkezdte a veszekedést. Elég ügyesen csinálta. Nem adta fel, amíg meg nem törtem. Besétáltam a csapdájába.

A férfi mintha megkönnyebbült volna. Talán azért, mert valaki végre meghallgatta a történetét.

- Hány éves volt Sølvi, amikor elváltak?

- Öt. Adának akkor már viszonya volt Hollanddal. Természetesen azt szerette volna, hogy Sølvi vele maradjon.

- Ez már nagyon régen történt. Nem tudná az egészet egyszerűen elfelejteni?

- Az ember nem feledkezhet meg csak úgy a gyerekeről. Sejnernek nehezebbre esett bármit is mondani.

- Úgy tudom, felmentették a munkája alól.

- Igen. Inni kezdtem. Elvesztettem a feleségem, a gyerekeket, a munkámat, az emberek nem tiszteltek többé. Így történt. Ebbe a képbe még az is beleférne, hogy gyilkos vagyok - tette hozzá szomorúan, majd gúnyosan elmosolyodott. - Igaz, hogy akkor nem vártam volna évekig, hanem azonnal cselekedtem volna. És bevallom, inkább Ada torkát tekerem volna ki szívesen.

- Miért veszekedtek egymással?

- Sølvi miatt - mondta a férfi, és kinézett az ablakon. Látszott rajta, hogy intenzíven újraéli az eseményeket. - Sølvi különös lány. Mindig is az volt. Bizonyára találkozta vele, és látták, mi lett belőle. Ada úgy óvta mindig, mint a hímes tojást. Sikerült elérnie, hogy Sølvi teljesen önálló legyen. Betegesen hajt a fiúkra, úgy érzi, meg kell mutatnia magát mindenkinek. Ada szándéka nem más, mint hogy találjon valakit Sølvinek, aki majd vigyáz rá helyette. Próbáltam beszélni a volt feleségemmel, de hiába. Szerintem a lányomnak épp az ellenkezőjére lenne szüksége. Erősíteni kellene az önbizalmát. Magammal vittem a horgásztúrákra. Fát vágunk, focizunk, sátorban aludtunk. Fizikai megpróbáltatásokra lenne szüksége, hogy ne essen

pánikba, ha a szél szétzilálja a haját. Most egy fodrászatban dolgozik, és egész nap a tükrökben bámulja magát. Ada megvádolt azzal, hogy mindenféle fóbiáim vannak. Hogy fiút szerettem volna, és nem tudok megküzdeni a gondolattal, hogy lányom született. Nagyon sokat veszekedtünk, amikor házások voltunk. És azóta is.

- Miből él manapság?

Bjørk komoran nézett Sejerre.

- Gondolom, már rég kiderítette. Egy őrző-védő cégnél vagyok. Éjszaka dolgozom. Járkálok körbe egy épületben a kutyámmal és egy elemlámpával. Nekem megfelel. Nincs túl sok izgalom. Bár abból nekem már kijutott elég.

- Mikor jártak magánál utoljára a lányok?

A férfi a homlokát ráncolta, erősen koncentrált.

- Tavaly ősszel. Annie fiúja is velük volt.

- Azóta nem?

- Nem.

- Próbálta felvenni a lányával a kapcsolatot?

- Igen. De Ada minden egyes alkalommal rám szabadította a rendőrséget. Azt állította, hogy erőszakoskodtam. Szerinte fenyegető az is, ha csak az ajtóban állok. Én meg nem engedhetek meg magamnak több botrányt, mert kirúgnak a munkahelyemről.

- Mi a helyzet Eddie Hollanddal?

- Egész normális alak. Nem hinném, hogy jól érzi magát a bőrében. Ada behúzta a csőbe, ő meg papucs módjára engedelmeskedik. Azt teszi, amit mondanak neki. Ezért nem veszekednek soha. De hát volt maga náluk, láthatta, hogyan élnek.

Bjørk odament az ablakhoz. Még ebben az állapotban is jóvágású férfi volt.

- Nem tudom, mi történt Annie-val, de bevallom, kevésbé döbrentett volna meg, ha Sølvivel történik. Ő sokkal könnyelműbb.

Sejer meglepetten nézett a férjira. Mindenki azt mondja, érthetőbb lett volna, ha Sølvivel történik. Mintha Annie-t tévedésből gyilkolták volna meg.

- Van motorja?
- Nincs - felelte csodálkozva. - Fiatalkoromban volt egy motorom, de eladtam. Csak a sisak maradt meg.
- Hol van?
- Kint lóg az előszobában.
- Sejer egy pillantást vetett az előszobában lógó sisakra. Fekete volt, füstszínű rostéllyal.
- Van kocsija?
- Céges kocsim van, egy Peugeot. Tudják, nagy felfedezést tettem az anya-gyerek kapcsolatot illetően. Tudják, ez egy olyan szent kötelék, amit senki nem képes felbontani. Akár a sziámi ikrek. Úgy össze vannak növe.
- Sejernek eszébe jutott valami.
- És van még valami - folytatta Bjørk. - Gyűlölöm Adát, és ezt nem is titkolom. És tudom, hogy az lenne a legrosszabb számára, ha Sølvi végre fölnőne, és fölfogná, hogy mi is történt vele valójában. Ha végre összeszedné a bátorságát, elmentmondana az anyjának, idejönne, és akkor igazi apa-gyerek viszony alakulhatna ki közöttünk. Ahogy mindig is lennie kellett volna. Attól összeroppanna Ada.
- A férfi mintha hirtelen elfáradt volna. Az utcán megállás nélkül jártak az autók, csöngetett a villamos. Sejer még egy pillantást vetett Sølvi fényképére. Elképzelte, mi lett volna, ha Elise elviszi tőle Ingridet, és a törvény segítségét kérte volna abban, hogy ne láthassa többé a gyereket.
- Az a benyomásom, hogy Annie Holland volt olyan gyerek, amilyené maga Sølvit szerette volna nevelni.
- Igen. Annie erős és önálló. Vagyis csak volt - helyesbített a férfi, és elfordult. - Iszonyatos. Örülnék, ha minél hamarabb megtalálnák a gyilkost. Már csak Eddie miatt is.
- Eddie miatt? Nem Adát akart mondani?
- Nem - mondta a férfi meggyőződéssel. - Nem.

- Egy meggyőző férfi - jegyezte meg Sejer, és beindította a motort.

- Elhiszed a történetét? - kérdezte Skarre, és intett, hogy főnöke kanyarodjon jobbra a körforgalomnál.

- Nem tudom. De a megkeseredettség álarca alatt inkább kétségbeesettség tűnt. És valljuk be, vannak számító nők a földön. A nőknek mintha nagyobb joguk lenne a gyerekekhez. Lehet, hogy ennek így kell lennie. És nincs értelme küzdeni ellene. Fájó dolog beismerni, de így van. Egyszerű biológiai tény, ami az utódoknak nyújt biztonságot. Köldökzsinór, ami elszakíthatatlan.

- Jesszusom... - Skarre döbbsen ingatta a fejét. - Neked van gyereked. El is hiszed, amit itt most előadtál?

- Nem, csak hangosan gondolkodom. És te?

- Nekem nincs gyerekeim.

- Szüleid csak vannak?

- Igen. Vannak szüleim, de az a helyzet, hogy én már csak a mama kedvence maradok.

- Velem is hasonló a helyzet - dünnyögte Sejer.

Eddie Holland kilépett a könyvelőiroda épületéből. Üzenetet hagyott a titkárságon, hogy hol találják meg. Úgy húsz perc múlva zöld Toyotájával bekanyarodott egy parkolóba. Leállította a motort, és hátradőlt az ülésen. Behunyta a szemét, és várta, hogy valami, bármi kizökkentse ebből az állapotból, és rábírja, hogy megforduljon, és visszainduljon dolgavégezetlenül. De nem történt semmi.

Aztán kinyitotta a szemét, és körbepillantott. Tulajdonképpen szép volt itt. A méretes épület úgy hatott a füves terület közepén, mint valami lapos szikla. Elnézte a keskeny ösvényeket, amelyek a szimmetrikusan elhelyezkedő sírokat választották el egymástól. Néhány szomorúfűz lelógó lombkoronával. Vigasz. Nyugalom. Sehol egy ember. Köhécselve szállt ki a kocsiból, jó lett volna, ha kijön valaki a krematóriumból, és megkérdezi, mi járatban van errefelé. Megkönnyítené a dolgát. De nem jött senki.

Keringett egy darabig az ösvényeken. Elolvasta a sírfeliratokat, de különösen a dátumok kötötték le a figyelmét, mintha olyasvalakit keresne, aki fiatalon halt meg, tizenöt évesen, mint Annie. Voltak néhányan. Ebből megértette, hogy nem ő az első szülő, akinek olyan döntést kell hoznia, hogy a gyermekét elhamvasszák-e, milyen sírkő kerüljön az urna fölé, és hogy legyen-e rajta növény. Az alkalmazottak segítettek a választásban, milyen virág, milyen zene legyen a szertartáson. Beszélgettek a pappal, hogy milyen is volt a gyerek, akit el kell temetni, és ügyeltek arra, hogy a gyászbeszéd sok személyes adatot tartalmazzon. Eddie-nek remegett a keze. Bedugta a zsebébe. Vastag, bélelt kabátot hordott. Jobb zsebében évek óta ott lapult egy gomb. A városi temető meglehetősen nagy volt. Kicsit lejjebb felfigyelt egy sötétkék kabátos férfira, aki a sírok között bóklászott. Talán itt dolgozik, gondolta Eddie, és akaratlanul is elindult a férfi irányába. Beszélgetni szeretett volna valakivel. Ő maga nem volt túl beszédes kedvében, de remélte, hogy a férfi talán mond valamit, mondjuk az időjárásról. Igen. Az jó téma lenne, gondolta Eddie. Felnézett az égre, vékony felhőréteg borította. Enyhe idő volt, és lágy szellő fújdogált.

- Jó napot!

A sötétkék kabátos megállt egy pillanatra.

- Itt dolgozik? - kérdezte zavartan Holland.

- Igen - felelte a férfi, és a krematórium épülete felé biccentett. - Én vagyok, mondjuk úgy, a főnök.

A férfi kedvesen mosolygott, olyan benyomást keltett, mint aki nem fél semmitől, és látott már egyet s mást az életben.

- Húsz éve dolgozom itt. Szeretek itt lenni. Olyan szép itt - mondta, és elégedetten körbenézett. - És neked? Neked hogy tetszik?

Eddie Hollandnak feltűnt, hogy a férfi letegezte, de most nagyon jólesett neki ez a közvetlenség.

- Előbb-utóbb mind itt végezzük - mondta, és idegesen felnevetett.

Kezével a kabátja zsebében matatott, és megérintette a gombot.

- Bizony, igazad van. Itt nyugszanak a szeretteid?

- Nem. Odahaza a temetőben. Mifelénk nem szokás elhamvasztani a holtakat. Nem is tudom, milyen lehet ez. Mármint a hamvasztás. Bár gondolom, a halottnak tökéletesen mindegy. Mármint hogy eltemetik vagy hamvasztják őket. Persze valamikor el kell dönteni. Nem mintha olyan öreg lennék, hogy ezen kellene gondolkodnom. Szóval, hogy... érti, ugye?

A férfi érezte, hogy Eddie nincs rózsás kedvében. Sokan járnak a temetőbe sétálni, és mindegyiküknek megvan a maga oka. Ennek a szürke kabátos, erőteljes férfinak például elég nehéz lehetett legyőznie a büszkeségét.

- Igen, ez bizony fontos döntés. Az emberek nem foglalkoznak eleget a halállal, a saját halálukkal.

- Én is így gondolom - mondta Holland, és megkönnyebülten fellélegzett. Kezét kivette a zsebéből. - De félnek kérdezni - folytatta, majd megállt, mintha saját szavain tűnődne. - Nehogy bolondnak tartsák őket, vagy beszámíthatatlannak. Így aztán senki nem kérdezi, mit jelent valójában a hamvasztás.

- Pedig miért ne kérdezhetnék meg - mondta a férfi. - Bár, szerintem, sokan nem is szeretnék tudni. De menjünk be az épületbe, és akkor talán sikerül elmagyaráznom, miről is van szó.

Holland hálásan bólintott. Jól érezte magát a barátságos férfi társaságában. Egykorúak lehettek, bár az sovány volt, és kopaszodott. Elindultak felfelé, lábuk alatt csikorgott az útra szórt kavics. A lány, tavaszi szél valóságos gyógyírt jelentett Eddie fáradt idegeire.

- Tulajdonképpen egyszerű dologról van szó. A holttestet a koporsóval együtt helyezük a kemencébe, és úgy hamvasztjuk el. Természetesen a célra alkalmas koporsóban, amelyen minden fából van, még a fogantyúk is. Bár nem hinném, hogy azt gondoltad volna, hogy a holtat kiemeljük a koporsóból, és úgy tesszük a kemencébe.

Eddie bólintott, és karba fonta a kezét.

- A kemence. Nekünk összesen kettő van belőle, meglehetősen nagyok. Elektromos kemencék, amelyben az elektromos szikra egy hatalmas gázlángot gyújt meg, amely pillanatok alatt több ezer fokra melegszik fel - magyarázta a férfi, és felnézett az égre, mintha magába szeretné szívni a gyenge napfényt. - Minden, amit a halottak a koporsóban viselnek, végül a kemencében végzi. Kivéve azt, ami nem ég el, ilyen például az ékszer. Ez is végül az urnába kerül. Bár tudom, hogy gyakran szárnyra kapnak olyan hírek, hogy a nemesfémből készült ékszerek esetleg máshová kerülnek, de ne higgy a pletykáknak.

Beléptek a krematórium ajtaján.

- A csontokat és a fogakat szürke, homokszerű porrá őröljük.

Amikor a férfi az őrlés folyamatát taglalta, Eddie-nek önkéntelenül is eszébe jutott a lánya keze. Vékony ujja, melyen ezüstgyűrűt viselt. Még a gondolatra is elborzadt, és iszonyodva dugta zsebre a kezét.

- A folyamatot a kemence üveglapjain keresztül követjük figyelemmel. Úgy két óra múlva összesöpörjük a kemencében található hamut. Az emberek el sem hinnék, milyen kis kupac gyűlik így össze.

Figyelemmel követik a folyamatot? Végig fogják nézni, ahogy Annie teste elhamvad?

- Ha érdekel, meg tudom mutatni a kemencéket.

- Ó, nem, köszönöm - mondta kétségbeesetten Eddie, és öklét görcsösen összeszorította a zsebében.

- A hamu meglehetősen tiszta. Mondhatnám szinte tökéletesen. Akár a legfinomabb homok. Régen a gyógyászatban is használták. Például ekcéma kezelésére, vagy megették, mert úgy gondolták, hogy egészségvédő hatása van. Nem csoda, hiszen egy sor ásványi anyagot tartalmaz. Manapság azonban beleszitaljuk egy urnába. Mindjárt megmutatom, hogyan néznek ki az

urnáink. Általában az egyiket szoktuk ajánlani, és a vevőink általában azt is választják. Legvégül lezárjuk, és lepecsételjük az urnát, majd a földbe süllyesztjük. Akár egy koporsót.

A férfi kinyitotta az ajtót Holland előtt, és udvariasan betessékelte a homályba borult épületbe. - A hamvasztással valójában az elmúlás folyamatát rövidítjük le. Egyfajta tisztulásról is beszélhetünk. Vissza az eredeti szubsztanciánkhoz, hiszen valamennyien porból vétettünk, és porrá leszünk a halál után. A hagyományos, koporsós temetés lassítja a folyamatot. Húsz évig is eltarthat. Sőt akár harminc-negyven évig. A talaj minőségétől is függ, ahová a holtat temetik. A mi temetőnk agyagos talajú, néhol homokos. Itt bizony sokáig tart, míg elbomlik a test.

- Valahogy tetszik nekem a gondolat - merengett Holland. - Porból lettél, porrá leszel.

- Megértem. Van, aki úgy rendelkezik, hogy a hamvait szórják szét a szélben. Persze nem Norvégiában. Nálunk szigorúak a temetéssel kapcsolatos jogszabályok, amelyek úgy rendelkeznek, hogy a holtaknak megszentelt földbe kell kerülniük.

- Nem is olyan butaság - mondta Eddie, és megköszönte a torkát. - Olyan furcsa elképzelni. Igen, nagyon különös. Csak fekszik a test a földben, és elrothad. Még rágondolni is rossz. Ellenben a hamvasztás, mintha más lenne.

Istenem, mi legyen Annie testével? Hamvaszták el, vagy hagyják a földben elrothadni?

Eddie visszahőkölt a gondolattól, lába elgyengült, de összeszedte magát, látva a másik férfi türelmét. - Ez a tűz engem leginkább a pokol tüzére emlékeztet, és akkor eszembe jut, hogy a kislányt... - nem folytatta. Elvörösödött. A temető igazgatója megtorpant, majd némi hallgatás után Eddie vállára tette a kezét.

- Szóval a lányoddal kapcsolatban kell döntést hoznod.

Eddie Holland lehorgasztotta a fejét.

- Értem, értem. Ez bizony komoly döntés - bólogatott a férfi. - Kettős felelősség. Hagyj időt magadnak. Azt azonban tudnod kell, hogy mielőtt elhamvasztanánk, alá kell ír-

nod, hogy a lányodnak soha semmi kifogása nem lett volna a hamvasztás ellen. Amennyiben még nem nagykorú, a döntés joga a tiéd.

- Tizenöt éves volt - mondta Eddie Holland halkán.

A férfi erre nem reagált. Némi szünet után folytatta: - Menjünk le a kápolnába, ott meg tudom mutatni az urnákat.

Levezette Eddie-t a lépcsőn. Mintha egy láthatatlan kéz elzárta volna előlük a külvilágot. Összetartoztak erre a néhány percre. Az igazgató megértő melegséget sugárzott Eddie Holland felé, aki boldogan elfogadta a kedvességét. Odalent mindent fehérre mázoltak, a lépcső alján két fehérre és pirosra festett virágtartó állt, a falon feszület lógott a szenvedő Krisztussal. Eddie összeszedte magát. Érezte, hogy arca visszanyeri eredeti színét, és lépései is egyre biztosabbá válnak.

Az urnák a fal mellett sorakoztak. Az igazgató felemelt egyet, és Eddie kezébe nyomta.

- Nézd csak meg! Ugye, szép?

Eddie csodálkozva nézett a férfira.

- A végén ráírjuk a nevet az urnára - folytatta az igazgató hajthatatlanul.

Holland bólintott. Érezte, hogy tagjaiból mintha kiengedett volna kicsit a merevség. Mintha a fájdalom sem marodta volna olyan borzalmasan. Mintha a temetői látogatás, a lángok látványa, a tűz robaja a kemencében kicsit megnyugtatta volna fáradt idegeit.

- Annie Sofie Hollandnak hívták a lányomat.

Végre ki tudta mondani.

Amikor hazaért, felesége a mosogatónál állt, és krumpelit hámozott. Hat darabot. Kettőt fejenként. Nem nyolcat. Olyan kicsinek tűnt az adag. Arca most is épp olyan merev volt, mint néhány nappal ezelőtt a Központi Kórházban, amikor a hordágy fölé hajolt, és az orvos félrehajtotta a lepedőt. Arca akkor dermedt ebbe a merevségbe, és azóta sem változott.

- Merre jártál? - kérdezte színtelen hangon a férjét.
- Arra gondoltam - fogott bele a magyarázatba Holland -, szóval arra gondoltam, mi lenne, ha elhamvasztatnánk Annie-t.

Ada döbbenten nézett rá.

- Miket beszélsz?

- Tudod, úgy érzem, hogy az, aki végzett velem, mintha megbélyegezte volna. El akarom tüntetni róla ezt a szégyenfoltot.

Eddie kimerülten a konyhaszekrénynek dőlt, és esdeklő pillantást vetett a feleségére. Eddie Holland ritkán kért valamit.

- Miről beszélsz? Milyen szégyenfolt? - kérdezte fáradtan az asszony. - Nem hamvasztathatjuk el.

- Majd hozzászoksz a gondolathoz. Igazán szép szertartás.

- Nem hamvasztathatjuk el Annie-t - mondta gépiesen Ada. - Telefonáltak az ügyészségről. Ők mondták. Nem hamvasztathatjuk el Annie-t.

- De miért nem? - kiáltott fel kétségbeesetten a férfi.

- Azért, mert lehet, hogy exhumálni kell. Ha elkapták, aki megölte.

*

Bardy Snorrason törvényszéki orvosszakértő megragadta az acélfogantyút, és kihúzta Annie testét a falba épített hűtőből. A fiók hangtalanul csusszant a síneken. Gondolkodás nélkül cselekedett. Már rég túl volt azon, hogy bármit is érezzen. Így Annie holttestét nem hozta összefüggésbe saját vagy két leánya halandóságával. Jó étvágygal rendelkezett, és éjszakánként jól aludt. Ugyanakkor tisztelettel kezelte a halott testeket, így halála után hasonló elbánást remélt.

Két órába telt, mire minden egyes kérdéses pontot átvizsgált. A tüdején foltok jelentek meg, és narancssárga hab préselődött ki a felületén ejtett vágásokon keresztül. Az agyban még elegendő mennyiségű vér volt, a nyakon és a mellizomzaton csíkban húzódó véraláfutások arra utaltak, hogy az áldozat fuldokolt. Megjegyzéseit felmondta egy diktafonra, rövid, érthetetlen szakkifejezések, melyeket csupán a beavatottak tudtak dekódolni. Később az asszisztense ezek alapján írta meg mindenki számára érthetően a jelentést. Amikor Snorrason elkészült, visszahelyezte a levágott koponyatetőt, visszahúzta rá a fejbőrt, a besüppedt mellkast pedig kitömte összegöngyölt újságpapírral. Végül összevarrta a testet, ahol szükséges volt. Megéhezt. Érezte, hogy ennie kell, még mielőtt nekifog a következő boncolásnak. Kiment a konyhába, és elővette a táskájából a szalámis szendvicseket és a termosz kávé, amit magával hozott otthonról. Az ajtó vastag üvegén keresztül felsejtett egy magas árnyék. Snorrason azonnal felállt, csak kevés embernek van bejárása erre a folyosóra.

Sejnernek le kellett hajtania a fejét, hogy beférjen az ajtón. Épp hogy csak rápillantott a boncasztalra, ahol Annie már felöltöztetve feküdt.

- Az imént készültem el - mondta Snorrason, és Sejer cipőjére pillantott, amelyen a mindenki számára kötelező műanyag védőpapucs díszelgett.

Sejer tekintete felcsillant.

- Akkor szerencsém van.

- Majd meglátjuk.

Snorrason odalépett a mosdóhoz, megnyitotta a csapot, majd könyékig megmosta a kezét, körmét, ujjait pedig hosszú percek át dörzsölte kefével. Amikor befejezte, kezét megtörölte egy papír törlőkendővel, majd megfogott egy széket, és letette a felügyelővel szemben.

- Elég kevés dolgot találtam, ami érdekes lehet számodra.

- Ne keseríts el már az elején. Biztos találtál valami használhatót.

Snorrasonnak tagadhatatlanul hiányzott, hogy nem tudta befejezni ebédjét, de éhségét elnyomta, és türelmesen leült a székre.

- Jó, majd te eldöntöd, mi az érdekes számodra, és mi nem. Biztos vagyok benne, hogy tudok mondani pár használható információt. Ez a lány olyan érintetlennek tűnik.

- Azt hiszem, a gyilkos nemcsak erős lehetett, de gyors is. A ruháját utána vehette le.

- Elképzelhető. De a lányt nem erőszakolták meg. Nem szűz, de nem erőszakolták meg. A boncolás is megerősítette a feltételezésemet, hogy megfulladt. Utána szabadították meg a ruháitól. A gyilkos nem sietett. Minden gomb a helyén van, és a ruhája sehol nincs elszakadva. Nem tudom, mi lehetett a szándéka. Ki tudja? Lehet, hogy közöszlenni akart vele, de megzavarta valami, esetleg lelankadt a kedve.

- Esetleg azt akarja elhíttetni velünk, hogy szexuális indíttatású volt a gyilkosság.

- Miért is?

- Hogy elrejtse valódi szándékát. Van itt valami, ami nem tiszta. Meg kell találni, hogy mi az. Nem egy zavart elme által indulatból elkövetett gyilkosságról van szó. Emellett a lány önként tartott vele. Ismernie kellett az elkövetőt, vagy legalábbis jó benyomást tehetett rá. Ami nem is lehetett olyan egyszerű. Annie Holland kemény lány volt - fejezte be monológját Sejer, és meglazított az ingén egy gombot. - Gyerünk, vágj bele!

- Tizenöt éves lány. Százhetvennégy centiméter magas, hatvanöt kiló - kezdte el kenetteljesen mondókáját Snorrason, akár egy pap. - Testében alig található zsír. Ami volt, kemény munkával azt is izmokká alakította. Talán kicsit túl keményen sportolt. Véleményem szerint ebben a korban alaposan végig kell gondolni a terhelés mértékét. Szóval. Több rajta az izomszövet, mint a hasonló korú fiúkon

általában. Tüdőkapacitása elképesztően jó lehetett, ami arra enged következtetni, hogy meglehetősen hosszú időbe telt, mire elveszítette az eszméletét.

Sejer pillantása a linóleumra tévedt, és kénytelen volt megállapítani, hogy épp olyan a mintája, mint nála, otthon.

- Mennyi idő kell ahhoz, hogy egy felnőtt ember megfuladjon?

- Kettő és tíz perc között. Az illető kondíciójától függ. Amennyiben a lánynak tényleg olyan jó volt a kondija, ahogy sejtem, beletelt tíz percbe is.

Tíz perc, tűnődött Sejer. Tíz perc, azaz hatszáz másodperc. Mit lehet csinálni ennyi idő alatt? Lezuhanyozni, megreggelizni.

- A lánynak meg volt nagyobbodva a tüdeje. Egyébként ugyanúgy reagált, mint bárki más, akit a víz alá nyomnak. Először vesz egy nagy levegőt, majd összeszorítja a száját, egészen addig, amíg el nem veszíti az eszméletét. Ezek után némi víz árad a tüdejébe. Az agyában és a csonthártyájában diatomák, azaz kovamoszatok nyomát találtam. Kis mennyiségben, hiszen az a tó nem különösebben szennyezett. A halál oka egyértelműen fulladás. Nincs a testén operáció nyoma, tetoválás, szeplő, semmiféle bőrelváltozás. A haját nem festette, körmei rövidek, festetlenek, alattuk nem találtam semmit, némi iszaptól eltekintve. Fogai épek, csupán egyetlen műanyag tömést találtam az egyik őrlőfogában.

Vérében nincs nyoma sem alkoholnak, sem kábítószernek, sem más kemikáliáknak. Sehol egy tűszúrás. A gyomrában tisztas mennyiségű étel nyomára akadtam, kenyeret, tejet reggelizett. Az agyában semmi szabálytalanság. Soha nem volt terhes. És - mielőtt folytatna volna, Snorrason Sejerre nézett. - És soha nem esett volna teherbe.

- Miket beszélsz?

- Egy óriási tumor volt a bal petefészkén, mely a máj irányába kezdett nőni. Rosszindulatú tumor.

- Azt állítod, hogy súlyos betegségben szenvedett? - kérdezte elképedve Sejer.

- Igen. Ezek szerint nem tudtál róla.

- Az a gyanúm, hogy a szülei sem. Különben megmondták volna, nem? Szerinted, lehetséges, hogy nem vette észre?

- A legegyszerűbb, ha kideríted, járt-e orvoshoz, és tudott-e erről valaki. Nagy fájdalmai lehettek. Ha máskor nem, menstruáció idején. Bár az erőteljes tréning miatt lehet, hogy annyi endorfin szabadult fel a szervezetében, ami elnyomta a fájdalomérzetet. A lényeg persze az, hogy nagyon beteg volt. És az az érzésem, hogy nem lehetett volna segíteni rajta. A májrák bonyolult betegség.

Snorrason fejével abba az irányba bökött, ahol Annie holtteste feküdt a lepedő alatt.

- Néhány hónap múlva meghalt volna.

Sejert letaglózták a tények. Szüksége volt néhány percre, hogy rendezze a gondolatait.

- Elmondjam a szüleinek?

- Neked kell eldöntened. De úgylis megkérdezik, hogy mit találtam.

- Olyan érzésük lehet majd, mintha kétszer veszítenék el a lányukat.

- Elképzelhető.

- Magukat fogják hibáztatni, hogy nem avatkoztak közbe.

- Lehetséges.

- Mi van a ruháival?

- Teljesen átítatódtak az iszapos vízzel. Kivéve az esőkabát, amit elküldtem nektek. Ja, és volt még egy bőrvöve, aminek rézből készült a csatja. A labor ujjlenyomatot talált rajta. Két különbözőt. Az egyik Annie-é.

- És a másik?

- Sajnos nem teljes. Használhatatlan.

- A fenébe!

- Sajnálom. Tudom, hogy leegyszerűsítette volna a helyzetet.

- És a nyakán? A nyakán semmi használható nyom? Azt meg tudod állapítani, hogy jobb- vagy balkezes volt-e?

- Nem. De azt tudjuk, hogy Annie jó formában volt, tehát a gyilkosa sem lehetett gyenge. Nagy erő kellett, hogy legyűrje a lányt. Csodálom, hogy a testén alig van nyoma az erőszaknak.

Sejer nagyot sóhajtott, és felállt.

- No, majd meglátjuk. Mikor kapom meg a jelentést?

- Felhívlak, ha készen van. Küldd át majd érte a kis göndör hajú segédedet. Te jutottál valami nyomra?

- Semmi említésre méltó. Egyszerűen nem értem, kinek állt érdekében meggyilkolni Annie Hollandot.

Halvor nem adta fel. Szerette volna megfejteni Annie jelszavát. Lehet, hogy valamelyik kedvenc számának a címét adta. Például az a fuvolás szám, aminek „Annie dala” a címe.

Képes volt órákat tölteni a képernyő előtt. Szobájának ajtaját résnyire nyitva hagyta, hogy hallja, ha nagyanyja hívja. Az öregasszonynak nem volt már túl erős a hangja, különösen akkor nem, amikor felerősödtek a fájdalmai. Ilyenkor nem bírta felállni a karosszékből. „Access denied. Password required”, tűnt fel megint a képernyőn. Megéhezett. De ilyesmire most nem vesztegethette az időt.

Sejer az irodájában ült és olvasott. Előtte vastag dossziék heverték, legtöbbször a BGY rövidítés volt olvasható, Bjerkei Gyermekotthon. Halvor gyermekkorában nem volt egyszerű történet. Anyja ideje nagy részét idegpszichológiai intézményben töltötte, ha véletlenül otthon tartózkodott, ágyban feküdt, nyugtatózták. Nem bírta elviselni az erős fényt, a zajongó gyerekeket. Ezek után nem csoda, hogy a fiú a nagyanyjához költözött.

Halvor próbálkozott még néhány dalcímmel, de minden esetben az „Access denied” felirat villódzott a képernyőn. Kipróbált néhány lehetséges számkombinációt, születésnapokat, sőt még Annie biciklizárának számkódját is, amit a pótkulcson talált. Annie hagyott nála egyet a

biztonság kedvéért. Sőt még a bankkártyájának a PIN kódját is beütötte, amiről szintén tudott. Persze azóta megmondta Eddie-nek.

Anyja ideggyengesége és apja alkoholizmusa megkeserítette Halvor gyermekkorát. Senki nem törődött velük, magukat látták el étellel, itallal, már ha találtak valamit a hűtőszekrényben. Apjuk rendszeresen lelépett, többnyire a városban itta el a fizetését, majd a segélyeket. Néhány jószándékú szomszéd segíteni próbált néha a gyerekeken, természetesen a legnagyobb titokban, hogy az évek során egyre erőszakosabbá vált apjuk meg ne tudja. A fiúk eleinte csak egy-egy fülest kaptak, de azután egyre gyakrabban meg is verte őket. A két gyerek egyre csendesebb és soványabb lett.

Halvor feladta a számokkal való kísérletezést. Annie mégiscsak lány volt, mi lenne, ha valami romantikus dologgal próbálkozna. Olyan szavakra gondolt, amelyeknek mélyebb, szimbolikus jelentése is lehet. Esetleg egy név. Halvor kísérletezett is néhányval, még Annie édesanyjának a nevét is kipróbálta, bár szinte biztosra vette, hogy azzal nem jár sikerrel. Beütötte Sølvi apjának, Axel Bjørknek a nevét is, utolsó próbálkozása Achilles, Bjørk kutyája volt.

Nem lehetett egyszerű felvenni az apjukkal a küzdelmet. A két testvér időnként megjelent az orvosi ügyeleten. Testük tele volt kék foltokkal, véraláfutásokkal. Riadt kiskutyatekintetük könyörületért esedezett. Az utcában gyakran veszekedésbe keveredtek a többi gyerekekkel, hányszor lelőtték őket a lépcsőkről vagy a biciklijükről. Hányszor csúfolták őket apjuk miatt, de Halvor és öccse mindig megvédték. Hiába bánt velük borzalmasan, mégiscsak az apjuk volt. Az otthonukban szerettek volna maradni, ez tűnt az egyetlen esélynek arra, hogy ne válasszák szét őket. Halvor gyakran elájult az iskolában az alultápláltsága és a kimerültsége miatt. Kettejük közül ő volt az idősebb, ezért öccse kapott több ételt.

Halvor sorra vette azokat a könyveket, amelyeket Annie szeretett, címek, szereplők, szerzők neve cikázott a fejében. Ez is beletelik majd egy kis időbe, de legalább addig is közelebb érezte magát Annie-hoz. A jelszó megtalálása olyan lenne számára, mintha Annie-t találná meg. Olyan érzése volt, mintha a lány végig vele lenne, és tudta, hogy jelet fog adni a megfelelő pillanatban. Nem szabad feladnia. Talán a jel egy emlék formájában bukkan majd elő az emlékezetéből. Talán olyasmi, amit Annie mondott neki egyszer, vagy egy gondolat, ami ott rejtőzik valahol mélyen, és előtűnik majd. Mint amikor az ember félrehúzza egy vékony függőnyt, és mögötte újabb és újabb rétegek tárulnak fel. Egy biciklitúra, egy sátorozás emléke és a sok film, amit együtt néztek meg. És Annie nevetése. Mély, majdnem férfias nevetés. A lány erős keze, ahogy néhányszor kedvesen hátba vágta, és azt mondta, gyerünk már, Halvor. Egyszerre volt kedvesség és erőteljes biztatás a hangjában. A gyengédségnek más jelet soha nem mutatta vele szemben.

Amikor a gyermekvédelmiskék bejelentkeztek hozzájuk, apjuk először is megivott egy antabus pezsgőtablettát, majd kitakarította a lakást, kimosta a szennyest, enni adott nekik. Robusztus alkata, markáns vonásai miatt úgy nézett ki, mint akivel nem érdemes ujjat húzni. Nem csoda, ha a gyermekvédelemtől kivezényelt hölgyemények amilyen gyorsan csak tudtak, távoztak a házukból. Anyjuk ágyban feküdt, és halványan mosolygott, egyfolytában azt hajtogatta, hogy szegény Torkel, mennyi teher nyugszik a vállán, és a fiúk is nehéz korban vannak. A szociális munkások általában dolguk végezetlen mentek el. Halvor meglehetősen sokat dolgozott otthon, gondozta anyját, foglalkozott az öccsével, saját leckéire nem nagyon maradt ideje, mégis jó jegyei voltak. Egyszóval Halvor tehetséges gyerek volt. Apjuk azonban lassan-lassan elveszítette józan eszét. Egyik este, amikor részegen hazaérkezett, berontott a fiúk a szobájába. Halvor hallotta anyja nyöszörgését a földszintről, látta apja kezében villanni a kést, hirtelen éles fájdalmat érzett a halántékénál. Ijedten oldalra fordult, így a kés felhasítot-

ta az arcát a szájától a halántékáig. Szerencsétlenségére még néhány fogát is kiverte. Apjuk elméje hirtelen kitisztult, látta, mit tett, a vért a párnán, a síró kicsit, aki Halvor mellett feküdt az ágyban. Kétségbeesetten rohant le a lépcsőn, és bevette magát a fáskamrába.

Halvor egy toll végét rágcsálta, majd eszébe jutott, hogy a lány mennyire szerette a „Sofie világa” című könyvet, és mivel a teljes neve Annie Sofie volt, magától értetődőnek tűnt, hogy a fiú ezt is kipróbálja jelszóként. Egy pillanatra úgy érezte, közel áll a megoldáshoz, várt egy kicsit, de most sem történt semmi. Éhség gyötörte, egyre jobban korgott a gyomra, és a feje is megfájdult.

Sejer és Skarre bezárták az irodát, és elindultak a folyosón. Mint megtudták, Bjerkeliben a fiúk jól érezték magukat. Halvor egy katolikus pappal kötött szoros barátságot, aki időnként ellátogatott az otthonba. Amikor befejezte a kilencediket, ki kellett költöznie, öccse egy másik otthonba került, ő pedig egyedül maradt. Ezért döntött úgy, hogy a nagymamájához megy. Szüksége volt arra, hogy gondját viselhesse valakinek. Így szokta meg.

- Kész csoda, hogy egyáltalán lett belőle valaki - jegyezte meg őszintén Skarre.

- Ami azt illeti, nem igazán tudjuk, mi lett belőle - mondta szárazon Sejer. - Utána kell járnunk.

Skarre bólintott, és zavartan babrálta a slusszkulcsot.

Halvornak egyre jobban fájt a feje. Beesteledett. Nagymama egy ideje már a tévé előtt ült, neki pedig égett a szeme, hiszen egész délután a számítógép képernyőjét bámulta. Kísérletezett még kicsit a jelszó megfejtésével, de már maga sem hitte, hogy sikerül. És egyébként is, mire számít egyáltalán? Mire bukkanhatna Annie titkos dokumentumában? Végül úgy döntött, nem adja fel, hogy hajtja még a kíváncsiság, különösen a titok felfedése. Ideje pedig van. Ha nehezen is, de felkelt, és kiment a konyhába, hogy egyen végre valamit. Nagymama egy

amerikai polgárháborúról készült filmet nézett a tévében, és hangosan megjegyezte, ha megtetszett neki valamelyik fess, kék egyenruhás legény a képernyőn.

Skarre óvatosan vezetett, rájött, hogy Sejer nem szereti az ész nélküli száguldozást, és az út amúgy is borzalmasan rossz volt a fagy okozta sérülések miatt. Még hideg volt, mintha a tavasz soha nem akarna beköszönteni. Néhány merész költöző madár már visszatért, de reszketve fagyoskodtak a bokrok alatt. Nem lehetett még vetni, a föld olyan száraz és fagyos volt.

Halvor jó adag kukoricapelyhet öntött egy tálba, és meghintette cukorral. Bevitte magával a nappaliba. A kanál remegett a kezében. Vércukorszintje alig lehetett több a nullánál, rettenetesen zúgott a füle.

- Hallottad, hogy egy néger dolgozik a boltban? - kérdezte váratlanul a nagyanyja. - Láttad már?

- A szupermarketben, nagymama. Most így hívják. Láttam már, persze. Philipnek hívják.

- Azt mondják, bergeni dialektusban beszél. Nem is tudom. Olyan furcsa, hogy fekete és bergeni dialektusban beszél.

- De Bergenben született, nagymama - mondta Halvor, és kanalazni kezdte a vacsoráját. - Norvégiában nőtt föl. A szülei Tanzániából menekültek.

- Jobb lenne, ha a saját nyelvét beszélné.

- A saját nyelve a bergeni. És nem értenél belőle egy kukkot sem, ha szuahéli nyelven szólna hozzád.

- Nekem akkor is furcsa.

- Majd megszokod.

Így beszélgettek még egy darabig. Nagyanyja kifejezte kétségeit, Halvor megnyugtatta, az egész olyan volt közöttük, mint egy könnyed labdajáték.

A rendőrautó lekanyarodott az útról, és elindult a ház felé. Onnan nézve egyáltalán nem volt hívogató a kicsi ház. Egy légi fotó könnyen leleplezné, milyen távol esik mindentől. Mintha el akarna rejtőzni a vizsla tekintetek elől a bokrok és az udvart félig elborító gaz takarásában.

Halvor figyelte a közeledő fényre. Amikor az autó leparkolt a ház előtt, fényszórói megvilágították az apró szobát. Halvor állán lecsurrant némi tej. Kicsit később a két rendőr már ott állt az ajtóban.

- Beszélnünk kell - mondta Sejer barátságosan. - Velünk kell jönnöd, de nyugodtan fejezd be a vacsorádat.

Halvornak elment az étvágya. Érezte, hogy a beszélgetés sokáig fog tartani, úgyhogy a maradékot kiöntötte, és a tálat alaposan kiöblítette. Utána bement a szobájába, kikapcsolta a képernyőt. Mielőtt felvette volna a kabátját, valamit belesúgott még a nagynyja fülébe, majd követte a rendőröket. A kocsiban egyedül kellett ülnie hátul. Rossz emlékek ébredtek benne.

- Próbálok kialakítani magamnak egy képet Annie-ról - kezdte a beszélgetést Sejer. - Milyen volt, hogyan élte az életét. Szeretném, ha ebben segítenél nekem. Mondj el mindent, amit csak tudsz róla. A szokásairól, miket csináltak együtt. Szeretném tudni, hogyan gondolkodott, mik voltak az álmai, miért vonult vissza a világtól. Szeretném kideríteni, mi történt a Kígyó-tónál. Egyszóval mindent mondj el, Halvor.

- Nem tudom, mit mondjak.

- Csak gondolsz valamit?

- Sok minden eszembe jutott, de igazából semmire sem jutottam.

Egy darabig egy szót sem szóltak. Halvor a Sejer íróasztala mögött függő térképet nézte. Könnyen megtalálta rajta a helyet, ahol lakik.

- Te fontos része voltál Annie életének. Szeretném végre feltérképezni a kapcsolatrendszerét.

- Szóval ezzel foglalkozik. Térképet rajzol - mondta Halvor csendesesen.

- Van esetleg jobb ötleted?

- Nincs - vágta rá gyorsan a fiú.

- Meghalt az apád - jegyezte meg váratlanul Sejer, és tekintetét a fiatal arcra szegezte. Halvor érezte a szobában szétáradó feszültséget. Rossz hatással volt rá. Leszívta az energiáit. Különösen akkor, ha a felügyelő szemébe nézett. Inkább lehajtotta a fejét.

- Öngyilkos lett. Te azt mondtad, elváltak. Szörnyű élmény volt?

- Túlélhető.

- Ezért titkoltad el előlem az igazságot?

- Nem gondoltam, hogy érdekes.

- Értem. Esetleg tudnál válaszolni arra a kérdésemre, hogy mit akartál Annie-től, amikor azon a bizonyos napon vártál rá Horgenék boltja előtt?

Halvor meglepetése őszintének tűnt.

- Bocsásson meg, de rossz nyomon jár!

- Járókelők felfigyeltek egy motorosra a kérdéses időpontban, a nyomozás szempontjából fontos helyen. Te is motoroztál akkor. Lehetnél akár te is.

- Találják már meg, ki volt az.

- Csak ennyit tudsz mondani?

- Igen.

- Mindent megteszünk. Kérsz valamit inni?

- Nem.

Ismét csend. Halvor nem volt hajlandó megszólalni. Annie meghalt. És az emberek élnek az életüket, mintha mi sem történt volna.

- Tudtál arról, hogy Annie beteg volt?

- Micsoda?

- Nem panaszkodott soha, hogy fájdalmai vannak?

- Nehéz lett volna még egy olyan egészséges embert találni, mint Annie. Ez most komoly?

- Sajnos, bizonyos információkat még neked sem adhatok ki, bár közel álltál hozzá. Soha nem beszélt a betegségről?

- Soha.

Sejer nem volt barátságatlan, hangja mégis kimérten csengett. Magas, szikár alakja tekintélyt parancsolt.

- Mesélj valamit a munkádról. Mit is csinálsz pontosan a gyárban?

- Váltogatjuk a munkát. Egy hétig a csomagolóban vagyunk, egy hétig a gépsoron, egy hétig a szállításon.

- Szereted?

- Nem gondolkozom ezen.

- Nem gondolkozol?

- A munkahelyemen nem. Megy az magától. A gondolataimat máskorra tartogatom.

- Például?

- Minden másra - felelte a fiú fásultan.

Hangjában volt valami közömbösség. Talán nem volt vele tisztában, de gyerekkora óta így beszélt. Talán az otthoni viszonyok miatt, amikor mérlegelnie kellett minden kimondott szó súlyát.

- Mit csinálsz a szabadidődben, amióta Annie nincs köztünk?

- Próbálok rájönni, hogy mi történt.

- Van valami ötleted?

- Kutatok az emlékezetemben.

- Valahogy az az érzésem, hogy nem osztasz meg velem mindent, amit tudsz.

- Nem bántottam Annie-t. Maga meg engem gyanúsít. Igaz?

- Nem tudom, Halvor. Szeretném, ha segítenél. Ugye neked is feltűnt, hogy Annie az utóbbi időben jelentős személyiségváltozáson ment keresztül.

- Igen.

- A változás oka többféle lehet. Valakinek az elvesztése, aki közel állt hozzánk, baleset, betegség. Gyakran előfordul, hogy azok a fiatalok, akik azelőtt közlékenyek, társaságkedvelők voltak, hirtelen visszahúzódóak és közönyösek lesznek. Súlyos személyiségváltozáshoz vezethet még a droghasználat is. Esetleg brutális erőszak, például nemi erőszak.

- Annie-t megerőszakolták?

Sejer nem felelt.

- Szerinted Annie-ra melyik illene rá?
- Volt valami titka.
- Szóval Annie titkolózott? Folytasd!
- Valami, ami egy ideje átvette az életében az irányítást.
Amiről nem tudott megfélekedezni.

- Gondolom, még csak nem is sejtetted, mi lehet az.
- Így van.
- Rajtad kívül kinek volt még Annie-val jó viszonya?
- Az apjának.
- Úgy tudom, nem beszélgettek egymással valami sokat.
- Néha a hallgatásból többet meg lehet érteni.
- Elképzelhető. Szóval, ha volt valaki, aki értette Annie hallgatását, akkor az az apja lehetett?
- Igen. De nehéz lesz vele egyedül beszélni. Ada nélkül.
Ha nincs ott a felesége, beszédesebb.

Sejer bólintott.

- Találkoztál Axel Bjørkkel?
- Sølvi apjával? Egyszer igen. Bent voltam nála a városban a lányokkal.

- Mit gondolsz róla?
- Kedvesnek tűnt. Szinte könyörgött, hogy jöjjünk máskor is. Boldogtalannak tűnt, amikor elbúcsúztunk tőle. Ada dühöngött, amikor megtudta, hogy ott jártunk. Sølvi csak titokban találkozhatott vele. Egy idő után már nem volt képes rá. Ada elérte, amit akart.

- Milyennek találod Sølvit?
- Nincs benne semmi különös. Olyan, amilyennek kinéz.
Nem túl bonyolult.

Sejer a tenyerébe temette a homlokát.

- Mi lenne, ha innánk valamit, mondjuk kólát? Olyan száraz itt bent a levegő. Minden tiszta műanyag, üveggypot meg hasonlók.

Halvor bólintott, látszott rajta, hogy kezd ellazulni. Vagy mégsem? Lehet, hogy a szikár nyomozó csak taktikázik? Hiszen ezt tanulta, kihallgatástechnikát, pszichológiát. Pontosan tudja, hogyan tapintsza ki a másik gyenge pontját anélkül, hogy az észrevenné, így milyen könnyen belesétál a

csapdába. Sejer mögött becsapódott az ajtó, Halvor végre kinyújtóztathatta a lábát. Odament az ablakhoz, és kinézett. Az elébe táruló látvány nem volt szívderítő, mindenütt szürke betonfalak. Még a városháza épülete is. Mellette a parkolóban a járőrkcocsik. Az íróasztalon egy Compaq számítógép állt, amerikai márka, talán ezen keresték ki az összes információt a gyerekkoráról. Biztos ők is jelszót használnak a belépéshez, mint Annie. Igen. Az információ birtoklása sokat ér. Kicsit tűnődött még a jelszavakon és azon, hogy melyik nyomozó állíthatta be.

Sejer lépett be az irodába, és fejével a számítógép képernyője felé biccentett.

- Csak játékszer. Nem nagyon használom.

- Miért? - kérdezte Halvor csodálkozva.

- Nem jövünk ki valami jól egymással.

- Nem is ez a dolga.

- Neked is valami hasonló géped van.

- Nem. Nekem egy Macintoshom van. Játsszani szoktam rajta. Régebben Annie-val is sokat játszottunk - mondta a fiú, és szégyenlősen elmosolyodott. - Leginkább a sívelő játékot szerette - folytatta. - Tudja, ott megválaszthatja, milyen hóban sível, száraz, vizes vagy porhóban. Megválaszthatja a hőmérsékletet, a lécek hosszát, a szélereősséget, gyakorlatilag mindent beállíthat. Annie mindig nyert. Mindig a legnehezebb pályákat választotta, mint a Deadquins Peak vagy a Stonies. Jól bírta. Képes volt az éjszaka kellős közepén a legnagyobb viharban, vizes hóban is nyerni. Esélyem sem volt ellene.

Sejer értetlenül bámult a fiúra, majd töltött egy kis kólát a poharába, és leült.

- Ismered Knut Jensvoldt?

- Az edzőt? Tudom, ki az. Néha elkísértem Annie-t egy-egy meccsre.

- Kedvelted?

A fiú megvonta a vállát.

- Nem az a szimpatikus fickó, ugye?

- Szerintem túl sokat futkosott a lányok után.

- Annie után is?
- Most viccel?
- Dehogy. Csak feltettem egy kérdést.
- Jensvoll nem bírt Annie-val. Ő megközelíthetetlen volt.
- Annie elég kemény lány lehetett.
- Igen.

- Nem értek valamit, Halvor - mondta Sejer, letette műanyag poharát, és közelebb hajolt a fiúhoz. - Mindenki olyan szépen beszél Annie-ról. Hogy milyen erős, önálló meg sportos volt. A külsejével nem nagyon foglalkoztak. Nem engedett senkit túl közel magához, „megközelíthetetlen” volt, ahogy te is mondtad. De mégis felment valakivel a tóhoz. Minden bizonnyal önszántából. És - itt Sejer hangja is elcsuklott egy pillanatra -, és egyszerűen hagyta magát meggyilkolni.

Halvor elképedve nézett a felügyelőre, mintha most végre felfogta volna a helyzet abszurditását.

- Valakinek mégis volt hatalma felette - mondta a fiú.
- Igen, de kinek?
- Nem tudom. Nem én voltam az.

Sejer belekortyolt a kólába.

- Mennyivel egyszerűbb lenne a helyzet, ha Annie legalább naplót írt volna.

Halvor szinte beletemetkezett a kólás pohárba.

- Elképzelhető egyáltalán, hogy volt felette valakinek hatalma? - folytatta Sejer az eszmevuttatást. - Volt valaki, akivel nem mert ellenkezni? Elképzelhető, hogy Annie valami veszélyes dologba keveredett, ami nem derülhetett ki? Elképzelhető, hogy valaki zsarolta emiatt?

- Nem hiszem. Róla nem tudnám elképzelni.

- Az ember belekeveredhet egy csomó mindenbe. Még akkor is, ha erős személyiség - mondta elgondolkodva Sejer. - Egy cselekedete alapján nem ítélnénk el senkit.

Halvor figyelmét nem kerülte el Sejer mondatának hangsúlya.

- Drogozik felétek valaki?

- Persze. Néha razziát tart a rendőrség a kocsmában. De nem hinném, hogy Annie-nak bármi köze is lett volna hozzá. Soha nem tette be a lábát arra a helyre. Még a kocsmaszomszédságában lévő újságoshoz se ment volna be szívesen.

- Halvor - mondta komolyan Sejer. - Annie csendes, visszafogott lány volt, aki szerette maga irányítani az életét. Nem tűnt fel neked, hogy félt valamitől?

- Azt nem mondanám, hogy félt. Inkább... azt, hogy elzárkózott. Néha nagyon dühösnek tűnt, néha meg kétségbeesettnek. De azt nem mondanám, hogy félt volna. Most viszont, hogy erről beszélünk, eszembe jutott valami, ami igazán megijesztette.

Úgy tűnt, Halvor megfélekedett magáról, és mesélni kezdett: - Tavaly a szülei és Sølvi elutaztak Trondheimbe. Biztos tudja, ott él a lányok nagynénje. Annie és én egyedül voltunk a házban. Úgy beszéltek meg, hogy én az emeleten alszom. Tavaly tavasszal történt. Először elmentünk biciklizni, utána pedig jó sokáig fenn maradtunk, és zenét hallgattunk. Enyhe volt az éjszaka, mire kitaláltuk, hogy felveszük a sátrat a kertben, és ott alszunk. Amikor mindennel elkészültünk, bementünk a házba fogat mosni. Én feküdtem le először. Azután megjelent Annie is, kihúzta a hálósákja cipzárját, és akkor észrevette, hogy a hálósákjában összetekeeredve egy keresztes vipera fekszik. Jó nagy példány volt. Kiugrottunk a sátorból, és én átmentem a szemközti szomszédhoz, aki segített megszabadulni a kígyótól. Szerinte a meleg vonzotta, azért mászott bele a hálósákba. Annie annyira kikészült, hogy hánynia kellett. Attól kezdve mindig ki kellett ráznom a hálósákját, amikor sátorozni mentünk.

- Keresztes vipera a hálósákban? - kérdezte Sejer, és fején átcikázott néhány ifjúkori sátorozását idéző kép.

- Tudja, a fagerlundi domboldal csak úgy nyüzsög a sok kígyótól. A köves talaj miatt. De könnyű befogni őket, elég csak kirakni nekik egy kis vajat.

- Vajat? Azt meg minek?

- A kígyók megeszik a vaját, amitől rosszul lesznek. Utána könnyű őket összegyűjteni.

- És akkor még nem is beszéltünk a tengeri kígyóról, ami a fjord mélyén rejtőzik - tette hozzá mosolyogva Sejer.

- Igen - mondta Halvor, és lelkesen bólogatott. - Én már láttam. Csak nagyon speciális légköri viszonyok között mutatkozik. A szörny nem más, mint a fjord alján hosszan elnyúló zátony. Akkor válik láthatóvá, amikor megfordul a szél a fjord fölött, háromszor-négyszer felkorbácsolja a vizet és ilyenkor tényleg olyan érzése támad az embernek, mintha lenne odalenn valami. Azután minden elcsendesedik. Furcsa érzés. Bár mindenki tisztában van azzal, miről is van szó valójában, amikor egyedül állsz odakinn a parton, és megfordul a szél, tényleg hihetővé válik, hogy a mélyből hamarosan feltámad a szörnyeteg. Amikor először láttam, nem mertem ott maradni egy másodpercig sem. Felkötöttem a nyúlcipőt, és meg sem fordultam.

- Volt valaki, akiről azt gondoltad, ártani akarna Annie-nak?

- El sem tudom képzelni. Minél többször gondolok a gyilkosságra, annál kevésbé értem. Csak is egy őrült lehetett.

Igen, egy őrült, gondolta Sejer is. Hazavitte Halvort, és autójával egészen a lépcsőfeljáróig merészkedett.

- Korán kell kelned. Sajnálom, hogy ilyen sokáig tartott.

- Semmi gond.

Halvor nem tudta eldönteni, hogy kedveli-e a felügyelőt vagy sem. Kiszállt az autóból, óvatosan becsukta az ajtót, mert remélte, hogy a nagyanyja már alszik. Amikor besurrant, meghallotta az öregasszony horkolását. Leült a számítógépe elé, és ott folytatta, ahol abbahagyta. Eszébe jutott, hogy volt Annie-nak régen egy macskája, szegényt kilapítva találták meg a jeges úton. Bagirának hívták. Halvor azonnal beírta, de sajnós a macska neve sem bizonyult jónak. Úgy érezte, hogy az idők végezetéig sem fogja ily

módon megtalálni a jelszót. Vannak azonban más módszerek is. Mégis úgy gondolta, kevésbé minősül csalásnak, ha maga jön rá. Halvor kínjában már a fejét vakarta, és akkor csak úgy szórakozásból beírta a feljövő mezőbe a „Top Secret” szót, majd az „Annie Holland” nevet a legkülönbözőbb betűkombinációkban. Semmi nem vezetett eredményre. Megint viszketni kezdett a fejbőre, mintha kiütéses lenne, de nem volt az. Hátrébb tolt a gépet, kinyújtóztatta a tagjait. Furcsa érzés kerítette hatalmába. Pillantása az ablakra esett. Egy hirtelen ötlettől vezérelve odament az ablakhoz, és félrehúzta a függönyt. Mintha figyelné valaki kintről. Azonnal lekapcsolta a villanyt. Sietős léptek zaja hallatszott, majd lassan elhalkult a csendben. Óvatosan kilesett a függöny mögül, de nem látott semmit. Minden idegszálával érezte, hogy volt valaki odakint. Kikapcsolta a gépét, ledobálta magáról a ruháit, és bebújt a paplan alá. Lélegezni is alig mert, nehogy zajt csapjon. Félelmetes csend vette körül. Még a szél sem zúgott a fák között. Valahol a távolban elindítottak egy autót.

*

Knut Jensvoll nem hallotta az autót. Éppen polcokat fűrt fel a falra, amin majd az izzadt edzőcipőket tudja szárítani edzés után. Amikor kikapcsolta a fűrógépet, meghallotta, hogy csöngetnek az ajtón. Kinézett a kémlelőlyukon, látta, ahogy Sejer szikár alakja siet felfelé a lépcsőn. Tulajdonképpen már számított rá. Egy darabig várt, megigazította a ruháját, végigsimított a haján. Néhányszor lejátszotta magában a várható párbeszédet. Fel volt készülve.

Csak egy dolog idegesítette, tudnak-e vajon a rendőrök a nemi erőszakról. Ha igen, esetleg megfordulhat a fejükben, hogy aki egyszer letért a törvényes útról, letérhet másodszer is. Arcán megfeszültek az izmok, ami talán nem túl jó, mert esetleg gyanakodni kezdenek valamire. Úgy

döntött, inkább mosolyogva nyit ajtót, de akkor eszébe jutott Annie halála, úgyhogy mégis inkább a meggyötört arc kifejezés mellett döntött.

- Rendőrség. Bejöhetünk?

Jensvoll bólintott.

- Hogyne. Csak becsukom a mosókonyha ajtaját. - Intett, hogy kövessék, egy pillanatra eltűnt a lakás belsejében, de nem telt bele sok idő, és már jött is vissza. Aggodalmaskodva pillantott Skarréra, aki már elővette zsebéből a jegyzetfüzetet. Jensvoll idősebb volt, mint gondolták. Ötven körül járhatott, súlya arányosan oszlott el a testén, ami izmosnak, egészségesnek és jól tápláltnak tűnt. Arcszíne egészséges, sűrű, vörös haja rövidere vágva, szája fölött ápolt bajusz.

- Gondolom, Annie miatt jöttek.

Sejer bólintott.

- Még soha semmi nem rázott meg ennyire, mint Annie halála. Azt hiszem, minden okom megvan rá, hogy azt mondjam, jól ismertem. Bár már jó ideje annak, hogy ott hagyta a klubot, ami számunkra igazi tragédia volt, mert senki nem tudta pótolni. Most egy tenyeres-talpas lány áll a kapuban, aki sajnos gyakran megijed a labdától. De lehetne rosszabb is - legyintett az edző, és elvörösödött, amikor rájött, milyen régóta beszél.

- Valóban megrázó - mondta Sejer, kicsit ironikusabban, mint szerette volna. - A halála előtt mikor találkozott vele utoljára?

- Ahogy már említettem, tavaly novemberben lépett ki az egyesületből, akkor láttam utoljára - felelte a férfi, és határozottan Sejer szemébe nézett.

- Nem gondolja, hogy ez kicsit furcsa? - kérdezte a felügyelő. - Hiszen pár száz méterrel feljebb lakott a dombon.

- Oké. Elmentem mellette néhányszor az autómmal. Azt hittem, arra kíváncsi, mikor beszéltem vele utoljára. Természetesen láttam azóta is, többször, talán lent a boltban is.

- Akkor megkérdezem még egyszer. Mikor látta Annie-t utoljára?

Jensvoll elgondolkodott.

- Nehéz pontosan válaszolnom.
- Kivárjuk.
- Néhány hete. Talán három hete. Igen, a postán találkoztunk.

- Beszéltek is?
- Nem. Csak köszöntünk.
- Annie miért fejezte be a kézilabdázást?
- Jó lenne, ha egyszer nekem is elmagyarázná ezt valaki. Elég sok energiát fektettem abba, hogy visszajöjjön. De nem használt. Unta. Legalábbis ezt mondta nekem. Én persze nem hittem el. Azt mondta, inkább futni szeretne. És így is tett. Reggel-este futott. Gyakran elmentem mellette. Hosszú láb, gyors iram, drága edzőcipő. A szülők nem sajnálták a pénzt a lányuktól.

A férfi egyfolytában arra várt, mikor ugrasztja már ki a nyulat a bokorból a két rendőr.

- Egyedül lakik?
- Elváltam. Már régen. A feleségem elment, és vitte magával a gyerekeket is. Azóta egyedül élek, és bevallom, élvezem. Tudja, sokat dolgozom, és elég kevés a szabadidőm. Van egy fiú csapatom is, és játszom a helyi öregfiúknál.

- Nem hitte el neki, hogy azért hagyja abba, mert unja? Mégis mit gondolt, mi lehetett az oka?

- Nem tudom. De volt egy barátja, nem valami atlétikus alkat, olyan vékonydongájú, pipaszár lábú, és sápadt, akár valami kísértet. Eljött néha a versenyekre, az első sorban ült, de úgy, mint aki karót nyelt, soha nem lelkesedett. Csak nézte, ahogy járt a labda az egyik térfélről a másikra. És soha nem segített neki, nem hozta a táskáját. Annie-t keményebb fából faragták, mint azt a fiút.

- Egészen a lány haláláig együtt voltak.
- Hihetetlen. Ízlések és pofonok.
Sejrer egy szóval sem árulta el, mit gondol.

- Fel kell tennem Önnek is a szokásos rutinkérdést: hol járt múlt hét hétfőn tizenegy és egy között?

- Hétfőn? Vagyis azon a napon. A munkahelyemen, természetesen.

- És az építkezők boltjában ezt meg fogják erősíteni?

- Tudja, elég sokszor szállítok árut.

- És? Egyedül volt a kocsiiban?

- Részben a kocsiiban voltam. Emellett két gardrós szekrényt vittem ki két rődtangeni villába. Ezt akár meg is erősíthetik.

- Jensvoll, kérem, pontosítsa az időpontot.

- Úgy kettő körül lehetett.

Sejer eltűnődött.

- Előtte?

- Nem tudom pontosan. Kicsit tovább aludtam, és befeküdtem a szoláriumba is. Tudja, rugalmas a munkaidőnk. Máskor tovább dolgozom, és azt senki nem fizeti ki. Nincs lelkiismeret-furdalásom emiatt. Tudja, a főnököm...

- Jensvoll, hol tartózkodott a kérdéses időben?

- Tudja, vasárnap bementünk néhányan a városba. Persze nem nagy ötlet vasárnap este bulizni, amikor másnap dolgozni kell. Olyan fél tíz körül mehettem be.

- Kivel volt a városban?

- Egyik haverommal. Fritznerrel. Erik Fritznerrel.

- Azzal, aki Anniék szomszédja?

- Igen.

- Értem - bólintott Sejer, és végigmérte a jóvágású, szoláriumbarna férfit. - Vonzónak találta Annie-t?

Jensvoll gyanakodni kezdett.

- Ez meg miféle kérdés?

- Kérem, válaszoljon.

- Persze. Látott róla fotókat, gondolom.

- Igen - mondta Sejer. - De az a lány nem egyszerűen szép volt. Érett volt. Legalábbis a korához képest. Egyetért velem?

- Igen, többé-kevésbé. Tudja, engem inkább az a teljesítménye érdekelt, amit a kapuban nyújtott.

- Érthető. Akadt már problémája kamaszlányokkal?

- Miféle problémára gondol?

- Nem lehet egyszerű velük dolgozni.

- Elég temperamentumosak tudnak lenni, de csak a szokásos dolgok jönnek elő. Senki nem akart Annie helyére lépni, meg senki nem akar a kispadon ülni. Aztán néha megállás nélkül képesek vihogni. Meg a fiújaik a lelátón. Az is idegesítő tud lenni.

- És Annie?

- Hogyhogy?

- Vele volt összetűzése?

A férfi keresztbe fonta a karját.

- Hajaj. Például aznap, amikor felhívott, hogy megmondja, abba akarja hagyni. Azt hiszem, akkor mondtam olyanokat, amit inkább vissza kellett volna tartanom. Bár ki tudja? Lehet, hogy bóknak vette. Másnap visszaküldte a mezét. Ennyi.

- Ez volt az egyetlen alkalom, amikor konfliktusba keveredtek egymással?

- Igen.

Sejer először a férfit nézett, majd Skarréra. Biccentett, jelezve, hogy vége a beszélgetésnek. Jensvöll kikísérte őket. Látszott rajta, hogy feszíti még valami belülről.

- Tudja... - vágott bele mondókájába, amikor Sejer keze már a kilincset markolta. - Miért tesz úgy, mintha nem ismerné az előéletemet? Gondolom, az első dolga az volt, hogy átnézte az aktáimat! Ezért vannak itt. Tudom én, hogy jár az agyuk.

Sejer visszafordult.

- Van fogalma arról, mi történt volna a csapattal, ha megsejtik az itteniek? A lányokat ki sem engedték volna a szobájukból. A csapat összeomlott volna, mint a kártyavár. Egy csapásra több év munkája semmisült volna meg.

Jensvöll beszéd közben egyre jobban elragadta hév.

- Tudja, ennek a kis településnek nagyon nagy szüksége van az egyesületre. Aki nem sportol, a kocsmában ül és drogozik. Nincs más lehetőség. Csak azért mondom, hogy tisztában legyen azzal, mi történne, ha szétkürtölné, amit tud. Ráadásul már tizenegy éve annak.

- Egy szóval sem említettem, hogy szándékomban áll szétkürtölni. És ha nem vesz vissza, a végén még magától fogják megtudni.

Jensvöll elhallgatott. Megint elvörösödött. Visszalépett az előszobába, Skarre pedig becsukta a bejárati ajtót.

- Micsoda egy alak - jegyezte meg Skarre. - Az a haj, no meg a bajusz!

- Ha lenne elég emberünk - mondta Sejer halkán -, ráállítanék valakit.

- Miért? - kérdezte Skarre csodálkozva.

- Csak azért, hogy kellemetlenül érezze magát.

Fritzner kényelmesen, a hátán fekve heverészett a nappalijában, a csónakban, mellette egy doboz sör, kezében cigaretta. Minden egyes korty sör után beleszívott a cigarettájába. Mindeközben olvasott. Könyve az ölében hevert, hogy jól lássa, alátámasztotta a térdével. Ereiben nikotin és alkohol cirkulált. Amikor elunta, felállt, odament a nappali ablakához, ahonnan remek rálátás nyílt Annie hálószobájára. Bár délután volt, a függönyöket behúzták, mintha nem szokványos szoba lenne többé, hanem szent hely, ahová egyszerű halandók nem nyerhetnek betekintést. Egy lámpa világított halványan a lakásban, talán az íróasztallámpa, gondolta Fritzner.

Tekintete elkalandozott az ablakról az utca irányába. Akkor tűnt fel neki, hogy egy rendőrautó áll kicsit előrébb, a postaládák mellett. Egyszer csak felbukkant a fiatal nyomozó alakja. Biztos Hollandékhoz megy, gondolta, hogy tájékoztassa őket a nyomozás állapotáról. Egyáltalán nem úgy tűnt, mintha nyomoztaná valami a fiatalembert. Sőt könnyed léptekkel tartott a ház felé, olykor felpillantva az égre. Jóvágású férfi, dús, göndör hajjal. Pont olyan hosszú, ami még nem mond ellent a szabályzatnak. Igen ám, de a nyomozó váratlanul balra fordult, és az ő bejáratát vette célba. Fritzner a homlokát ráncolta, önkéntelenül is a többi

ház ablakát kezdte nézegetni, hogy vajon hányan lehetnek még szemtanúi a látogatásnak. Hát persze. Isaksen szokás szerint a kertjében dolgozgatott.

Skarre, amikor belépett a lakásba, üdvözölte Fritzner, és ő is odament az ablakhoz.

- Látom, Annie szobáját nézegeti.

- Igen - vallotta be Fritzner a nyilvánvaló tényet. - Tudja, valójában egy vén disznó vagyok, hosszú perceket töltöttem az ablaknál, hogy lássak végre valamit, de sohasem sikerült. Annie nem az a fajta volt. Először behúzta a függönyt, és csak utána kezdett vetkőzni. De gyakran láttam a teste körvonalát. Ha meggyújtotta a lámpát. Nem olyan vastag az a függöny. És bevallom, nekem ennyi is elég volt - fejezte be vallomását Fritzner, és majdnem elnevette magát, amikor meglátta Skarre döbbent arc kifejezését.

- Tudja - folytatta Fritzner -, soha nem akartam meg-nősülni. De örülnék, ha lennének gyerekeim. Hogy maradjon utánam valami. És egy ilyen nővel, mint Annie, szívesen csináltam volna néhány lurkót. Nem tudom, érti-e, mire gondolok, de ő olyan nő volt, akit szívesen megtermékenyített volna az ember.

Skarre, úgy tűnt, szóhoz sem jut a meglepetéstől. Elgondolkodva rágcsált egy szezám magot, ami még ebéd közben beragadt a fogai közé, és csak mostanra sikerült valahogy kipiszkálnia a nyelvével.

- Magas és karcsú, a lába hosszú. És okos. Ráadásul olyan szép, mint egy tündér. Más szóval, Annie-ban volt elegendő jó minőségű gén.

- De még csak tizenöt éves volt - nyögte ki Skarre.

- Ő is csak öregedett volna - jegyezte meg Fritzner. - De komolyra fordítva a szót. Közeledem az ötvenhez, és nekem sincs kevesebb képzelőerőm, mint a többi férfinak. De hadd legyen már néhány előjogom, ha már aggregény vagyok. Nekem nincs feleségem, aki zsörtölődne velem, ha megnézek más nőket. Ha maga lakott volna itt, szemben

Annie ablakával, biztosíthatom, nem állta volna meg, hogy ne vessen néhány pillantást a lány szobája felé. Ha jól tudom, ez még nem büntetendő.

- Ez még nem.

Skarre tanulmányozni kezdte a csónakot, ami még mindig a nappali központi díszének számított. Ahogy méregette, megállapította, hogy túl nagy lenne ahhoz, hogy...

- Találtak már valami nyomot? - kérdezte váratlanul Fritzner.

- Hogyne. Ezer apróságot. És majd egyszer csak beszélni fognak - mondta a fiatal rendőr, és Fritznerre nézett. A férfi zsebre tett kézzel állt, látszott, hogy ökölbe szorítja a kezét.

- Elmondta már valaki, hogy a falunak van egy bolondja?

- Mit mond?

- Egy kicsit agyalágyult fickó, az apjával lakik fent a hegy alatt. Mérget vennék rá, hogy szereti a lányokat.

- Ha jól sejtem, Raymond Lákéről beszél. Jártunk nála. De nem agyalágyult.

- Tényleg?

- Down-kóros.

- Mondom, hogy beteg.

Skarre a fejét ingatta. Nem tudta levenni a szemét Annie befüggönyözött ablakáról.

- Miért mászik be vajon egy keresztes vipera valakinek a hálósákjába?

Fritznernek elkerekedett a szeme.

- Szóval már ezt is tudják. Egyébként én sem értettem. Elég drámainak tűnt a helyzet. Micsoda meglepetés a gyártótól! De komolyra fordítva a szót. Ülök a csónakomban, kezemben egy pohár whisky, egyszer csak csöngetnek. Annie barátja volt az. Látták a fényt az ablakomban. Annie holtsápadt volt. Reszketett. Bátornak ismertem, de abban a helyzetben valahogy elhagyta a lélekjelenléte.

- Hogy fogta meg a kígyót?

- Ugyan már, semmiség volt. Fogtam a fölmosó vöd-
röt, fúrtam rá egy akkora lyukat, mint egy egykoronás.
Bemásztam a sátorba. A kígyó már nem volt a hálósákban,
a sátor egyik sarkában tekeredett össze. Óvatosan rátettem
a vödörre, és a lyukon át belefújtam egy adag Baygont.

- Az meg mi?

- Rovarirtó szer. Elég erős, nem kapható boltokban. Így
sikerült elkábítanom a kígyót.

- Hogyan jutott hozzá mégis?

- Az Anticimexnél dolgozom. Kártevők elpusztítására
szakosodtunk. Szúnyogok, csótányok, ilyesmi. Minden, ami
mászik és ártalmas.

- Értem. És azután?

- Azután szóltam annak a cérnaszál gyereknek, hogy hoz-
zon egy kést. Hozott is egy kenyérvágó kést. Én meg ketté-
szeltem vele a bestiát, beletettem egy zacskóba, és kidob-
tam a szemetesembe. Annie tényleg kikészült. Utána a saját
ágyába alig mert bebújni - mondta Fritzner, és eltűnődött
valamin, majd folytatta.

- Gondolom, nem azért jött ide, hogy meghallgassa, mi-
lyen beleváló fickó vagyok.

- A főnökömnek az a véleménye, hogy nem árt többféle
benyomást gyűjteni.

- Aha. Remélem, sikerült. Tudja, még mindig nem értem,
mi is történt valójában. Kinek fordulhatott meg a fejében,
hogy végezzen Annie-val? Teljesen hétköznapi lány volt. Itt
lakott a szomszédomban. A szülei meg valóságos múzeu-
mot csinálnak a szobájából. Minden úgy van a szobában,
ahogy Annie hagyta. Mintha arra várnának, hogy valamikor
visszatér.

- Elképzelhető. Jön a temetésre?

- Az egész falu ott lesz. Az ilyen kis helyeken ez elkerül-
hetetlen. Semmit nem lehet titokban tartani. Az emberek
úgy érzik, kötelességük elmenni.

- A nyomozást elősegítheti, hogy ilyen gyorsan járnak itt
a hírek. Különösen, ha a tettes helybéli.

Fritzner kiitta a sörét.

- Azt hiszik, hogy idevalósi a gyilkos?
- Inkább úgy fogalmaznék, remélnék.
- Nem osztom a véleményét. De ha igaz, amit állít, örülnek, ha minél hamarabb kiderítenék. És abban szinte biztos vagyok, hogy az utca összes házában tudják már, hogy itt van nálam a rendőrség. Másodjára.

- Zavarja?
- Persze. Továbbra is itt szeretnék lakni.
- Miért ne lakhatna továbbra is itt?
- Majd meglátjuk. Mivel egyedül élek, eléggé a figyelem középpontjában vagyok.

- Miért?
- Nem természetes, ha egy férfi egyedül él. Az emberek elvárják, hogy egy férfi megnősüljön. Különösen, ha már negyven fölötti. Ha valakinek ez mégsem sikerül, azt gondolják, annak valami oka van.

- Nem lehet, hogy egy kicsit paranoiás?
- El sem tudja képzelni, milyen egy ilyen kis helyen lakni. Ahol mindenki ismeri egymást. Néha kemény dolgokkal kell szembenézni. Néhányunknak.

- Konkrét esetre gondol?
- Igen.
- Jensvollra?

Fritzner nem felelt. Látszott rajta, hogy nagyon foglalkoztatja valami. Egyszer csak kihúzta zsebéből a kezét. Mutatni akart valamit.

Skarre megnézte, mi az. Egy hajgumi. Kék színű, gyöngyökkel bevonva.

- Annie hajgumija. A kocsimban találtam. Beszorult az ülés és az ajtó közé. Úgy egy héttel ezelőtt vittem le a központba. Akkor maradhatott ott a hajgumi.

- Miért adja nekem?
Fritzner elmosolyodott.

- Maga tényleg azt hiszi, hogy hülye vagyok?

- Miért hinném? De az könnyen előfordulhat, hogy át akar verni. Lehet, hogy ez a drámai hajgumijelenet csak a dramaturgia része. Azért magammal viszem, kösz. Még találkozunk.

Fritzner elsápadt.

- Miért adta a csónaknak ezt a nevet? - kérdezte Skarre. - Elég fura név, hogy „Narco Traficante”, azaz „Részeg Tengerész”.

- Csak egy hirtelen ötlet volt - mondta Fritzner, és próbálta összeszedni magát. - Jól hangzik, nem? - kérdezte, és aggódó pillantást vetett a rendőrrre.

- Volt már vele a tengeren?

- Soha - vallotta be a férfi. - Azonnal tengeribeteg leszek.

Az államügyész úgy döntött, hogy Annie Hollandot el lehet temetni. Eddie az órájára nézett. Már lassan egy napja, hogy Annie koporsója eltűnt a földben. És most a föld alatt van. Eddie zsebében még ott lapult az a papírdarab, amire felírt néhány gondolatot, amit el akart mondani a sírnál, a prédikáció után. De képtelen volt rá. Csak állt ott, és zokogott. Nem bírta megszólalni, érezte, hogy ez bántani fogja élete hátralévő részében.

- Azt hiszem, Sølvelvel nincs rendben minden - mondta, és megvakarta a homlokát. - Van annál a lánynál valami zavar. Megtanult mindent, amire szüksége lehet ahhoz, hogy működjön, de nagyon lassú. Talán kicsit együgyű is. És kérem, ne beszéljen erről Adával - tette még hozzá gyorsan.

- Nem akar tudomást venni a valóságról?

- Azt mondja, ha az emberek nem veszik észre, akkor nem kell foglalkozni vele. Végül is, az emberek nem lehetnek egyformák. Ada így gondolja.

Sejer irodájában ültek. A férfi még nem tért magához a sokkból.

- Fel kell tennem egy kérdést - mondta Sejer óvatosan.

- Mit tett volna Annie, ha találkozik Axel Bjørkkel? Beült volna az autójába?

Eddie-t meglepte a nyomozó kérdése.

- Tudja, erre a kérdésre végképp nem számítottam.

- A lánya gyilkosát keressük. Kérem, válaszoljon a kérdéseimre.

- Sølvi apja. Igen. Tudom, hogy jártak nála néhányszor a városban. Végül is ismerték egymást. Biztos beült volna az autójába, ha Axel felajánlotta volna neki. Igen. Miért is ne ült volna be?

- És maga? Maga milyen viszonyban van Axellel?

- Semmilyen viszony nincs közöttünk.

- De találkoztak már?

- Hát, nem nagyon. Ada soha nem engedte be a házba. Tartott tőle.

- És maga mit gondol?

Eddie feszengett, egyre inkább zavarta saját gyengesége.

- Nem akarta tönkretenni az életünket. Csak szeretett volna kicsit Sølvvél lenni. Nem maradt semmije. A munkáját is elveszítette.

- És Sølvi? Szerette volna látni az apját?

- Régebben igen. De Ada, szerintem, elvette a kedvét. Néha nagyon kemény tud lenni. Bjørk pedig feladta. Láttam a temetésén, és azt is, hogy Ada milyen pillantást vetett rá. Tudja - és itt elhalkult a hangja -, nem olyan egyszerű ellent mondani Adának. Ne értsen félre, nem félek tőle - mondta, és ironikusan felnevetett. - Adát könnyen elragadják az indulatai. Nehéz ezt megmagyarázni, de nem bírok vele.

Eddie elhallgatott, Sejer pedig csendben várta, amíg megszólal megint. Azon tűnődött, hányféle különös szál köti egymáshoz az embereket, és határozza meg a vonzalmakat és választásokat, miközben szabadságra is vágynak. Eddie szabadult volna Ada hálójából, de ezer apró dolog visszatartotta. Hozott egyszer egy döntést, és a ragacsos szálak nem engedték.

- Van valami új hírük?

- Sajnos semmi - vallotta be vonakodva Sejer. - Csak annyi tudok elmondani, hogy azok, akikkel eddig beszéltünk, mind nagyon szerették Annie-t. Nyomot keveset találtunk, és bevallom, nem jutottunk velük semmire sem. Sehol semmi indíték. Nem erőszakolták meg, nem bántották. Senki nem figyelt fel semmi különös eseményre a hegy közelében, és az autósok is, akik aznap arra jártak, sorra jelentkeztek a rendőrségen, és tisztázták magukat. Egy autót kivéve, de arról olyan pontatlan leírást kaptunk, hogy képtelenség a nyomára akadni. A motorost, akit Horgenék boltjánál láttak, mintha a föld nyelte volna el. Lehet, hogy csak egy turista volt. Mivel a rendszámtábláját sem látta senki, még az is lehet, hogy egy külföldi. Kerestük a lánya hátizsákját is, de nem találtuk sehol. Lehet, hogy még mindig a tettesnél van. Nincs gyanúsítottunk, nincs elképzelésünk se arról, mi történhetett. Csak találgatni tudunk. Lehet, hogy Annie olyan információkhoz jutott, amelyek kompromittálóak voltak valaki számára, és ezért végeztek vele. Meztelenül találtunk rá, pedig semmi nyoma nemi erőszaknak. Ez azt jelenti, hogy a gyilkos félre akart vezetni bennünket, el akarta hitetni velünk, hogy a gyilkosság szexuális indíttatású volt. Ezért próbálunk Annie múltjával foglalkozni. Talán kiderül valami.

Sejer egy pillanatra abbahagyta mondandóját, és Eddie-re nézett.

- Maga jobban ismerte bárkinél. Biztos ezerszer végiggondolta már, mi történhetett. Biztos van valami Annie múltjában, ami a segítségünkre lehetne. Talán beszélt valairől, ami érdekes lehet számunkra, élmények, ismeretségek, valami, ami előrébb vinne bennünket. Többen állítják, hogy Annie nagy változáson ment keresztül, és azt kell mondjam, hogy az ő esetében nem egyszerűen pubertáskori zavarról van szó.

- Ada azt mondja...

- Igen?

Sejer mereven Eddie-re szegezte a tekintetét.

- Visszautasította Halvort, abbahagyta a sportolást, magába zárkózott. Mi történt vele, ami kibillentette a normális kerékvágásból?

- Beszélték Jensvoll-lal?

- Igen.

- Tudja, hallottam róla valamit. Nálunk gyorsan járnak a hírek - mondta Eddie, és arca elvörösödött.

- Mire gondol?

- Annie említett valamit. Azt mondta, hogy az edzője börtönben volt. Egy rövid ideig.

- Annie tudott róla?

- Arról, hogy Jensvoll börtönben volt?

- Igen. De ezek szerint rajta kívül mások is tudtak erről. Mindenkiel beszéltünk Annie környezetében, több mint háromszáz emberrel. Ellenőriznünk kellett az alibijüket. De senki nem gyanús.

- Lakik fenn a hegy alatt egy férfi, aki bolond egy kicsit. Azt hallottam, hogy próbálkozott már lányokkal.

- Jártunk már nála is - válaszolt türelmesen Sejer. - Ő volt az, aki megtalálta Annie holttestét.

- És ő?

- Alibije van.

- Reméljük megbízható.

Sejer Ragnhildra gondolt, és nem mesélte el Eddie-nek, hogy Raymond alibije egy hat és fél éves kislány.

- Miért nem vigyázott többé Annie a szomszéd gyerekekre?

- Már nagy volt hozzá.

- Azt mondják, nagyon jól érezte magát közöttük. Azért ez különös, nem?

- Éveken át úgy élt, hogy megcsinálta a leckéjét, és már ment is játszani velük ki az utcára. A gyerekek szerették, tekintélye volt előttük, még a fiúk is engedelmeskedtek neki. Bármikor rendet teremtett, a legnagyobb vita kellős közepén is.

- Ezek szerint ügyesen kommunikált.

- Igen. Nem szerette az elrendezetlen ügyeket. Ha valami problémánk volt Sølvi-vel, mindig előállt valami jó ötlettel. Olyan volt, akár egy mediátor, mint valami békekövet. De ezt az érdeklődését is elveszítette. Nem érdekelt, mi történik körülötte.

- Mikor történt ez a változás?

- Tavaly ősszel.

- Mi történt tavaly ősszel?

- Már meséltem. Akkor hagyta abba a kézilabdázást. Nem akart emberek között lenni. Legalábbis nem úgy, mint az előtt.

- De miért?

- Nem tudom - mondta a férfi kétségbeesetten. - Pedig nagyon szeretném.

- Kérem, próbáljon meg másra gondolni. Vonatkoztasson el a családi eseményektől, a kézilabdacsapattól, az Axel Bjørkkel kapcsolatos problémáktól. Inkább gondoljon arra, mi történt ezzel egy időben a faluban, ami kapcsolatban állhatott önökkel?

Holland széttárta a karját.

- Van valami, ami talán érdekes, de nem áll összefüggésben a lányom halálával. Az egyik kisfiú, akire Annie régebben vigyázott, meghalt egy balesetben. Amikor a lányom megtudta, mi történt, nem szólt egy szót sem, csak felvette a futócipőjét, és eltűnt.

Sejer erre már felkapta a fejét.

- Mit mondott?

- Hogy az egyik kisfiú, akire Annie vigyázott, meghalt. Eskillnek hívták.

- Akkor halt meg, amikor Annie vigyázott rá?

- Nem, nem.

Holland rémülten nézett a rendőrrre.

- Megőrült? Annie úgy vigyázott rájuk, mint a hímestojásokra.

- Tudja, hogyan halt meg a kisfiú?

- Otthon. Alig múlt két éves. Nagyon megviselte a lányomat. Bevallom, minket is.

- Mikor történt?

- Tavaly ősszel. Amikor Annie megváltozott. Akkoriban minden balul sült el. Halvor és Jensvoll egyfolytában vele akart beszélni, Axel pedig megpróbált kapcsolatba lépni Sølivel, Ada teljesen odavolt.

Holland lehajtotta a fejét, mintha egy pillanatra elszégyellte volna magát.

- Mikor történt egészen pontosan a baleset?

- Tavaly novemberben. Azt hiszem. Pontosabban nem emlékszem.

- Azelőtt, hogy Annie abbahagyta volna a sportolást vagy utána?

- Nem emlékszem.

- Reméljük, később eszébe jut. Mi történt a kisfiúval?

- Valamit ledugott a torkán, és nem tudták kiszedni. Azt hiszem, egyedül volt a konyhában, és evett.

- Miért nem beszélt nekünk erről eddig?

Holland szerencsétlen ábrázattal nézett a rendőrré.

- Azt hittem, Annie gyilkosát keresik.

- Igaza van. De bármilyen információ fontos lehet.

Hallgattak. Eddie homloka gyöngyözött az izzadságtól, és egyfolytában tördelte a kezét. Fejében különös jelek cikáztak. Annie menyasszonyi ruhában. Annie egy kisbabával a karján. Jelenetek, amelyeket már nem tud megörökíteni.

- Annie hogyan reagált?

Holland kiegyenesedett.

- Nem emlékszem a pontos időpontra, de emlékszem a napra, mert aznap elaludtunk. Nekem aznap nem kellett bemennem dolgozni, Annie lekéste a buszt, azután hamarabb jött haza az iskolából, mert nem érezte jól magát. Azt mondta, nincs jól, és lefekszik aludni. Nem tudtam neki azonnal elmondani.

- Beteg volt?

- Nem. Annie soha nem volt beteg. Egy kis múltó gyengeség. Amikor már nem bírtam tovább, bementem hozzá, és leültem az ágy szélére.

- Folytassa!
- A lányom szinte megbénult. Kétségbeesetten kucorodott össze a paplan alatt. Később sem szólt túl sokat. Csendben gyászolt. A temetésre sem ment el.
- Ön és a felesége elmentek?
- Igen. Ada problémázott, hogy miért nem jön, de elmagyaráztam neki, hogy nagy megrázkódtatás egy tizenévesnek a temetés.
- Értem. És később? Kiment a sírhoz?
- Igen. Többször is. De soha többé nem tette be a lábát a házukba.
- Gondolom, azért beszélt velük? Hiszen vigyázott a gyerekeikre.
- Igen. Sokszor. Különösen az asszonnyal. Ő már nem lakik itt. Elköltözött. Elvált a férjétől. Nehéz visszatálni egymáshoz egy ilyen tragédia után. Újra kell kezdeni. És semmi nem lesz már olyan, mint azelőtt - mondta Holland, mintegy magával beszélgetve. - Csak Sølvin nem látszott semmi. Mintha meg sem érintette volna, ami történt. De ő már csak ilyen. Nekünk pedig el kell fogadnunk a gyerekeinket.
- És Annie? - kérdezte óvatosan Sejer.
- Annie? Már soha nem lett a régi. Azt hiszem, rádöbrent a megmásíthatatlan tényre, hogy halandók vagyunk valamennyien. Gyerek voltam még, amikor elveszítettem az édesanyámat. Borzalmas volt. Akkor jöttem rá én is, hogy mind meghalunk egyszer. Én is, apám is, a testvéreim is.
- Eddie elmerengett egy kicsit, és Sejer békén hagyta. Kicsit később törte meg a csendet.
- Beszélünk kell még valamiről. Előtte azonban tudnia kell valamit.
- Nem tudom, el tudok-e viselni még bármilyen igazságot.
- Nem hallgathatom el tovább. Nem visz rá a lélek.
- Miről van szó?
- Előfordult néha, hogy a lányának nagyon fájtt valamije?

- Nem. Illetve azelőtt, hogy megvettük volna neki az új futócipőjét. Sokszor fáj a lába.

- Arra nem panaszkodott, hogy fáj a hasa?

Holland nem értette, hová akar kilyukadni Sejer.

- Kérdezze meg Adát. Én nem tudok róla.

- Azért kérdeztem öntől, mert azt hittem, önnel volt bizalmas viszonyban.

- Igen, de ez olyan női dolog. Nem hinném, hogy velem kellett volna megbeszélnie.

- Annie-nak egy tumor volt a hasában.

- Tumor? Úgy érti, daganat?

- Igen. Egy tojás nagyságú daganat. Rosszindulatú. Átterjedt a májára is.

Holland szinte megbénult.

- Azt hiszem, téved. Kevés embert ismertem, aki olyan egészséges lett volna, mint a lányom.

- Rosszindulatú daganat volt a hasában - ismételte magát Sejer. - Rövid időn belül megbetegedett volna. A túlélésre pedig nagyon kevés lett volna az esélye.

- Csak nem azt akarja mondani, hogy úgyis meghalt volna? - kérdezte némi agresszív felhanggal Holland.

- A törvényszéki orvosszakértő állapította meg.

- Talán legyenek boldog, hogy megúszta a szenvedést?

- Nem. Dehogy. Nem azért mondtam. Csak sok mindent nem értek.

- Lehet, hogy a lányomnak fogalma sem volt a betegségéről. Vagy ha tudott róla, akkor magában szenvedett. Soha nem volt semmi baja. Orvoshoz is csak akkor ment, amikor megkapta az esedékes oltásait.

- Még valami. Kérem, mondja meg a feleségének, hogy fáradjon be hozzánk, mert ujjlenyomatot kell vennünk róla.

Eddie halványan mosolygott, és hátradőlt a széken. Nem nagyon aludt mostanában. A felügyelő arca kezdett szétesni előtte, ahogy szinte az összes tárgy a szobában.

- Annie övén találtunk két ujjlenyomatot. Az egyik a lányaé, a másik a feleségéé lehet. Azt mondta, előfordult, hogy reggel segített Annie-nak öltözni. Így kerülhetett az ujjlenyomata az övre. Ha nem az övé, akkor csak a tettesé lehet. Amikor levetkőztette, hozzá kellett nyúlania az övéhez.

Holland végre felfogta, mit szeretnének tőle. Akkor vette csak észre a nyomozó kézfejen éktelenkedő jókora foltot.

- A hamu jó az ekcémára - mondta Sejernek. - A hamu a legtisztább dolog, ami csak létezik. Igen sok nyomelemet tartalmaz.

Sejer nem válaszolt. Érezte, hogy Holland gondolatai más irányba terelődtek. Nem akarta zavarni.

*

Halvor nekilátott az ebédjének. Bécsi virsli és főtt káposzta. Amikor elkészült, elmosogatott, és betakargatta nagymamáját egy pléddel, aki szokás szerint a nappaliban pihent. Utána bement a szobájába, behúzta a függönyöket, és leült a képernyő elé. Mostanában ezzel töltötte a szabadidejét. Nekilátott, hogy végigvegye az összes zenét, amit Annie szeretett. Dalcímek, zenészek, együttesek nevei. Utána filmcímekkel próbálkozott, bár ehhez nem fűzött sok reményt. A feladat megoldhatatlannak tűnt. És mi van, ha a lány úgy programozta be a jelszót, hogy az időnként automatikusan lecserélődjön. Nem, az lehetetlen. Ilyesmiről akkor hallott, amikor a hadseregnél volt. De ott katonai titkokról volt szó. Az ilyen jelszavakat szinte lehetetlen megfejteni. Egyre megoldhatatlanabbnak tűnt minden. Semmi kedve nem volt ahhoz, hogy végiggondolja a számítógép billentyűzetéből következő összes kombinációt. Annie biztos valami olyasmit választott, ami tetszett neki, vagy hatást gyakorolt rá. Folytatta a keresgélést, egészen addig, amíg meg nem hallotta nagymamája hangját, aki befejezte a délutáni szunyókálást. Szünetet tartott. Kávét főzött, és megkent néhány szelet kenyeret vajjal. Utána té-

vézett vele egy kicsit, hogy szegény öregasszony ne üldögéljen mindig egyedül a nappaliban. Nem nagyon szóltak egymáshoz. Éjfél körül Halvor kikapcsolta a gépet, lekapcsolta a villanyokat, és lefeküdt. Mielőtt elaludt volna, tűnődött egy kicsit, szerette ezeket a csendben töltött perceket. Ha nem tudott elaludni, és ez gyakran előfordult vele, beosont nagyanyja szobájába, és elcsent tőle egy szem altatót. Amikor nem aludt, Annie járt a fejében. Kék volt a kedvenc színe, és szerette a mazsolás Milkát. És persze tovább agyalt a lehetséges jelszóvariációkon.

Az udvaron nagy csend honolt. A kutyaól bejárata üresen ásítózott az éjszakába. Szerencsére az útról nem látszódott, hogy senki sem lakja, így a tolvajok elkerülték a házat. A pajtában volt a régi fekete-fehér tévé, egy halom újságpapír, Halvor már nem is emlékezett, mikor tartottak a faluban utoljára papírgyűjtést. Mellette egy farakás, ami mögött ott lapult Annie hátizsákja.

Sejter gyakran elfutott egészen Bruvannig és vissza. Tizenhárom kilométer. Hazafelé mindig behúzott, futott, ameddig elérte a fájdalomküszöböt. Mire lezuhanyozott, Elise már oda is készített neki egy pohár jéghideg ásványvizet. Most azonban nem várta senki, csak a kutya nézett rá várakozásteljesen, amikor kinyitotta a fürdőszobaajtót, hogy kiengedje a bennrekedt párát. Felöltözött, kivette a hűtőből az ásványvizet, a kupakját lepöccintette a konyhapult szegélyén, és inni kezdett. Még a feléig sem ért, amikor csöngettek a bejárati ajtón. Különös. Nem nagyon szoktak hozzá jönni. Intett a kutyának, hogy maradjon csendben. Várakozásteljesen nyitotta ki az ajtót. Skarre volt az. Fél lábával még az utolsó lépcsőfokon, hogy azonnal sarkon tudjon fordulni, ha mégsem alkalmas a látogatás.

- Itt jártam a közelben - magyarázkodott.

Volt rajta valami furcsa. Levágatta a haját, egészen rövidre. Göndör tincsei eltűntek, és a haja így sötétebb árnyalatúnak tűnt. Idősebbnek látszott, mint előtte. Sejer csak most vette észre, hogy kicsit elállnak a fülei.

- Micsoda meglepetés - mondta Sejer, és betessékelte. Kollberg, a kutya, lelkesen ugrált és csaholt.

- Kicsit zajos kutya, de nagyon aranyos - magyarázta Sejer.

- Ez megnyugtat, mert elég félelmetes a külseje. Olyan, akár egy farkas.

- Inkább oroszlánra kellene hasonlítania. Legalábbis ez volt a tenyésztő szándéka, amikor létrehozta a leonbergit - jegyezte meg Sejer, és elindult a nappali irányába. - Igazi városi kedvenc.

- Oroszlán? - kérdezte Skarre, és méregetni kezdte a kutyát. - Hát, még egy kis jóindulattal sem mondanám - fűzte hozzá nevetve, majd kicsit körülnézett a lakásban, és a kabátját letette az egyik fotelra.

- Remélhetőleg sikerült beszélned Hollandddal. Úgy értem, a felesége nélkül.

- Igen. És te? Te mit csináltál?

- Meglátogattam Halvor nagymamáját.

- Ó...

- Kávével és süteménnyel kínált, és rengeteget panaszkodott. Most már tudom, milyen az, amikor valaki megöregszik.

- És milyen?

- Fokozatos pusztulás. Észrevétlenül zajlik, csak a hirtelen minőségi változásokat érzékeli az ember - Skarre megborzongott, majd folytatta: - Csökken a sejtosztódás, míg a végén teljesen abbamarad. Gyakorlatilag a rothadás első stádiuma, ami már huszonöt éves kor körül elkezdődik.

- Ajaj, akkor már te is benne vagy a folyamatban. Látszik is rajtad! - nevetett Sejer.

- A vér egyre lassabban kering az erekben. Semmilyen étel nem ízlik, semminek nem érződik már a zamata. Gyakori az alultápláltság is. Nem csoda, hogy meghalunk, ha megöregszünk.

Sejert meglepte Skarre eszmefuttatása. Eszébe jutott saját anyja.

- Hány éves Halvor nagyanyja?

- Nyolcvanhárom. És nem mindenki él ilyen sokáig. Jobb lenne hamarabb meghalni. Úgy hetven körül.

- Nem hinném, hogy a hetvenévesek egyetértének veled. Kérsz ásványvizet?

- Igen, köszönöm - felelt Skarre, majd tenyerével végigsimított a fején, mintha még ő maga sem hinné el a változást.

- Látom, szeretsz zenét hallgatni - mondta, és végignézett Sejer jelentős zenei gyűjteményén. - Megszámoltad?

- Úgy ötszáz CD - kiabálta Sejer a konyhából.

Skarre odament a polchoz, hogy megnézzze, pontosan milyen zenékről van szó. Úgy gondolta, hogy a zenei ízlés sok mindent elárul az emberről.

- Laila Dalseth. Etta James. Billy Holiday. Edith Piaf - olvasta, és elmosolyodott. - Főnök, csak nőket hallgatsz?

- Nem hinném - nézett rá Sejer, és kitöltötte az ásványvizet.

- Dehogynem! Folytassam? Eartha Kitt. Lill Lindfors. Monica Zetterlund. Kik ezek?

- A legjobbak, de te túl fiatal vagy ehhez.

Skarre leült, majd felemelte a poharát, és az alját, amely nedves volt, a nadrágjába törölte. Sejer előkotorta dohányos zacskóját az újságpapír alól, kerített cigarettapapírt is, és nekilátott, hogy sodorjon magának egy cigit.

- Mit mondott Holland? - kérdezte Skarre.

- Annie tudott arról, hogy Jensvoll ült. Talán azt is tudta, miért.

- Izgalmas!

- És az egyik gyerek, akire vigyázott, meghalt - folytatta Sejer. - Tavaly novemberben történt, amikor Annie egyébként is megváltozott. Nem akart elmenni a temetésre, és

attól fogva nem vigyázott gyerekekre. Holland szerint nincs ebben semmi különös, mert kamaszkorában az ember nem nagyon tud mit kezdeni a halál tényével.

Sejer figyelmét még beszéd közben sem kerülte el, hogy Skarre egyre feszültebben figyelt. – Abbahagyta a kézilabdázást, szakított egy időre Halvorral, és magába zárkózott.

Skarre tüzet adott Sejernek, és nézte, milyen élvezettel szív bele főnöke a cigarettába.

– A halál oka nyilvánvalóan baleset volt, a gyerek kétéves volt, nem csoda, ha egy tizenéves kamasz ezen kiborult. Jól ismerte a gyereket és a szüleit is. De...

Itt szünetet tartott egy pillanatra, mert időközben elaludt a cigarettája.

– Ezek szerint ez a magyarázata annak, hogy hirtelen megváltozott.

– Lehetséges. De rákos volt, és ezen a tényen nem sokat változtat az sem, ha nem tudott róla. Én mégis abban reménykedtem, hogy ráakadunk valamire, valamire, ami előbbre visz bennünket.

– És mi a helyzet Jensvoll-lal?

– Nem hinném, hogy valaki azért gyilkolna, hogy titokban tartson egy tizenegy évvel azelőtt történt esetet, amiért ráadásul meg is bűnhődött. Kivéve, ha nem próbálkozott megint.

– Most döbbenek rá, hogy te dohányzol.

– Csak ezt az egyet. Ma este. Van kedved elkísérni egy kis autókázásra?

– Persze. Hova megyünk?

– A lundebyi templomhoz – válaszolta Sejer, és mélyen letűdözte a füstöt. – Nem tudom igazán, hogy miért. Csak szeretnék körbeszaglászni.

– Jobban megy a gondolkodás a szabad levegőn, ugye?

– A környezet befolyásolja a gondolatokat. Az ember többet sejt meg, ha a helyszínen van. Akkor beszélni kezdenek a dolgok.

– Lenyűgöző. A kapitányságon is szoktál erről mesélni?

- Gyanítom, hogy az államügyészt nem érdeklik a megérzéseim. Illetve érdeklik, ha tényekkel is alá tudom támasztani - fejezte be Sejer a szónoklatát, és áhítattal kifújta a füstöt. Majd Skarre felé fordult: - És Halvor nagyanyja mondott valami hasznosat azonkívül, hogy teletömött kávéval, sütivel, és megihlette az elmúlásról szóló eszme-futtatásodat?

- Elég sokat mesélt Halvor apjáról. Hogy milyen aranyos kiskgyerek volt. Csak szerencsétlenül alakult később az élete.

- Miért is mondott volna rosszat a saját gyerekééről?

- Elmondta, hogy Halvor elbástyázta magát a szobájában, és órákon át ül a számítógép előtt. Néha még éjszaka is.

- És mit csinál?

- Fogalmam sincs. Talán naplót ír.

- Szívesen beleolvasnék.

- Mi lenne, ha behívnánk?

- Jó ötlet.

Kiitták a maradék ásványvizet, és felálltak. Az ajtó felé menet Skarre felfigyelt Elise fényképére.

- A feleséged?

- Az utolsó kép, ami készült róla.

- Pontosan olyan, mint Grace Kelly - állapította meg Skarre. - Hogy kaparinthatott meg egy nyomozó egy ilyen szépséget?

Sejert meglepte kollégája közvetlensége és nyíltsága. Először nem is tudta, mit feleljen.

- Biztos tudok valamit - mondta végül sejtelmesen.

Az autó lekanyarodott a lundebyi templomhoz vezető köves útra. A templomot lámpákkal világították meg, és az embernek könnyen az az érzése támadt, mintha évszázadok óta állna a lámpák rózsaszín fényében, pedig csak százötven éves volt. Halkan csukták be a kocsiját,

egy darabig csak álltak szótlanul, és figyeltek. Skarre lassan elindult az épület felé, útközben felfigyelt a templom mellett sorba rendezett sírokra. Tíz fehér sírkő.

- Ez meg mi?

Megálltak, és elolvasták az egyik sírfeliratot.

- Háborús sírok - mondta halkán Sejer. - Angol és kanadai katonák. - Németek lőtték le őket az erdő szélén. A lányomtól tudom.

- „Pilot Officer, Royal Air Force, A. F. Le Maistre of Canada. Age 26. God gave God has taken.” Hosszú utat tett meg azért, hogy itt nyugodhasson.

Sejer csodálkozva nézett kollégájára, majd elindult lefelé az úton. Annie a templomkert szélén nyugszik, szemben egy építési területtel. A virágok már elhervadtak a sírján. A két nyomozó megállt egy pillanatra, és gondolataiba mélyedt, majd tovább indultak, hogy végignézzék a többi sírt. Két sorral Annie sírja mögött Sejer végre megtalálta, amit keresett. Aprócska kő, felül szépen vésett felirattal. Skarre lehajolt, hogy elolvassa. - Drága Eskilünk...

Sejer bólintott. - Eskil Johnas. Született 1992. augusztus 4-én, meghalt 1994. november 7-én.

- Nem mondod? Johnas, a szőnyegkereskedő?

- Igen, Eskil az ő fia. Megakadt a torkán egy falat, és meghalt. A gyerek halála után tönkrement a házasságuk. Azt hiszem, ez nem is olyan különös. Van egy nagyobb fia is, aki az anyjánál lakik.

- Hiszen a nappalijában mindkét gyerekről ott volt a fénykép - mondta Skarre, és fázósan zsebre dugta a kezét. - Mi ez a lyuk a kő tetején?

- Valamit levehettek innen. Talán egy galambot vagy egy angyalkát. Kisgyerekek sírjára gyakran tesznek ilyesmit.

- Fura, hogy nem pótolták. Olyan elhanyagolt ez a sír, mintha nem gondozná már senki. Eddig azt hittem, hogy csak öregekről szoktak így megfeledkezni.

Körülnéztek. A templom körüli temetőt minden oldalról szántóföldek vették körül. A közeli paplak ablakából hívatóan szűrődött ki a fény. – Nem olyan egyszerű idáig eljutni. Az anya Oslóba költözött. Elég messze van innen.

– Johnas két perc alatt ideérne.

Skarre a másik irányba nézett, ahol a hegy felé vezetett az út.

– Még látja is a templomot a házából – jegyezte meg Sejer.

– Most is ide látszanak a falu fényei. Emlékszem, magam is felfigyeltem a templomra, amikor fent jártunk nála. Talán ennyi elég is neki.

– Azóta meg kellett születnie a kiskutyáinak.

Sejer nem válaszolt.

– Még mindig nem értem. A gyerek meghalt, Annie pedig megváltozott a halála után. Miért vette ennyire a szívére? Erős, egészséges lány volt. Egy ilyen embernek nem kellett volna csak így összeroppannia. Az ember, bármennyire fáj is, elfogadja a halált, és él tovább – mondta végül, és zavartan letérdelt a gondozatlan sír mellé, hogy még egyszer szemügyre vegye, és elrendezze a ritkás növényzetet.

– Miért reagált így, annak ellenére, hogy erős volt? Mit jelenthet ez? – kérdezte Skarre.

– Nem tudom. Fogalmam sincs, merre induljunk el.

– Nem értem, mi viszi rá az embereket, hogy sírokról lopjanak.

– Hidd el, az jó jel, hogy nem érted – mondta Sejer, miközben felállt a sír mellől.

Visszamentek az autóhoz.

– Hiszel Istenben? – kérdezte váratlanul Skarre.

Sejer összeszorította a száját. – Hm. Inkább valamiféle erő létezésében hiszek.

Skarre mosolygott.

– Ezt az erő dolgot már hallottam valahol. Az emberek hajlanak rá, hogy erőnek nevezzék, ahelyett, hogy nevet adnának neki. Persze értem én. Az isten szó manapság sokak számára negatívan cseng. És ez az erő hova vezet minket?

- Nem véletlenül mondtam erőt, és nem akaratot - jegyezte meg Sejer.

- Ezek szerint egy akaratlan erőben hiszel?

- Ezt sem mondtam. Erőnek neveztem, akarat irányítja vagy sem.

- Valahogy nehezen tudom elképzelni az akarat nélküli erőt.

- Nem adod fel! Vagy így szeretnéd megfogalmazni a saját hitedet?

- Még az is lehet - nevetett Skarre.

- Értem.

Skarrét továbbra sem hagyta nyugodni valami. - És mi a helyzet a hittel?

- Nem értem, miről is szól valójában.

- A lényeg az, hogy legyen egy álláspontod. Amiből kiindulva leéled az életed. Célt és értelmet ad a létezésnek, és elviselhetővé teszi a halál gondolatát.

- Csak nem megtértél?

Skarre elnevette magát. Nevetése felidézte a dél-norvégiai nyarak hangulatát, a tenger kékjét, sós illatát. - Az emberek mindig megnehezítik az életüket. Pedig alapvetően minden olyan egyszerű. Nem kell mindig mindent érteni. Elég, ha érez az ember. A megértés csak a következő lépés.

- Jó gondolat! - mondta Sejer.

- Kezdelek átlátni. Nem hiszel Istenben, de azt hiszed, hogy a mennyország kapuja tárva-nyitva áll előtted. Te is arra számítasz, mint még oly sokan, hogy Szent Péter elszundít majd a könyve fölött, és te szépen, észrevétlenül besurransz.

Sejer hümmögött egy kicsit, majd olyat tett, amiről soha nem gondolta, hogy képes lesz rá: átölelte Skarrét, és megveregette a hátát.

Visszaérték az autóhoz. Sejer leszedett a szélvédőről egy odatapadt juharlevelet.

- Már rég vettem volna egy új galambot vagy angyalkát, és odaerősítettem volna a kőhöz, ha az én gyerekem lenne.

Sejer beindította az öreg Peugeot-t. Kis ideig csak a felzúgó motor hangja visszhangzott a rájuk borult csendben.
- Azt hiszem, én is.

Halvor folytatta kutakodását a gép előtt. Egy percig sem gondolta, hogy könnyű dolga lesz. Miért éppen ezzel lenne? Egész eddigi élete csupa megpróbáltatás volt. Századszorra is végiggondolta az összes dalcímet, énekes nevét, könyvek szereplőit, címeit, Annie jellegzetes kifejezéseit. Már nem érdekelte a tévé, nem hallgatott zenét, semmi mással nem foglalkozott, csak a múlttal. Ez lett élete célja és értelme. Nem volt kedve a jövőbe tekinteni, mert ott nem várta más, csak a magány.

Túlságosan is jó volt Annie-val. Már akkoriban is eszébe jutott, hogy mi lesz velük, merre tart a kapcsolatuk.

Nagyanyja nem szólt bele, mivel tölti az idejét, csupán annyit jegyzett meg, hogy nem ártana felásni a kertet a ház mögött, összesöpörni az udvart, esetleg rendet rakni a pajtában. Mert, mint mondta, elérkezett a tavaszi munkák ideje. Rendbe kell tenni a kertet a tél után. A virágoskertben alig láthatóak a tulipánok, mert mindent elborított a gaz. Halvor ilyenkor bólintott, mintha tudná, miről van szó, majd folytatta a keresést ott, ahol abbahagyta. Nagyanyja végül feladta a küzdelmet, hátha sokkal fontosabb az, amivel unokája ennyire el van foglalva. Nagy nehezen felhúzott egy edzőcipőt, és botjára támaszkodva kibotorkált a kertbe. Nem nagyon járt már sehová. Néhanapján, ha különösen jól érezte magát, elsántikált a boltig. Minden milyen szürke és lepusztult. A ház, az udvar. Vagy csak neki romlott a látása? Vagy mindkettő? Benézett a pajtába. Lehet, hogy a régi kerti bútorokat még lehet használni. Milyen jó lenne

felállítani a ház előtt. Jól nézne ki. A többi ház előtt már rég
kint vannak a kerti padok és asztalok. Öreg keze a villany-
kapcsolót kereste a falon.

*

Astrid Johnsnak fonalboltja volt Oslo nyugati részén.

Egy kötőgép mellett ült, és valami nagyon puha, angóraszerű fonallal dolgozott. Talán rugdalózó egy csecsemőnek. Egy férfi lépett az üzletbe, odament hozzá, és egy darabig csendben figyelte a munkát. Zavarba jött. Olyan nőies és puha volt itt minden.

- Babatakarót kötök - mosolygott. - Megrendelésre készítek mindent.

A férfi csodálkozva nézte a nő arcát. Idősebbnek tűnt, mint a férfi, akivel valaha házasságban élt. Az asszony szépsége lenyűgözte a férfit. Nem az a lány, finom szépség, mint amilyen Elise volt. Sejtet a nőből sugárzó nyers, ösztönös szépség ragadta meg leginkább. Csak bámulta, le sem tudta venni róla a tekintetét. Ahogy a nő feléje fordult, megérezte az illatát, amely olyan volt, mintha egy édességbolt kellős közepén állna. Nehéz vaníliaillat lengte be a teret.

- Konrad Sejer - mutatkozott be. - Nyomozó.

- Sejtettem, hogy eljön hozzám - mosolygott rá a nő. - Tudtam már, amikor belépett. Nem is értem, mintha magukra lenne írva, pedig nem is egyenruhában járnak.

Lehet, hogy igaza van, és a rendőrségen töltött hosszú idő alatt kialakított egy csak rá jellemző stílust? Vagy ez az asszony érzékenyebb az átlagnál?

A nő felállt, és lekapcsolta a munkalámpáját.

- Menjünk hátra az irodámba - mondta, és egy apró helyiségbe vezette, mely a bolt hátsó részéből nyílt.

- Nagyon sajnálom, ami Annie-val történt. Nem találok rá szavakat. Lelkiismeret-furdalásom van amiatt, hogy nem mentem el a temetésére. Képtelen voltam. Csak virágot küldtem - magyarázta, és egy üres székre mutatott.

Sejer megköszönte és leült. Különös, elfeledett érzés támadt fel benne. Teljesen egyedül volt ezzel a gyönyörű nővel, és nem tartózkodott rajtuk kívül senki a helyiségben, aki mögé elbújhatott volna. A nő szerencsére nem veszítette el lélekjelenlétét. Az ő számára természetes lehetett a saját szépsége.

- Jól ismertem Annie-t. Sokszor volt nálunk. Ő vigyázott Eskilre. Volt egy fiunk, aki tavaly ősszel halt meg. Eskilnek hívták.

- Tudom - mondta a felügyelő.

- Gondolom, beszélt Henninggel. Tudja, Annie a fiam halála után nem jött többé hozzánk. Sajnáltam Annie-t. Az ember tizennégy évesen nem tudja, hogyan reagáljon az ilyesmire.

Sejer bólintott, és zavartan csavargatta zakóján a gombokat. Túlságosan meleg volt ebben a kicsi irodában.

- Sejtik már, ki tehette ezt a szörnyűséget?

- Nem - vallotta be őszintén a felügyelő. - Még csak tapogatózunk. Mondjuk úgy, hogy a taktikai fázisig még nem jutottunk el.

- Attól tartok, én sem leszek a segítségükre - mondta, és elhallgatott. - Tudja, Annie sokkal rendesebb és aranyosabb volt, mint a legtöbb lány az ő korában. Komoly volt. Tanult és keményen sportolt. Udvarolt neki egy fiú, Halvornak hívták. Úgy tudom, azóta véget ért a kapcsolatuk.

- Téved - vetette közbe Sejer halkan.

Kis ideig egyikük sem szólalt meg. Sejer úgy gondolta, hogy kivárja, hátha van még valami mondandója az asszonynak.

- Mit szeretne még tudni? - kérdezte végül a felügyelőt.

Sejert inkább a nő külseje kötötte le, karcsú termete, sötét szeme. Minden egyes ruhadarabja kötött volt. Szoknyája szűk, felsője testhez álló, mélyvörös alapon zöld, bordázott mintával. Fekete, alacsony sarkú cipőt viselt. Hosszú, egyenes szálú haját egyszerűen hordta. Rúzsának épp olyan színe volt, mint a ruhájának. Fülbevalója apró, talán bronzból

készült, de szinte teljesen elrejtőzött a haja mögött. Fiatalabb volt, mint Sejer, bár szája és szeme körül megjelentek már a finom ráncok.

- Csak keresgélek és kérdezősködöm, mint említettem - felelte óvatosan. - Meséljen kicsit, milyen volt a kapcsolata Annie-val?

- Gyakran vigyázott Eskilre. Többször is eljött egy héten. Másvalakit nem nagyon tudtam megkérni, mert Eskil nem volt egyszerű gyerek. De gondolom, ezt már hallotta.

- Igen, már említette valaki.

- Hiperaktív volt. Nem volt egy nyugodt pillanata sem. Hangos, mozgékony, biztos sejti, miről beszélek.

A nő ironikusan felnevetett.

- Furcsa, hogy ilyeneket mondok a saját gyerekemről, de tényleg nehéz eset volt. Annie azonban remekül kezelte.

Itt egy kicsit eltűnődött, mielőtt folytatta volna.

- Henninget és engem is totálisan lefárasztott. Annie-t valóságos áldásnak tekintettük. Beültette a kicsit a babakocsiba, adtam nekik egy kis pénzt, lesétáltak a központba, a boltig. Édességet vagy más apróságot vettek. Ilyenkor egy-két órán át mindig távol voltak. Előfordult, hogy bementek a városba, felültek a kisvasútra. Azt hiszem, Annie szándékosan maradt vele sokáig távol. Akkoriban gyakran dolgoztam éjszakásként a kórházban, és nappal aludtam. Valóságos felüdülés volt számomra, amikor Annie magával vitte Eskilt. Van még egy fiunk, Magne, de ő túl nagy volt már ahhoz, hogy babakocsiban tologassa Eskilt. Amikor csak tehetett, kivonta magát mindenből, ahogy a fiúk azt gyakran teszik.

Minden egyes alkalommal, amikor a nő megmozdult, Sejer orrát megcsapta a belőle áradó vaníliaillat. Az irodából rá lehetett látni az ajtóra, de amíg Sejer ott tartózkodott, egy vevő sem tért be. A nőt felzaklatta, hogy a fiáról kellett beszélnie. Képtelen volt Sejer szemébe nézni. Pillantása ide-oda csapongott a szűk szobában.

- Hány éves volt Eskil, amikor meghalt?

- Huszonhét hónapos - mondta a nő, és a feje rándult egyet.

- Akkor történt, amikor Annie vigyázott rá?

A nő felpillantott. - Istenem, dehog. Már majdnem azt mondtam, hogy szerencsére, az borzalmas lett volna. Azon végképp nem tudta volna túltenni magát.

Újabb hallgatás. Sejer mélyeket lélegzett, hogy összeszedje magát.

- Megmondaná, miféle baleset volt valójában?

- Henning nem mondta el?

- Nagy vonalakban - hazudta Sejer -, de szükségem lenne a részletekre.

- Én az emeleten aludtam. Henning a fürdőszobában borotválkozott, Eskil pedig beledugott a szájába egy nagyobb falatot. Henning nem hallott semmit. A gyerek be volt szíjazva az etetőszékébe - suttogta a nő. - Reggelizett. Muszáj volt bekötni, de a többi kisgyerekekkel is ezt csinálják az ő korában.

- Tudom, miről beszél. Az én gyerekem is volt kicsi, és most már unokám is van.

A nő nagyot nyelt.

- Henning találta meg a gyereket. Teljesen kék volt az arca. A mentők húsz perc múlva értek ki. Már nem volt remény.

- A Központi Kórházból jöttek?

- Igen.

Sejer kinézett az ablakon. Az utcán egy hölgy állt meg a bolt előtt, és gyönyörködve nézte a kirakatban lévő norvégmintás pulóvert.

- Szóval reggel történt a baleset.

- Igen. Korán reggel, november hetedikén.

- Ön az emeleten aludt egész végig?

A nő kezdte magát kényelmetlenül érezni.

- Azt hittem, Annie-ről fogunk beszélgetni.

- Mondjon még valamit Annie-ről - vágta rá zavartan Sejer.

Eskil anyja azonban nem mondott semmit. Felállt, keresztbe fonta a karját, és Sejer felé fordult.

- Gondolom, beszélt már mindenkivel, aki a Krystallenben lakik.

- Így van.

- Akkor tud már mindent, amire csak kíváncsi.

- Ez így van, ugyanakkor nem kaptam még választ arra a kérdésre, vajon miért borult ki akkor annyira Annie.

- Nem értem, mi ebben a különös - kérdezte a nő, és a hangja már nem csengett olyan barátságosan. - Meghalt egy kétéves kisgyerek, akihez rettenetesen kötődött. És Annie nagyon büszke volt arra, hogy ő volt az egyetlen, aki kordában tudta tartani.

- Valóban, tényleg nem is olyan különös. Nekem viszont az a feladatom, hogy megértsem Annie személyiségét. Nagy segítségemre lenne.

- Már mindent elmondtam, amit tudok. Igazán nem akarom hátráltatni a nyomozást, de nagyon nehéz nekem erről beszélni. Egyébként is, úgy tudom, hogy a gyilkosság szexuális indíttatású volt.

- Nem biztos.

- Miért? Az újságban azt olvastam, hogy ruha nélkül találtak rá. Az ilyesmi mindig a szexről szól - mondta a nő, és elpirult. - Mi más indítéka lehetett bárkinek is?

- Ez itt a kérdés. Mi sem értjük. A nyomozásból eddig csak annyi derült ki, hogy nem voltak ellenségei. És ha nem a szex az indíték, akkor vajon mi más?

- Az ilyenek biztos nem a normális emberek logikája szerint járnak el.

- Sajnos azt sem jelenthetjük ki, hogy egy őrült tette. És az indítékról fogalmunk sincs. Mióta ismeri Henning Johnt?

A nő elgondolkodott.

- Tizenöt éve. Magnével voltam terhes, amikor összeházasodtunk. Fiatalabb, mint én - tette még hozzá, bár sejtette, hogy a felügyelő már észrevette a tényt. - Sokat vitatkoztuk azon, hogy legyen-e másik gyerekünk, de végül megszületett Eskil.

- Eskil afféle szerelemgyerek volt?

- Igen.

- Az idősebbik fiú most tizenhét lehet.

- Igen.

- Van kapcsolata az apjával?

- Természetesen - felelte értetlenül a nő. - Sokat van Lundebyben, és a régi barátait is látogatja. Néha nem olyan egyszerű. Tudja, azok után, ami történt.

Sejer természetesen megértő volt.

- Milyen gyakran látogatja Eskil sírját?

- Ritkán - ismerte el a nő. - De Henning rendben tartja a sírt. Nekem kicsit bonyolult odáig eljutni. Viszont megnyugtató arra gondolni, hogy valaki törődik vele.

Sejernernek eszébe jutott a gondozatlan kis sír, de nem szólt egy szót sem. A bejárati ajtó hirtelen kinyílt, és egy fiatal ember lépett be rajta.

- Magne! - kiáltotta az asszony. - Itt vagyok bent.

Sejer megnézte magának a fiút, aki nagyon hasonlított az apjára, igaz, hogy több volt a haja, és izmosabb is volt. A fiú nem ment át az irodába, megállt a küszöbön, és várt. Arcán zavar és elutasítás tükröződött. Viselkedése illetlenség volt a hajához és kemény izmaihoz.

- Köszönöm a beszélgetést, asszonyom - búcsúzott Sejer, és felállt. - Keresni fogom még, ha a nyomozáshoz szükségem lesz információkra.

Biccentett a fiú felé is, majd elhaladt mellette. Az asszony egy darabig még nézett utána, majd meggyötört tekintetét a fiára emelte. - Annie gyilkossági ügyében nyomoz - mondta. - Különös, hogy szinte csak Eskilről kérdezett.

Sejer megállt az üzlet előtt, ahol egy Kawasaki parkolt, talán Magne Johnas motorja. A motoron egy fiatal nő ült. Nem vette észre a rendőrt, a körmét nézegette. Piros moto-

ros dzsekit viselt, és a sisak alól kivillant szőke haja, ami Se-jert az angyalhajra emlékeztette, amit karácsonykor a fára szoktak akasztani. A lány felnézett, és fázósan húzta össze a dzsekijét.

- Jó napot, Sølvi - mondta a felügyelő, és átment az utca másik oldalára.

Sejer beült az autóba, és az autópálya felé indult. Vezetés közben mindig sikerült rendeznie a gondolatait. Eskill Johnas. Egy hiperaktív kisfiú, akire csak Annie tudott vigyázni. A kisfiú hirtelen meghal, egyedül, egy etetőszék biztonsági szíjába akadva. Sejer önkéntelenül is saját unokájára gondolt. Nem túl jó hangulatban fordult a Halvorék háza felé vezető útra.

Halvor Muntz a konyhában serénykedett. Éppen a megfőtt spagettit szűrte le. Újabban gyakran megfélemedezett az evésről. Gyengének érezte magát, és a nagymamától elcsent altató, amit előző éjjel megint kénytelen volt bevenni, nem tette sokkal elviselhetőbbé fizikai állapotát. A víz zubogásától nem vette észre, hogy Sejer leparkolt a ház előtt. Aztán meghallotta, amint nagyanyja visszatért a kertből. Lábán az edzőcipővel mulatságos látványt nyújtott. Halvornak eszébe jutott, hogy elfelejtette megsózni a spagettit. Nem baj, a reszelt sajt meg a ketchup segít majd.

- Halvor - lihegte nagyanyja az előszobából. - Nézd csak, mit találtam! Egy régi iskolatáska. Tele könyvekkel. Nem is tudtam, hogy így vigyáztál rá!

A fiú először nem értette, miről van szó. Amikor végre felfogta, mit is mondott a nagyanyja, lába földbe gyökerezett az ijedtségtől. A hátizsákról egy üvegnyitó lógott le.

- Ez Annie táskája - suttozta.

A hátizsákon tintafoltok, egy tönkrement töltőtoll nyomai.

- Itt felejtette?

- Igen - vágta rá gyorsan Halvor. - Beviszem a szobámba, és majd odaadom Eddie-nek.

Nagymamája ránézett, a ráncos arcon látszott, hogy egyre inkább a hatalmába keríti a rémület. A folyosó végén váratlanul egy jól ismert arc bukkant fel. Halvor szíve úgy kalapált, hogy majd' kiugrott a helyéről. Ott állt a konyhában Annie iskolatáskájával a kezében.

- Halvor - mondta határozottan Sejer. - Velem kell jönnöd.

Halvor szédülni kezdett, megpróbált lépni egyet, de lába alól szinte kicsúszott a talaj, a mennyezet megindult feléje, úgy érezte, pillanatokon belül összeesik.

- Annie táskáját útközben adjátok be Eddie-nek! - morogta idegesen a vénasszony, és idegesen csavargatta ujján a karikagyűrűjét, mintha túl nagy lenne.

Halvor nem felelt. Forogni kezdett vele a világ, kezében remegett a hátizsák, pedig nem volt nehéz. Alig volt benne valami, csupán egy Sigrid Undset-biográfia, egy tanulmánykötet az írónőről és a „Koszorú” egy példánya. Meg Annie jegyzetfüzete, amelyben Halvorról őrzött egy képet. Tavaly nyáron készült, amikor olyan szépen lebarapult, és végre úgy érezte, hogy jól néz ki. Nem úgy, mint most, amikor patakokban folyt róla a víz, az arca pedig holtsápadt volt a félelemtől.

Nyomasztó volt a hangulat. Soha nem érezte magát még ilyen pocskékul.

- Ugye, tudod, miért hoztalak be?

- Igen.

Halvor felemelte egyik lábát, és végignézett lestrapált edzőcipőjén, amely szinte már használhatatlanná vált, talpa félig levált.

- Előkerült nálad Annie iskolatáskája, ami közvetlen kapcsolatba hoz a gyilkossággal. Fölfogod, mit mondok?

- Igen. De hibát követ el.

- Annie barátjaként megfigyelés alatt tartottunk, de nem volt semmi, ami miatt bevihettünk volna. A nagymamád elvégezte helyettünk a munkát. Ezzel biztos nem számoltál. Olyan rossz a lába. És egyszer csak eszébe jut kitakarítani a pajtát. Ki hitte volna?

- Nem tudom, hogy került oda! A nagymamám találta meg a pajtában, ez minden, amit tudok.

- Gondosan elrejtve egy gumimatrac mögött?

Halvor egyre jobban elsápadt. Oldódott a merevsége, oly régóta most először.

- Valaki rám akarja terelni a gyanút.

- Mit beszélsz?

- Hogy valaki odarakta. Egyik este a házunk körül ólálkodott valaki. Hallottam.

Sejer szomorúan mosolygott.

- Nyugodtan kinevethet - folytatta Halvor. - De így van. Valaki, aki el akarja hitetni, hogy én vagyok a bűnös. Valaki, aki tudta, hogy együtt jártunk - mondta Halvor, és dacosan a felügyelőre nézett.

- Mindig is úgy véltem, hogy olyasvalaki követte el a gyilkosságot, aki ismerte. Talán éppen olyan jól, mint te.

- Nem én voltam. Fogja már föl! - kiabálta Halvor. Letörölte homlokáról az izzadságot, és próbált megnyugodni.

- Van még valaki, akivel beszélünk kellene? Akiről megfeledkeztünk?

- Nem tudok senkiről.

- Esetleg egy új barát?

- Nem volt ilyesmi.

- Miért vagy ebben ennyire biztos?

- Megmondta volna.

- Szerinted azonnal odarohant volna hozzád, hogy megmondja, új szeretője van? Hány lánnyal volt eddig kapcsolatod, Halvor?

- Ő megmondta volna. Maga nem ismerte Annie-t.

- Ez igaz. Abban is biztos vagyok, hogy sok dologban más volt, de bizonyos dolgokban, bizonyos dolgokban, Halvor, ugyanolyan volt, mint a többi lány.

- Nem tudom, milyen a többi lány.

Halvor összekuporodott a széken, bedugta az ujját a cipője gumitalpa és a vászon közé, és elkezdte kitágítani a rést.

- Inkább ujjlenyomatokat keresnének azon a zsákon!

- Fogunk, ha ez megnyugtat. Csakhogy nagyon egyszerű ám eltávolítani az ujjlenyomatokat, úgyhogy nem nagyon lesz rajta más, mint a tiéd és a nagyanyádé.

- Hozzá sem nyúltam a zsákhoz. Úgy értem, mostanáig.

- Majd meglátjuk. Ezek után megvizsgáljuk a motorodat, a sisakodat, a motoros ruhádat. Átkutatjuk a hátatokat. Ha van még valami rejtegetnivalód, jobb, ha most valld be.

- Itt kell maradnom éjszakára?

- Attól tartok, igen.

- Milyen sokáig?

- Nem tudom - mondta a felügyelő, és ránézett a vele szemben ülő sápadt fiúra. - Mondd csak, Halvor, mit csinálsz éjszakánként a számítógépeden? Éjszakába nyúlóan szoktál dolgozni.

- Szimatolnak utánam? - kapta fel a fejét Halvor.

- Mondhatjuk úgy is. Igen sok ember után szimatolunk mostanában. Naplót írsz?

- Nem csinálok semmi különöset, csak játszom. Sakkozni szoktam, például.

- Magaddal?

- Nem, a Szűzanyával - felelte szárazon.

Sejer nagyot nyelt. - Halvor, tudom, hogy eltitkolsz előlünk valamit. Fedezni akarsz valakit?

- Kezd elegendem lenni.

- Ha képtelen vagy az együttműködésre, lefoglaljuk a gépedet.

- Csak nyugodtan - mondta mosolyogva a fiú. - Úgysem tudnak belépni.

- Jelszóval láttad el?

Halvor rettenetesen szomjas volt, de nem kért inni. Olyan lenne, mintha koldulna. Odahaza a hűtőszekrényben van egy üveg barna sör. Most arra gondolt.

- Ezek szerint tele van fontos információval, már ha ennyire titkolod előlünk.

- Nincs a gépen semmi különös.

- Megtennéd, hogy nem tómondatokban beszélsz?

- Írogatok, ha unatkozom.

Sejer felállt, a szék finoman hátracsúszott a linóleumon.

- Látom, szomjas vagy. Hozok magunknak kólát.

Sejer kiment. Halvorra ráborult a csend. Az edzőcipőjén már jókora lyuk tátongott, kilátszott koszos teniszsocknija. A távolban sziréna hangja szólt, de nem tudta pontosan megmondani, milyen irányból jön. Valamelyik házból egyenletes zúgás hallatszott, pontosan olyan, mint a moziban filmkezés előtt.

- Itt vagyok - bukkant fel az ajtóban Sejer két üveg kólával. - Kinyitom kicsit az ablakot, rendben?

Halvor bólintott.

- Nem én tettem.

Sejer előhalászott valahonnan két műanyag poharat, és beletöltötte az innivalót.

- Miért tettem volna?

- Közvetlen okát én sem látom - sóhajtott fel a felügyelő, és lehajtotta a pohár tartalmát. - De ennek nincs jelentősége. Néha elragadnak az indulataink, és felülkerekednek a józan eszünkön. Ilyen egyszerű a válasz. Előfordult már veled?

Halvor egy szót sem szólt.

- Ismered Raymondot, aki a hegy alatt lakik?

- A Down-kórost? Néha összefutok vele az úton.

- Jártál valaha a házánál?

- Elmentem mellette. Nyulai vannak.

- Beszéltél vele?

- Soha.

- Tudtad, hogy Knut Jensvoll, Annie edzője ült nemi erőszakért?

- Annie mesélte.

- Tudtak mások is erről?

- Nem tudom.

- Ismerted a kisfiút, akire régebben vigyázott? Eskil Johannast?

Erre már Halvor is felkapta a fejét.

- Igen. Meghalt.

- Mesélj róla!

- Miért? - kérdezte csodálkozva Halvor.

- Csak tedd azt, amire kérlek.

- Hát... olyan nyüzsgős kissrác volt. Nagyon furcsa.

- Furcsa?

- Elképesztő energiákkal rendelkezett.

- Nehéz volt bánni vele?

- Strapás. Egy percig sem tudott egy helyben maradni. Szerintem gyógyszer is kapott. Mindenhová be kellett szíjazni, a székébe, a kocsijába. Néha én is elkísértem Annie-t, amikor vigyázott rá. De ő tudott bánni vele.

Halvor megitta a maradék kóláját, és megtörölte a száját.

- Ismered a szüleit?

- Nem nagyon, de tudom, kikről van szó.

- És nagyobbik fiukat?

- Magnét? Csak távolról.

- Magne csapta a szelet Annie-nak?

- Csak a szokásos volt. Megnézte, amikor elment mellette.

- Te mit szóltál ahhoz, hogy más fiúk megnézték a barátnődet?

- Hozzászóltam. Annie pedig elutasítóan viselkedett velük.

- Valakivel mégiscsak elment. Ezek szerint volt egy kivétel.

- Fölfogtam.

Halvor elfáradt. Behunyta a szemét. A szája szegletétől húzódo vágás ezüstösen csillogott a lámpa fényében.

- Volt néhány dolog Annie-val kapcsolatban, amit soha nem értettem meg. Néha nagyon idegesnek, sőt dühösnek látszott. Ha megkérdeztem, mi baja, az csak olaj volt a tűzre. Azt vágta a fejemhez, hogy nem köthet mindent az orromra.

Halvort felizgatták az emlékek, és nehezen vette a levegőt.

- Szóval az volt az érzésed, hogy valamit nem akar megosztani veled?

- Nem tudom. Én sokat meséltem magamról. Szinte mindent elmondtam neki, hogy érezze, jó dolog, ha van valaki, akivel bizalmas viszonyban lehetsz.

- De a te vallomásaid talán nem voltak olyan egetrengetőek. Talán az övéi rosszabbak voltak?

Semmi nem lehetett ennél rosszabb. Semmi az égarda világon.

- Halvor?

- Volt valami, amit nem akart megosztani velem.

*

Valamit nem akart megosztani velem.

Halvor olyan pontosan fogalmazta meg az érzéseit, hogy nem hazudhatott. Vagy csak nagyon el akarta hinni, hogy igaz, amit mond? A hátizsákot mégiscsak az ő pajtájukban találták meg. Sejer érezte, hogy Halvor is titkol valamit. Annie szerette a gyerekeket, és aki a legközelebb állt a szívéhez, az meghalt. Annie-nak soha nem lehettek volna gyerekei, és a napjai meg voltak számlálva. Nem akart másokkal versenyezni, csak a saját kilométereit róttá nap mint nap, magányosan. Volt egy barátja, akivel néha veszekedett, akit elküldött, majd visszafogadott. Mintha nem tudná, hogy mit akar. Sejer nem látta az összefüggést.

Zsebre dugott kézzel fel-alá járkált a parkolóban. Végül beszállt az autójába. Átment a szomszéd járásba, ahol Halvor a gyermekkorát töltötte. Jobban mondva tölthette volna, ha lett volna neki. A rendőrség egy modern épületben volt, a bevásárlóközpont és az adóhivatal között. A területi megbízott nem váratta sokáig. Már nyújtotta is neki szeplős, fehér kezét. Negyvenes férfi volt, bőrpigmentproblémákkal. Látszott rajta, alig várja már, hogy Sejer végre kibökje, mit

akar. Kékeszőld szemében ott csillogott a kíváncsiság. Egy városi rendőrfelügyelő látogatása igazán nem volt mindennapos esemény. Egyébként mindig is azt érezte, hogy ami itt, az isten háta mögött történik, nem érdekel senkit.

- Köszönöm, hogy fogadott - mondta Sejer, és követte a férfit a folyosó útvesztőiben.

- Ha jól emlékszem, egy gyilkossági ügyben nyomoz. Annie Holland esete, ha nem tévedek.

Sejer bólintott.

- Követem az eseményeket a sajtóban. És mivel eljött ide, arra következtetek, hogy esetleg olyasvalakire gyanakszik, aki itt élt. Jól sejtem? Foglaljon helyet! - mondta, és egy székre mutatott.

- Jól sejti. De még csak gyanúsítjuk. Egy fiatal fiúról van szó, de sajnos a nyomok arra utalnak, hogy elkövethette a gyilkosságot.

- Sajnos?

- Az a benyomásom, hogy nem ő tette - mondta Sejer, és elmosolyodott, amikor fölfogta, mit is mondott.

- Az ilyesmi előfordul.

A területi megbízott nem tréfált, komolyan gondolta, amit mondott.

- Kilencvenkettő decemberében volt egy öngyilkossági esetük. Utána egy testvérpárt a Bjerkei Gyermekotthonba küldtek, az anya a Központi Kórház pszichiátriai osztályára került. Halvor Muntzról szeretnék minél több információt, Torkel és Lilly Muntz fiáról.

A férfi gyorsan rájött, kikről beszél Sejer, és elkomorult a tekintete.

- Ha jól tudom, önhöz tartozott az ügy.

- Igen. Sajnos. És egy fiatal kollégámhoz. Halvor, a nagyobbik gyerek hívott fel az otthoni számomon. Éjszaka volt. A dátumra is pontosan emlékszem. December tizenhárom. Emlékszem, mert aznap volt Luca-nap az iskolában. Nem akartam egyedül kiszállni, ezért magammal vittem egy fiatal rendőrt. Tudja, annál a családnál soha nem lehetett tudni, mi várja az embert. Amikor bementünk

a házba, az anyát a földszinten találtuk a paplan alá rejtőzve, a két gyerek az emeleten volt. Halvor egy szót sem szólt. Testvére mellette az ágyban, és mindenütt vér. A két gyerek életben volt. Elkezdtük keresni az apát. A fáskamrában rejtőzött el, egy fekete hálósákban feküdt, szétlőtt fejjel.

Itt megállt. Nem kellett hozzá élénk képzelőerő, hogy Sejer követni tudja a történéseket.

- A gyerekekből szinte semmit sem lehetett kiszedni. Egymásba kapaszkodva feküdtek és hallgattak. Némi agyafűrt kérdézősködés eredményeként Halvor elárulta, hogy apja reggeltől kezdve ivott, hogy szétverte az első emeletet, ők az utcára menekültek, de ahogy leszállt az este, be kellett jönniük, mert nagyon fáztak már odakint. Arra ébredt, hogy apja egy kenyérvágó késsel hajol a fejük fölé. Megszúrta Halvort, és kirohant a szobából. Hallották a fáskamra ajtajának csapódását, majd egy dörrenését. Halvornak nem volt mersze, hogy megnézzze, mi is történt valójában, ezért hívott föl engem. Sejtette, mi történhetett az apjával. A gyermekvédelem már évek óta el akarta vinni őket, de Halvor ellenállt. Ezen az éjszakán nem tiltakozott.

- Hogyan reagált a fiú a történetekre?

A rendőr felállt, megtámaszkodott a székén, nyugtalannak tűnt. Sejer nem sietett a segítségére.

- Nehéz megmondani. Halvor mindig nagyon zárkózott volt. De... ahogy visszagondolok, nem tűnt kétségbeesettnek. Volt benne valami céltudatosság. Mintha fölfogta volna, hogy új élet veszi kezdetét. Hogy az apja halála fordulópontra az életükben. Azt hiszem, megkönnyebbült. Annak a két gyereknek addig rettegésben telt az élete. És soha nem kapták meg, amire szükségük lett volna.

Itt megint szünetet tartott. Még mindig a széket támasztotta. Várta, hogy Sejer mondjon valamit, bár az is igaz, hogy a felügyelő kért információt.

- Csak később kezdtünk el gondolkodni. - Visszaült a helyére. - Az apa egy hálósákban feküdt. Kabátban, csizmában. Pulóverét összetekerte, és arra hajtotta a fejét.

Vagyis, pontosan úgy nézett ki, mint aki lefeküdt aludni. És nem – itt mély levegőt vett –, nem azért, hogy meghaljon. Az volt a benyomásunk, hogy valaki átsegítette a másvilágra.

Sejer behunyta a szemét, és megdörzsölte. Valami irritálta a fejbőrét.

- Halvorra gondol?

- Igen. Utánalopakodhatott, belehelyezte az alvó férfi kezébe a pisztolyt, és lőtt.

Sejer összerándult.

- Mit tettek ezután?

- Semmit.

A rendőr széttárta a karját.

- Nem tettünk semmit. Az égadta világon semmit. És nem találtunk olyan nyomot, ami a gyanút Halvorra terelte volna. Eltekintve attól, hogy az apa szinte eszméletlen volt a részegségtől. A seb öngyilkosságra utalt. Igazi kontakt lövés, a golyó az állnál hatolt be, és a feje tetején jött ki. A fegyver tizenhatos kaliberű volt. Nem találtunk rajta az apáén kívül más ujjlenyomatot. A kamraajtón, az ajtókereten sehol egy gyanús ujjlenyomat. Nekünk volt választásunk, nem úgy, mint az ön mostani esetében. Bár lehet, hogy mások hivatali mulasztásnak neveznék.

- Ennél rosszabb dolgok is előfordultak már.

- Lezavartunk néhány rutinkihallgatást. Halvor testvére hatéves volt, még az órát sem ismerte, semmit nem tudott megerősíteni vagy cáfolni. Az anya be volt nyugtatózva, a szomszédok nem hallottak semmit. Amúgy is távol laktak mindenkitől, egy borzalmas házban, amelyben régebben szatócsbolt működött. Szürke kőház, magas lépcsőkkel, az ajtó mellett hatalmas ablakkal. – A férfi megtörölte az orrát. – Egy valami azonban ellene szólt.

- Micsoda?

- Ha tényleg Halvor volt a tettes, akkor hasra kellett fekdünie, szorosan az apja mellé, a pisztolyt az apja mellére kellett fektetnie, hogy elérje az állát. Legalábbis a lövés volna ezt feltételezte. Nem hinném, hogy egy tizenéves gyerek így végig tudta volna gondolni.

- Nem elképzelhetetlen. Aki éveken át él együtt egy pszichopatával, megtanulhat ezt-azt. És Halvornak vág az esze.

- Az a lány Halvor barátnője volt?

- Olyasmi. Bevallom, nem örülök a Halvorral kapcsolatos feltételezésének, de kénytelen leszek figyelembe venni.

- Értem.

- Örülnék, ha kaphatnék egy másolatot a vizsgálati anyagból. Bár ilyen hosszú idő elteltével képtelenség lenne bármit is bizonyítani. Egyébként nem hinném, hogy számon lehetne kérni bármit is a munkáján. Én is dolgoztam ilyen kis településen, az ember túlságosan is személyes kapcsolatot ápol a helyiekkel, ami megnehezít bizonyos döntéseket.

A rendőr elgondolkodva nézett ki az ablakon.

- Azt hiszem, sokat ártottam Halvornak azzal, hogy elmeséltem ezt a történetet. Jobbat érdemelne. Jó ember. Éveken át gondoskodott az anyjáról, az öccséről, és ahogy hallom, most a nagyanjáról.

- Ez mind igaz.

- Végre lesz barátnője, és erre így végződik a történet. Csodálom, hogy még nem omlott össze.

- Nem, még nem. Lehet, hogy nem is várja, hogy mást nyújtson számára az élet, mint szerencsétlenségek sorozatát.

- Ha ő volt az apja gyilkosa, önvédelemből cselekedett. Megmentette a családját. Választania kellett. Az apa vagy ők. Soha nem tisztáztuk az esetet. Én mindenesetre felmenttem. A többit a lelkiismeretére bízam - mondta a rendőr, és megtörölte a homlokát. - Lillynek fogalma sem volt róla, milyen jövő áll előtte, amikor igent mondott Torkel Muntznak. Az apám volt előttem a területi megbízott, és emlékszem, hogy már akkoriban nagyon sok probléma akadt Torkellel. Lilly gyönyörű nő volt. Jobban jártak volna, ha nem házasodnak össze. Rossz párosítás volt.

Sejer bólintott.

- Délután megbeszélésem van a kollégáimmal, és attól tartok, Halvor számára kedvezőtlen döntést kell hoznunk.

- Igen?

- Attól tartok, nem tudom meggyőzni a társaimat arról, hogy engedjük szabadon Halvort.

Holthemann végiglapozta a jelentést. Arcizmai megfeszültek, mintha krimit olvasna, és alig bírja már kivárni a végét. Bifokális szemüvege megosztotta tekintetét.

- Mi a helyzet azzal a kótyagos figurával, aki a hegy alatt lakik? - kérdezte. - Milyen alaposan kérdeztétek ki?

- Raymond Lâkéra gondolsz?

- Igen. Akinek az esőkabátját megtaláltátok a hullán. Karlsen azt mondja, hogy elég sok pletyka kering róla a faluban.

- Igen - helyeselt Sejer. - Pontosan melyikre gondolsz?

- Például azokra, amelyek arról szólnak, hogy Lâke lányokat szed fel az autójával. Az apjáról meg azt mondják, hogy semmi baja nincsen, csak úgy tesz, mintha beteg lenne, miközben naphosszat pornót olvas, és ugráltatja a feleszű fiát. Lehet, hogy Raymond belelapozott apja kedvenceibe, és onnan merített némi instrukciót.

- Magam is úgy vélem, hogy olyasvalakiről van szó, aki a környéken lakik. De az a gyanúm, hogy az orrunknál fogva vezet minket.

- Mi a helyzet Halvorról? Hiszel neki?

Sejer bólintott. - És ott a titokzatos látogató, aki Raymondnál járt. Ezek után Raymond közölte velünk, hogy az autó, amit látott nem szürke vagy zöld volt, ahogyan eredetileg vallotta, hanem piros.

- Lehet, hogy csak egy ártatlan turista volt. Raymond elég zúrós figura. Elhiszed, amit mond?

Sejer a szájába harapott. - Éppen ezért. Nem elég agyafűrt ahhoz, hogy bármit is kitaláljon magától. Biztos, hogy járt nála valaki.

- Ugyanaz a személy, aki Halvorék háza körül ólálkodott, és aki a hátizsákot a pajtába rejtette?

- Elképzelhető.

- Konrad, nem vagy magadnál. Nem hiszem el, hogy egy félbolond és egy kamaszgyerek képes volt megtéveszteni.

Sejer kellemetlenül érezte magát. Nem szerette, ha kioktatják, és főnöke most tette. Közben átvillant az agyán, hogy az ellenkezője is előfordulhat, hogy tényleg befolyásolja a két fiú iránt érzett szimpátiája.

- Mit tudtál meg Halvor látogatójáról? - kérdezte Holt-hemann, és leült az íróasztalra. A szó szoros értelmében lenézett a vele szemben, a széken ülő Sejerre.

- Hallotta egy induló autó hangját. Azt mondja, hogy szerinte régi kocsit lehetett, és az egyik hengere nem működött. A főút felé indult.

- Azon a helyen lehet az egész környéken a legegyszerűbben visszakanyarodni. Sokan mennek éppen ezért arra.

- Tudom. Engedjük el Halvort. Nem fog elszökni.

- Azok után, amit tőled hallottam, már gyilkolt egyszer. Olyasvalakit akarsz elengedni, aki megölte a saját apját. Elég különös ötlet. Nem gondolod, Konrad?

- Nagyon szerette Annie-t. A maga módján, de nagyon szerette. Pedig a lány nem nagyon engedte magához közel.

- Éppen ezért végzett vele. Felgyülemlett benne a feszültség, az apja fejét szétloccsantotta, a lányt megfojtotta. Van indulat abban a fiúban.

- Amennyiben tényleg ő ölte meg az apját, ám ezt nehezen tudjuk bizonyítani, azért tette, mert nem volt más választása. Majdnem az egész családja tönkrement az éven át tartó zaklatásban, verésben. Arról nem is beszélve, hogy az apja felhasította az arcát. Szerintem felmentenék.

- Lehetséges. Tény viszont, hogy képes lenne gyilkolni. Nem mindenki tudná megtenni. Mit gondolsz, Skarre?

Skarre a tolla végét rágcsálta.

- Erősebbnek gondolom a gyilkost - jegyezte meg.

- Miért?

- A gyilkosnak nagyon jó erőben kellett lennie. Annie hatvanöt kiló volt, és ennek nagy részét izom tette ki. Halvor hatvanhárom kiló, tehát körülbelül egy súlycsoport. Ha ő az, aki a vízbe lökte, úgy Annie eséllyel védekezett volna, és az ellenállás nyomait láthatnánk a testén. Karmolások, ütések, harapások nyomát. A holttest állapota arra utalt, hogy a gyilkos súlyosabb volt, mint Annie. Ettől függetlenül Halvor is elkövethette volna, de neki nagyon meg kellett volna erőltetnie magát.

Sejer egyetértően bólintott.

- Ebben az esetben viszont kénytelen vagyok megállapítani, hogy egy tapodtat sem haladtunk előre. Hihetetlen, hogy nincs senki a lány közelében, akinek legalább egy aprócska indítéka lenne.

- Halvornak sincs.

- Nála volt a zsák, nem beszélve az érzelmeiről, melyeket a kapcsolatba fektetett. Kicsit zavar a helyzet, mivel nekem kell vállalnom a felelősséget, Konrad. És Axel Bjørk? Megkeseredett, frusztrált férfi elfojtott energiákkal? Nála nem lehet találni valamit?

- Nem tudjuk semmivel bizonyítani, hogy Axel Bjørk aznap a városban lett volna.

- A jelentésekből még annyi derül ki, hogy nagyon leköttötte a figyelmeteket egy kétéves kisfiú halála - jegyezte meg némileg ironikusan Holthemann.

- Nem annyira a kisfiú halála, inkább Annie reakciója. Ebből próbáltuk levezetni a viselkedésében bekövetkezett hirtelen változást. A másik lehetőség a betegsége lehet. Bár örültem volna annak, ha találunk még valami mást is.

- Például mit?

- Nem tudom. Nem tudom, milyen lehet az a férfi, aki megölte.

- Egy igazi hóhér. Víz alá nyomta a fejét, amíg meg nem halt - vágott közbe Holthemann. - Ennyi épp elég.

- Ültek egymás mellett a parton, és beszélgettek. A legnagyobb egyetértésben. Valami miatt a lány nagyon bízott abban a férfiban. A férfi aztán váratlanul megragadta, és a

vízbe nyomta. Szinte egyik másodpercről a másikra. Magát a gyilkosságot azonban előre eltervezte. Talán még az autóban. Vagy a motoron.

- Az ő ruhája is mocskos lett az iszaptól. - És senki nem figyelt fel egy motorra, ami a Kolleveion tartott felfelé?

- Csak egy autóra, ami nagyon gyorsan közlekedett. A Horgen vegyeskereskedés tulajdonosa a motorra emlékszik, de Annie-ra nem. Johnas sem látta, hogy Annie felszállt volna a motorra. Amikor kitette, csak azt látta, hogy a lány elindul a motor irányába.

- Még valami?

- Magne Johnas.

- Mi van vele?

- Hát, semmi különös. Úgy néz ki, mint aki szteroidokkal tömi magát, és tudjuk, hogy tetszett neki Annie. A lány azonban visszautasította. Talán nehezen viselte a vereséget. Amióta elköltöztek, időnként visszajön Lundebyebe, és meglátogatja a régi barátait. Minden bizonnyal Annie helyett rávetette magát Sølvire. És van motorja. Érdemes megnézni kicsit közelebbről.

Holthemann bólintott.

- Raymond és az apja? Úgy tudom, hogy Raymond elég sokáig nem volt otthon.

- Amikor Ragnhilddal elment a házukba, ott hagyta egy kis időre a kislányt, és elment vásárolni. Visszatérte után egy kicsit nézte az alvó gyereket, majd hazavitte.

- Megcáfolhatatlan alibi - nevetett a főfelügyelő. - Valahogy az a benyomásom erről a fickóról, hogy egy impulzív, jókötésű fiatalember, akinek a fizikai képességei egy öt éves gyerek szellemi képességeivel párosulnak.

- Ez az! És hol találkoztál már öt éves gyilkossal?

- Látom, nem adod meg magad! - mondta Holthemann Sejerneknak, és tréfásan felemelte az ujját, mintha figyelmeztetni akarná valamire. - Jusson eszedbe, hogy nem egy bűnügyi regény főszereplője vagy! Ne veszítsd el a józan eszed.

Sejer hátra vetette a fejét, és hangosan felnevetett. Holt-hemann összerezte.

- Valamit rosszul értettem?

A főfelügyelő ujjával benyúlt a szemüvege mögé, és megdörzsölte a szemét.

- Csupán annyit szerettem volna mondani, ha vészes gyorsasággal nem csináltok valamit, vád alá helyeztetem Halvort. Bár kérdés, miért vitte volna haza magával az iskolatáskát a gyilkos.

- Talán azért, mert sokat kockáztatott volna, ha visszamegy vele a tóhoz. A kocsijában nem hagyhatta.

- Logikus.

- Ha az Annie övén talált ujjlenyomat nem Halvoré, szabadon engeded?

- Emlékeztess majd, ha ott tartunk.

Sejer odament a térképhez, amelyen már be volt jelölve pirossal a Krystallenből a körforgalmon át Horgenék boltját érintve a hegy felé vezető út. Zöld mágnesek jelölték, hogy merre járt aznap Annie. Volt egy zöld mágnes a házuk előtt, egy a rövid úton, ami a főútra vezetett, egy a körforgalomnál, egy ott, ahol egy járókelő látta, amikor beszállt Johnas autójába, egy a vegyeskereskedés előtt. Johnas autóját és a bolt előtt várakozó motorost is jelölték. Sejer levette az Annie-t jelképező zöld mágneset a bolt elől, és zsebre vágta.

- Ki tudta ilyen rövid idő alatt felszedni, amíg eljutott Horgenék boltjáig? Halvor? A motoros eddig nem jelentkezett. Egyébként sem látta senki, hogy felszállt volna arra a motorra.

- Valakivel csak találkoznia kellett.

- Legalábbis ezt mondta Ada Hollandnak. Talán randevúja volt - jegyezte meg Holthemann.

- Igen, de ebben az esetben kockáztatnia kellett, hogy Anette esetleg felhívja, és keresni fogja.

- És csak Johnas vallomásával rendelkezünk erre az időre vonatkozólag.

- Tudomásom szerint sikeres kereskedő, akinek saját szőnyegüzlete van Oslóban. És mondjuk hálával tartozott Annie-nak, hogy időnként felmentette nehezen kezelhető gyermekének a nevelése alól.

- Igen. Annie jól ismerte Johnast, és kedvelte is.

Sejer behunyta a szemét.

- Lehet, hogy nagyot tévedett.

- Mit mondtál? - kérdezte érdeklődve Sejert Holthemann.

- Azt mondtam, hogy szerintem hibáztam - ismételte meg Sejer.

- Bizony. Mert egyedül maradt egy gyilkossal.

- És azért, mert Annie alábecsülte. Azt hitte, hogy bízhat benne.

- Nem volt ráírva, hogy gyilkos - mormogta Holthemann.

- Akkor nem marad más hátra, csak az, hogy bizalommal volt iránta.

- Lehet, hogy volt egy közös titkuk.

- Egy éjszaka emléke? - kérdezte ironikusan Holthemann.

Sejer visszatette az Annie-mágnest a bolt elé, és sóhajtvá visszafordult.

- Nem ez lenne az első eset - folytatta mosolyogva a főfelügyelő. - Ezeknek a fiatal lányoknak időnként bejönnek az idősebb férfiak. Mit gondolsz, Konrad?

- Halvor szerint ez teljes képtelenség.

- Persze. Képtelen lenne elviselni még a gondolatát is.

- Mármost, hogy Annie-nak viszonya volt egy házassággal, akinek pénze is volt?

- Csak hangosan gondolkodom. Snorrason azt mondja, hogy nem volt szűz.

Sejer bólintott. - Halvornak legalább ennyi sikerült. De, ha engem kérdezel, a Krystallenben lakó férfiak többsége hajlandó lett volna erre. Ismerték gyerekkora óta, és látták, milyen szép lánnyá serdült. Megálltak neki az autójukkal, hogy levigyék a központba. Vigyázott a gyerekeikre, szabad bejárása volt a házukba. Felnőtt férfiak, akiket ismert,

és akiket biztosan nem utasított volna vissza, ha ajánlatot tesznek neki. Húsz ház, húsz férfi. Fritzner, Irmak, Johnas, Rude. Ki tudja? Lehet, hogy az egyikük fente rá a fogát.

- És nem kóstitolt bele?

- Lehet, hogy megzavarta valami.

Sejer visszament a térképhez. Egyre több lehetőség. Nem értette ezt a gyilkosságot. A gyilkos semmit nem csinált a testtel. Nem erőszakolta meg, nem bántotta, nem rabolta ki. Nem vette el a pénzét, az ékszereit. Semmi jele kétségbeesésnek, perverz hajlamoknak. Ehelyett szépen elhelyezte a testet a parton, és összehajtogatva mellé rakta a ruháit. Felemelte az utolsó Annie-mágnest, babrált vele egy kicsit, majd vonakodva visszarakta.

Sejer elindult a tó felé. Megpróbálta elképzelni, hogyan mehettek egymás mellett az ösvényen. Annie a farmerjában és a kék pulóverében. Sejer gondolataiban megjelent egy sötét árny, egy, a lánynál idősebb, erősebb férfi képe. Nem állt össze a kép. Csendben beszélgettek egymással, minden bizonnyal lényegtelen dolgokról. A férfi magyarázott valamit, Annie megrázta a fejét. A férfi folytatta, egyre intenzívebben, nőtt kettejük között a feszültség. Akkor érhetek oda a vízhez, mely sötéten villant a fák között. A férfi leült egy kőre, nem ért a lányhoz. A lány tétovázva leült melléje. A férfi folytatta, kérlelte, megpróbálta rábeszélni, kedves volt vele. Azután a férfi felállt, váratlanul a lányra vetette magát, belezuhantak a vízbe, a férfi fölül. A férfi nehéz, a lány nyakára tapadó keze erős. Annie nem vett levegőt, nehogy víz menjen a tüdejébe. Megpróbált ellenállni, karjával kapálózott, még néhány perc, és testét elhagyja az élet.

Sejer a keskeny, homokos partszakaszt bámulta.

Egy örökkévalóság telt el. Annie nem küzdött többé. A férfi felállt, megfordult, és az ösvényt bámulta. Annie a hasán feküdt az iszapos vízben. A férfi nem tudta, mit csináljon. Az első sokk után gondolkodni kezdett. Mi lesz, ha a rendőrség megtalálja? Fialat lány, holtan az erdőben.

Első gondolatuk a nemi erőszak lesz. Ezért vetkőztette le, babrált a gombokkal, a cipzárral, az övvel. A ruháját szépen a holttest mellé helyezte. Ezek után megfordította a testet, felhúzta a lábát, elrendezte a karját. Nem tetszett neki, ahogy a lány széttárt lábbal fekszik a földön, de valahogy le kellett vennie a nadrágját. Majd oldalra fordította, és ismét elrendezte a holttestet. Ez az utolsó kép, élete végéig kísérteni fogja.

De miért volt olyan biztos benne, hogy senki nem zavarja meg? Hogy van ideje?

Sejer lement egészen a vízhez, cipője orra a hullámokba ért. Eszébe jutott az este, amikor megtalálták. Különös, nem a gonoszság volt az első gondolata a tett láttán. Inkább a kétségbeesés. Egy alak, amint halálra váltan bolyong a sötétben, nyirkos, zárt térben, ahol nem tud áttörni a falon. Ez a fal volt Annie.

Sejer elindult visszafelé. A gyilkos kocsija vagy motorja talán éppen ott állt, ahol ő a sajátját hagyta. Amikor a gyilkos kinyitotta az ajtót, pillantása Annie táskájára esett. Tétovázott egy darabig, majd elhajtott, kocsija ülésén a terhelő bizonyítékkal. Elment Raymond háza mellett, aztán meglátta az út szélén bandukoló Raymondot és Ragnhildot a babakocsival. Tudta, hogy észrevették, és hogy a gyerekek néha nagyon jók a részletek megfigyelésében. Akkor rettent meg először. A sötét árny eltűnt Sejer szeme elől.

Beült a kocsiba, és elindult lefelé. Raymond háza körül nyugalom volt, szinte már elhagyatottnak tűnt. A barna és fehér bundás nyulak ide-oda ugráltak ketreceikben. Raymond furgonja ott állt az udvaron. Régi autó, talán egy működő hengerrel. A baromfiudvar és az azt elválasztó drótkerítés Dániára emlékeztette, ahonnan gyerekkorában költöztek el. Barna törpetyűkjaik voltak a konyhakert végében, és minden reggel lement, hogy összeszedje a friss tojásokat. Raymond házában mintha meglebbentek volna a függönyök. Az öreg hálósobájában. Sejer nem volt benne biztos, csak a visszapillantó tükörben látta. Lement egészen Horgenék boltjáig, oda, ahol a motor is állt. Most egy

kék Blazer parkolt a bolt előtt, rajta az áruszállító cég esz-
kimó jelével. Letekerte az ablakot. Jólesett az arcába csapó
hűvös levegő. Lehet, hogy nincs külső jele, de a gyilkosság
indítéka lehet a szexuális vágy. Lehet, hogy elég volt a
férfi számára a meztelen test látványa, hogy a lány tehe-
tetlenül és érintetlenül fekszik előtte, miközben ő kielégí-
ti saját magát, és arra gondolt, mi mindent csinálhatott
volna vele, ha még élne. Szinte már rosszul volt attól,
hányféleképpen is lehetett volna. Továbbgurult a főúton,
és megállt a templomnál. Maga elé engedett egy káposztát
szállító traktort, majd bekanyarodott. Annie sírjáról már el-
vitték az elhervadt virágokat és a fakeresztet, melynek he-
lyére egy kő került, teljesen szokványos szürke kő, melyet a
tenger csiszolt fényesre. Elolvasta a feliratot: „Annie Sofie
Holland. Az Úr legyen hozzád kegyelmes.”

Elgondolkodott. Nem tudta eldönteni, hogy szereti-e a
szöveget vagy sem. Valahogy úgy hangzott, mintha Annie
bünt követett volna el, amely miatt megbocsátásért kell kö-
nyörögnie. Kifelé menet megnézte Eskil Johnas sírját is.
Valaki, talán a kis barátai egy csokor pitypangot tettek a
sírjára.

*

Kollberget ki kellett vinni sétálni. Amikor a háztömb
mögött, a bokrok tövében a kutya elvégezte a dolgát,
elindultak visszafelé. Sejer odafent megvizsgálta a
mélyhűtő tartalmát. Volt még egy adag betonkemény-
ségű grillkolbásza, egy pizzája és egy kisebb zacskó
baconszalonnája. Megfogta a zacskót, és elnevette magát.
Emlékeztette valamire. Végül a tojás mellett döntött, négy
darab tükörtojás sóval és borssal, a kutyának pedig egy kis
virsli. Kollberg, miután befalta a finomságot, elégedetten
dőlt le a konyhaasztal alatt. Az asztalon föllapozva egy újság
hevert „Előzetesben a szerető”, hangzott a főcím. Sejer fel-
sóhajtott, nagyon nem tetszett neki, amit olvasott. Nem sze-

rette, ha a sajtó mások nyomorából próbált hasznot húzni. Végül leszedte az asztalt, és beindította a kávéfőzőt. Lehet, hogy Halvor tényleg lepuffantotta az apját. Kesztyűt húzott, bedugta a pisztolyt a hálósákba, és golyót eresztett az apja fejébe. Majd elsöpörte a nyomait a fáskamra előtt, visszao-
sont a házba, és visszafeküdt a testvére mellé. Az öccse so-
ha nem árulta volna el. Már ha ő követte el a gyilkosságot.

A kávé a nappaliban itta meg. Utána le akart zuhanyozni, majd kényelmesen végiglapozni a „Konyhák és fürdőszobák” aktuális számát. Leárazták a csempéket és különösen kedvezményesnek tűnt egy fehér alapon kék del-
finekkel díszített csempe ára. Zuhanyozás után lefeküdt a kanapéra, ami meglehetősen rövid volt, úgyhogy a lábát a támlára kellett raknia. Nem ez volt a legkényelmesebb po-
zíció. Mindenesetre így legalább nem aludt el. Inkább éj-
szaka szeretett volna pihenni. Bár mostanában elég rosszul aludt az ekcémája miatt. Tekintete az ablakra tévedt. Nem ártana neki egy alapos tisztítás. A tizenharmadik emeleten lakott, ahonnan kilátása nyílt az egész városra, a tavaszi ég-
boltra, ami erőteljesen kezdett sötétedni. Az ablakon feltűnt egy légy. Egy kövér, fekete köpőlégy. Sejer ezt is a tavasz csalhatatlan jelének tekintette. Alapvetően nem volt semmi problémája a legyekkel, bár azt furcsának találta, amikor megállnak, és hátsó lábukat felváltva egymáshoz dörzsö-
lik. Egyszer csak megjelent még egy légy az ablakon, majd egy harmadik és egy negyedik. Kellemetlen érzés kerítette hatalmába. Most már a zümmögésüket is lehetett hallani. Sejer gyanút fogott, felállt. A mozdulatra a legyek felrep-
pentek, majd eltűntek az ablak előtt álló szék mögött. Se-
jer lábujjhegyre állva óvakodott utánuk, és a szék támlája mögé hajolt. Meglepő látvány fogadta. A padlón fekete le-
gyek garmadája nyüzsgött. Amikor Sejer félrehúzta a szé-
ket, szétrepültek a lakás minden irányába. Csak néhány ma-
radt a földön és lelkesen eszegetett valamit. Egy rothadó almacsutkát.

Sejer a szófán ült. Szédelgett. Inge teljesen átnedvesedett. Az ablakot nézte zavartan, de nem látott rajta semmit. Ezek szerint álmodta az egészet. Nyaka merev volt, feje elnehezült, lába elzsibbadt a rövid kanapén. Kiment a konyhába, hogy sodorjon magának egy cigarettát, és töltsön magának egy pohár whiskyt. Kollberg várakozásteljes tekintettel követte minden mozdulatát. Értem, gondolta Sejer, a séta nem maradhat el.

Pontosan egy órába telt, mire leértek a városközpontba a templomhoz, és vissza. Sejer útközben gondolataiba merült, anyjára gondolt, akit meg kellene látogatni a kórházban, és persze Ingridre, akit szintén rég nem látott már. Kollberg ide-oda ugrált, és csaholt körülötte. Elise biztos egyetértene a fürdőszoba átépítésével, és tetszene neki a kiválasztott csempe is. Szégyen, hogy nyolc éve hozzá sem nyúlt a márványt utánzó burkolathoz.

Amikor visszaért, elégedetten emelte szájához a whiskys poharat. Elég késő van ahhoz, hogy lefeküdjön végre. Rászolgált a pihenésre. Csöngettek. Skarre volt az. Szabadkozott kicsit a kései látogatás miatt, majd leült. Sejer whiskyvel kínálta, de kollégája csak az orrát húzta.

- Söröd nincs?

- Nekem nincs, de talán Kollbergnek van némi tartaléka a hűtőszekrény alján - mondta halálos komolysággal, majd eltűnt a konyhában, ahonnan kis idő múlva egy üveg sörrel tért vissza.

- Értesz valamit a csempékhez?

- Naná. Elvégeztem egy burkolótanfolyamot. Minden a fal megfelelő alapozásán múlik. Segítsek valamiben?

- Jó lenne - bólított Sejer, és Skarre elé tolt a fürdőszoba-katalógust.

- Szépek. Mi van most a falon?

- Mú márvány.

Skarre elhúzta a száját, majd belekortyolt a sörbe.

- Halvor ujlenyomata nem egyezik meg az Annie övével találttal. Holthemann kénytelen lesz elengedni.

Sejer nem szólt egy szót sem. Megkönnyebbült, de mégsem tudta átadni magát az örömnak, mert Halvor helyett, sajnos, nem volt másik gyanúsítottjuk.

- Legyekről álmodtam. Kövér, fekete legyek nyüzsgöttek a szék mögött egy rothadt almacsutkán.

- És megnézted, hogy ott vannak-e? - kérdezte viccesen Skarre.

- Persze. Szerinted mit jelent? - kérdezte kollégáját, és belekortyolt a whiskybe.

- Minden bizonnyal azt jelenti, hogy el kell húznunk még néhány bútort. Vagyis hogy a lényeg ott van a szemünk előtt, csak nem tűnt fel eddig. Már csak a széket kell megtalálnunk.

- Szóval térjünk át a bútorbizniszre? - kérdezte saját viccén mosolyogva Sejer.

- Azt hittem, mással fogsz ma este előrukkolni. Nehezemre esik beismerni a vereséget. Csak telnek a hetek, Annie gyilkosa meg szabadon grasszál. Egyébként is, te vagy az, akitől a tanácsok származnak.

- Mi van?

- A neved - folytatta Skarre -, a neved azt jelenti, hogy akitől a tanácsok származnak.

Sejer rá jellemzően csak egyik szemöldökét húzta fel.

- Ezt meg honnan szeded?

- Van egy könyvem, ami a nevekkel foglalkozik. Mindenkit megnézek, akivel kapcsolatba kerülök.

- Mit jelent az Annie?

- Azt, hogy szép.

- Még ez is. Pillanatnyilag nem nagyon felelek meg a nevemben leírtaknak, Jacob. És a Halvor?

- Őrző.

Most először nevezett a főnök Jacobnak! - gondolta magában Skarre.

A nap alacsonyan járt. Sugarai beragyogták a szélcsendes verandát, és felmelegítették annyira a levegőt, hogy ne kelljen kabátban ücsörögniük. A verandán faszén és citromfű illata terjengett. Ingrid az imént öntözte meg a virágokat.

Sejer unokájával az ölében üldögélt egy széken, és a lábán fel-alá hintáztatta a kisleányt, pedig combizmai lassan már felmondták a szolgálatot. Néhány év múlva már olyan nagy és nehéz lesz, hogy nem fér el az ölében. Erre a gondolatra némi szomorúság fogta el. De ettől függetlenül akármikor ölébe vette a kisleányt, gerince kellemesen beleborzongott.

Ingrid felállt, fapapucsát háromszor nekiütötte a veranda padlójának, csak utána lépett bele.

- Miért csinálod ezt? Itt nincsenek kígyók vagy skorpiók.

- Régi szokás - mosolygott. - Még Szomáliában tanultam. Egyébként kígyók és darazsak nálunk is vannak.

- Gondolod, hogy belemászna a papucsodba egy kereszt-es vipera?

- Fogalmam sincs róla.

Sejer magához ölelte a kisleányt, és beleszagolt a nyakába.

- Hintázzunk még, nagyapa!

- Nagyon fáj a lábam. Inkább olvasok neked. Hozz egy mesekönyvet.

A kisleány berohant a lakásba.

- És hogy vagy különben, papa? - kérdezte Ingrid már-már gyermeki könnyedséggel.

Ez a különben valójában azt jelenti, hogy tulajdonképpen, vagyis Ingrid arra gondol, hogy érzi magát a lelke legmélyén. Esetleg álcázott kérdés azzal kapcsolatban, hogy történt-e valami érdekes. Mondjuk van-e már barátja, vagy beleszeretett-e valakibe. Miért kíváncsi ennyire?

- Kösz, megvagyok - mondta ártatlanul.

- Már nem gondolod, hogy túl hosszúak a nappalok?

Ez aztán az óvatosság! Mindjárt előrukkol azzal, hogy miért kérdezősködik.

- Sok a munkám, és itt vagytok ti is.

Ingrid az utolsó szó hallatán egyre gyorsabban kezdte kevergetni a salátát.

- Tudod, felmerült, hogy megint elmennénk külföldre dolgozni. Egy rövid időre - bökte ki végre.

- Délre? - kérdezte Sejer. - Szomáliába?

- Erik kapott egy felkérést. Még nem adtunk választ - vágta rá gyorsan Ingrid. - De komolyan gondolkodunk rajta. Matteus miatt is. Megtanulhatná a nyelvet, és látná az országot. Ha idén nyáron elmegyünk, éppen akkor tudnánk visszajönni, amikor iskolába kell mennie.

Három év, gondolta Sejer. Három év Matteus és Ingrid nélkül. Levelek és képeslapok jönnének-mennének, és az unokája közben felnőne.

- Elhiszem, hogy szükség lenne rátok odalenn - mondta, és próbált érzelemmentes hangot megütni. - Nem hinném, hogy befolyásolnom kellene a döntéseket, és nem is szeretném.

Ingrid elpirult.

- Nagymamára is gondolnom kell.

- Vele majd én foglalkozom. Amúgy nézd már meg, lassan pép lesz a salátából.

- Nem örülök annak, hogy egyedül vagy.

- Nem vagyok egyedül. Itt van nekem Kollberg.

- Papa, Kollberg mégis csak egy kutya.

- Örülj neki, hogy nem érti, amit mondasz - jegyezte meg Sejer, és az asztal alatt szundikáló kutyára nézett.

- Jól elleszünk. Menjetek csak nyugodtan, és leljétek örömet benne. Amúgy Erik megunt a vakbél- és mandulaoperációkat?

- Tudod, ott minden olyan más. Ott érezzük, hogy igazán szükség van ránk.

- És Matteus? Vele mi lesz?

- Amerikai óvodába fog járni sok más gyerekkel együtt. És egyébként - mondta elgondolkodva -, itt az ideje, hogy találkozzon az ott élő rokonaival. Szeretném, ha mindent megtudna.

- Amerikai óvoda? - kérdezte kétkedve Sejer. - És mit jelent az, hogy szeretnéd, ha mindent megtudna?

Eszébe jutottak a kisfiú vér szerinti szülei és a szenvedés, amin keresztülmentek.

- Az anyjáról majd csak akkor beszélek, ha már nagyobb lesz.

- Utazzatok csak el!

- Anya mit mondott volna? - kérdezte Ingrid, és kedvesen apjára nézett.

- Ugyanazt, amit én. Csak utána bement volna a hálószobába sírdogálni egy kicsit.

- Gondolom, te nem fogsz sírni.

Matteus viharzott ki a lakásból, egyik kezében képeskönyv, a másikban alma.

- „Sötét, viharos éjszaka volt...” - olvasta el az első mondatot. - Nem félelmetes ez egy kicsit?

- Dehogy! - mondta a kisfiú, és befészkelte magát az ölébe.

- Ideje nekilátni a sütésnek. Már fehér a szén.

- Megsütöm a húst - mondta, és lerúgta magáról a papucsát, majd felállt, hogy a rostélyra tegye a húst. Négy szeletet. Amikor elkészült, bement a konyhába innivalóért.

- Van a szobámban egy gumikígyóm. Beletegyük a papucsába?

- Ez talán nem a legjobb ötlet. Nem gondolod?

- Szerinted?

- Nem annyira.

- A felnőttek soha nem akarnak rendesen játszani - morgolódott a kisfiú. - Úgyis tudni fogják, hogy én voltam.

- Rendben, hozd azt a kígyót.

Matteus megint lemászott a nagyapja öléből, beszaladt a gumikígyóért, majd belerakta az anyja papucsába.

- Most már olvashatsz.

Sejer óhatatlanul is arra gondolt, milyen érzés, amikor az az undorító kis gumikígyó hozzáér az ember lábához. Majd nekiveselkedett a szövegnek.

- „Sötét, viharos éjszaka volt. A hegyekben rablók ólálkodtak és farkasok...” biztos vagy benne, hogy ezt olvassuk?

- Mama már egy csomószer felolvasta nekem - jelentette ki a kisfiú, és beleharapott az almába.

- Ne harapj már akkorákat, mert a végén megakad a torokodon.

- Olvass már, nagypapa!

Azt hiszem, öregszem, gondolta szomorúan. Öregszem, és egyre aggodalmaskodóbb leszek.

- Szóval, „sötét, viharos éjszaka volt” - vágott bele harmadszor a történetbe, de épp akkor jelent meg az ajtóban Ingrid, kezében három üveg sörrel és egy kólával. Apja abbahagyta az olvasást, és várta, hogy mi történik. Matteus hasonlóképpen.

- Miért néztek rám ilyen furcsán?

- Nincs semmi különös - mondták szinte egyszerre, és a könyv fölé hajoltak.

Ingrid lerakta az asztalra az üvegeket, és amikor mind-egyiket kinyitotta, elkezdte keresni a papucsát. Amikor megtalálta, felemelte, és következett a szokásos ceremónia, háromszor nekiütötte a padlónak. A kígyó nem pottyant ki. Biztonságban lapult a papucs orrában. Azután felgyorsultak az események. Az ajtóban megjelent Erik, mire Matteus felugrott nagypapa öléből, és az apjához sietett. Kollberg felébredt, és izgatottan csóválni kezdte a farkát az ablak alatt, Ingrid pedig belebújt a papucsába.

Sølvi egy ideje a szobájában rendezkedett. Amikor elfáradt, kiegyenesítette a hátát, és kinézett az ablakon. Akkor tűnt fel neki, hogy Fritzner a szemközti ház ablakából

figyeli. A férfi kezében egy üveg volt. Amikor felfogta, hogy Sølvi észrevette, feléje emelte az üveget, mintha a lány egészségére akarna inni.

Sølvit annyira nem érdekelte, hogy a férfi figyeli, hogy azonnal hátat fordított neki. Egyébként nem talált semmi kivetnivalót abban, ha egy férfi rajta legetteti a szemét. Fritznér azonban nem volt az esete. Totális idióta. Legalább annyira elképzelhetetlen volt számára, hogy egy totális idiótával járjon, mint egy kövér férfival. Eddie különleges eset volt. Ő nem csupán totálisan idióta, de kövér is. Tett-vett egy darabig, majd megint felnézett. Fritznér már nem volt ott. Beült a csónakjába, az a bolond, gondolta a lány.

Csöngettek. Sølvi balerínacipőjében odatipegett az ajtóhoz. Világoskék overallt viselt, derekán ezüst színű övvel fogta össze.

- Ó, maga az! - mondta negédesen. - Éppen Annie szobáját rámolom. Jöjjön csak be, a szüleim nemsokára itt-hon lesznek - mondta, és bevezette a felügyelőt a nappaliba, ahonnan átmentek Sølvi szobájába, ami Annie-é mellett volt. Kicsit nagyobb volt, és pasztellszínek uralkodtak benne. Éjjeliszekrényén ott állt halott testvére arcképe.

- Örökölték néhány apróságot - magyarázta ártatlanul. - Ruhákat, ilyesmit. És ha apu megengedi, átütjük a falat a két szoba között, és akkor óriási lesz a hely.

Sejer csak bólogatott.

- Biztos jó ötlet - mormogta, és dühös volt magára, mert érezte, ahogy nő benne a feszültség. Semmi köze hozzá. Az életnek folytatódnia kell, igazán nem mondhatja meg senkinek, hogyan gyászoljon. Körbenézett. Még soha nem látott ilyen szobát, ami tele lett volna ennyi aprósággal, Sejer számára inkább kacatokkal.

- És kapok egy saját tévét és külön antennát, amivel a TVNorge-t is foghatom - lelkesedett, majd kinyitott egy újabb dobozt, és elkezdte kirámolni a tartalmát.

- Annie-nak nem nagyon voltak sminkcuccai meg ékszeirei. Inkább könyvei és CD-i.

- Szeretsz olvasni? - kérdezte Sejer.
- Nem, de Annie könyvei jól mutatnak majd a polcomon.
Sejer nem szólt egy szót sem.
- Történt valami? - kérdezte kíváncsian Sølvi.
- Tulajdonképpen igen. De még össze kell raknunk az eseményeket.

Sølvi megértően bólintott, majd megint kivett valamit a dobozból, és újságpapírba csomagolta.

- Ismered Magne Johnast?

- Magnét? - kérdezte a lány, mintha nem hallotta volna jól a kérdést, de még így is elpirult. - Hát, Oslóban dolgozik a Magilla Gymben.

- Tudsz arról, hogy Annie-nak és Magnénak viszonya lett volna egymással?

- Még hogy viszonyuk! Annie tudomást sem vett róla.

- Elképzelhetetlen, hogy viszonyuk lett volna? Esetleg Magne beleszeretett Annie-ba, természetesen még azelőtt, hogy veled összejött.

- Annie egyszerűen kinevette azt a fiút - mondta Sølvi szinte panaszos hangon. - Mintha Halvorral lehetett volna büszkélkedni. Magne legalább úgy néz ki, mint egy férfi. Szóval izmos, meg ilyesmi - folytatta a lány, és közben egyre tépkedte az újságpapírokat, és pakolt rendületlenül, de kerülte Sejer tekintetét.

- Tett esetleg Annie olyan megjegyzést, amellyel megalázta Magnét?

- Mást se tett. Neki nem volt elég, hogy visszautasítja. Gúnyos volt, és túlságosan izmos. Mindenki azt mondja, hogy milyen kedves és szép volt. Én meg nem mondok inkább semmit, mert a féltestvérem. Gyakran alázott meg másokat a beszólásaival, csak senki nem meri kritizálni, mert halott. Nem tudom, Halvor hogy bírta ki vele. És mindig ő akart lenni a főnök.

- Igen?

- Viszont velem kedves volt. Mindig kedves - mondta Sølvi, majd hirtelen megváltozott az arckifejezése. Rémültnek látszott.

- Mióta vagy együtt Magnéval? - kérdezte Sejer udvariasan.

- Néhány hete. Moziba járunk meg ilyenek - vágta rá gyorsan a lány.

- Ugye, sokkal fiatalabb, mint te?

- Négy évvel - mondta vonakodva Sølvi. - De sokkal érettebb a koránál.

- Értem.

A lány a fény felé tartott valamit. Egy bronzmadár volt a kezében.

- Hát ezzel történt valami - mondta még mindig a fény felé hunyorogva a lány.

Sejer felnézett, és azon nyomban eszébe jutott a megoldás. Kisgyerekek sírjára szoktak ilyen figurákat tenni.

- Kár, hogy nincs lába. Biztos lehet valahogy pótolni, majd megkérdezem aput. Egész jól néz ki.

Sejer hallgatott. Kezdt összeállni a kép Annie-ról. Egy sokkal árnyaltabb kép, mint amit eddig Halvortól vagy a szülőktől hallott.

- Szerinted mire való ez a szobor? - kérdezte a lányt.

Sølvi megvonta a vállát. - Fogalmam sincs. Valami dísz lehet, ami tönkrement.

- Azelőtt nem láttad?

- Nem. Nem léphettem be Annie szobájába, ha nem volt itthon - felelte, és letette a madarat az íróasztalára, majd némi tűnődés után vissza a dobozba.

- Mikor találkoztál utoljára az apáddal? - tette fel Sejer mintegy mellékesen a kérdést. Az agya egyre magasabb fordulatszámra járt.

- Az apámmal? - csodálkozott Sølvi. - Arra az apámra gondolsz, aki Oslóban lakik?

Sejer bólintott.

- Ott volt Annie temetésén.

- Biztos hiányzik.

A lány nem felelt. Érezhető volt, hogy olyasmiről kelle-
ne beszélnie, amit magában még nem rendezett el. Olyas-
miről, amire nem szívesen emlékezett, talán lelkiismeret-
furdalása is volt miatta, és ezt legszívesebben elfelejtet-
te volna. Olyasmiről, amit mások írtak elő számára, íratlan
törvényt követett, amit elfogadott, de soha nem gondolko-
dott el rajta. Sejer érezte, hogy rámenősen viselkedik, hogy
lehetne tapintatosabb is, nem lenne szabad csak úgy bele-
gyalogolnia más emberek érzéseibe.

- Hogy hívod Eddie-t?

- Papának - felelte a lány csendesen.

- És az igazi apádat?

- Apának - mondta a lány. - Ő szerette volna, ha így hí-
vom. Kicsit régimódi volt mindig is.

Volt. Mintha már nem is létezne.

Hollandék zöld Toyotája felhajtott a garázsbeállóra.

- Sølvi, elvihetem a madarat? - érdeklődött Sejer.

- A madarat? - kérdezett vissza a lány a legnagyobb
csodálkozással. - Hát persze.

- Köszönöm - mondta a felügyelő. - Nem is zavarlak
tovább.

Kiment a nappaliba, és a belső zsebébe rejtette a mada-
rat.

Hogy került a madár Eskil sírjáról Annie-hoz?

Eddie lépett be először az ajtón. A férfi biccentéssel üd-
vözölte Sejert, és automatikusan nyújtotta felé a kezét. Ed-
die némileg úgy tűnt, mintha nem is ezen a világon járna.
Volt valami elutasító is a modorában, ami eddig nem tűnt
fel Sejernek. Ada kiment a konyhába kávéfőzni.

- Sølvi megkapja Annie szobáját - jegyezte meg Holland.

- Akkor legalább nem fog üresen állni. Legalább lesz valami
foglalatoságunk. Ki fogjuk verni a falat, és egybenyitjuk a
két szobát. Festünk, tapétázunk. Sok munka lesz.

Sejer bólintott.

- Szeretnék kérdezni valamit - folytatta Eddie. - Azt
olvastam az újságban, hogy letartóztattak egy tizennyolc
éves fiút. Ugye, nem Halvor az? Vagy őt gyanúsítják a

gyilkossággal? Egyszerűen hihetetlen. Nem olyanak ismertem meg. Nem mintha könnyű lenne a közelébe férkőzni. Igazán nem áll szándékunkban kioktatni önöket, de higgyék el, elképzelhetetlen, hogy Halvor gyilkos lenne.

Sejer pedig könnyen el tudta képzelni. A gyilkosok olyanok voltak, mint a legtöbb ember. Lehet, hogy Halvor hidegvérrel lepuffantotta az apját alvás közben.

- Halvor előzetesen van? - kérdezte rendíthetetlenül Eddie.

- Már szabadon engedték.

- De miért fogták el?

- Kénytelenek voltunk. Ennél többet most nem mondhatok.

- „A nyomozásra való tekintettel?”

- Pontosan.

Ada Holland is csatlakozott hozzájuk. Egy tálcán kávéát és aprósüteményt hozott.

- Történt még valami?

- Igen.

Sejer kinézett az ablakon. Olyan témát keresett, amivel más irányba tudja terelni a beszélgetést. - De erről sajnos még nem beszélhetek.

Holland elmosolyodott. - Hát persze - jegyezte meg cinikusan. - És mi leszünk majd az utolsók, akiket értesítenek erről. Már rég benne lesz az újságokban, hogy ki az elkövető, mire eljut hozzánk a hír.

- Nem hinném - jegyezte meg szűkszavúan a felügyelő, és az apa szemébe nézett, akinek pontosan olyan nagy, sűrű szemek voltak, mint a lányának. Eddie tekintete most fájdalommal volt tele.

- Sajnos az újságírók szemfülesek. Ezenkívül mindenhová van kapcsolatuk. Gyakran úgy jelennek meg hírek a sajtóban, hogy nem is adtuk közre. De nyugodjanak meg, értesíteni fogom önöket, ha megtudunk valamit. Megígérem.

- Halvorról sem szóltak.

- Azon egyszerű oknál fogva, hogy mi sem hittük a bűnösségében.

- Őszintén szólva, egyre kevésbé szeretném tudni, hogy ki az - mormogta Holland.

- Miket beszélsz? - kérdezte döbbenetben Ada.

- Már nincs semmi értelme. Az egész úgy tűnik számomra, mint egy elkerülhetetlen baleset.

- Nem értem, miért mondasz ilyeneket - mondta Ada.

- Mert úgy is meg kellett volna halnia - mormogta szomorúan Holland. - Az egésznek nincs semmi értelme - fűzte hozzá, és csak bámult az üres kávéscsészébe.

- Lehet, hogy nincs értelme, de joguk van megtudni az igazságot - jegyezte meg keserűen Sejer. - Lehet, hogy beletelik még egy kis időbe, de ki fogom nyomozni, ki volt az.

- Kis idő? - megint irónia bujkált Eddie hangjában. - Annie teste elenyészik, mire kiderül.

- Az ég szerelmére, Eddie - csattant fel Ada. - Hiszen itt van nekünk még Sølvi.

- Neked!

Eddie nem bírta tovább, fölugrott, és kirohant a szobából. Senki nem ment utána. A felesége csak megvonta a vállát.

- Tudja, Annie nagyon apás volt.

- Tudom.

- Attól tartok, Eddie soha többé nem lesz a régi.

- Sajnos nem. Éppen most alakul át. Talán segít majd neki, ha kiderül, ki tette.

- Szinte már félek megtudni.

- Miért?

- Én már mindentől félek.

- El akar mondani valamit?

Ada a fejét rázta, és felemelte a csészéjét. - Igazából nincs semmi konkrétum. Csak gondolkodom. Közben meg attól félek, ha hangosan kimondom, valóra válik.

- Úgy tűnik, Sølvi kezd magához térni - próbálta más irányba terelni a beszélgetést a felügyelő.

- A lányom nagyon erős - mondta váratlan határozottsággal Ada.

Erős? - tűnődött magában Sejer, lehet, hogy mégis illik rá ez a szó? Lehet, hogy Annie volt a gyengébb. Sejer fejében kezdtek átértékelődni a dolgok. Ada kiment cukorért és tejszínért, Sølvi pedig bejött a szobába.

- Hol van apa?

- Mindjárt visszajön.

Ada Holland a konyhában próbálta emelt hangon meggyőzni a férjét, hogy jöjjön vissza. Borzalmas, gondolta Sejer. Nem elég, hogy meghalt a lányuk, most a család is szét-esik, és Ada Holland némileg diktatórikusan próbálja menteni a menthetőt.

A felügyelő kapott egy újabb adag kávé. A csészének olyan kicsi volt a füle, hogy Sejer ujjá nem fért bele, ezért kénytelen volt két kézzel megfogni a csészét.

- Miért fogalmaz gyakran úgy, hogy majd megtudjuk, miért követték el a gyilkosságot? Mintha valakinek jó oka lett volna arra, hogy megtegye.

- Valami oka biztosan volt. A gyilkos számára akkor ez látszott az egyetlen lehetőségnek.

- El is hiszi, amit mond? - kérdezte Ada.

- Igen. Különbem nem tudnám végezni a munkámat - mondta Sejer, és ivott a kávéból. Halvorra gondolt.

- Remek - jegyezte meg Ada. - Sølvi, te mit gondolsz erről az egészeiről? - kérdezte a lányát. Más hangon beszélt vele, mint idáig. Mintha be akarna hatolni lánya szőke fejébe, és magyarázatot kapni néhány dologra. Talán ez a gyermeke sem olyan, mint amilyennek gondolta.

- Hogy én?

Sølvi egy ideig nem szólt egy szót sem, majd váratlanul a következőket mondta: – Én, személy szerint, soha nem szerettem Fritznert. Azt mondják, hogy egy kis vitorlás van a nappalijában, és minden éjszaka abban ül, olvas, és sört iszik.

*

Skarre irodájában csak az íróasztali lámpa égett. A hatvan wattos izzó fénye fehér, kör alakú folt formájában jelent meg a papíron. A háttérben csendesen duruzsolt a nyomtató, és időről időre kiköpött magából egy papírlapot. Közben kinyílt az ajtó, és valaki belépett a szobába. Skarre szeretett volna meggyőződni arról, hogy ki az, de éppen akkor hullott ki a nyomtatóból egy újabb oldal. Skarre a Palatino betűtípust kedvelte. Látómezejébe egyszer csak különös tárgy úszott be, egy bronz madárfigura.

– Ezt meg hol találtad? – fordult főnökéhez elképedve.

– A Holland-házban. Sølvi épp az örökségét rendezgette. Ott volt egy csomó egyéb tárgy között újságpapírba tekerve. Elmentem a templomkertbe Eskil sírjához, és a madár pontosan beleillik a sírkőn található lyukba.

– Szerintem kapta valakitől – mondta Skarre.

– Kitől?

– Nem tudom. Annyira elképzeld, hogy a sötétség leple alatt leverje egy kalapáccsal a madarat a sírról. Ez egy meglehetősen lelkiismeretlen cselekedet, és nem vall rá. Ugye?

– Nem vennék rá mérget.

Skarre félretolta az íróasztali lámpát, melynek fénye a falra vetődött. Olyan volt, akár egy mini telihold. Megfogta a madarat, és röptetni kezdte. Árnyéka, akár egy óriási szellem futott végig a falon.

– Jensvoll nem edzi tovább a lányokat. Felmondott.

– Nocsak!

- Elindult a szóbeszéd. Nem maradhatott többé titokban, hogy nemi erőszakot követett el. A lányok kezdtek elmara-
dozni.

- Sejtettem, hogy ez lesz. Elég, ha egyvalaki megtudja.

- Fritznernek igaza lett. Nehéz idők jönnek néhány em-
ber számára Lundebyben. A kedélyek csak akkor nyugsza-
nak majd le, ha előkerül a bűnös. És az a gyanúm, hogy
nemsokára előkerül, mert az a benyomásom, hogy kezded
átlátni az összefüggéseket.

- Ki kell derítenünk, hogy mi történt Annie és Johnas kö-
zött. Valami nem stimmel ott.

- Talán azért van Annie-nál a madár, mert szeretett volna
valami emléket Eskiltől.

- Akkor miért nem kért a szüleitől mondjuk egy plüss-
mackót?

- Talán megbántották valamivel?

- Vagy őt, vagy akit szeretett.

- Semmit nem értek. Halvorra gondolsz?

- Nem. A fiukra, Eskilre. Aki azalatt halt meg, amíg apja
a fürdőszobában borotválkozott.

- Csak nem arra gondolsz, hogy Johnast hibáztatta a kis-
fiú haláláért?

- Nem tudom. Van valami különös Eskil halálának körül-
ményeiben.

- Johnas vallomásán túl nem támaszkodhatunk másra.
Rajta kívül ugyanis senki nem volt a helyszínen.

Sejer fölemelte a madarat, és megpöckölte a kemény cső-
rét. - Na, Jacob, mit gondolsz? Mi történhetett tavaly no-
vember hetedik reggelén?

Valósággal megrohanták az emlékek, amikor benyitott a
dupla üvegajtón, és orrát megcsapta a kórházzsag. Ahogy
a formalin, a fertőtlenítők szaga keveredik a kávézóból
áradó csokoládéillattal. Ehhez keveredett még a virágbolt
szegfűillata.

Megpróbált nem a felesége halálára gondolni, inkább arra a napra, amikor Ingrid született. Különös, hogy ebben az épületben élte át a legnagyobb örömet és a legnagyobb bánatot, ami eddig érte. Akkor is ugyanezen az ajtón lépett be, és ugyanezeket az illatokat érezte. Még arra is emlékezett, hogy akaratlanul is összehasonlította a lányát a többi újszülöttel. A többiek vörösebbek, kövérebbek és gyűröttebbek voltak, mint Ingrid. Még a hajuk is kócosabb volt. Nem is beszélve szegény sárga koraszülöttekről, akiknek a bőre a viaszhoz hasonlított. Akadtak olyanok is, akiket túlhordott az anyjuk, ezért inkább alultáplált, ráncos öregekre emlékeztettek. Csak Ingrid volt tökéletes. A kellemes emlékek kicsit ellazították fáradt idegeit.

Ez alkalommal azonban be kellett jelentkeznie. Pontosan nyolc percébe került, mire előkerítette a patológust, aki Eskil Johnas holttestét boncolta. Az orvos már várta, és minden hivatalos dokumentumot előkészített, amire csak Sejernek szüksége lehetett. Az egyetlen dolog, amit az amúgy nehézkes bürokráciában kedvelt, hogy mindent szinte kínos pontossággal dokumentáltak: időpontot, neveket, diagnózist, mindent, ami csak előfordulhatott, szokványos dolgokat és rendellenességeket. És ezeket az adatokat újra és újra elővehették mások, akik újabb szempontokat találva, friss szemmel vizsgálták az ügyet.

Sejer elégedetten gondolt minderre, amikor kilépett a liftből. A tizennyolcadik emeleten járt. Orrát ismét megcsapta a kórház sajátos szaga. A patológus, akit telefonbeszélgetésük alapján középkorú férfinak gondolt, valójában fiatal orvos volt. Köpcös férfi, sokdioptriás szemüveggel és lapát kézzel. Íróasztalán hevert csipogója, telefonja, egy csomó papír és egy kínai írásjelekkel díszített, nagy, piros dosszié.

- Tudja, miután felhívott, belenéztem a boncolási jegyzőkönyvbe. Kíváncsivá tett - mondta a fiatalember, akinek a szemüvegtől állandó riadt kifejezés ült az arcán. - Maga ugye, rendőrfelügyelő.

Sejer bólintott.

- Ebből arra következtetek, hogy valami szokatlan dologra kíváncsi a haláleset kapcsán.

- Valóban. Azt szeretném kideríteni, hogy van-e ilyen, és ha van, akkor mi az.

- Gondoltam, hogy ezért jön ide.

Sejer válasz helyett bólogatott. Mivel a felügyelő nem szólalt meg, az orvos belefogott mondandójába. Arckifejezése végig ugyanaz maradt. - Tragikus történet volt - mormogta, miközben a papírjait rendezgette. - Kétéves fiú, otthoni baleset, néhány percre felügyelet nélkül hagyták, fulladásos halál. Amikor felnyitottuk, megtaláltuk a torkában a fulladás okát. Túl sok lenyelt étel.

- Milyen étel?

- Palacsinta. Szabályosan szét tudtuk hajtogatni. Gyakorlatilag egyben nyelte le. Elég nagy mennyiségű étel egy ilyen kicsi embernek, még akkor is, ha képes erőteljesen rágni. Később kiderült, hogy nem volt egyszerű eset a kis-kölyök. Gyakorlatilag hiperaktív.

Sejer megpróbálta elképzelni mekkora egy palacsinta. A felesége még klasszikus serpenyőben sütötte, Ingrid már teflont használt, amelyben kisebbeket lehetett sütni.

- Pontosan emlékszem erre az esetre. Az ember emlékezetében megmaradnak az ilyen dolgok. Tudja, a legtöbb ember, aki a boncasztalunkra kerül, nyolcvan és kilencven év közötti. És a palacsintára is emlékszem a torkában. A gyerekek és a palacsinta valahogy összetartoznak. Ezért volt különösen tragikus az eset, mert éppen a kedvence okozta a halálát.

- Azt mondja, amikor felnyitottuk. Többen is jelen voltak a boncolásnál?

- Igen. A főnököm, Arnesen doktor. Azóta nyugdíjba ment. Jelen akart lenni, mert még kezdő voltam. Alig néhány hónappal azelőtt vettek fel - mondta az orvos, és zavartan babrált a kezével.

- Szóval palacsinta. És megrágta?

- Láthatóan nem. Gyakorlatilag egészben nyelte le.

- Van gyereke?

- Négy - felelte a férfi büszkeséggel a hangjában.
- Eszébe jutottak a boncolás alatt?
- Az orvos értetlenül nézett Sejerre.
 - Hát, gondoltam rájuk is, de inkább a gyerekekre általában. Hogy milyenek. Az én egyik fiam éppen akkoriban töltötte be a hármát. És ő is szereti a palacsintát. Én meg, mint afféle tipikus szülő, egyfolytában nyaggatom, hogy ne tőmjön egyszerre akkora falatot a szájába.
 - Eskil egyedül volt - jegyezte meg Sejer. - Őt nem figyelmeztette senki arra, hogy óvatos legyen.
 - Igen. Ha nem hagyják magára, most nem kellene beszélgetnünk.
- Sejer nem reagált, csak később folytatta: - El tudja képzelni, hogy magára hagyja a hasonló korú fiát egy tál palacsintával? Eszébe jutott volna az ön fiának is, hogy gyakorlatilag egészben lenyeljen egy palacsintát?
- Tudja, ez az Eskil fura gyerekek volt.
- Egyébként honnan tudják, hogy Eskil hiperaktív volt?
- Az apától. Itt maradt egész nap a kórházban. Az anya később jött be a kamaszfiukkal. De mindent megtalál a dokumentációban. Készítettem egy másolatot - mondta az orvos, és a kínai feliratú dossziét félretolva a másik paksamétára mutatott. Sejer felismerte az első kínai írásjelet. Azt jelentette, hogy férfi.
- Úgy tudom, a baleset akkor történt, amikor az apa a fürdőszobában tartózkodott.
- Igen. Borotválkozott. A gyereket beszíjazták az etetőszékbe, úgyhogy nem tudott kimászni és segítséget kérni, amikor baj volt. Az apja a fürdőszobából kijövet az asztalra borulva taláta. A tányért, amin a palacsinta volt, lelökte. Az a szomorú, hogy az apa még hallotta is a fürdőszobából a csörömpölést.
- És nem szaladt be?
- Szerintem a fiú általában egy csomó mindent levert.
- Ki tartózkodott még otthon a baleset idején?
- A nagyobbik gyerek elment már az iskolabusszal, ha jól értettem, az anya pedig az emeleten aludt.

- És nem hallott semmit?
- A csőrömpölésen kívül mást nem, mert a fiúcska nem tudott kiabálni.
- Palacsintával a szájában tényleg nehezen tudott volna. Utána a férje ébresztette fel?
- Gondolom. Biztos felordított, amikor látta, mi történt. Nem tudom. Az emberek a legkülönbébben reagálnak hasonló helyzetekben. Van, aki kiabálni kezd, és hisztérikussá válik, van, aki hallgat.
- Az anya nem a mentővel ment?
- Később jött. Elhozta a másik gyereket az iskolából.
- Mennyivel később ért ide?
- Nézzük csak... itt az áll, hogy másfél óra múlva.
- Emlékszik arra, hogy az apa hogy érezte magát?
- Az orvos egy darabig gondolkodott. Még a szemét is behunyta, mintha így egyszerűbb lenne felidézni azt a délelőt-töt. - Sokkos állapotban volt. Nem nagyon tudott beszélni.
- Értem. De biztos, hogy nem mondott valamit? Próbáljon meg visszaemlékezni.
- Régen volt. Lassan nyolc hónapja.
- Próbálja meg, kérem!
- Mintha azt mondta volna, hogy: „Istenem! Nem lehet igaz!”
- Ő hívta ki a mentőket?
- A jegyzőkönyv szerint igen.
- Tényleg húsz percbe telik, mire innen Lundebybe érnek?
- Sajnos, igen. És húsz vissza. Sajnos nem volt a mentőben senki, aki képes lett volna tracheotómiát elvégezni. Ha az sikerül, talán még most is élne a kölyök.
- Mit mond?
- Gégemetszést. Kívülről, a nyak elülső részén megnyitni a légcsövet.
- Felvágni a torkát?
- Olyasmi. Nem olyan bonyolult dolog. Talán megmentette volna. Bár, azt nem tudjuk, hogy pontosan mennyi idő telt a baleset és aközött, hogy az apja megtalálta.

- Talán annyi, amennyi a borotválkozáshoz kell.
- Elképzelhető - mondta az orvos, és tovább lapozgatott.
- Gyanakszik valamire?

Sejer alaposan megfontolta a választ, de úgy érezte, ideje már előrukkolnia valamivel. - Szó sincs róla. És maga?

- Én nem vádolhatok senkit semmivel.
- De hát maga boncolta a gyereket. Rábukkant valami természetellenesre?

- Természetellenesre? Nem tudom, mire gondol.

- Tudja, én azt nem értem, hogy ha a gyerek egyedül volt, előtte a tál tele palacsintával, és senki nem akarta elvenni tőle, miért kellett egy egészet szőröstül, bőrostül lenyomnia a torkán.

- Mondja már meg végre, hová akar kilyukadni.
- Magam sem tudom.

Az orvos felidézte maga előtt a boncolás reggelét, amikor a kisfiú meztelen teste előttük feküdt a boncasztalon, és a nyakát felhasították, felnyitották a gégejét, és a légcsőben megtalálták gyakorlatilag egyben a palacsintát.

- Emlékszem a boncolásra. Pontosan emlékszem - mondta halkan. - Talán azért, mert olyan különös volt. De ez akkor nem jutott eszembe. Mondja, miért jutott egyáltalán arra a gondolatra, hogy volt valami abnormális ebben az esetben?

Abnormális. A szó elég sok megoldási lehetőséget rejt magában.

- Szóval. Volt egy lány, aki vigyázott rá. És mondjuk úgy, hogy az ő viselkedése utalt arra, hogy van valami abnormális ebben az egészben.

- Miért nem kérdezi meg őt?
- Nem tudom - jelentette ki Sejer. - Elkéstem.

Palacsinta reggelire, játszott a gondolattal. Biztos, hogy vacsoráról maradt. Johnas nem úgy néz ki, mint aki reggel nekiáll palacsintát sütni. Az ilyen palacsinta persze gumi-szerű és hideg. Begombolta a kabátját, és beszállt az autóba. A gyerekek mindent lenyomnak a torkukon, ahogy a patológus is mondta. Végigment a Rosenkrantzgátén, majd el-

indult a folyó irányába. Nem volt valami éhes, de bement a rendőrség épületébe, hogy a kantinban megebédeljen. Ott mindig lehetett palacsintát kapni. Vett is két lekvárosat és egy kávé. Leült. Kettévágta az egyiket. A tészta lágy volt, és könnyű. Egy darabig nézte az áldozatát, majd megpróbálta egyben lenyelni. Még neki is nehezeére esett egy darabban betömni a szájába, és még rágni is. Megküzdött vele. Aztán érezte, ahogy a friss palacsinta lecsúszik a torkán. Megitta a kávé, és értetlenül ingatta a fejét. Egyszer csak látta maga előtt a fuldokló kisfiút, aki összevissza csapkod, leveri a tálat, tányért, és senki nem jön a segítségére. Pedig az apja hallotta a csörömpölést. Miért nem szaladt be, hogy megnézzze, mi történt? Az orvos szerint a fiú egy csomó mindent lesodort máskor is. Akkor is érthetetlen. Én magam kiszaladtam volna. Azonnal. Egyből arra gondoltam volna, hogy felborult a székkal együtt, és megsérült. De az apja előbb befejezte a készülődést. Lehet, hogy az anya is hallotta a csörömpölést? Sejer megette a második palacsintát, kiitta a maradék kávé, majd nekiült, hogy áttanulmányozza az orvostól kapott anyagot. Később felállt, és kiment az autójához. Astrid Johnasra gondolt, aki fenn aludt az emeleten, és semmit sem tudott a konyhában történekről.

Halvor levett egy szelet kenyeret a tálcáról, és nekilátott. Szerette a gép halk zúgását és a kékes fényt, amely ilyenkor elárasztotta a szobát. Mintha üdvözlőné, hogy megint itt van. Pocsékul telt a napja. A rossz hangulat rányomta a bélyegét a jelszóval való kísérletezgetésére is, így a kipróbált új jelszavak között olyanok voltak, mint a „Hagyj békén”, „Idegeneknek tilos a bemenet” és „Kopj le”. Annie is ilyeneket vágott a fejéhez, amikor mondjuk átölelte a vállát. Annie persze mindig mindent nagyon kedvesen mondott. Amikor csókot kért tőle, a lány azt felelte, hogy ha megpróbálja, beleharap. Bár a hangja mindig másról árulkodott, mint a szavai. Halvor soha nem került hozzá elég közel. A lány mégis szeretett vele lenni. Jó volt egymás mellett feküdniük a pap-

lan alatt a sötétben, szorosan egymáshoz bújva, és érezni a másik melegét. Halvor ilyenkor nem félt a rémálmoktól és az apjától. Apja nem ronthatott be hozzá, nem húzhatta le a takaróját, nem bánthatta. Biztonságban volt. Volt valaki, aki mellette feküdt, ahogy a testvére is éveken keresztül. Jó volt hallani a másik szuszogását.

Szerette volna tudni, mit tartalmaz a titkos dokumentum. Egyáltalán minek írt Annie ilyeneket. Mit kezd majd vele, ha egyszer tényleg megtalálja a jelszót? Megint beleharapott a májkrémes kenyérbe, alaposan megrágtá, közben hallgatta a televízió beszűrődő hangjait. Eszébe jutott, hogy amióta a jelszó megfejtésével küszködik, nagyanyja egyedül üldögél esténként. És ez nem fog megváltozni, amíg meg nem oldja a problémát. Élet-halál kérdése, jutott eszébe. Ezzel is próbálkozhat. Beírta. Nem történt semmi.

Astrid Johnsnak éppen ebédideje volt. Kezében egy szelet kétszersültet tartott, amikor Sejer belépett az ajtón. Ruhája ugyanaz a mélyvörös szoknya-felső kombináció, mint legutóbb. Mintha gondolkodott volna valamin. Amikor észrevette Sejert, letette a tányérra a kétszersültet, mintha nem lenne illendő ennie, mialatt a felügyelő kérdéseket tesz fel neki. Inkább töltött maguknak kávé.

- Történt valami?

- Ma nem Annie-ről szeretnék beszélgetni.

A nő úgy tett, mintha nem értené. Felemelte a csészéjét, és nagy szemeket meresztett a férfira.

- Ma Eskil lesz a témánk.

- Hogy mondta? - Az asszony telt szája elkeskenyedett. - Nem szeretnék róla beszélni. Lezártam magamban. Tudja, nagyon nagy árat fizettem érte.

- Sajnálom, nem lehetek tapintatosabb. Érdekelnének a fia halálának bizonyos körülményei.

- Miért?

- Ez most nem érdekes, asszonyom. Kérem, válaszoljon a kérdéseimre.

- Mi lesz akkor, ha megtagadom a segítséget? Ha nem vagyok képes arra, hogy még egyszer felidézsem a történeteket?

- Akkor elmegyek, és hagyom, hogy magában gondolkodjon. Aztán visszajövök máskor, és felteszem ugyanazokat a kérdéseket.

Astrid félretolta a csészejét, kezét ölébe ejtette, derekát kihúzta. Érezte, hogy a felügyelő nem hagyja annyiban. - Nem tetszenek a módszerei. Idejön, Annie-ről kérdezget. Én válaszlok, eszembe sem jut ellenszegülni. Ha Eskilről akar beszélgetni, akkor most jobb, ha elmegy, és visszajön egy másik alkalommal.

Az asszony összekulcsolta a kezét. Testtartása félelemről árulkodott.

- Amikor Eskil a halála előtt levert mindent, hallotta a tányérok csörömpölését?

A kérdés meglepte Astridot. Csodálkozva nézett Sejerre, mintha valami másra számított volna, valami rosszabbra. - Igen - vágta rá gondolkodás nélkül.

- Szóval hallotta. Ezek szerint ébren volt? - Sejer a nő arcába nézett, minden rezdülésre felfigyelt, így nem kerülte el figyelmét az árnyék, ami a kérdés hallatán átsuhant az asszony arcán. - Nem aludt. Hallotta a borotva hangját?

- Hallottam, hogy Henning bemegy a fürdőszobába, és becsapódik mögötte az ajtó.

- Honnan tudta, hogy a fürdőszobába megy?

- Egyszerűen tudtam. Elég régóta lakunk együtt. Kívülről fűjjük egymás szokásait.

- És mielőtt bement?

Az asszony hallgatott, kutatott az emlékezetében.

- Hallottam a hangjukat a konyhában. Reggeliztek.

- Eskil, ugye, palacsintát evett - mondta óvatosan Sejer.

- Szokásos volt önöknél, hogy palacsintát reggeliztek?

Sejer büszke volt magára, hogy sikerült ilyen ravaszul feltennie a kérdést.

- Tudja, Eskil makacs gyerek volt. Mindig elérte, amit akart. Nem lehetett neki nemet mondani, ha beindult. Nem bírta elviselni, ha nem úgy történnék a dolgok, ahogy ő akarja. Az csak olaj volt a tűzre. Henning türelmetlen volt, nehezen viselte Eskil nyafogását.

- Ön odafent hallotta, hogy nyafog?

Az asszony a kezét tördelte. - Elég hangos gyerek volt, és bő repertoárral rendelkezett - mondta.

- Volt konfliktus a férje és a fiuk között?

- Állandóan. Eskil azon a reggelen is egyre jobban nyafogott a palacsinta miatt. Johnas megkent neki egy szelet vajas kenyeret, de hiába. Eskil, azt hiszem, észrevette az estéről megmaradt palacsintákat a konyhapulton.

- Hallotta, miről beszélnek?

- Most már igazán nem értem - makacsolta meg magát az asszony. - Beszéljen Henninggel. Ő volt Eskillel, én az emeleten feküdtem.

- És neki lesz valami mondanivalója?

Astrid összefonta a karját. Nem válaszolt. Egyre nőtt ketjük között a feszültség.

- Nem beszélhetek a nevében - szólalt meg végül az asszony. - Nem a férjem többé.

- A gyermek elvesztése okozta a házasságuk felbomlását?

- Nem. Amúgy is tönkrement volna. Sokat veszekedtünk.

- Ön akart válni?

- Ennek mi köze az ügyhöz?

- Nyilvánvalóan semmi. Csak megkérdeztem.

Sejor az asztalra helyezte a kezét, és a tenyerét felfelé fordította.

- Amikor Henning megtalálta Eskilt, mit csinált? Kiabált magának?

- Kinyitotta a hálószoba ajtaját, és nem szólt egy szót sem. Csodálkoztam is, hogy milyen csend van odalenn. Akkor értettem meg. Felültem az ágyban, és ordítani kezdtem.

- Ön szerint van valami a fia halálával kapcsolatban, ami még tisztázásra vár?

- Nem értem.

- Megkérdezte a férjétől, mi is történt valójában? Megkérdezte, hogy pontosan mi történt?

Már megint az a különös fény a nő szemében. Mintha félné.

- Mindent elmondott - válaszolt kimérten. - Végtelenül kétségbeesett. Úgy érezte, az ő lelkén szárad Eskil halála, mert nem vigyázott rá eléggé. Képtelenek voltunk többé együtt élni ezzel a tudattal. Kénytelenek voltunk elválni.

- A fia halála körül nem volt egyetlen olyan részlet sem, ami tisztázatlan maradt az ön számára?

Sejer próbált kedvesen viselkedni. Érezte, hogy Astrid már a határán van annak, hogy elmondja, amit hallani szeretne.

A nő vállát egyre hevesebben rázta a zokogás. Sejer egy darabig csak ült vele szemben, nem mozdult. Már közel volt a vallomás, érezte. Ismerte már ezeknek a beszélgetéseknek a dinamikáját. Érezte, hogy Astridot nagyon bántja valami.

- Hallottam, hogy kiabálnak egymással - suttozta. - Henning dühös volt. Elég heves természetű.

- Folytassa.

- Hallottam, hogy Eskil a bögréjével veri az asztalt, Henning pedig a konyhaszekrény ajtaját és fiókjait csapkodja idegességében.

- Kihallott a veszekedésből bizonyos szavakat?

A nő szája remegni kezdett.

- Csak egyetlen mondatot. Ez volt az utolsó mondat, ami elhangzott, mielőtt beviharzott volna a fürdőszobába. Henning olyan hangosan ordított, hogy attól tartottam, a szomszédok is meghallják. Félttem, hogy mit fognak gondolni rólunk. Nem volt egyszerű a helyzetünk. Született egy fiunk, aki nem úgy viselkedett, mint szerettük volna. És volt egy nagyobb gyerekünk, aki másképp viselkedett. Mindig csendes volt. Soha semmi ellenkezés. Azt tette, amit mondtunk neki.

- Mit hallott? Mit mondott Henning?

Ebben a pillanatban kinyílt a bejárati ajtó, és megszólalt a vevő érkezését jelző csengő. Két nő lépett a boltba, és kíváncsian vizslatni kezdték a fonalakat. Astrid letörölte a könnyeit, és ki akart menni, de Sejer a vállára tette a kezét.

- Várjon. Mondja el, mit hallott.

Astrid lehajtotta a fejét, mintha szégyenkezne. - Henning teljesen kikészült. Én pedig nem tudtam vele élni többé.

- Mondja meg, mit mondott!

- Nem akarom, hogy más is megtudja. Úgysem számít már. Eskil úgysem támad fel.

- Hiszen már nem a férje.

- De ő Magne apja. Elmesélte, mennyire remegett az idegességtől, amikor bement a fürdőszobába. Kétségbeesett, mert Eskil a legrosszabbat hozta ki belőle. Amikor lenyugodott, ki akart menni, hogy bocsánatot kérjen. De mire kiért... a többit már tudja.

- Mondja meg, mit mondott!

- Soha senkinek nem mondom meg.

Sejer fejébe befészkelte magába egy gondolat. Sok mindent látott aznap, és csak egyetlen egyszer lepődött meg. Az volt a benyomása, mintha Eskil Johnas olyan gyerek lett volna, akitől meg kell szabadulni.

Bement Skarréért az ügyeletre, és magával vonszolta a rendőrség hosszú folyosóin.

- Megyünk szőnyeget venni.

- Minek?

- Astrid Johnastól jövök. Azt hiszem, szörnyű kétségek gyötrik. Ugyanaz, ami engem is bánt. Ami nem más, mint hogy Johnas részben bűnös a fia halálában. Azt hiszem, ezért hagyta el.

- Mégis, mire gondolsz?

- Nem tudom. De a nő titkol valamit. És az is különös, hogy Johnas meg sem említette a fia halálát, amikor nála jártunk.

- Azért ez nem annyira különös. Annie-ről kérdeztük.

- Szerintem nem ártott volna, ha beszél róla. Azt mondta, nem kell már gyerekekre vigyázni, mert a felesége elköltözött. Azt sem említette, hogy az a gyerek, akire Annie vigyázott, halott. Egy szóval sem említette, pontosan kinek a képe lóg a falon.

- Biztos képtelen volt rá. Bocsáss meg, hogy megemlítem - mondta Skarre -, de te is elveszítettél valakit, aki közel állt hozzád. Neked egyszerű volt róla beszélni?

Sejer megtorpant. Érezte, hogy elsápad. - Természetesen tudtam volna beszélni róla, ha szükséges. Ha külsődleges szempontok fontosabbak az én privát szempontjaimnál.

A haja és a bőre illata kemikáliák és izzadság keverékéből tevődött össze. A homloka fémesen csillogott. Fogairól a gyógyszeres kezelés hatására lekopott a zománc, kékes árnyalatot kapott, akár a zsírmentes tej. Szeme fehérje lassan sárgára váltott.

Skarre felemelt fejjel állt előtte. Egyáltalán nem volt zavarban. Sejerben felmerült, hogy Skarre talán bocsánatot kérhetne tőle, hogy esetleg túlzásba vitte egy kicsit a dolgot.

- De te soha nem kerültél olyan helyzetbe, hogy erre kényszerültél volna.

Sejert egyre jobban meglepte Skarre bátorsága. Nocsak, a kis zöldfülű.

- Nem - felelte -, soha nem voltam ilyen helyzetben - mondta, és elindult.

- És - folytatta zavartalanul Skarre - mit mondott Astrid Johnas?

- Veszekedtek. Hallotta, hogy apa és fia kiabálnak egymással. Hallotta, hogy becsapódik a fürdőszobaajtó, hogy leesik a tányér. Johnasnak heves a természete. Astrid azt állítja, hogy önmagát vádolja.

- Az ő helyében én is ezt tenném.

- És neked? Van valami jó híred?

- Ahogy vesszük. Például Annie iskolatáskája.

- Mi van vele?

- Emlékszel, hogy bezsírozták a felületét? Minden bizonyonnyal azért, hogy eltüntessék az ujjlenyomatokat.

- Igen?

- Végre azonosították. Olyan kenőanyagról van szó, ami gyantát is tartalmaz.

- A kenőcs, amit az ekcémámra kaptam, szintén tartalmaz gyantát.

- Ezt a kenőcsöt állatorvos írja fel. Kutyaáknak. Ha kisebesedik a talpuk.

Sejer elégedetten bólogatott.

- Johnasnak van kutyája.

- És Axel Bjørknek is egy németjuhásza. Neked meg egy oroszlanod. Csak úgy mondom - jegyezte meg nevetve a fiatal nyomozó, és kinyitotta az ajtót. Előre engedte főnökét. Sejert összezavarta Skarre viselkedése.

*

Axel Bjørk pórázra kötötte a kutyáját, és vele együtt kiszállt a kocsiból. Gyorsan körbenézett, de nem látott senkit a közelben. Átvágott a téren, majd előhalászott egy kulcsot az egyenruhája zsebéből. Megfordult egy pillanatra, kocsiját, egy ólomszürke Peugeot-t, tetején méretes tetődobozzal, jól látható helyen, a főbejárat előtt parkolta le. A kocsiját és a motorháztetőn a biztonsági cég emblémája díszelgett. A kutya türelmesen várt, amíg gazdája a lakattal babrált. Nem volt ebben számára semmi különös. Jó néhányszor végigcsinálta már. Be a kocsiba, ki a kocsiból, majd be egy kapun, aztán egy ajtón, utána liftezés, majd újabb ajtók következtek. És az a sok szag. Húségesen követte gazdáját. Jó élete volt Bjørk mellett, sokat mozgott, és jól tartották.

A gyárépület üresnek és elhagyottnak tűnt. Régóta már csak raktárnak használták. Ládák, dobozok, zsákok álltak egymásra pakolva a fal mellett. Mindent belengett a kartonpapír, a por és a korhadásnak indult fa szaga. Bjørk be-

kapcsolta az elemlámpáját, ami az övén csatolva lógott, és elindult a hatalmas csarnok belseje felé. Bakancsa sarka tompán koppant a kövezeten. Minden egyes lépése visszhangzott a fejében. Egy, kettő, egy, kettő. Koppanó lépek a csendben. Bjørk nem hitt Istenben, így rajta és a kutyán kívül senki nem hallotta és látta őket. Achilles hosszú pórázra eresztve követte a gazdáját, kimért tempóban. Jól nevelt kutya volt. Biztonságban érezte magát, és kedvelte a férfit.

Megálltak egy hatalmas gép előtt. Bjørk a kutyát maga után húzva átréselte magát a vas- és fémszerkezet mögé. A póráz egy acél emelőkarhoz kötötte, és megparancsolta a kutyának, hogy üljön le. A kutya engedelmeskedett, de továbbra is figyelemmel kísérte gazdája minden mozdulatát. Hamarosan ismerős szag terjengett a levegőben, olyan szag, ami egyre inkább részévé vált a mindennapjaiknak. Most azonban más is érződött. A félelem szaga. Bjørk komótosan leült a földre. Műszálas kezelábasu suhogásán és a kutya lihegésén kívül semmilyen zaj nem hallatszott. Zsebéből előhúzott egy lapos üveget, lecsavart a tetejét, és inni kezdett.

A kutya csillogó szemmel és fülét hegyezve figyelt. Sejtette, hogy most nem számíthat jutalomfalatra, mindezek ellenére nyugodtan és éberén várt. A férfi a kutyája szemébe nézett és hallgatott. A feszültség szinte kézzel foghatóvá vált. A kutya mereven bámulta gazdáját, és a férfi sem engedte el a kutya tekintetét. Bjørk zsebében ott lapult a revolvere.

Halvor idegesen fintorgott. Már a számítógép halk zúgása is idegesítette. Többé nem kellemes háttérzajnak tűnt, hanem idegesítő zörgésnek. Soha nem jön rá. Amikor kikapcsolta a gépet, egy pillanatra meglepte a csend, de fejében egy belső hang azonnal pótolta a külső zaj hiányát. Szinte meztelennek érezte magát a zörejek nélkül. Gyerünk már, Annie, beszélj hozzám!

A mozi olyan volt a sok embertől, akár a nyüzsgő méhkas. Annie bement a trafikba Smartiesért és citromos cukorkáért, miközben ő a bejáratnál várta, kezében a jegyekkel. Kérsz valamit inni? – kérdezte Annie. Ő csak a fejét rázta, inkább azzal volt elfoglalva, hogy összehasonlítsa a lányt a többi emberrel, akik ott nyüzsgöttek körülötte. Feltűnt az ajtóban a biztonsági őr is, egyenruhában, övében pisztollyal. Miközben ellenőrizte a jegyeket, alaposan megnézte magának minden egyes belépő arcát. A legtöbben lesütötték a szemüket, hiszen bőven a film által megszabott korhatár alatt voltak. Egy Bond-film. Az első film, amit együtt láttak, akkor jelentek meg a világ előtt először mint szerelmespár. Dagadt a melle a büszkeségtől. És a film is jó volt, legalábbis Annie-nak tetszett. Neki nem nagyon maradt ideje, hogy intenzíven figyeljen, inkább a lányt nézte a szeme sarkából. De a címére legalább emlékezett: „Szigorúan bizalmas”.

Ezt is beírta a keresőbe, de nem történt semmi. Most már bosszantotta a dolog, jobban, mint szeretete volna. Úgy érezte, ennyivel nem lehet megállítani. Dühösen fölállt, és kiment a konyhába. Előkereste a telefonkönyvet, és a számítógépek felirat alatt megtalálta azt a számot, amit keresett. Már tárcsázta is.

– Ra Data, Solveig.

– Egy titkosított fájlról van szó – dadogta, mintha elszállt volna belőle minden kezdeti bátorsága. Tolvajnak érezte magát, jobb esetben kukkolónak. De nem hátrálhatott meg.

– Nem tudja kinyitni?

– Sajnos nem. Elkevertem a jelszót.

– Attól tartok, hogy az informatikusunk már hazament, de tartsa egy kicsit, mindjárt utánanézek.

Halvor olyan erősen szorította füléhez a kagylót, hogy a füle kezdett elszibbadni. A háttérben beszélgetés zaja, telefoncsörgés hallatszott. Halvor odanézett, ahol nagyanyja szokott üldögélni. Még ott volt. Nagyítóval olvasta az újságot.

– Itt van még?

- Igen.
- Milyen messze lakik?
- A lundebyi kanyarnál.
- Szerencséje van. A kollégám hazafelé menet megnézi a gépet. Megmondaná a pontos címet?

Halvor a szobájában ült és várt. Szíve majd' kiugrott a helyéről. Félrehúzta a függönyt, úgyhogy jól látta, amikor a cég autója bekanyarodott az udvarra. Fehér Kadett kombi, rajta a Ra Data logója. Meglepően fiatal férfi szállt ki a kocsiból, és elindult a ház felé.

Halvor már rohant is ajtót nyitni. Az informatikus szimpatikus figura volt, kicsit testes, arcán mély gödröcskékkel. Halvor megköszönte, hogy vette a fáradságot, és idejött. Bementek Halvor szobájába. Az informatikus elővette a táskáját, és előhúzott belőle egy táblázatot.

- Szám- vagy betűkombináció? - kérdezte első körben.

Halvor elpirult.

- Nem emlékszel? - kérdezte meglepődve.
- Annyi más jelszavam van, hogy erről tökéletesen megfeledkeztem - hebegte Halvor.
- Melyik az?
- Az ott.
- Az „Annie”?

A fiatalember nem kérdezett többet, végül is az ő szakmájában létezik tapintat, és neki voltak ambíciói. Halvor az ablaknál állt. Arca még mindig égett, részben zavarában, részben pedig a szégyentől, hogy bele akar lesni Annie titkaiba. A szíve továbbra is valósággal kalapált. A fiú keze alatt a háttérben csak úgy kopogott a billentyűzet. Más zaj nem hallatszott, csak a gép zúgása. Némi kopogás után a fiú felállt. Halvornak minden egyes eltelt perc egy örökkévalóságnak tűnt.

- Megvan!

Halvor megfordult, és a képernyőre meredt. Az informatikus kiállította a számlát.

- Hétszázötven korona? - szívta kicsit a fogát.

- Minden megkezdett óra ennyibe kerül - mosolygott a másik.

Remegő kézzel írta alá a számlát, és kérte, hogy postán küldjék el neki is.

- Egyébként számokból állt.

- Kilenc, négy, egy, egy, nulla, hét. Dátum. Ha jól sejtem - mosolyodott el a fiú. - De nem a te születésnapodé, mert akkor, ha jól számolom, csak nyolc hónapos lennél.

Halvor kikísérte, megköszönte a segítségét, és már szaladt is vissza.

Alig kapott levegőt az izgalomtól. A szöveg megjelent előtte a képernyőn. Felindultságában meg kellett támaszkodnia az íróasztalon. Valami történt, és Annie megjegyezte. Ő pedig végre elolvashatja. Szeme elkerekedett, ahogy egyre lejjebb haladt a szövegben. Rossz érzései támadtak.

Bjørk megint alaposan felöntött a garatra. Kutyája mellett ült, nyelve kilógott a szájából, lihegett. Nyugtalanak tűnt. A férfi megpróbált felülni. Lassan, óvatosan mozgott. A sörösüveg a jéghideg kövezeten koppant. Csuklott néhányszor, és nagy nehezen kiegyenesedett. Egyensúlyát képtelen volt megtartani, szétvetett lábbal nekidőlt a falnak. A kutya is felállt, tekintetével követte gazdája minden mozdulatát. Farkát idegesen csóválta. A férfi kezével a pisztolyát kereste. A hátsó zsebében volt. Kivette, majd kibiztosította. Farkaszemet nézett a kutyával, miközben fogai egymásnak koccantak. Felsőhajtott, remegő kézzel húzta meg a ravaszt. Koponyája felhasadt. Vér és húscscafatok fröccsentek a falra, a padlóra, a kutya pofájára. A lövés még sokáig visszhangzott a helyiségben, majd távoli morajjá halált. A kutya oda akart rohanni hozzá, de nem engedte a póráz. Egy darabig még próbált elszabadulni, végül feladta a küzdelmet, és lekuporodott a földre.

Az üzlet egy csendes utcában volt, nem messze a katolikus templomtól. Előtte egy régi Citroën parkolt, abból a szériából, aminek kicsit ferdén állnak a fényszórói. A kocsi vastagon borította a por. Sejer alaposan szemügyre vette. A teteje tisztábbnak tűnt, mintha korábban lett volna rajta valami, csomagtartó, egyéb, ami megkímélte az időjárás viszontagságaitól. Kékeszöld volt a színe.

- Nincs rajta tetődoboz - állapította meg Sejer.

- Leszerelték. Látszik a csavarok helye.

A két férfi belépett az üzlet ajtaján. Olyasmi illat volt odabenn, mint Astrid Johnas fonalboltjában. Gyapjú és az előkészítéséhez használt csínózó anyag, valamint leheletnyi gyanta, ami a tetőgerendákból áradt. Az egyik felső sarokból egy kamera figyelte őket. Sejer megállt, és belenézett a lencsébe. A fal mentén rengeteg szőnyeg egymásra halmozva, középen lépcső, ami a felső szintre vitt fel. Némely szőnyeg a padlóra terítve vagy a falra függesztve várta, hogy felkeltse a vevők érdeklődését. Johnas eléjük sietett. Bársonyból és selyemből álló öltözéke, melyet piros, fekete, rózsaszín és zöld színek uraltak, jól festett a gyönyörű szőnyegekkel a háttérben. Kellemes, szinte már puha megjelenése feledtette állítólagos heves természetét. Barátságos volt, nyájas és simulékony, akár egy igazi kereskedő.

- Micsoda meglepetés! - tessékelte be a két nyomozót. - Csak nem szőnyeget akarnak vásárolni? - kérdezte, és széttárta karját, mintha régi barátokat üdvözlőne, vagy potenciális vevőket, akiknek nem számít a pénz, mert nekik is szenvedélyük a szőnyeg. A gyönyörű színekombinációk, a varázslatos minták, amelyekbe a születés, a halál és a vallás jelképeit szótták bele. Milyen különlegesen mutatnának a televízió előtt vagy az ebédlőben.

- Itt aztán van tér - állapította meg Sejer, és körbepillantott az üzletben.

- Két szint tele áruval, és egy padlás. Elhiheti, komoly befektetés volt. Minden energiámat beleöltem. És nem így nézett ki, amikor átvettem. Penészes, szürke falak. De én mindent rendbe hoztam. A ház valamikor egy kereskedő lehetett. Kérem, kövessenek - mondta, és a következő szint felé mutatott. Itt volt az irodája, ami egyben konyhaként is funkcionált. Volt benne minden, ami csak kellett, hűtőszekrény, kávéfőző és egy tűzhely. A konyhapult fölötti csempe a holland kék mintás porcelánokat idézte, hollandi sapkás, fapapucsos lányok, szélmalmok a háttérben. A falon régi rézedények lógtak, serpenyők, kannák. A konyhaasztal szélét rézlap borította, akár a régi vitorlások konyhájában.

Leültek az asztal köré, és Johnas kékszőlő-italt szervírozott nekik vastag üvegpoharakban.

- Megszülettek a kiskutyák? - kérdezte őszinte érdeklődéssel Skarre.

- Sajnos, már lemaradt róluk. Héránál marad egy kölyök, a másik kettőt pedig már elígértem. Nos, miben lehetek a segítségükre? - kérdezte rutinosan.

Sejer gyanította, ha felteszi a kérdéseit, a férfi jókedve ellillan. - Még mindig Annie-ről szeretnénk megtudni néhány dolgot. Attól tartok, még egyszer végig kell mennünk a régi kérdéseken.

Sejer hangsúlya, komolysága és testtartása arra utalt, mintha kétségbe akarnák vonni korábbi kijelentéseit.

- Azt mondta, ha jól emlékszem, hogy a körforgalomnál vette fel a lányt.

- Még mindig érvényes, amit akkor mondtam.

- De a lány nem akart magával menni.

- Miket beszél?

- Ha jól értettem, némi idejébe telt rávenni a lányt, hogy beszálljon a kocsijába.

Johnasnak egyre kevésbé volt ínyére a társalgás, de megőrizte lélekjelenlétét.

- Annie gyalogolni akart, és visszautasította az ajánlatát. Igazam van?

Johnas erre elnevette magát, és bólintott. – Mindig ilyen volt. Visszafogott. Én mondtam neki, hogy fölösleges olyan sokat gyalogolnia. Igazán nincs közel Horgen.

– Ezek szerint rábeszélte?

– Nem, nem.

Johnas a fejét rázta, és hátradőlt a széken. – Kérette magát. Tudja, vannak ilyen emberek. Szeretik magukat kéretni. És én megfelelttem az elvárásoknak.

– Ezek szerint nem arról volt szó, hogy nem akart beülni a kocsijába.

Johnas figyelmét ismét nem kerülte el Sejer sajtatos hang-súlya. – Annie ilyen volt. Nem adta meg magát egy könnyen. Kivel beszélt még róla? – kérdezte váratlanul.

– Meglehetősen sok emberrel – mondta Sejer. – És egyikük tanúsítja, hogy a lány beszállt a maga kocsijába. Hosszú vita után. És maga volt az utolsó, aki élve látta.

– Nem én voltam az utolsó – vágott közbe Johnas. – A gyilkos.

– Nos, igen. Nehéz elcsípnünk azt a gyilkost. Ami azt illeti, semmi bizonyítékunk nincs arra, hogy a motoros férfi rá várt volna. Mi csak a maga vallomására támaszkodhatunk.

– Hová akar kilyukadni? – kérdezte gyanakodva a férfi.

– A dolog lényegéhez – felelte határozottan Sejer. – És gyanítom, hogy kénytelen leszek majd még néhány kellemtelen percet okozni.

– Azzal gyanúsít, hogy hazudok?

– Az a helyzet, hogy nem hiszem el, amit mond. Sajnálom – mondta Sejer, majd hirtelen témát váltott. – Miért nem akart magával menni?

Johnas elbizonytalanodott.

– Ez nem igaz. Velem akart jönni! – Johnas érezte, hogy kezdi elveszíteni a türelmét. – Beült a kocsimba, és én elvittem a boltig.

– Nem tovább?

- Nem, mondtam már. Kiszállt a boltnál. Azt hittem, vásárolni akar. Még csak nem is a bejáratnál álltam meg. Az út szélénél tettem ki, valamivel feljebb. És azután - folytatta Johnas, és idegesen felállt, hogy kivegyen a szekrényből egy doboz cigarettát. - Azután soha többé nem láttam.

Sejer témát váltott. - Johnas, maga is elveszítette az egyik gyermekét. Tudja, milyen érzés ez. Beszélt azóta Eddie Hollanddal? Megkérdezte, hogy van?

A férfit meglepte a felügyelő megjegyzése.

- Nem. Nem akartam tolakodó lenni. Egyébként nekem még mindig nem egyszerű beszélnem a fiam haláláról.

- Mennyi idő telt el az óta?

- Beszélt Astriddal, úgy tudom. Nyolc hónapja veszítetük el. De ezt nem lehet olyan könnyen földolgozni.

Kihúzott egy szál cigarettát a dobozból. Sejer meglepődött. Johnas filteres Meritet szívott, azt a cigarettát, amelyet inkább nők kedveltek.

- Az emberek annyi mindent gondolnak arról, hogyan reagálnának egy gyermek halálára - nézett Johnas meggyötörtén Sejerre. - És mindezt a legjobb szándékkal teszik. Elképzelik az üres gyerekágyat, hogy állnak mellette, és szomorkodnak. Én is álltam Eskil ágya mellett. De ez csak egy része a gyásznak. Akárhányszor bementem a fürdőszobába, láttam a fogkefését a tükör alatt. Olyan fogkefeje volt, ami melegre megváltoztatta a színét. A fürdőkádb szélén ott állt a gumikacsája. A papucs az ágy alatt. Nap mint nap előfordult, hogy egy terítéssel többet tettem az asztalra. A kocsi-ban ott voltak a kedvenc plüssállatai. Hónapokkal később megtaláltam az egyik cumiját a szófa alatt.

Johnas összeszorított szájjal beszélt, mintha csak arra lett volna képes, hogy kipréselje magából a szavakat. - Minden egyes tárgy megtalálása olyan volt, mintha kést forgattak volna bennem. Szinte bűnnek éreztem kidobni őket. A nap minden percére jutott egy ilyen érzés, és jut még most is. Van fogalma arról, milyen sokáig érződik egy ember szaga a pizsamáján?

Johnas egészséges, barna arca szürkére váltott. Sejer nem szólt egy szót sem. Eszébe jutott Elise fapapucs, ami még mindig kint állt az ajtó előtt. Mindig ebbe bújt bele, amikor kiszaladt a ledobóhoz a szeméttel, vagy lement a földszintre a postáért. Akárhányszor kinyitja az ajtót, pillantása a fapapucsra esik, és beléhasít a fájdalom.

- Kimentünk a templomkertbe, hogy megnézzük a sírt. Maga mikor járt kint utoljára?

- Milyen kérdés ez már megint?

- Arra lennék kíváncsi, tud-e arról, hogy a sírről eltűnt valami?

- A madárra gondol? Az már közvetlenül a temetés után eltűnt.

- Nem akarja pótolni?

- Hogy maga milyen kíváncsi! Persze, gondoltam már rá. Eddig nem volt kedvem kitenni magam az érzésnek, hogy esetleg megint letörhetik.

- Tudja, hogy ki törte le?

- Honnan tudnám? - kérdezte dühösen. - Ha tudnám, már rég feljelentettem volna. Egy életre leckét adtam volna neki!

- Kioktatta volna?

Johnas ránézett. - Annál többre gondolok.

- Annie törte le - jegyezte meg Sejer csak úgy melleleg. Johnas nem értette az egészet.

- A holmija között találtuk. Ugye, ez az a madár? - érdeklődött Sejer, és előhúzta zsebéből a szobrot.

- Igen, én is ilyet vettem, de nem értem...

- Mi sem. Azt hittük, majd öntől magyarázatot kapunk.

- Tőlem? Istenem, honnan tudhatnám? Nem értem. Miért kellett neki az a madár? Annie nem volt az a fajta, aki ilyesmit csinál.

- Ezért gondoljuk, hogy nyomós oka lehetett rá. Haragudott magára valamiért?

Johnas még nem tért magához a meglepetéstől.

Sejer belátta, hogy Johnas tényleg nem tud semmiről. Skarre hideg kék szemével követte figyelemmel a férfi minden mozdulatát.

- A szülei tudnak róla? - kérdezte Johnas.

- Nem hinném.

- És Sølvi? Ő aztán olyan, mint a szarka. Felfigyel mindenre, ami fénylik.

- Nem.

Sejer megitta a szőlőlevet.

- Szóval Annie-nak titkai voltak. Bár, kinek ne lenne közülünk? - jegyezte meg mosolyogva. - Egyébként is olyan titokzatos volt. És egyre titokzatosabb lett.

- Nehezen emésztette meg Eskil halálát?

- Nem jött többé hozzánk. Megértem, mert akkoriban nekem sem nagyon volt kedvem másokkal találkozni. Astrid és Magne elköltöztek. Annyi minden történt hirtelen. Elmondhatatlan.

- Azért néha váltottak pár szót?

- Ha összefutottunk az utcán. Szinte szomszédok voltunk.

- Elutasító volt?

- Inkább úgy magába fordult. Egyikünknek sem volt könnyű.

- Úgy tudom - mondta Sejer szinte hangsúly nélkül -, veszekedett Eskillel a halála előtt. Gondolom, ez sem egyszerűsített a helyzeten.

- Ne keverje bele Eskilt! - kiabálta a férfi.

- Ismeri Raymond Lákét?

- Az a félbolond, aki fent lakik a hegy alatt?

- Ismeri?

- Mindenki tudja, ki ő.

- Ezek szerint nem.

- Pontosan, nem ismerem.

- De tudja, hol lakik.

- Bizony, tudom. Egy kis faházban. Úgy látszik, ennyi bolddoggá tesz egy bolondot.

- Tudja, a bolondok is vágnak a többiek elismerésére. Az teszi őket boldoggá. Lehet, hogy másképp látja a világot, mint mi, de attól még teljes értékű ember.

Johnas nem mozdult a helyéről. Nem kísérte ki a vendégeit. A nyomozók lementek a földszintre, a kamera, akár egy nagy szem, követte minden mozdulatukat.

Elmentek Kollbergért. A kutya az utóbbi időben sokat volt egyedül, ami magyarázat lehet arra, miért olyan kezelhetetlen. Beültették a hátsó ülésre, és jutalomból kapott egy kis szárított halat.

- Nagyon bűdös? - kérdezte kollégájától.

Skarre bólintott. - Nem gond. Adj neki egy mentolos cukorkát.

Lundebyebe tartottak. Bekanyarodtak a körforgalomnál, és leparkoltak a postaládáknál. Sejer végignézett az utcán, és örömmel állapította meg, hogy mind a huszonegy házból láthatják, hogy itt vannak. Mindenki azt gondolja, Hollandék háza felé tart. Közben Sejer állandóan hátra nézegett, arrafelé, amerre Johnas lakott. A ház szinte lakatlanak tűnt. A függönyök a legtöbb ablakban behúzva.

- Az iskolabusz tíz perccel hét után indul a körforgalomtól - mondta Skarrénak. - Az összes gyerek, aki itt lakik a Krystallenben, azzal jár. Fél hét körül indulnak el otthonról, hogy elérjék a buszt.

Fújni kezdett a szél.

- Magne éppen azelőtt ment el otthonról, amikor Eskil beletömte a torkába a palacsintát.

Skarre csendben hallgatta.

- Annie kicsit később indult, mint a többiek, emlékszel? Eddie azt mondta, hogy elaludtak. El kellett mennie a ház elé. Talán akkor, amikor Eskil éppen reggelizett.

- És?

Skarre Johnas házat fürkészte.

- Csak a nappali és a hálószobák ablakai néznek az utcára. Ők pedig a konyhában voltak.

- Tudom, tudom - mondta idegesen Sejer.

Folytatták útjukat. A felügyelő nagyon szeretne volna rekonstruálni azt a késő őszi reggelt. Novemberben olyan korán még sötét van – állapította meg magában.

– Szerinted beugrott hozzánk?

– Nem tudom.

Megálltak. A konyha ablaka a ház oldalsó részén volt, és a szomszéd ház felé nézett.

– Ki lakik abban a piros házban? – kérdezte Skarre.

– Irmak. A feleségével és a gyerekével. Nincs valami ösvény a két ház között?

– Van bizony. És jön is onnan valaki – felelte Skarre.

Egy fiú lépdelt a két ház közötti keskeny ösvényen. Fejét lehajtotta, úgyhogy nem láthatta, hogy egyenesen a két rendőr karjába fut.

Ez Thorbjørn Haugen. Aki a Ragnhild keresésére induló csapatot vezette.

Sejer megállt, hogy bevárja. A fiú fekete táskát cipelt a vállán, homlokán átkötve ugyanaz a mintás kendő viritott, mint korábban. Thorbjørn magas volt, így miközben elhaladt Johnas háza mellett, jól láthatták, hogy nagyjából a konyhaablak középvonaláig ér.

– Levágod az utat? – kérdezte Sejer.

– Tessék? – ocsúdott fel a fiú. – Ez az ösvény egészen a Gneisveiig vezet.

– Sokan járnak errefelé?

– Aha. Ezzel öt percet is meg tudok spórolni.

Sejer kicsit lejjebb ment, és mivel még Thorbjørnnél is magasabb volt, gond nélkül be tudott nézni az ablakon. A konyhában már nem volt etetőszék, csak két konyhaszék, az asztalon hamutartó, kávéscsésze. Eltekintve e néhány tárgytól, a ház olyan benyomást keltett, mintha senki nem lakna benne. Akkor reggel még sötét volt idekint, tehát, aki kint állt, mindent láthatott a bent történetekből.

– Johnas nem szereti, ha erre járunk – magyarázta Thorbjørn. – Elege van ebből a jövés-menésből a háza körül, ahogy ő mondja.

- Szóval a legtöbb gyerek errefelé megy az iskolabuszhoz?

- Mindegyik, aki általánosba vagy gimnáziumba jár.

Sejer elköszönt a gyerektől, és Skarréhoz fordult.

- Emlékszem, hogy Eddie azt mondta, Annie aznap hamarabb jött haza az iskolából, mert beteg volt. Nem is nagyon beszélt velem, mert a lány egyenesen besietett a szobájába, és lefeküdt. Az apja csak később ment be hozzá, hogy elmondja neki, Eskil meghalt.

- Mi az, hogy beteg volt? - kérdezte Skarre. - Úgy tudom, az a lány soha nem volt beteg.

- Nem tudom.

- Gondolod, hogy látott valamit? Benézett az ablakon?

- Lehet.

- De miért nem szólt senkinek sem?

- Talán nem mert. Vagy azért, mert nem egészen értette, amit látott. Talán megosztotta Halvorral. Még mindig az az érzésem, hogy az a fiú többet tud, mint amennyit nekünk elárul.

- Miért ne mondta volna el nekünk?

- Halvor annyira fura. Menjünk inkább, és beszéljünk vele.

Abban a pillanatban megszólalt Sejer csipogója. Amikor bejelentkezett, Holthemann hangja szólalt meg a vonal másik végén.

- Axel Bjørk öngyilkosságot követett el egy régi Enfield pisztollyal. Szétloccsantotta a fejét.

Sejer azt hitte, rosszul hall. Neki kellett támaszkodnia az autójának. Rossz érzés kerítette hatalmába. - Hagyott maga után búcsúlevelet?

- Nála nem volt. A lakásában sem találtak semmit. Rossz lehetett a lelkiismerete? Mit gondolsz?

- Nem tudom. Még ez is lehet. A fickónak nem volt egyszerű az élete.

- Beszámíthatatlan volt, és alkoholista. Meg agresszív.

- Én inkább szerencsétlennek láttam a fickót.

- Mert annak akarta mutatni magát.

- Azt hiszem, tévedsz. Az a férfi egyszerűen föladta. Nem bírta tovább.

- Kell egy tettes vagy sem?

- Az kell, aki elkövette.

Sejer befejezte a telefonbeszélgetést.

- Axel Bjørk öngyilkos lett. Kíváncsi vagyok, Ada Holland mit szól majd ehhez. Talán azt, amit Halvor, amikor az apja meghalt: *így kellett történnie*.

*

Halvor fölugrott az íróasztaltól, fölborította a székét, és ijedten nézett ki az ablakon az üres udvarra. Sokáig nem mozdult. Szeme sarkából látta az ívet, ahogy a szék felborult, és Annie fényképét az íróasztalán. Szóval ez történt. És Annie látott mindent. Visszaült a géphez, és még egyszer végigrágta elejétől a végéig. A saját történetét is elolvashatta. A történetet, amit csak Annie-nak mondott el. December tizenhárom, apja beront a gyerekszobába. Kijelölte a részt, és törölte. Örökre. Utána fogott egy CD-t, és rámásolta Annie fájljának tartalmát, majd csendben kiment a konyhába.

- Mi történt, Halvor? - kérdezte a nagyanyja, amikor látta, hogy unokája indulni készül.

Halvor nem felelt, felvette a farmerdzsekijét, begombolta, és remélte, hogy a motorja elindul. Persze mehet busszal is, de azzal legalább egy óra, míg odaér.

- Mikor jössz haza? Vacsorára?

Halvor megtorpant, mintha csak most fogta volna föl, hogy nagyanyja beszél hozzá.

- Vacsorára?

- Hová mész fiam, már majdnem sötét van!

- Találkoznom kell valakivel.

- De kivel? Olyan sápadtnak tűnsz, lehet, hogy vérszegény vagy. Mit is mondtál? Hogy hívják?

- Nem mondtam. Johnasnak hívják.

Hangja szokatlanul határozott volt. Amikor a nagyanyja az ablakon át utána nézett, láthatta, hogy odamegy a motorjához, és ideges mozdulatokkal babrál rajta.

A földszinti kamera nem volt a legjobb helyen. Kénytelen volt megállapítani, amikor visszazéte a felvételeket. A lencse túl sok fényt kapott, amelytől a vevők alig látható szellemfigurákká mosódtak. Szerette tudni, milyen emberek járnak hozzá. Nagy segítségére volt a vásárlásoknál. Az első emeleten jobbak a fényviszonyok, át kellene helyezni oda a kamerát, hogy sikerüljenek a felvételek. Még egyszer rápillantott a monitorra. Valaki álldogált odalenn. Egy férfi, de inkább fiú, farmerdzsekiben. Bizonyára nem a potenciális vevők körébe tartozik, de vele is épp olyan kedvesen kell bánnia. A szőnyegkereskedés hírnevén eddig nem esett csorba, és nem eshet ezután sem. Egyébként sincs az emberekre írva, hogy van-e pénzük, vagy nincs. Manapság ez nem így megy. Még az is lehet, hogy a pofa kőgazdag. Elindult lefelé, csendben, óvatosan. Megszokta, hogy úgy kezelje szőnyegboltját, mint valami múzeumot. A szőnyegeken nem volt árcédula, és nem berregtek pénztárgépek. Normál esetben számlát küldött, ritkábban fordult elő, hogy valaki helyben, kártyával fizetett. Már majdnem leért, amikor megtorpant.

- Jó estét - mondta Johnas.

A fiatalember háttal állt neki, csak a férfi hangjára fordult meg. Kíváncsian nézett rá. Pillantása egyszerre sugárzott bizalmatlanságot és kíváncsiságot. Nem szólt egy szót sem, csak nézett kutatóan. Mintha valami titkot akarna kifürkészni, vagy egy kirakósjáték megoldását.

Johnas felismerte a fiút, de nem állt szándékában bevalani. - Miben segíthetek?

Halvor nem felelt, csak nézte a férfit. Pontosan tudta, hogy az felismerte. Számtalanszor találkoztak. Amikor Annie-t várta a házuk előtt, vagy egyszerűen csak az utcán.

Johnas megváltozott. Hiába a barna hullámos haj, a sok puha flanel és selyem, mégis mintha páncél nehezedne a testére.

- Most már látom - kezdte Halvor, és egy lépést tett Johnas felé, aki még mindig az utolsó lépcsőfokon állt a korlátnak támaszkodva -, látom, hogy tényleg szőnyegekkel kereskedik - mondta, és körbejáratta a tekintetét az üzletben.

- Valóban.

- Szeretnék venni egyet.

- Bevallom, erre számítottam. Mégis milyenre gondolt?

Dehogyan kell neki szőnyeg, gondolta Johnas. Pénze se lenne rá. Valami másra kíváncsi. Elképzelhető, hogy egy kósza ötlet vezérelte ide. Vagy a kíváncsiság. Nem is sejti, hogy mibe kerülnek ezek a szőnyegek. Nemsokára úgyis megtudja.

- Nagyobbat, kisebbet? - kérdezte, miközben Halvor felé közeledett. A fiú egy fejjel alacsonyabb volt nála, ráadásul vékony.

- Akkorát szeretnék, ami az egész padlót lefedi. Az asztal és a székek is a szőnyegen lennének. És nem gond tisztán tartani.

- Akkor menjünk fel, ott vannak a nagyobb darabok - mondta, és elindult felfelé. Halvor követte. Eszébe sem jutott, hogy kérdéseket tegyen fel; úgy érezte, mintha ellenállhatatlanul hajtaná valami előre.

Johnas felkapcsolta a mennyezeti csillárokat, amelyeket egy velencei üvegfúvóműhelyből hozatott. A tetőgerendákra voltak felszerelve, és erős, meleg fényvel árasztották el a teret.

- Milyen színre gondolt?

Halvor megállt a legfelső lépcsőfokon. - Mindegyik piros - állapította meg.

Johnas felnevetett. - Igazán nem szeretnék kellemetlenkedni, de tisztában van azzal, mibe kerül egy ilyen szőnyeg?

Halvor szeme összeszűkül. Furcsa érzés kerítette hatalmába. Valami, amit már nagyon régen nem tapasztalt.

- Bizonyára nem nézek ki őrülten gazdagnak. Ha kívánja, bemutathatom egy számlakivonatomat.

Johnas tétovázott. - Csak meg akartam kímélni némi csalódástól. Sokan betérnek hozzám, és amikor szembesülnek a tényekkel, inkább távoznak. Csak meg akartam kímélni.

- Igazán tapintatos - mondta Halvor halkán, majd az egyik szőnyeg felé hajolt, ami a falon lógott. Megérintette a rojtokat. A szőnyegen férfiakat, lovakat, fegyvereket mintáztak meg.

- Két és félszer három méter - mondta Johnas fojtott hangon. - Jó választás. Két nomád csatáját ábrázolja. Meglehetősen nehéz vele bánni.

- Gondolom, segít majd a szállításnál? - kérdezte Halvor.

- Hogyne. Van egy áruszállító autóm. Én inkább a tisztán tartására gondoltam. Már ahhoz is több emberre van szükség, ha csak ki akarja rázni.

- Megveszem.

- Bocsánat?

Johnas közelebb lépett hozzá, és csodálkozva bámult rá. Nem értette, mit akar a fiú.

- Ez majdnem a legdrágább, ami a birtokomban van. Hetvenezer korona.

Johnas nem eresztette a fiú tekintetét. Szerette volna látni, hogy amit mondott, milyen hatást vált ki belőle.

- Biztosan ér annyit.

Johnas mást várt. Gyanakodni kezdett. Most már végképp nem értette, hogy a fiú mit akar, és miért viselkedik így. Soha nem volt ennyi pénze, és ha lenne is, akkor sem egy szőnyegbe fektetné.

- Kérem, csomagolja be - mondta halálos nyugalommal Halvor, és karját keresztbe fonta a mellkasán. Johnas meglepetésében nekidőlt a mögötte álló mahagóniasztalnak, ami nagyot reccsent a súlya alatt.

- Csomagoljam be? - kérdezte kényszeredett mosollyal Johnas. - Legfeljebb tekerjem össze, fóliázom le, és tekerjem körbe ragasztószalaggal.

- Úgy is megfelel.
- Beletelik egy kis időbe, mire leszedem. Ha megfelel, holnap este kiszállítom. Akkor tudok segíteni abban is, hogy megfelelő helyet találjunk neki.
- Nem - mondta Halvor. - Most szeretném elvinni.
- Szóval most - jegyezte meg Johnas. - Ne vegye tolakodásnak, de mégis hogy akarja kifizetni?
- Készpénzben, ha nem gond - felelte Halvor, és a farzsebére csapott. Farmerja kopott volt, az alján ki is rojtosodott. Johnas még mindig hitetlenkedve állt vele szemben.
- Van valami gond? - kérdezte Halvor.
- Nem is tudom. Van valami...
- Mégis mi?
- Tudom, ki vagy - mondta ki megkönnyebbülten.
- Ismernénk egymást?
- Johnas csípőre tette a kezét, és bólogatott. - Bizony Halvor, ismerjük egymást. Úgyhogy jobb, ha most elmész.
- Miért? Valami rosszat csináltam?
- Öntsünk tiszta vizet a pohárba! - mondta keményen Johnas.
- Egyetértek - sziszegte Halvor. - Szedd le azt a szőnyeget, amíg szépen beszélek!
- Ha jobban belegondolok, nem is szeretném eladni. Éppen költözésben vagyok, úgyhogy jó lesz az új lakásomba. Arról nem is beszélve, hogy túl drága neked. Valld be nyugodtan, hogy nincs ennyi pénzed.
- Szóval neked kell? - kérdezte Halvor. - Semmi gond. Választok másikat - mondta, és tovább nézelődött.
- Ezt kérem helyette - mutatott a közvetlenül mellette lévő rózsaszín és zöld mintás szőnyegre. - Kérlek, vedd le nekem azt, és írd róla számlát.
- Az negyvennégyezer.
- Jó ár.
- Tényleg?

Johnas sem adta olyan könnyen. – Áthágnám azzal az udvariassági szabályokat, ha megkérnélek arra, hogy mutasd meg, mennyi pénzed van? – kérdezte Johnas. Pupillái összeszűkültek, kezével erősen markolta a mahagóniasztalt.

– Nincs gond – mondta Halvor. – Tudod, már beszéltünk arról, hogy az embereken nem mindig látszik, van-e mit aprítaniuk a tejbe.

Még be sem fejezte a mondatot, de már nyúlt bele a zsebébe, ahonnan előhúzott egy kopott levéltárcát. Kicsit csörgette a fémpénzeket, majd az asztalra borította az egészet. Johnast előntötte a mérég, amikor meglátta a fémpénzekből álló kupacot az asztal tetején. – Most már aztán elég. Eleget raboltad az időmet, ideje eltűnnöd.

Halvor ránézett, szinte már sértődötten, mintha nem értené. – Nyugi, van még! – és tovább keresgélt.

– Fejezd már be! Honnan lenne? Egy viskóban laksz a nagyanyáddal, és fagylaltot szállítasz. Na, húzd el innen a csíkot.

– Tudod, hol lakom? – vonta kérdőre Johnast. A helyzet egyre veszélyesebbé vált, de Halvor nem félt. Maga sem értette, miért, de nem félt.

– Van itt még valami, ami számot tarthat az érdeklődésedre – mondta, és a levéltárcája mélyéről előhúzott valamit.

Johnas gyanakodva nézett rá, nem látta, mit tart a kezében Halvor.

– Ez egy CD – világosította fel a férfit.

– Nem kell a CD-d. Negyvennégyezer kell – kiabálta Johnas, de félelem szorította össze a torkát.

– Annie naplója – lengette meg Johnas orra előtt a CD-t. – Egy ideje naplót vezetett. Egészen pontosan tavaly novemberből. Már sokan keresik, de én megtaláltam. Tudod, milyenek a lányok. Muszáj mindent leírniuk.

Johnas ölni tudott volna a tekintetével. Egyre nehezebben szedte a levegőt. – Add ide!

– Nem adom, te rohadék!

Johnas megszédült. Halvor hangja színt váltott, és mélyebben csengett. Mintha egy szellem médiuma lenne. – Természetesen készítettem másolatot – mondta –, úgyhogy annyi szőnyeget vehetek, amennyit csak akarok. Érted?

– Te nyomorult! Teljesen elment az eszed?

Johnas képtelen volt tovább visszafogni magát. Izmai megfeszültek, nagy levegőt vett. Ugrani készült. Halvornak a másodperc töredéke elég volt ahhoz, hogy rájöjjön, mire készül a férfi. Húsz kilóval többet nyomott, mint ő, és rettenetesen dühös volt. Félreugrott. Johnas elhasalt a kemény padlón, és nagyot csattant. Iszonyatos káromkodásban tört ki, Halvor apja is büszke lehetett volna rá. Nem kellett neki sok idő, hogy magához térjen. Halvor a férfi sötét tekintetéből kiolvasta, hogy elveszítette a játékot. Sokkal erősebb volt nála. Halvor a lépcső felé rohant, de Johnasnak elég volt három lépés, hogy beérje. A vállánál ragadta meg a fiút, aki ösztönösen felfelé tartotta a fejét, teste azonban hassal a földre került.

– Nem árthatsz nekem! – üvöltötte Johnas. Hirtelen mozdulattal megfordította Halvort, és a torkának ugrott.

Halvor érezte a férfi leheletét. – Neked annyi – nyöszörögte a fiú. – Mindegy, mit csinálsz velem, de neked annyi!

Johnas esztét veszítette a dühtől. Felemelte az öklét, és a fiú arcába ütött. Nem ez volt az első eset, hogy megverik, Halvor pontosan tudta, mire számíthat. A férfi ökle az állán találta el. Keskeny állcsontja olyan könnyen tört, akár a száraz ág. Fogai összeütődtek, és vérrel keveredve, szilánkosra törve hullottak ki a szájából. És Johnas nem hagyta abba. Már nem célzott, hanem ott érte, ahol tudta. Olykor a padlót találta el, ettől még jobban feldühödött. Később feltápáskodott, pillantása véres öklére esett. A padlón is minden csupa vér. Meglátta a fiú szétvert arcát. Ziháló légzése lassan rendeződött, már a szíve is normális ritmusban vert, gondolatai kitisztultak.

- Nincs itthon - világosította fel Halvor nagyanyja a nyomozókat. - Elment valakihez. Valami Johnashoz. Zaklatott volt. Nem is evett. Én már nem is tudom, mit csináljak. Öreg vagyok én már ahhoz, hogy követni tudjam az eseményeket.

Sejer, amikor meghallotta, mi történt, öklével kétszer az ajtófélfába vert.

- Telefonált neki valaki?

- Nem telefonál ide senki. Csak Annie. Néha. Halvor bent ült egész nap a szobájában, és azzal a géppel babrált. Aztán egyszer csak felugrott és elrohant.

- Meg fogjuk találni. Bocsásson meg nekünk asszonyom, de sietnünk kell!

- A lehetséges megoldások közül a legrosszabbat választotta! - vetette oda Sejer dühösen Skarrénak.

- Majd meglátjuk - felelte Skarre, és beletaposott a gázba.

- Nem látom Halvor motorját - mondta Skarre, amikor kiszállt a kocsiból. Sejer bent ült, és adott Kollbergnek egy kis jutalomfalatot, amit a zsebéből bányászott elő.

Benyomták az ajtót, ami lassan kinyílt. Felpillantottak a kamerába, ami most is mindent rögzített. Johnas a konyhából figyelte őket. Az asztalnál ült, és úgy tűnt, egyáltalán nem sietős neki. Sérült öklét nézte, és megpróbált nyugodtan lélegezni. Semmi ok a sietségre. Egyszerre csak egy dologgal lehet foglalkozni. Mostanában mintha túl sok minden történne egyszerre, de ő mindent el fog rendezni. Csak türelem, gondolta, majd felállt, és elindult lefelé a lépcsőn.

- Nocsak, nocsak - mosolygott a két nyomozóra. - Látom, nem adják fel olyan könnyen.

- Kitartóak vagyunk - mondta Sejer, akin látszott, hogy nem fogja hagyni, hogy lerázzák.

- Keresünk valakit, és azt gyanítjuk, hogy itt meg fogjuk találni.

Johnas kikerekedett szemmel nézett rájuk, és drámai mozdulattal tárta szét a karját.

- Csak magammal szolgálhatok. És szeretnék már zárni. Későre jár.

- Ha megengedi, körülnézünk egy kicsit - makacskodott Sejer. - Természetesen villámtempóban.

- Tudja...

- Lehet, hogy észrevétlenül besurrant, egy óvatlan pillanatban bejött, és elrejtőzött valahol. Az ember soha nem tudhatja.

Sejer nehezen palástolta feszültségét, Skarre pedig izgult, nehogy elszúrja.

- Én most bezárok - jelentette ki határozott hangon Johnas.

A nyomozók mintha meg sem hallották volna, felmentek mellette a lépcsőn. Mindenhol körülnéztek. Bekukkantottak a konyhába, a mosdóba, felmentek a padlástérbe. Sehol senki.

- Mégis kit szeretnének megtalálni nálam? - kérdezte Johnas a korlátnak támaszkodva. Látszott rajta, hogy nyugtalanul szedi a levegőt.

- Halvor Muntzot keressük.

- Ő meg kicsoda?

- Annie barátja.

- Mi keresnivalója lenne itt?

- Én sem tudom pontosan.

Sejer nem zavartatta magát. Folytatta a keresést.

- Tudja, mintha azt mondta volna, hogy ide készül. Detektívesdit játszik, pedig már nagyfiú hozzá. Ideje, hogy megállítsuk.

- Minden támogatásom az önöké, de azt hiszem, rossz helyen keresik. Itt bizony nem járt.

Sejer kicsit megrugdosta a szőnyeget a cipője orrával.

- Van pince a házban?

- Nincs.

- Hol tartja éjszaka a szőnyeget? Itt maradnak?

- A legtöbb igen. Az értékesebbeket elzárom.

- Aha - mondta Sejer, de figyelmét már a mahagóniasztal és az aprópénz kötötte le, ami szanaszét hevert a földön.

- Nem bánik valami óvatosan az aprópénzzel.

Johnas megvonta a vállát. Sejernek nem tetszett, hogy olyan nagy benn a csend. És legkevésbé a szőnyegkereskedő fizimiskája tetszett neki. Akkor tűnt fel neki a felmosóvödör és a felmosófa az egyik sarokban. A padló is nedves volt.

- Csak nem takarítás közben zavartuk meg?

- Mielőtt elmegyek, mindig kitakarítok. Ezzel is spórolok. Miért nem hiszik már el, hogy nincs itt senki?

Sejer ránézett. - Mutassa meg nekünk, hova zárja el a szőnyegeteket.

Egy pillanatra úgy tűnt, mintha Johnas vonakodna, végül intett, hogy kövessék.

- A földszinten van. Amúgy zárva tartom, tehát oda nem nagyon bújhatott el.

Kövezték Johnast a földszintre, ahol a lépcső alatt, egy acélajtó mögött rejtőztek az értékes darabok. Az ajtó szokatlanul alacsony volt, de sokkal szélesebb, mint a szokványos ajtók. Johnas előrement, majd hol erre, hol arra tekerte az ajtón a kerekcsapát. Ezt többször is megismételte. Minden egyes mozdulatnál kattant a zár. A bal kezével dolgozott, kicsit lassan, hiszen alapvetően jobbkezes volt.

- Annyira értékes lenne ez a fiú, hogy azt gondolják, ide rejtettem?

- Lehetséges - felelte Sejer szűkszavúan, és közben azon tűnődött, miért nem használja a férfi a jobb kezét.

Amikor kinyílt a zár, Johnas megpróbálta bal kézzel kinyitni.

- Talán könnyebb lenne, ha a jobb kezét használná - jegyezte meg szárazon.

Johnas felhúzta az egyik szemöldökét, mintha nem értené, miért köt bele a felügyelő. Sejer bekukkantott a kis helyiségbe, ahol egy kisebb széf is rejtőzött. A falnak támasztva állt még három festmény, a szőnyegek pedig összetekerve feküdtek a földön, akár a kivágott fatörzsek.

- Ez minden - mondta, és kihívóan a rendőrökre nézett. A szőnyegeken, a széfen és a képeken kívül sehol semmi. A tárolót két erős fénycső világította meg.

Sejer mosolygott. - Tudom, hogy itt járt Halvor. Mit akart magától?

- Nem járt itt senki, magukon kívül.

Sejer bólintott és kiment. Skarre kicsit bizonytalanul követte.

- Ha mégis felbukkanna itt Halvor, ugye, megteszi, hogy értesít bennünket? Tudja, sok minden történt vele az utóbbi időben. Segítségre van szüksége.

- Mi sem természetesebb - ígérte meg Johnas. Az acélajtó nagyot dörrenve bezárult.

Amikor beszálltak a kocsiba, Sejer megkérte Skarrét, hogy parkoljanak le egy kicsivel feljebb, a kocsibeállónál.

- Menjünk fel a dombon, és farolj be a kocsibeállóra. Látod? Ott fenn.

Skarre bólintott.

- Megvárjuk, amíg elindul hazafelé. Utána óvatosan a nyomába eredünk. Szeretném tudni, hová megy.

Nem kellett sokáig várniuk. Johnas öt perc múlva megjelent az ajtóban. Bezárta a boltját, bekapcsolta a riasztót, majd elhaladt a zöld Citroën mellett, és eltűnt a szomszédos parkolóban. Egy régi Transittal járt. Az autó pár perc múlva meg is jelent, megállt az útnál, és balra indexelt. Egészen hozzájuk felhallatszott az autó zúgása.

- Gondolhattam volna, hogy egy áruszállítója is van - jegyezte meg Skarre.

- De az egyik henger nem működik. Úgy zörög, mint egy traktor. Induljunk, de légy óvatos. A kereszteződés felé fog menni. Ne menj túl közel hozzá.

- Figyeld, milyen gyakran néz bele a tükörbe.

- Eddig semmi gond. Engedd előre azt a Volvót, Skarre, azt a zöldet.

A kanyarodásnál nekik lett volna elsőbbségük, udvariasságukat a Volvo sofőrje egy intéssel köszönte meg.

- Jobbra jelez. Sorolj be jobbra! A fenébe, hogy ilyen kicsi a forgalom. A végén még észreveszi, hogy követjük.

- Nem hinném. Rutinosan halad. Szerinted hová megy?

- Gondolom az Oscarsgatéra. Azt mondta, oda költözik. Vigyázz, fékez. Figyelj majd a sörszállító autóra, nehogy elénk kerüljön. Akkor könnyen szem elől téveszthetjük.

- Könnyű mondani. Mikor veszel már egy jobb autót?

- Megint fékez. Szerintem a Børresensgatéra fog bekanarodni. Reméljük a Volvo is arra megy.

Johnas könnyedén, szinte észrevétlenül suhant keresztül a városan. Indexelt, sávot váltott, és amikor már az Oscarsgatéhoz közel jártak, észrevehetően sokat nézett a visszapillantó tükörbe.

- A sárga háznál fog megállni. Az a tizenötös. Vigyázz, Skarre! Álljunk meg.

- Itt?

- Állítsd már le a motort. Ott jön.

Johnas kiszállt a kocsiból, körülnézett, majd átment az úton. A két nyomozónak majd kiesett a szeme, úgy figyelték, hogyan babrál a kezében egy kulcscsomóval, és próbálja kinyitni a kaput. Volt nála egy szerszámos láda is.

- Felmegy a lakásba. Ha felért, te kiszállsz, és odamész az autóhoz. Jó lenne, ha be tudnál nézni a hátsó ablakon.

- Mit gondolsz, mit rejteget odabenn?

- Remélem, nincs igazam. De menj már, Skarre, kevés az időnk.

Skarre kiszállt, és kétrét görnyedve, akár egy öregember, részben a parkoló autók takarásában elindult Johnas Tranzitja felé. Alakja pár perc múlva feltűnt az autó hátsó ablakánál, és bekukucskált, majd hirtelen megfordult, és elindult visszafelé.

- Egy csomó összetekert szőnyeg és Halvor Suzukija - mondta lihegve, amikor behuppant Sejer mellé a vezetőülésre. A sisakja elől van. Felmegyünk?

- Nem. Ha nem tévedek, hamarosan visszajön.

- Követjük?
- Majd kiderül.
- Látsz odafenn fényt?
- Nem. De nézd csak, ott jön.

Mindketten lebuktak, nehogy észrevegye őket. Johnas alaposan körülnézett, mielőtt beszállt a Tranzitba, majd beindította a motort, és elkezdett tolatni. Skarre megpróbált a műszerfal fölött kilesni.

- Mi a fenét csinál?

- Tolat. Most elindult előre. Betolat a ház elé. Kiszáll. Odamegy a hátsó ajtóhoz. Kinyitja. Kivesz egy szőnyeget. Letérdel. A hátára emeli. Imbolyog. Elég nehéz lehet! Mindjárt összecusklik.

Johnas alig bírta el a szőnyeget, a lába remegett.

- Kíváncsi lennék, hogy fér majd be a liftbe. Mert a lépcsőn biztos, hogy nem tudja felvinni. Szólj, Skarre, ha látod, hol gyűjtják fel a villanyt.

Kollberg nyöszörögni kezdett.

- Csönd legyen, kutya! - figyelmeztette Sejer, és kedvesen meglapogatta kedvence hátát.

- A negyediken! Ott lehet a lakása, pont a zárt erkély fölött.

Sejer is fölnézett. Az ablakon nem volt függöny.

- Meglepjük?

- Még nem. Johnas nagyon ravasz. Várunk egy kicsit.

- Mire?

- Hátha felbukkan megint. Most lekapcsolta a villanyt. Bukj le, Skarre!

Mindketten lebuktak. Kollberg megint nyöszögni kezdett.

- Ha nem hagyod abba, egy hétig nem kapsz enni! - szólt a kutyára Sejer komolyan.

Johnas ismét felbukkant. Ez alkalommal nem nézett sem jobbra, sem balra. Egyszerűen beült a kocsiba. Kimerültnek látszott.

Sejer résnyire nyitotta az ajtót.

- Menj utána, de tarts tőle kellő távolságot. Én felmegyek a lakásába, és körülnézek.

- Mégis hogy akarsz bejutni?

- Jártam zárfeltörő tanfolyamra. Te nem?

- Hát persze!

- Maradj, amíg el nem tűnik a kanyarban. Csak akkor indulj utána. Az a gyanúm, hogy az éjszaka sötétjére vár. Ha biztos vagy benne, hogy hazamegy, menj be a kapitányságra, és kérj erősítést. Otthon kapjátok el. Ne legyen ideje átöltözni. A lakásról ne tegyél neki említést. Ha útközben meg akar szabadulni a motortól, ne avatkozz közbe.

- Miért ne? - kérdezte Skarre zavartan.

- Mert kétszer akkora, mint te!

Sejer óvatosan kiszállt. A kutyát pórázon húzta maga után. Épp akkor bukott le a kocsi mögött, amikor Johnas sebességbe tette a kocsit, és elindult. Skarre engedelmesen várt néhány percig, majd elindult. Aggódott kicsit.

Amikor a két autó eltűnt a kanyarban, Sejer átment az úton, megállt a ház előtt, és taláalomra megnyomta az egyik csengőt. „Rendőrség” - mondta halálos nyugalommal a kaputelefonba. Az ajtó halk zümmögéssel kinyílt, Sejer már be is jutott. Gyalog ment fel a negyedikre. Két lakás volt az emeleten, de mivel látta, melyik lakásban gyulladt fény, gondolkodás nélkül az utca felőli oldalra fordult. Az ajtón nem látott névtáblát. Megvizsgálta a zárat. Könnyű lesz kinyitni, gondolta. A bankkártyáját sajnálta felhasználni erre a célra, inkább a könyvtári kölcsönzőkártyája mellett döntött. „A könyv a világ kapuit tárja fel előtted” - állt a kártya hátulján. A kártyát beledugta az ajtó és a keret közé, és már nyitva is volt. Ez a zár nem véd semmitől, állapította meg. A lakás gyakorlatilag üresen állt, nem volt benne semmi említésre méltó. Felkapcsolta a villanyt. Az egyik szobában ott volt a szerszámos láda, arrébb néhány festékesdoboz gúlába rakva, a konyhában a mosogató alatt egy flakon tisztítószer. Johnas szemmel láthatóan a felújítás kellős közepén volt. Sejer körülnézett. Tágas, világos lakás, íves abla-

kokkal és szép kilátással az utcára. A századforduló tájékán építhették a házat, erről tanúskodtak a gipszrozzották a mennyezeten. Innen még a sörfőzde is rálátott, ami jóval távolabb, a folyóparton terült el. Felfedezőútra indult. A lakásban nem volt még telefon, bútorok, csak a fal mellett néhány kartondoboz, amelyre fekete filccel ráírtak valamit. Bement a hálóba, a fürdőszobába, a nappaliba. A fal mellett pár festmény. A konyhapulton egy fél üveg ásványvíz. A nappali ablaka alatt néhány összetekert szőnyeg. Beleszimatolt a levegőbe. Festék, tapétaragasztó és tisztítószerek szaga lengte be a helyiséget. Tett még egy kört, megállt a nappali ablaka előtt, és kinézett az utcára. Kollberg nyugtalan volt. Elengedte hát, hadd mászkáljon kicsit szabadon. A kutya, mintha jelezni akart volna valamit. Benézett egyik szekrénybe. Különös, nem találta a szőnyeget, amit Johnas az előbb cipelt fel. A kutya megint odaszaladt hozzá, és csaholt, majd eltűnt valamerre. Sejer a nyomába szegődött.

A kutyát egy ajtó előtt találta meg. Szabályosan felborzolta a szőrét.

- Mi a baj, Kollberg?

Kollberg nem tágitott az ajtótól, és rendületlenül szaglászta a küszöböt. Sejert különös érzés kerítette hatalmába. Mintha figyelne valaki. Hátranézett a válla fölött, majd kinyitotta az ajtót. Valami nagy fekete ugrott rá hatalmas erővel. A következő néhány percben a tökéletes káosz pillanatait élhette át. Szinte sokkos állapotba került. Körülötte irtózatoss csaholás, morgás, lihegés, állatkarmok a mellkasában. Sejer akkor döbbsent rá, hogy Héra, Johnas kutyája a lakásban van. A két kutya egymásra támadt, és őt is a földre döntötték. Ösztönösen a hasára feküdt, és kezével védte a fejét. Az állatok legördültek a padlóra, Sejer pedig körülnézett, hátha lát a szobában valami tárgyat, amivel szét tudja választani őket. De nem talált semmit. Kirohant a fürdőszobába, ahol megakadt a szeme a partvison. Mire visszaért, a két kutya már egymással szemben állt, és acsarkodott.

- Kollberg - kiabálta Sejer. - Ez egy szuka!

Héra szeme úgy világított a félhomályban, akár két borostyán. Kollberg lesunyta a fülét, a másik ugrásra készen állt, akár egy fekete párduc. Sejer felemelte a partvist, tett előre néhány lépést. Közben érezte, hogy csak úgy csorog a hátán a verejték és a vér. Kollberg felállt, Sejer jelenléte egy pillanatra elterelte a figyelmét az ellenségről, pedig az támadott, úgy csapódott be előttük, akár egy rakéta. Sejer behunyta a szemét, és ütött. A nyakánál találta el. A kutya felnyögött. Gyorsan rávetette magát az állatra, és rátette Kollberg szíját, majd átvonszolta a hálósobába, és rázárta az ajtót. Kimerülten nekidőlt a falnak, és lassan lecsúszott a földre. Kollberg még mindig védekező testtartásban ült a földön.

- Nem semmi ez a nőstény, ugye, Kollberg? - lihegte Sejer, és letörölte homlokáról az izzadságot. Kollberg odakullogott hozzá, és megnyalta az arcát. Héra a hálósobában vinnyogott. A felügyelő egy darabig még arcát kezébe temetve ült a földön. Nehezen tért magához, majd végignézett magán. Az inge csupa kutyaszőr és vér. Kollberg egyik füle is vérzett.

Amikor összeszedte magát, bement a fürdőszobába. A zuhanytálcában felfigyelt valami különösen puhára és bársonyosra, ami kétségbeesetten nyöszörgött.

- Ó, Kollberg! Nem csoda, hogy ilyen vad volt. A kölykeit védte.

A szőnyeg, amit keresett, a fal mellett feküdt. Letérdelt, szeretne volna közelebből szemügyre venni. A szőnyeget szorosan tekerték össze, műanyaggal vonták be, amit ragasztószalaggal rögzítettek. Megpróbálta leszedni, de nem sikerült, hiába cibálta. Kollberg is szeretett volna segíteni, de félretolta. Nagy nehezen sikerült leszakítania a ragasztócsíkot, így könnyűszerrel le tudta venni róla a műanyag fóliát is. Felállt, és kicipelte a szőnyeget a nappaliba. Héra egyre hangosabban nyöszített a hálósobában. Sejer összeszedte magát, és nagy erővel kihengergette a szőnyeget, ami lassan, nehézkesen gördült előre, míg a végén kigurult belőle egy összehúzó test. Az arcát szétverték, a száját,

orrát leragasztották, legalábbis annyit, amennyi megmaradt belőle. Sejer felsóhajtott, mert rádöbbsent, hogy aki előtte fekszik, nem más, mint Halvor. Kénytelen volt kicsit elfordulni, nehogy elájuljon. Levette az övéről a szolgálati telefonját, és felhívott egy számot. Kibámult az ablakon. A folyón egy teherhajó úszott felfelé lassan, komótosan. *Hexagon*. Bremenből jön. Hallotta a hajókürt melankolikus, elnyújtott hangját.

- Konrad Sejer, Oscarsgate tizenöt - szólt a telefonba. - Küldjenek egy mentőt.

*

- Henning Johnas?

Sejer egy tollat pörgetett az ujjai között.

- Tudja, miért van itt?

- Nem értem a kérdést - felelte rekedten. - De hadd jegyezzek meg valamit: az én végtelen türelmemnek is van határa. Ha Annie-val kapcsolatban akar kérdezni még valamit, vegye tudomásul, hogy nincs több mondanivalóm.

- Most nem róla szeretnék beszélgetni.

- Nocsak?

Johnas előre-hátra hintázott a székén. Sejernek az volt a benyomása, mintha megkönnyebbült volna.

- Halvor Muntz valóságos köddé vált. Egészen biztos benne, hogy semmit sem tud róla?

- Egészen biztos. Egyébként sem ismerem - mondta Johnas, és összeszorította a száját.

- Akkor még egyszer megkérdezem. Egészen biztos benne, hogy semmit sem tud róla?

- Maga azt gondolja, hogy igen. Tisztázzunk valamit. A rendőrség folyamatos zaklatása ellenére is tudom, hogy mit beszélnek.

- Csak azért teszem fel újra és újra ugyanezt a kérdést, mert a motorját megtaláltuk a maga garázsában, a maga autója mögött.

Mintha Johnas egy pillanatra elbizonytalanodott volna.

- Bocsánat. Mit is mondott?

- Halvor motorja miért van a maga garázsában?

- Az Magne motorja - mormogta. - Megkért, hogy segítssek neki megjavítani.

Johnas gyorsan beszélt, és közben nem nézett Sejerre.

- Magnénak Kawasakija van. Amúgy sem tudna neki segíteni. Magának más a szakmája, enyhén szólva más. Próbálkozzon valami újjal.

- Értem.

Úgy tűnt, Johnas már nem tud uralkodni magán.

- Az a fiú berontott az üzletembe, és zaklatott. De még hogy! Azt állította, hogy szőnyeget akar venni. Úgy viselkedett, mint valami istencsászár. Pénze persze nem volt. Elvesztettem az önuralmamot, és felpofoztam. Erre ő elrohant, mint valami kis koszos kölök, akit lopáson kapnak. Még a motorját is otthagya. Beraktam az autómba, szerettem volna, hogy könyörögjön, ha vissza akarja kapni.

- Ahhoz képest, hogy csak egy pofont adott neki, eléggé kikészült a keze - mondta Sejer, és Johnas feldagadt kezére nézett.

- Úgy szaladt el, hogy még a farkát is behúzta. Biztosan rossz volt a lelkiismerete valami miatt.

- Mit gondol, miért?

- Maga nyomoz a barátnője gyilkossági ügyében, magának jobban kellene tudnia.

- Látom, elfelejtette, hogy kis helyen lakik, ahol gyorsan terjednek a hírek.

A férfi annyira kikészült, hogy az inge a testéhez tapadt az izzadságtól.

- Úgyis elköltözöm.

- Igen. Már említette. Ha jól sejtem, a városba. Szóval, meg akarta leckéztetni Halvort. Akkor maradjunk ennyiben?

Sejer rosszul érezte magát a bőrében. Nehéz lesz kiugrasztani a nyulat a bokorból.

- Tudja, Johnas, az a benyomásom, hogy maga könnyen kijön a sodrából. Beszéljünk is egy kicsit erről. - A felügyelő tovább játszott a tollával. - Vegyük például Eskilt.

Johnas először föl sem fogta, mit mondott Sejer. Épp rá akart gyújtani, hogy lazítson egy kicsit.

- Nem. Azt már nem. Képtelen lennék erre.

- Van időnk. Kezdjük az elején. November hetediké, reggel. Felkeltek. Mi történt azután?

Johnas megtagadta a választ. Semmi másra nem tudott gondolni, csak arra, hogy mi lehet a CD-n. Mit írhatott le az a lány?

- Nehéz erről beszélnem. El akarom felejteni. Mit akar még? Olyan régen történt. Nincs más dolga, mint hogy ezzel foglalkozzon?

- Tudom, hogy nehéz beszélnie erről, de próbálja meg, kérem. Veszekedtek aznap. Nem volt egyszerű Eskillel. Kérem, mondja el, mi történt.

- Miért beszélünk már megint Eskilről?

- Mert fontos része volt Annie életének. És mindent tisztáznunk kell, ami Annie-val kapcsolatos.

- Értem. Egy pillanatra megijedtem, mert azt hittem, hogy engem gyanúsít. Tudja, hogy engem gyanúsít Annie meggyilkolásával.

Sejer elmosolyodott. Talán még soha életében nem mosolygott ilyen nyíltan és kedvesen. Majd csodálkozva Johnasra nézett, és megrázta a fejét.

- Lett volna indítéka?

- Nem, nem - vágta rá gyorsan a férfi. - Hiszen ezért hívtam fel magukat akkor.

- Előbb-utóbb úgyis kiderült volna. Látták magát a lánnyal.

- Ezért mondtam maguknak is.

- Beszéljünk Eskilről.

Johnas összeomlott. Beleszívott a cigarettájába, kifújta a füstöt, mozgott a szája, de hang nem jött ki a torkán. A fejében már elrendezett mindent, csak most, hogy itt ült, ezzel a férfival szemben, minden összeomlott. Felnézett a faliorára. Este volt, hat óra.

Hat óra volt. Eskil vidáman ébredt, és be nem állt a szája. Viháncolt közöttünk az ágyban, képtelen volt nyugton maradni. Nem volt mit tenni, fel kellett kelnem. Astridnak még pihennie kellett, rosszul aludt az éjjel. Kijött velem a szobából, követett a fürdőszobába, valósággal csüngött rajtam. Egyfolytában láb alatt volt, és közben beszélt, be nem állt a szája. Amíg öltöttem, úgy tekergett, akár egy angolna. Nem akarta, hogy ráadjam a pelenkát, nem tett szert neki a nadrág, amit kikészítettem. Mindig valami mást akart. Felkapaszkodott a vécé tetejére, de közben mindent lelökött a tükör alatti polcról. Astrid krémes tégelyei, parfümös üvegcséi a padlón landoltak. Leszedtem onnan, és próbáltam helyretenni a gyereket. Először kedvesen. Beadtam a Ritalin tablettáját, de kiköpte, megragadta a zuhanyfüggönyt, és természetesen sikerült lerángatnia. Amíg öltöttem, követtem mindenhová a szememmel, nehogy kárt tegyen magában, vagy összetörjön valamit. Végre mindkettőnknek sikerült felöltözni. Felkaptam, és cipeltem ki a konyhába, hogy betegyem a székébe. A konyhába menet egyszer csak gondolt egyet, hátra vetette a fejét, és nekiverte a számnak. Felhasadt. Vérezni kezdett. Miután beszéjzartam a székbe, adtam neki egy szelet vajjas kenyeret. Nem kellett neki. Eltolta magától a tányért, és azt kiabálta, hogy kolbászt kér.

- Johnas? - hallotta meg hirtelen a nyomozó hangját. - Beszéljen, kérem Eskilről.

- Rendben van - egyezett bele váratlanul. - November hét. Olyan nap, mint a többi. Nehéz is ezért emlékezni. Az a gyerek tornádóként söpört végig a családon, és romokat hagyott maga után. Magne egyre rosszabb jegyeket

hozott haza az iskolából, már nem bírt otthon lenni, ezért délutánonként a barátainál időzött. Astrid alig tudott valamit aludni, én nem tudtam tartani az üzlet nyitvatartási rendjét. Minden egyes étkezés igazi megpróbáltatás volt. Annie - mondta a férfi szomorúan -, Annie volt a fény az életünkben. Jött, és magával vitte a gyereket, amikor csak tudta. Szokatlan csend telepedett ilyenkor a házra. Halálosan fáradtak voltunk, és nem volt senki, aki segítsen. Az orvosok is azt mondták, hogy Eskil egész életében ilyen lesz, soha nem fogja kinőni. Koncentrációproblémái lesznek, és hiperaktív marad. A családnak meg kell tanulni alkalmazkodni hozzá. Hosszú éveken át. El tudja ezt képzelni?

- És aznap is kirobbant a botrány?

Johnas görcsösen felnevetett.

- A mi életünk folyamatos konfliktusokból állt. Neurotikussá váltunk. Kiabáltunk vele, nem volt hozzá már türelmünk. Az egész élete abból állt, hogy elégedetlenkedtünk, ordibáltunk vele. Tönkretettük volna az életét.

- Mondja el, mi történt.

- Magne beköszönt a konyhába, és már rohant is, hogy elérje a buszt. Sötét volt még odakint. Kentem neki egy másik kenyeret, és tettem rá egy kis kolbászt. Még fel is vágtam neki apró falatokra, bár gond nélkül meg tudott enni maga is egy szelet kenyeret. Csapkodott a bögréjével, kiabált, hol örömeiben, hol azért, mert nem kapott meg valamit. Egyfolytában hangok vették körül. Egyszer csak észrevette a palacsintát a konyhapulton. Még előző este sütöttük. Azonnal zsidongani kezdett, hogy azt akarja, és bár tudtam, hogy a végén be fogom adni a derekam, mégis nemet mondtam neki. Ez csak olaj volt a tűzre. Csapkodott a bögréjével, és akkorákat ugrott a székében, hogy attól tartottam, felborul. Háttal álltam neki. Éreztem, hogy pillanatokon belül beadom a derekamat. Kivettem egy palacsintát, és nekiláttam megkenni. A kenyeret kidobtam. Eskil lekvárral kérte a palacsintát, és én remegő kézzel kentem rá egy kis málnalekvárt. Amikor megkapta, nevetett. Az utolsó mosoly az ajkán, amit láttam. Elégedett volt magával. Elér-

te, amit akart. Én teljesen kikészültem. Az összeomlás szélén álltam, és nem tudtam örülni Eskil mosolyának. Azután Eskil felemelte tányért, és elkezdte az asztalhoz csapkodni. Már nem érdekelte a palacsinta. Csak az, hogy elérje, amit akar. A palacsinta lecsúszott a tányérról a földre, én meg nekiálltam takarítani. Nem találtam a konyharuhát, ezért felszedtem a palacsintát, és még egyszer összetekertem. Érdeklődve nézte, mit csinálok. Szegény kis pára akkor még nem tudta, hogy mi következik ezután. Dühös voltam. Ki kellett engednem a gőzt. Váratlanul az asztal fölé hajoltam, és beletömtem a szájába a palacsintát. Ameddig csak volt hely. Emlékszem, mennyire meglepődött. A szeme is könnyes lett.

Most aztán, kiabáltam, most aztán zabáld meg a nyavalyás palacsintádat!

Johnas felzokogott.

- Nem akartam bántani!

A cigaretta gyengén parázslott a hamutartóban. Sejer kinézett az ablakon. A kisiúra gondolt, aki könnyes szemmel ül beszíjazva a székében, és nem érti, mi történik vele.

A felügyelő Johnasra nézett. - El kell fogadni a gyerekeket, akiket kapunk, igaz?

- Mindenki ezt mondta. Ennél jobbat senki nem tudott kitalálni. És most letartóztatnak gondatlanságból elkövetett emberölésért. De elkésett. Már kiszabtam magamra a büntetést. Ennél jobban már nem tud büntetni.

- Miről van szó?

- Eskil halála teljes egészében az én lelkeimen szárad. Nekem kellett volna vigyázni rá. Semmit nem akarok elkeni. Én okoztam a balesetet.

- Nehéz időket kellett átélnie, és nem volt maga mellett senki, aki osztozott volna a kétségbeesésében. Biztos úgy érzi, hogy már megkapta a magának járó büntetést.

Johnas sírni kezdett. Olyan hevesen zokogott, hogy szinte a fulladás határán volt.

- Mégis összeszedte magát. És a kutyájában társaságra is lelt. Kibővítette az üzletét, ami egyre jövedelmezőbb. Nagyon nagy energia kell ahhoz, hogy valaki úgy kezdjen új életet, mint maga.

Johnas bólintott. Jólestek neki a felügyelő szavai.

Sejer azonban ismét támadásba lendült. - És amikor végre megint minden beindult, megjelent a színen Annie.

Johnas megremegett.

- Talán vádló pillantásokkal illette, amikor elmentek egymás mellett az utcán? Nem értette, miért lett egyszerre olyan barátságtalan? Ezért aztán, amikor látta, hogy szalad lefelé a dombon, a hátán a táskájával, gondolta, ideje a végére járni, mi a helyzet valójában.

Egy lány szaladt lefelé a dombon. Megtorpant, ahogy felismert. Arcán megfeszültek az izmok, láttam rajta, hogy valami gondja van velem. Az egész velem kapcsolatos viselkedésében volt valami agresszív és nyugtalanító.

Nem állt meg, sőt mintha még szaporábban ment volna. Nem hagyhattam ennyiben. Ki kellett derítenem az igazságot. Végül feladta, és beszállt, karjával görcsösen átölelte a hátizsákját, amit nem akart letenni a földre. Lassan vezettem, formáltam magamban a megfelelő mondatot, de nagyon nehezen tudtam csak elindítani a beszélgetést. Éreztem, hogy ez a kaland mindkettőnk számára veszélyes kimenetelű lehet. Mégsem álltam meg. Szemem sarkából figyeltem a mellettem ülő merev alakot.

Beszélnem kell valakivel, mondtam, és keményen megmarkoltam az autó kormányát. Nem olyan egyszerű az életem mostanában.

Tudom, mondta, és kibámult az ablakon, majd váratlanul megfordult. Egy pillanatra rám emelte a tekintetét. Rövid időre úgy éreztem, mintha megenyhült volna. Megtehettem volna, hogy nem mondok semmit, hogy ott és akkor abahagyom, de én folytattam. Talán elég nagy már ahhoz, hogy megértse, és talán neki is segítség lenne, akár egy bűnbocsátó ima. Feloldozás. Annie egész lényé igazságot követelt.

Mi lenne, ha elmennénk valahová, ahol nyugodtan beszélgethetünk? Itt, a kocsiban nem megy. Csak pár perc, és utána hazaviszlek.

Könyörgőre fogtam a dolgot, és ez megindította. Beleegyezett. Ettől mintha ő is megkönnyebbült volna, és visszacsúszott a hallgatásba. Elhaladtunk Horgenék boltja mellett. Egy motoros állt előtte, előrehajolt, mintha vizsgálna valamit. Talán egy térképet néz? – jutott eszembe. Óvatosan kormányoztam a hegynek felfelé vezető úton, és megálltam a végén a parkolóban. Annie csodálkozva nézett rám. Atáskája lecsúszott az ülés elé. Próbálok felidézni, mi járt akkor a fejemben, de nem tudom. Csak arra emlékszem, hogy megünn felelé az avarral borított, puha ösvényen. Annie magas volt, karcsú és állhatatos. Mégis követett a tóig, majd vonakodva bár, de leült a parton az egyik kőre. A kezét babrálta. Emlékszem, rövidre vágta a körmét, és a bal kezén gyűrűt viselt.

Láttalak, mondta halkán. Láttalak az ablakon keresztül. Amikor az asztal fölé hajoltál. Elrohantam. Papától tudtam meg délután, hogy Eskil meghalt.

Nem hibáztatlak azért, ha engem vádolsz, mondtam neki. Éreztem, akármikor összetalálkoztunk az utcán, a postaládáknál, a garázsnál. Éreztem, hogy engem vádolsz.

Elsírtam magam. Előrehajoltam, és az ölembe temettem a fejem, miközben Annie csendben ült mellettem. Amikor megnyugodtam, és felnéztem, láttam, hogy ő is sír. Jobban éreztem magam. Hirtelen minden olyan szép lett. A szél lágyan cirógatta a hátam. Még van remény, gondoltam.

Mit tegyek? Mit tegyek, hogy végre elfelejthessem?

Rám nézett zöld szemével, mintha nem értené, mit mondok. Jelentkezz a rendőrségen, mondta, különben soha nem nyered vissza a lelki békéd.

Szívem elnehezült. Zsebre dugtam a kezem, és ökölbe szorítottam. Elmondtad valakinek? – kérdeztem.

Nem, senkinek – mondta Annie.

A saját dolgoddal kellene törődnöd! - kiabáltam. Hirtelen tisztán láttam a helyzetem. És akkor eszembe jutott, hogy Annie az egyetlen, aki tud minderről. Rajta kívül senki az égardta világon. Mintha valami megtört volna a lelkemben. Minden elveszett. Éppen olyan őszinte csodálkozással nézett rám, mint Eskil. Utána gyorsan visszamentem a kocsihoz. Egyszer sem néztem vissza.

Johnas tekintete ide-oda járt a szobában, szája közben egyfolytában mozgott, mintha szavakat formálna, de egy hang sem jött ki a torkán.

- Átkutattuk a házat bizonyítékok után. Letartóztatom gondatlanságból elkövetett emberölésért a fiával szemben és Annie Sofie Holland meggyilkolásáért. Folytassam?

- Maga most nagyot téved! - mondta Johnas dadogva. Ahogy felemelte a tekintetét, Sejer látta, hogy a szemében megpattant néhány ér.

- Nem én ítélekzem a bűnösségéről - mondta a felügyelő.

Johnas a zsebében matatott, közben úgy imbolygott a széken, mint egy öregember. Hosszas keresgélés után előhalászott a zsebéből egy apró szelencét.

- Kiszáradt a szám - motyogta.

Sejer még nem fejezte be.

- Nem kellett volna megölnie Annie-t - mondta, és a szelencére nézett.

- Miket beszél?

- A májrák végzett volna velem - jegyezte meg Sejer.

- Maga téved. Annie volt a világ legegészségesebb embere. Ott állt a tónál, amikor felálltam. Az utolsó, amit hallottam, hogy köveket dobál a vízbe. Először nem mertem említeni, hogy egészen a tó szélén állt. Valami történt! Egy lány, egyedül az erdőben. És az egész hegy tele kirándulókkal. Még soha nem jutott eszébe, hogy... hogy tévedhet?

- Ritkán. Maga viszont elvesztette a csatát. Megtaláltuk Halvort.

Johnas elhúzta a száját, mintha belészúrtak volna egy tűt.

- Ez aztán a keserű pirula.

Sejer csendben ült már egy ideje, és mivel semmi dolga nem akadt, önkéntelenül a karikagyűrűjét babrálta. Olykor ránézett Halvor szétvert arcára, amit nagyjából rendezték, letisztítottak, összevarrtak, de még mindig felismerhetetlen volt. Szája félig nyitva. Elég sok foga hiányzott, arcán a régi sebhely teljesen eltűnt. Csak a homloka nem sérült meg. Innen lehetett sejteni, milyen szép is volt az arca valaha. Sejer óvatosan a lepedőre tette a kezét. Az éjjeli szekrényen álló lámpa fénye apró köröket rajzolt rá. A nagy csendben saját lélegzetén és egy távoli lift zúgó hangján kívül semmit nem hallott. Halvor kicsit kinyitotta egyik szemét. A másikat bekötötték. Mondani akart valamit. Sejer ujjával csendre intette. Még felszakadhatnak a varratok.

Nézték egymást. Sejer bólogatott, Halvor pislogott a zöld szemével.

- A CD, amit Johnasnál találtunk, teljes másolata Annie naplójának?

- Mm.

- Semmit nem töröltél?

Halvor alig láthatóan nemet intett.

- Semmit nem változtattál meg rajta?

Halvor szeme megtelt könnyel.

- Nem szabad sírnod. Felszakadnak a varratok. Hozok valami zsebkendőt.

Felállt, és letépett néhány törülőkendőt a mosdónál. Megpróbálta letörölni a fiú orrából szivárgó vért és váladékot.

- Lehet, hogy Annie érthetetlenül viselkedett néhányszor. De most már tudod, hogy jó oka volt rá. Túl nagy terhet kellett cipelnie egyedül. Lehet, hogy nem is kellene erről beszélnünk - mondta végül, mert végtelenül sajnálta a fiút, aki szétvert arccal feküdt az ágyban. - De olyan fiatal vagy még. Bár sok mindent elveszítettél, és annak örülnél, ha Annie melletted maradt volna. De hidd el, az idő a segítségére lesz. Begyógyítja a sebeket.

Miket zagyvások itt össze, gondolta magában.

Halvor nem felelt. Sejer kezét nézte, amely a lepedőn nyugodott. Bal kezét, melyen a karikagyűrű volt.

- Tudom, mit gondolsz most, Halvor - folytatta Sejer, amikor észrevette a fiú bánatos pillantását. - Azt gondolod, hogy én könnyen beszélek ezzel a vastag karikagyűrűvel az ujjamon. Az igazság azonban az, hogy két vékonyabb gyűrűből lett az egy vastag - magyarázta, és fordított egyet rajta. - Meghalt a feleségem. Érted?

Halvor behunyta a szemét. Az orrán ismét vér és váladék folyt ki. Kinyitotta a száját, és Sejer látta a szétvert csontokat.

- Aj... nalom - motyogta a fiú.

Végre igazán kitavaszkodott. Sejer és Skarre Kollberget sétáltatták a városban. A kutya boldogan szaladt kettejük között, és vidáman csóválta bozontos farkát, mely úgy meredt az ég felé akár egy zászló.

Sejer kezében egy csokor virág, piros szellőrózsák selyempapírba csomagolva. Kabátját a vállára vetette; már a keze is gyógyulóban volt. Sejer hosszú, határozott léptekkel haladt, míg Skarre kisebbeket lépett, ezért járása néha szökdécselésre emlékeztetett. Nem siettek, mert nem szerettek volna gyűrötnen, izzadtan érkezni.

Matteus izgatottan szaladgált a verandán, karján egy meglehetősen hosszú plüsskígyóval, ami a Willy Fri névre hallgatott, és ha kitekerte, hosszabb volt, mint ő maga. Sejer legszívesebben odarohant volna hozzá, hogy a magasba emelje, miközben hangos kiáltásokban tör ki a boldogságtól. Úgy érezte, csak így, szívünk teljes örömét kimutatva szabad egy gyereket üdvözölni. Végül óvatosan az ölébe vette, és közben a lányára nézett, akin új cseresznyemintás nyáriruha volt. Gratulált neki születésnapja alkalmából, és megszorította a kezét. Nemsokára el-

utaznak a világ másik végére. Vejével is kezét rázott, miközben a másikkal Matteust szorította magához. Kicsit később leültek, és várták, mikor készül el az ebéd.

Matteus soha nem nyafogott. Jól nevelt gyerek volt, aki szinte soha nem hisztizett. Egy valami azonban volt benne, amit Sejer nem ismert a családjából, egy kis kellemes, gyermeki csibészség. Sejer boldog volt, hogy örömmel teltek a napjaik, hogy egyikük sem örökölt olyan zabolátlan géneket, amellyel tönkretelhetne volna az egész család életét. Gondolatai elkalandoztak Dánia, Roskilde, a Gamle Möller-vej felé. Itt töltötte a gyerekkorát...

- Mit is mondtál, Ingrid? - kérdezte lányát, miután kénytelen volt visszatérni az álmodozásból.

Amikor felnézett, Ingrid éppen egy szőke hajtincset simított ki a homlokából, és úgy mosolygott, ahogy rajta kívül senki sem tudott.

- Kérsz kólát, apa?

Ezzel egy időben Lundeby útjain egy ócska furgon közlekedett. Egy meglehetősen erőteljes fiatalember vezette, akinek a szélrózsa minden irányába szétállt a haja. A domb alján megáll, mert egy kislány akart átkelni az úton.

- Hahó! Ragnhild! - kiáltotta lelkesen.

A kislány jobb kezében egy ugrálókötél volt, úgyhogy a ballal integetett vissza.

- Sétálgatsz? - kérdezte a fiatalember.

- Megyek haza - mondta határozottan a kislány.

- Figyelj csak - kiabálta Raymond, hogy elnyomja a motorházból hallatszó rettenetes zajt. - Cézár megdőglött, de Fülesnek megszülettek a kisnyulai.

- Lehetetlen - mondta Ragnhild. - Füles fiú.

- Nem is olyan könnyű ám megállapítani, hogy melyik a lány, melyik a fiú nyuszi. Olyan dús a bundájuk. Mindenesetre születtek kölykei. Öt darab. Ha van kedved, megnézheted.

- Nem mehetek. Anyu nem engedi - mondta, és körbenézett, mintha azt remélné, hogy valakinek a felbukkanása kimentti ebből a kínos helyzetből. Nehéz ekkora kísértésnek ellenállni, amikor kisnyulakat nézegethet az ember.

- És már bundájuk is van?

- Attól a perctől kezdve, hogy kinyitották a szemüket. Hazahozlak utána megint. Gyere, mert olyan gyorsan megnőnek.

A kislány még egyszer körbenézett, behunyta a szemét, majd megint kinyitotta. Ragnhildon fehér blúz volt csipkegallérral és egy rövidnadrág. Senki nem látta, hogy beszállt a kocsiba. Az emberek a házak mögött ápolták kertjeiket. Rózsát metszettek, és árvácskát ültettek. Raymond nagyon fessnek érezte magát Sejer kimustrált esőkabátjában. Beindította az autót. A kislány izgatottan várt mellette. Raymond elégedetten fütyörészett. Körbenézett. Senki nem látta őket.

